

Redacció del Pla Municipal d'Educació Ambiental d'Igualada

Ajuntament d'Igualada

Maig de 2026

2025/0034020

Direcció del treball

Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental de l'Àrea Climàtica
i Transició Energètica de la Diputació de Barcelona

Equip redactor

info@siboc.es
637 92 50 53

Col·laboradors

www.espaitres.net

ÍNDEX

ÍNDEX.....	3
RESUM EXECUTIU.....	5
1. INTRODUCCIÓ.....	9
1.1. UNA CRISI AMBIENTAL, SOCIAL I DE VALORS	9
1.2. DESCRIPCIÓ GENERAL DEL MUNICIPI.....	11
1.3. JUSTIFICACIÓ DEL SUPORT TÈCNIC	12
2. MARC CONCEPTUAL I DIAGNOSI: ON SOM?.....	13
2.1. MARC CONCEPTUAL DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL.....	13
2.1.1. Definició de l'educació ambiental.....	13
2.1.2. Les visions de l'EA.....	14
2.1.3. L'agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible	18
2.1.4. Els Objectius de desenvolupament sostenible (ODS)	20
2.1.5. Educació per als ODS. Objectius d'aprenentatge.....	23
2.1.6. L'Agenda Urbana (estatal).....	27
2.1.7. L'Agenda Urbana de la Conca d'Òdena (local)	28
2.1.8. L'Agenda Urbana Escolar (estatal)	28
2.2. MARC AMBIENTAL DEL MUNICIPI.....	30
2.2.1. Plans locals ambientals.....	30
2.2.2. Context sociogeogràfic	35
2.3. DIAGNOSI DE L'ESTAT DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A NIVELL LOCAL.....	46
2.3.1. L'educació ambiental al nou currículum escolar.....	46
2.3.2. Inventari d'activitats i recursos d'Educació Ambiental a Igualada	48
2.3.3. Encaix curricular de les activitats i recursos d'Educació Ambiental a Igualada	54
2.3.4. Dades de participació en les activitats i recursos d'Educació Ambiental a Igualada.....	61
2.3.5. Projectes d'aprenentatge servei (APS) i servei comunitari	67
2.3.6. Materials educatius d'utilització autònoma	68
2.3.7. Formació adreçada a docents.....	68
2.3.8. Sistema de seguiment i avaluació.....	68
2.3.9. Altres activitats del catàleg AIRE d'interès ambiental	69
2.3.10. Activitats per setmanes temàtiques ambientals.....	70
2.3.11. Principals resultats de la diagnosi.....	72
2.3.12. Proposta d'activitats a mantenir, mirada de futur	75
2.4. PROCÉS PARTICIPATIU	81
2.4.1. Resultats	81
2.5. CONCLUSIONS GENERALS.....	118
3. CONCEPTUALITZACIÓ: ON VOLEM ARRIBAR?.....	123
3.1. MISSIÓ I VISIÓ	123
3.2. OBJECTIUS.....	123
3.3. ÀMBITS TEMÀTICS	124
3.4. DESTINATARIS.....	125
3.5. LÍNIES DE TREBALL I OBJECTIUS ESTRATÈGICS I PROPOSTES D'ACCIONS.....	126

3.6.	ACCIONS DEL PLA	127
3.6.1	<i>Resum de les accions: destinataris i possibilitat de suport.....</i>	128
3.6.2	<i>Resum de les accions: relació amb les visions de l'educació ambiental i ODS</i>	132
3.6.3	<i>Fitxes descriptives de les accions.....</i>	135
4.	IMPLEMENTACIÓ: COM HO FAREM?.....	229
4.1.	PLA D'ACCIÓ.....	229
4.2.	GOVERNANÇA.....	232
4.3.	PLA DE SEGUIMENT	232
4.6.2	<i>Seguiment i avaluació de les activitats, projectes i serveis</i>	233
4.6.3	<i>Seguiment i avaluació de la implementació del Pla d'Educació Ambiental</i>	234

RESUM EXECUTIU

L'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica de la Diputació de Barcelona té per objectiu prestar suport tècnic i econòmic als municipis en matèria de comunicació i educació ambiental. Una de les línies de treball és la planificació de programes municipals i d'equipaments d'educació ambiental. En aquest context, l'Ajuntament d'Igualada ha sol·licitat suport tècnic a través del Catàleg de Serveis 2026 per elaborar el Pla d'Educació Ambiental local.

L'objectiu principal d'aquest projecte és realitzar una diagnosi per conèixer la realitat del municipi en matèria d'educació ambiental així com identificar oportunitats i limitacions per, posteriorment, redactar un pla que conté un conjunt de propostes tant de gestió interna com d'activitats i projectes ambientals adreçades principalment a centres educatius que rebran les propostes a través del catàleg AIRE. El pla s'elabora seguint la metodologia establerta per la Diputació de Barcelona.

Prèviament a la concreció de les accions, s'ha realitzat un conjunt de tasques distribuïdes en tres etapes que permeten identificar els punts forts de les accions implementades fins al moment per part del municipi i identificar els buits que es poden omplir amb el nou programa. Aquestes etapes han estat:

La realització d'aquestes tres accions ha permès identificar oportunitats, potencialitats i també, aspectes a millorar i possibles aliances. Així, doncs el present document inclou:

- Un conjunt d'accions relacionades amb la gestió interna del programa així com els vincles que es poden crear amb altres àrees municipals.
- Propostes d'accions i projectes ambientals amb un enfocament integrador i transversal que permeti completar l'oferta actual del catàleg AIRE donant resposta a les necessitats dels centres educatius i als reptes ecosocials d'Igualada.

Nº acció	Línia estratègica	Objectiu estratègic	Acció
1	1. Donar resposta a les necessitats dels centres educatius.	Objectiu 1: ampliar, actualitzar i completar les propostes educatives que s'ofereixen a través del catàleg AIRE.	Definir les directrius bàsiques a l'hora de crear activitats per reforçar o incloure noves propostes al catàleg AIRE.
2			Vincular l'educació ambiental a altres disciplines.
3			Crear un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic en la salut per a instituts d'Igualada.
4			Viatge al futur: Igualada l'any 2100.
5			Crear una activitat en format "joc d'escapament".
6			Implementar propostes d'estalvi energètic als centres educatius.
7			Crear una activitat educativa sobre salut ambiental.
8			Implementar un projecte d'apadrinament d'un espai o element d'interès natural.
9			El món al plat: investiguem què mengem i quin impacte té sobre el nostre entorn.
10			Dissenyar una activitat nova sobre geologia.
11			Crear activitats de 0 a 6 anys: "petits exploradors".
12			Visita a les instal·lacions properes vinculades a la gestió ambiental: com funciona Igualada?
13			Realitzar tallers de reparació vinculats a la visita a la deixalleria.
14		Objectiu 2: oferir recursos complementaris (a les activitats educatives del catàleg)	Crear un repositori de recursos educatius i contactes per fomentar les aliances amb altres col·lectius públics i privats.
15			Crear i/o donar suport a projecte APS – servei comunitari.
16			Promocionar propostes de projectes de ciència ciutadana.
17			Organitzar un congrés ambiental infantil-juvenil.
18	2. Millorar la gestió del catàleg AIRE.	Objectiu 1: Definir la idoneïtat del catàleg actual.	Fer una diagnosi acurada de les activitats del programa AIRE.
19		Objectiu 2: Establir un protocol d'avaluació contínua per garantir la qualitat.	Revisar el model de valoració i l'estratègia d'aplicació.
20			Incorporar dinàmiques de valoració per part de l'alumnat dins l'activitat.
21		Objectiu 3: Facilitar la gestió i comunicació amb els centres educatius.	Millorar la informació del catàleg AIRE.
22			Establir un protocol de gestió de reserves i de comunicació.
23			Crear un canal de comunicació amb els docents.
24			Flexibilitzar les dates tant de peticions com de realització d'activitats.
25	3. Convertir l'Aula de Natura del Riu en un espai de referència d'educació ambiental.	Objectiu 1: definir els usos de l'aula de natura del riu	Sol·licitar suport tècnic per crear un equipament d'educació ambiental.
26			Convertir l'aula en un espai expositiu de referència.
27			Crear una programació estable entorn a l'aula de natura del riu.
28			Punt d'informació i préstec de material per a la descoberta autònoma de l'entorn natural.
29	4. Participar activament en les setmanes temàtiques ambientals.	Objectiu 1: Promoure accions concretes per fomentar la participació dels centres educatius en les setmanes temàtiques	Dinamitzar un punt informatiu quan es faci un esdeveniment local.
30			Crear un ecocalendari municipal compartit per generar accions d'educació ambiental.
31	5. Transversalitzar l'educació ambiental treballant en xarxa.	Objectiu 1: millorar la comunicació per identificar i estructurar oportunitats	Establir espais per compartir i fer propostes conjuntes entre ajuntament, centres educatius i entitats.
32			Establir mecanismes per compartir i identificar oportunitats d'educació ambiental entre diferents àrees de l'ajuntament.
33			Fomentar les activitats intergeneracionals.
34			Crear una proposta conjunta amb el departament de mobilitat: la ciutat dels 15 minuts.
35			Coordinar-se amb el departament de joventut per fer propostes conjuntes amb els punts d'informació juvenils.

36			Coordinar-se amb el departament de cooperació per fer propostes conjunes.
37			Coordinar-se amb les biblioteques.
38			Coordinar-se amb el Museu de la Pell

El resultat final d'aquest treball es materialitza, finalment, en un document amb 2 parts ben diferenciades:

- **Part I:** correspon al marc conceptual: què és l'educació ambiental i el context ambiental del municipi. També inclou l'inventari i diagnosi de les accions realitzades al municipi fins al moment. També inclou la descripció i resultats de les sessions participatives.
- **Part II:** correspon a la definició del pla d'educació ambiental i inclou els objectius, destinataris, temàtiques, la descripció de les 30 accions proposades i idees de seguiment, avaluació i comunicació així com una proposta de pla de treball per implementar el Pla.

PART I:

- **Marc conceptual de l'educació ambiental**
- **Context ambiental d'Igualada**
- **Inventari i diagnosi de les iniciatives d'educació ambiental**
- **Procés participatiu**
- **Conclusions: fortaleeses/oportunitats - limitacions/dificultats**

1. INTRODUCCIÓ

1.1. UNA CRISI AMBIENTAL, SOCIAL I DE VALORS

Actualment, es disposa d'un munt d'evidències científiques que demostren que ens trobem en una **situació d'emergència climàtica, però també social i de valors**. La paraula "emergència" ja ens avisa que és important implementar canvis significatius i amb la màxima celeritat.

Davant aquesta situació per tant, és urgent aturar-nos i reflexionar cap a on hem d'avançar com a societat i com ho hem de fer. És evident el paper rellevant que han d'assumir la ciutadania, les entitats, les administracions i, de fet, tot els sectors de la població a l'hora de fer front als nous reptes ambientals als quals hem i haurem de fer front.

El conegut lema "Pensa global, actua local" ens recorda que **les actuacions que s'impulsen des de l'àmbit local són indispensables** a l'hora de gestionar un municipi de manera sostenible incloent la mobilitat, la reducció en la generació de residus, el foment de les energies renovables, la conservació dels espais d'interès natural, etc.

L'any 2009, un grup de científics i científiques d'arreu del món - encapçalat per Johan Rockström - van definir 9 límits planetaris que són essencials per a l'estabilitat del nostre planeta.

Si se sobrepassen aquest llindars, poden posar en perill la viabilitat de la vida a la Terra!

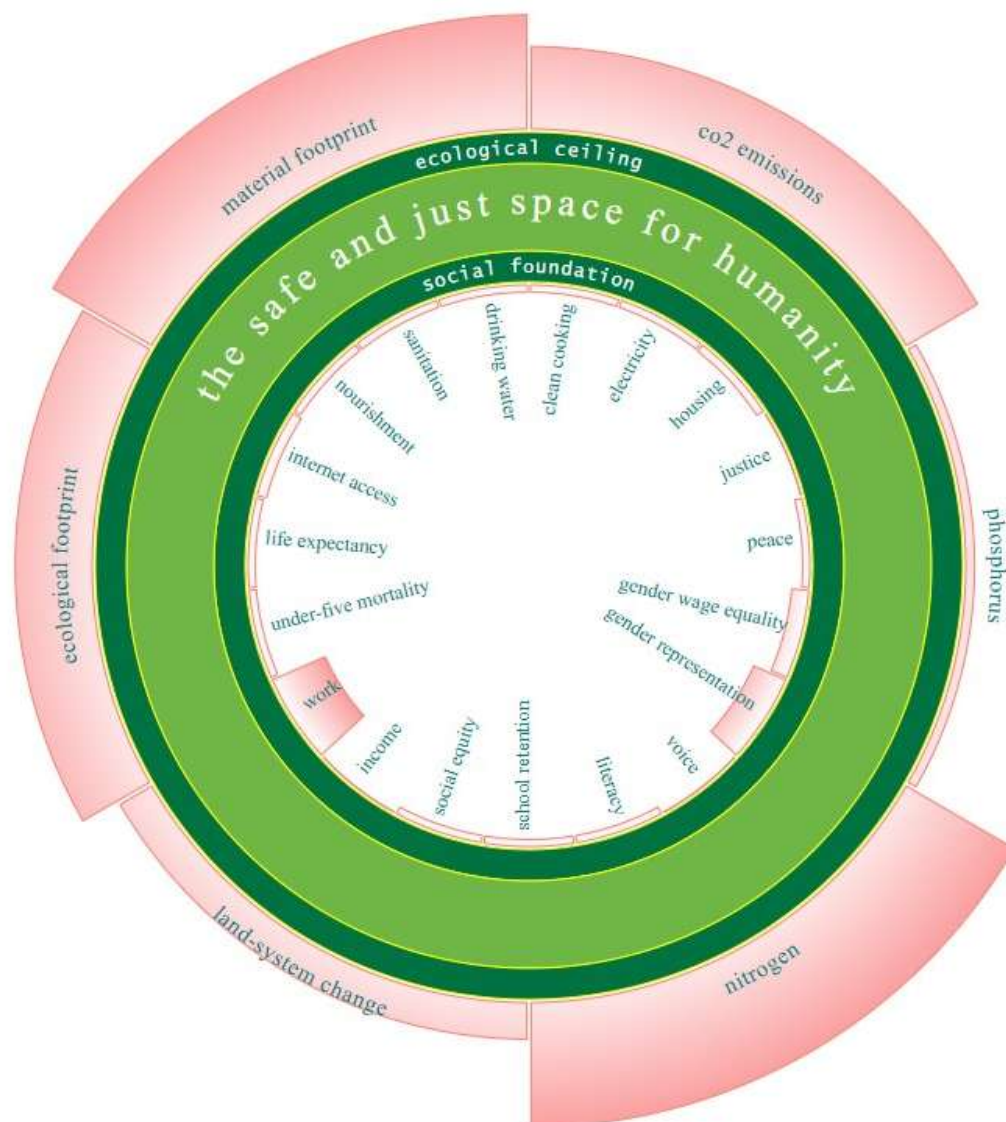
Aquests 9 indicadors apunten les línies vermelles que no hem de traspasar, si no volem que es desencadenin processos negatius irreversibles. En el moment de redactar aquest document, ja s'han sobrepassat 7 dels 9 límits planetaris.

Però és important prendre consciència que la situació d'emergència actual no és només climàtica, sinó també social i ambiental. En aquest sentit, l'economista Kate Raworth va proposar el 2012 "el model de l'economia dònut". L'objectiu d'aquest model és establir els límits per a satisfer les necessitats bàsiques de les persones sense exprimir els recursos limitats del planeta, és a dir, trobar l'equilibri entre les necessitats de les persones i les del planeta.

Aquest, integra **els límits ecològics i els requeriments del desenvolupament humà**. El 2009 el Centre de Resiliència d'Estocolm va identificar 9 límits planetaris, que en cas que se superin poden posar en perill l'estabilitat del planeta.

El model de l'economia "del dònut" es representa mitjançant una figura que mostra un doble límit, un exterior que correspon als límits planetaris i un interior, que mostra **els llindars per garantir una vida digna i justa per a tothom**. Entre aquests dos límits es troba l'espai segur per a les persones.

A continuació es mostra el “dònut” corresponent a Espanya¹. El color rosa mostra el nivell d’impacte negatiu ambiental o social de cada categoria.

“Dònut” corresponent a Espanya.

En aquest context actual, l’Ajuntament d’Igualada, coneixedors de la urgència amb la què cal actuar també des del món local, impulsa la creació d’un **Pla d’Educació Ambiental Local** amb l’objectiu de dotar de coherència les iniciatives informatives i formatives relacionades amb el medi ambient i la sostenibilitat, definir les línies de treball ambientals i implementar progressivament noves actuacions en el municipi. Aquest nou Pla serà per tant el full de ruta per als propers anys en matèria d’educació ambiental.

¹ Accedeix a <https://doughnut-economy-fxs7576.netlify.app/> per ampliar la informació relacionada amb cada categoria.

1.2. DESCRIPCIÓ GENERAL DEL MUNICIPI

El municipi d'**Igualada**, capital de la comarca d'Anoia, es localitza a l'esquerra del curs mitjà del riu Anoia i al centre de la Conca d'Òdena . El seu terme municipal ocupa una superfície de 8,11 km² i hi viuen 41.755 habitants (any 2024)². Igualada és una de les ciutats situades en el sistema central català (comarques d'Anoia, Bages i Osona), integrant el que es coneix com a sistema de ciutats intermèdies, que articula el territori de Catalunya.

Imatges de diferents espais d'Igualada (Autor: Siboc)

Igualada ha estat tradicionalment un important nus de comunicacions i, en els darrers 20 anys, la població ha seguit una dinàmica de creixement. El municipi disposa d'un gran nombre d'associacions de caràcter divers (69 associacions estan presents al directori d'entitats d'Igualadinisme³) i el sector serveis és el principal recurs en l'economia local (66,81% de la població ocupada el 2022)², seguit de l'activitat industrial.

² Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).

³ Servei de l'Ajuntament d'Igualada que neix l'any 2024 per al foment de l'associacionisme de la ciutat.

1.3.JUSTIFICACIÓ DEL SUPORT TÈCNIC

Els **Plans d'Educació Ambiental són documents estratègics** que han de permetre planificar les accions d'educació ambiental en tots els sentits (preparació d'accions, implementació, reserva de recursos econòmics, dimensionament dels recursos humans, etc.). Per tant, és un document que ha de recollir i endreçar totes les activitats d'educació ambiental que ja es realitzen identificar els agents del territori, i incloure propostes per millorar l'oferta d'activitats i/o accions que s'ofereixen a tots els sectors de la població però també accions adreçades al mateix Ajuntament i que doni un pes important a la governança. En resum, el Pla d'educació ambiental ha de ser transversal tot involucrant a diferents àrees de l'Ajuntament, entitats, centres educatius, empreses i tots els agents del territori que sigui possible.

En aquest context, l'Ajuntament d'Igualada ha sol·licitat el **suport tècnic en Catàleg 2025 del Pla de concertació Xarxa de Governos Locals 2024-2027** per al disseny del Pla municipal d'educació ambiental relacionat amb els ODS i l'Agenda Urbana per disposar d'una programació estratègica amb de recursos tècnics i econòmics per a la continuïtat i optimització de les accions d'educació ambiental.

L'**Oficina d'Educació per la Transició Ecològica de la Diputació de Barcelona** té per objectiu prestar suport tècnic i econòmic als municipis en matèria d'educació, comunicació i formació ambiental, per tal d'impulsar l'adequació de l'actuació municipal als criteris de la sostenibilitat i facilitar la sensibilització ciutadana i disposa d'una guia metodològica per redactar plans i programes d'educació ambiental municipal.

L'**objectiu principal** del present document és disposar d'un Pla d'Educació Ambiental per al municipi d'Igualada que inclogui un conjunt d'accions internes, de participació i d'activitats d'educació ambiental de forma ordenada, planificada i consensuada amb els diferents agents del territori tant a nivell intern (diferents àrees de l'Ajuntament) com a nivell extern (centres educatius, personal docent, infants i joves del municipi) de manera que esdevingui el full de ruta per fer front als reptes ambiental i ecosocials actuals i futurs. Aquest pla treballarà de forma prioritària l'educació ambiental adreçada al públic escolar, recollida al catàleg AIRE impulsat per l'Ajuntament d'Igualada.

El present document s'estructura en 2 blocs diferenciats:

- **Bloc I: marc conceptual diagnosi i procés participatiu:** inclou la introducció, el marc conceptual de l'educació ambiental i el marc ambiental del municipi. També incorpora la diagnosi de l'estat de l'educació ambiental a nivell local i descriu el procés participatiu realitzat per enriquir el nou programa de manera que doni resposta a les necessitats reals dels centres educatius d'Igualada.
- **Bloc II: conceptualització: on volem arribar? i la implementació: com ho farem?** correspon a la proposta concreta del nou programa d'educació ambiental i inclou els objectius, les temàtiques i la descripció de les 38 accions proposades. Descriu la proposta de desplegament del pla d'acció, tenint en compte el cronograma i el pressupost, la governança, el pla de seguiment i avaluació i el pla de comunicació.

2. MARC CONCEPTUAL I DIAGNOSI: ON SOM?

2.1. MARC CONCEPTUAL DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Aquest apartat descriu el marc conceptual en el qual es situa el pla d'educació ambiental. S'inclou la definició de l'educació ambiental i per tant, l'objectiu principal d'aquesta, els 5 enfocaments principals de l'educació ambiental i el paraigües sota el qual es pot desenvolupar a nivell local: els Objectius per al Desenvolupament Sostenible, l'Agenda 2030, l'Agenda Urbana i l'Agenda Urbana Escolar. La planificació ambiental a nivell local es tractarà en l'apartat "2.2 Marc ambiental del municipi".

2.1.1. Definició de l'educació ambiental

Documents d'àmbit internacional, com la Carta de Belgrad (Seminari Internacional d'Educació Ambiental, 1975) o la Declaració de Moscou (Congrés Internacional d'Educació i Formació sobre Medi Ambient, 1987) defineixen l'**educació ambiental** com aquella que ha d'ajudar les persones a prendre consciència, a aprendre coneixements, destreses i valors i a adquirir experiència i determinació, tot plegat a fi de «**capacitar per actuar**, individualment i col·lectivament, **en la resolució dels problemes ambientals** presents i futurs».

La UNESCO, per la seva banda, defineix l'**educació per a la sostenibilitat** com aquella que té per objectiu ajudar a les persones a desenvolupar les actituds, competències, perspectives i

coneixements per a prendre decisions ben fonamentades i actuar en pro del seu propi benestar i dels altres, ara i en el futur. Aquesta definició la realitza en el marc dels **Objectius per al Desenvolupament Sostenible**, concretament el número 4: Educació de qualitat.

Al fil d'aquesta definició i objectiu, un pla d'educació ambiental municipal ha de capacitar a la ciutadania per prendre decisions, incorporar nous hàbits de consum i models socials, prendre consciència de la petjada ecològica vinculada a l'activitat diària i per fer-ho és necessari aportar coneixements científics i rigorosos, fugint dels missatges catastrofistes i fomentant aquells que aporten accions que la ciutadania pot implementar en el seu dia a dia.

2.1.2. Les visions de l'EA

L'aplicació del concepte sempre ha implicat l'existència d'un enfocament **instrumental**, vinculant l'educació ambiental amb la gestió ambiental local i al servei de, centrada en la naturalesa biofísica de l'entorn, i un enfocament **emancipador**, que cerca reconstruir les relacions entre la societat, les persones, l'economia i la naturalesa, i que vincula l'educació ambiental amb l'acció política més transformadora o reformadora.

L'educació ambiental té un enfocament instrumental, però també emancipador.

Per tant, a la definició anterior, caldria afegir avui en dia una concepció més àmplia dels problemes ambientals en termes de relació amb elements socials, econòmics i culturals, i una relació amb la natura basada en la interdependència.

Així doncs, es poden establir cinc maneres principals d'entendre i de fer educació ambiental a les ciutats i pobles a casa nostra, a partir del model de referència que van crear Jaume Terrades i altres als anys 70 i posteriors sobre educació ambiental a la natura i l'adaptació del model al context urbà a càrrec de Teresa Franquesa.⁴

Es resumeixen en:

1. L'entorn urbà com a aula.
2. L'entorn urbà com a ecosistema.
3. Els problemes ambientals de les ciutats i pobles.
4. La gestió ambiental local.
5. La transformació de la "ciutat" o el "poble".

⁴ PER SABER-NE MÉS: Aquest apartat està adaptat del capítol "Sobre educació ambiental urbana. Una visió des de Barcelona". Teresa Franquesa i Codinach. Ajuntament de Barcelona Del llibre Educació ambiental. D'on venim? Cap a on anem? . Diputació de Barcelona (2017)

L'entorn urbà com a aula

Els programes que es poden agrupar en aquest enfocament són aquells que veuen l'entorn urbà, les ciutats i els pobles des del punt de vista del conjunt, com un **objecte de coneixement i que l'usen com a recurs, escenari i aula**. Aquests programes posen al “poble”, el “barri” a disposició de l'educació, entenent que tot el que hi ha a en aquest entorn – més enllà d'una aula - que es pugui relacionar amb temàtiques ambientals diverses de forma aïllada i concreta ha de servir com a font d'aprenentatge directa, de manera que els educadors **usen elements de l'entorn natural i urbà per facilitar els aprenentatges que cal fer a l'escola i en àmbits d'educació no formal**.

Per sintetitzar, “cal conèixer per estimar”.

Un exemple d'aquesta visió a Igualada és l'activitat “Els ocells de les zones verdes d'Igualada”, centrada en donar a conèixer les espècies d'aus presents en aquests espais. En aquesta activitat, els participants aprenen a reconèixer els diferents ocells i les seves principals característiques, així com els seus hàbits reproductius i d'alimentació, els hàbitats on es poden trobar i els seus cants per a la identificació auditiva.

L'entorn urbà com a ecosistema

El fet de mirar les ciutats i els pobles com un territori físic delimitat i identificable i com un ecosistema ens permet **entendre el seu metabolisme**. Amb aquest enfocament posem l'accent en que les ciutats i pobles no són alienes a la natura ni al canvi climàtic, i són sistemes ecològics complexos que funcionen en base a un intercanvi d'energia i material. Per això, es considera clau estendre aquesta visió ecosistèmica entre la ciutadania, per tal que tingui criteri i pugui influir en les decisions sobre gestió dels recursos, la planificació i altres aspectes de la governança.

En síntesi, «si entenc el funcionament del sistema, sabré viure-hi de manera que eviti disfuncions».

Un exemple d'aquesta visió a Igualada és l'activitat “El riu i la vegetació de ribera”. En aquesta activitat, a banda de donar a conèixer l'espai fluvial i aprendre a identificar les espècies vegetals que hi habiten, també es treballen els serveis ecosistèmics que proporciona el riu. Per tant, observar el riu amb aquesta visió ecosistèmica permet als participants prendre consciència de com el funcionament del riu aporta un conjunt de beneficis ambientals i socials.

Els problemes ambientals de les ciutats i pobles

Els programes educatius que s'hi emmarquen pretenen donar a conèixer aquestes problemàtiques per tal que la gent en prengui consciència i contribueixi a evitar-les. Es tractava d'**evidenciar els problemes i la necessitat de trobar-hi solució**, una solució que comporta sempre canvis d'hàbits personals i col·lectius. Actualment, en molts dels programes d'educació ambiental urbana que els ens locals ofereixen i que inclouen activitats on es poden llegir intencionalitats relacionades amb el fet de «conscienciar els alumnes sobre els problemes ambientals de l'entorn urbà».

En síntesi, «si conec els problemes, els voldré resoldre».

Un exemple d'aquesta visió a Igualada és l'activitat “Glaceres, efectes del canvi climàtic”, centrada en fer divulgació del fenomen del canvi climàtic a través de l'observació de l'evolució de les glaceres,

com a principal indicador. Així doncs, aquesta és una activitat educativa centrada en exposar i donar a conèixer una problemàtica ambiental amb conseqüències a nivell global i local.

La gestió ambiental local

Una línia de programes formatius destinats a **explicar la gestió ambiental que fan les administracions** i a demanar a la ciutadania que faci la part que li pertoca. Hi ha propostes educatives que susciten la reflexió dels destinataris entorn de la complexitat de la gestió dels residus; del consum d'energia o d'aigua; de la gestió i manteniment del verd urbà; i apunten a incrementar la seva responsabilitat. La major part de la resta d'iniciatives se centren a divulgar normes i bones pràctiques, justificar i descriure els comportaments esperats per part del destinatari i instruir-lo sobre maneres concretes d'actuar. El nou repte que suposa l'emergència climàtica i els canvis individuals que implica assumir per part de la ciutadania, tant en accions de mitigació com d'adaptació, també formarien part d'aquest enfocament.

En resum, «si sé què he de fer i com fer-ho, ho faré bé».

Un exemple d'aquesta visió a Igualada és l'activitat “Els incendis i el bosc mediterrani”, en la qual conflueixen dos visions de l'EA. D'una banda, hi ha una primera part de l'activitat centrada en la descripció de la problemàtica ambiental dels incendis forestals (causes, conseqüències, etc.) que estaria vinculada a la visió anterior: els problemes ambientals de les ciutats i pobles. Però, la segona part de l'activitat, dedicada a les accions preventives i en donar a conèixer que pot fer la ciutadania per evitar o minvar l'impacte dels incendis forestals, seria un bon exemple de la visió ambiental: la gestió ambiental local, ja que divulga consells i bones pràctiques i demana a la ciutadania que faci la part que li pertoca.

La transformació de la “ciutat” o el “poble”

Assumir la corresponsabilitat ens portarà a crear conjuntament una visió de futur i a dissenyar les ciutats, els pobles que volem, en un procés que fem entre tots i en el qual aprenem conjuntament. Només si comprenem parcialment la manera com s'han de gestionar les ciutats i els pobles en el seu conjunt i que tothom pot participar en la construcció de noves maneres de dissenyar fer. Es tracta d'un plantejament ambiciós, en el qual **acció comunitària i educació ambiental es vinculen**, de manera que, tant com el resultat de l'acció, interessa l'aprenentatge del procés per identificar el problema, cercar alternatives, crear consens, dissenyar la solució, planificar, executar i avaluar.

En síntesi, «si em sento part del meu entorn i me'n faig responsable, m'implicaré en la recerca de solucions a problemes canviants».

Un exemple d'aquesta visió a Igualada és l'activitat “Plantació de vegetació autòctona als patis escolars”, centrada en la transformació i la reconversió dels patis escolars a través de la plantació d'espècies autòctones (arbres, arbustos i plantes aromàtiques). Així doncs, en aquesta activitat educativa, l'acció comunitària és clau i n'és una part fonamental.

Amb aquest objectiu, segurament, el darrer dels cinc enfocaments ens proposa la millor estratègia: **acompanyar les persones en processos d'aprenentatge/acció, en els quals aprenem tot fent.**

Una estratègia que necessàriament ha d'estar **acompanyada dels millors elements de totes les altres**: la curiositat per la descoberta de l'entorn (quins elements generen més emissions de gasos d'efectes hivernacle i quins reben més impactes del canvi climàtic), la valoració del patrimoni, la comprensió de l'entorn urbà com a sistema complex (els fluxos de d'energia, aigua i residus), la identificació dels impactes que els humans provoquen en els sistemes naturals i dels problemes que el deteriorament del medi ambient causa en els humans (emergència climàtica, pèrdua de biodiversitat, salut i qualitat de vida), la formació de bons hàbits quotidians i la discussió crítica dels valors que guien el nostre estil de vida (estalvi, eficiència energètica, transició energètica justa...).

Enfocament	Objectiu	Rerefons	Concepte clau	Resultat esperat
L'entorn com a aula	Millorar el coneixement del propi entorn.	Si conec el meu entorn, l'estimaré.	Valoració	Defensa i conservació del patrimoni.
L'entorn com a ecosistema	Ajudar a comprendre el funcionament de la ciutat des de la ciència.	Si entenc el funcionament del sistema, podré evitar disfuncions.	Comprensió	Comportament basat en el coneixement científic.
Els problemes ambientals del municipi	Fer prendre consciència dels problemes ambientals.	Si conec els problemes, els voldré resoldre.	Conscienciació	Denúncia. Activisme.
La gestió ambiental del municipi	Ensenyar comportaments adequats i promoure canvis d'hàbits.	Si conec solucions concretes, col·laboraré per implementar-les.	Col·laboració	Canvis en accions quotidianes i estil de vida personal.
La transformació del municipi	Apoderar per participar en processos de canvi.	Si em sento partícip del meu entorn, m'implicaré en explorar solucions.	Participació	Corresponsabilitat. Proactivitat. Innovació.

Tot i que aquests cinc enfocaments de fer educació ambiental urbana han anat sorgint successivament en el temps, no s'han substituït l'un a l'altre, sinó que conviuen en el moment actual.

Tots els enfocaments es vinculen a l'objectiu de **prendre consciència** del medi del qual formem part i dels seus problemes. També es vinculen amb l'objectiu d'**adquirir coneixements**. El primer enfocament cerca sobretot el coneixement general de l'entorn, el segon persegueix una comprensió fonamental de l'entorn en la seva globalitat, com a sistema, i el tercer enfoca cap als problemes que hi tenen relació, així com al paper de la ciutadania en aquest entorn. El quart, anomenat gestió de la ciutat, se centra especialment en l'**aprenentatge de destreses i de pràctiques** destinades a evitar o resoldre problemes concrets i també a promoure valors socials favorables a aquests comportaments. El cinquè hi afegeix l'aprenentatge de destreses relatives a desenvolupar un procés d'innovació i de transformació col·lectiva, i és el que més clarament apunta a **guanyar experiència i determinació**, ja que proposa **aprendre a través de la participació** en projectes reals o en situacions d'aprenentatge.

Ara bé, tots aquests coneixements, destreses i valors, com també l'experiència i la determinació guanyada, han de servir per «capacitar per actuar, individual i col·lectivament, en la resolució dels problemes ambientals presents i futurs». Aquest és un criteri fonamental per mesurar la validesa dels programes educatius i és, segon Teresa Franquesa, el propòsit que ha de motivar i orientar la intervenció com a educadores ambientals: **capacitar per actuar**.

Amb aquest objectiu, segurament el darrer dels cinc enfocaments ens proposa la millor estratègia: acompanyar les persones en processos d'aprenentatge/acció, en els quals aprenem tot fent. Una estratègia que necessàriament ha d'estar acompanyada dels millors elements de totes les altres: la curiositat per la descoberta de l'entorn, la valoració del patrimoni, la comprensió del poble com a sistema complex, la identificació dels impactes que les persones provoquen en els sistemes naturals i de les conseqüències que això té sobre la vida a la Terra, la formació de bons hàbits quotidians i la discussió crítica dels valors que guien el nostre estil de vida, la capacitació per imaginar i redefinir com viure millor.

Un Pla d'Educació Ambiental Municipal ha d'incorporar activitats i recursos amb enfocaments diferents, fent que aquest sigui accessible per a persones amb nivells de coneixements i sensibilització diferents.

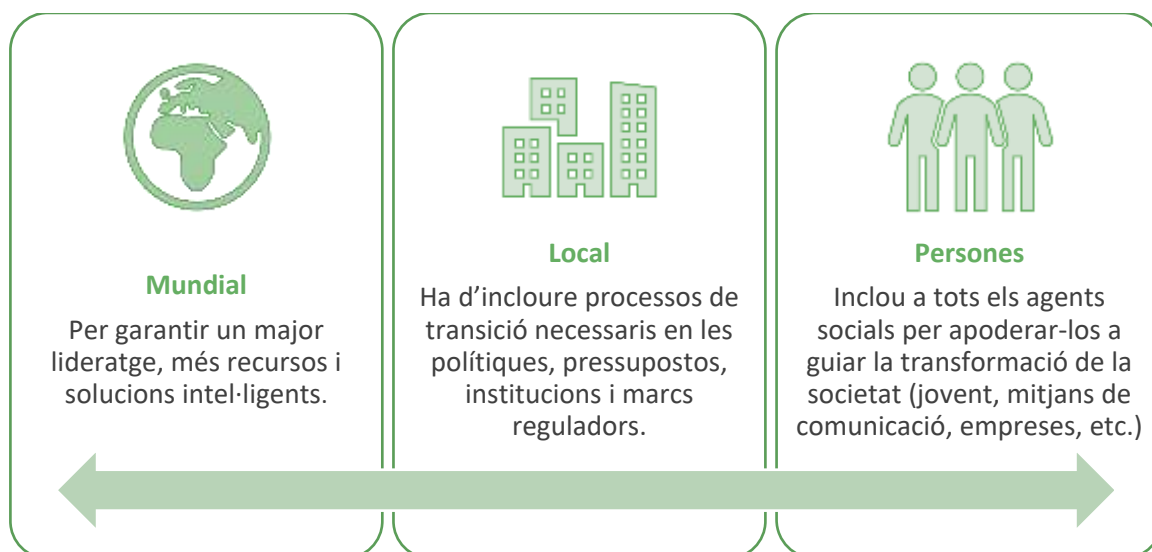
2.1.3. L'agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible

Al setembre de 2015, i amb l'acord històric de 193 països, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i els seus 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS), com a instrument global amb un ampli abast i una importància sense precedents.

Com a compromís mundial, busca que tots els estats es proposin fermament posar fi a la pobresa i la fam, a combatre les desigualtats, protegir els drets humans, especialment de les persones més excloses i de major vulnerabilitat, promoure la igualtat de gènere i l'empoderament de les dones i les nenes, construir societats pacífiques, justes i inclusives i garantir una protecció resilient del planeta i dels seus recursos naturals.

Aquesta agenda marcarà l'acció global pel desenvolupament fins a l'any 2030 i configura un full de ruta d'actuació connectat entre sí per a assolir un objectiu comú: el desenvolupament mundial sostenible.

Ahora, estableix tres nivells d'acció:

L'Agenda 2030 es caracteritza pels següents principis fonamentals:

UNIVERSALITAT

- ☐ Té un **abast universal** i encomana a tots els països, independentment dels seus nivells de renda i la seva situació en matèria de desenvolupament, que contribueixin a un esforç global a favor del desenvolupament sostenible. L'Agenda s'aplica amb caràcter permanent i a tots els països i contextos.

NO DEIXAR NINGÚ ENRERE

- ☐ Pretén redundar en **benefici de tots i totes** i es compromet a no deixar ningú enrere, arribant a totes aquelles persones necessitades i marginades, siguin on siguin, per tal de respondre a problemes i vulnerabilitats específics. Aquesta missió genera una demanda sense precedents de dades locals desglossades per analitzar els resultats i fer un seguiment dels progressos.

INTERCONNEXIÓ I INDIVISIBILITAT

- Se sustenta a la **natura interconnectada i indivisible dels seus 17 ODS**. És crucial que totes les entitats responsables de la consecució dels ODS els abordin íntegrament, en comptes d'enfocar-los com una llista d'objectius individuals entre els quals es pot triar.

INCLUSIÓ

- ☐ Fa una **crida a la participació** de tots els segments de la societat, independentment de la seva raça, gènere, grup ètnic i identitat, perquè contribueixin a la seva aplicació.

COOPERACIÓ I ALIANCES

- ☐ Fa una crida a la **creació d'aliances entre múltiples parts** interessades per a la mobilització i l'intercanvi de coneixements, experiència, tecnologia i recursos financers que contribueixin a la consecució dels ODS a tots els països.

Però, què entenem per “**desenvolupament sostenible**”? Les Nacions Unides el defineixen com “el desenvolupament capaç de satisfer les necessitat del present sense comprometre la capacitat de les futures generacions per satisfer les seves necessitats i, exigeix per tant, esforça concentrat en construir un futur inclusiu, sostenible i resilient per a les persones i el planeta”.⁵

Així mateix indica que per aconseguir-ho són necessaris tres pilars bàsics: el creixement econòmic, la inclusió social i la protecció del medi ambient. Aquests tres pilars, en realitat estan estretament vinculats i per aconseguir el benestar de les persones i la societat, tots tres són essencials.

El municipi d'Igualada disposa d'una Agenda 2030 local, l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible d'Igualada, un document estratègic amb setze línies d'actuació que permet fer avançar el municipi i alinear les seves polítiques i actuacions envers el desenvolupament sostenible. Les accions de l'Agenda 2030 d'Igualada que podrien alinear amb l'educació ambiental, es poden consultar a l'apartat “2.2.1 Plans locals ambientals”.

2.1.4. Els Objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

Els Objectius per al Desenvolupament Sostenible (ODS) són disset objectius de caràcter ambiental, social i econòmic que guien la implementació de l'Agenda 2030. Tots els objectius estan relacionats entre sí, és a dir, per avançar en un cal avançar també en d'altres. Volen ser unes fites concises, fàcils de comunicar, orientades a l'acció i aplicables a tots els països.

Els ODS incideixen en **cinc esferes** d'importància crítica de l'Agenda, les anomenades **5 P**:

- **Persones (People).** Posar fi a la pobresa i la fam en totes les seves formes i assegurar la dignitat i la igualtat de totes les persones.
 - ODS 1. Fi de la pobresa; ODS 2. Fam zero; ODS 3. Salut i benestar; ODS 4. Educació de qualitat; ODS 5. Igualtat de gènere
- **Planeta (Planet).** L'Agenda 2030 pretén protegir els recursos naturals del planeta i combatre el canvi climàtic per assegurar un ambient digne per a les generacions futures.

⁵ Nacions Unides. Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible

- ODS 6. Aigua neta i sanejament; ODS 12. Producció i consum responsables; ODS 13. Acció pel clima; ODS 14. Vida submarina; ODS 15. Vida d'ecosistemes terrestres
- **Prosperitat (*Prosperity*)**. Assegurar que tothom pugui gaudir d'una vida pròspera i plena en harmonia amb la natura.
 - ODS 7. energia neta i assequible; ODS 8. Treball decent i creixement econòmic; ODS 9. Indústria, innovació i infraestructures; ODS 10. Reducció de desigualtats; ODS 11. Ciutats i comunitats sostenibles
- **Pau (*Peace*)**. Fomentar societats pacífiques, justes i inclusives.
 - ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides
- **Partenariat (*Partnership*)**. Implementar l'Agenda 2030 a través d'aliances globals sòlides.
 - ODS 17. Aliança per assolir els Objectius

Cada ODS inclou unes fites (en total 169) que contribueixen al seu compliment.

És important relacionar els ODS amb el Pla d'Educació Ambiental Municipal, donant resposta a la realitat i a les necessitats del municipi.

A continuació es detallen les fites locals vinculades als ODS que s'han extret del document “**Localització dels ODS i elaboració de l'Agenda 2030 d'Igualada**”. A trets generals, els principals ODS que poden relacionar-se amb el Pla d'Educació Ambiental Municipal d'Igualada són:

ODS		FITES (A NIVELL MUNICIPAL)
ODS 3	Salut i benestar	3.9 Per a 2030, reduir substancialment el nombre de morts i malalties causats per productes químics perillosos i la pol·lució de l'AIRE, l'aigua i el sòl.
ODS 4	Educació de qualitat	4.7 Per a 2030, garantir que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible, a través, entre d'altres, de l'educació per al desenvolupament sostenible i l'adopció d'estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.
ODS 6	Aigua neta i sanejament	6.3 Per a 2030, millorar la qualitat de l'aigua mitjançant la reducció de la contaminació, l'eliminació dels abocaments i la reducció al mínim de la descàrrega de materials i productes químics perillosos, la reducció a la meitat del percentatge d'aigües residuals sense tractar, i un augment substancial a escala mundial del reciclat i de la reutilització en condicions de seguretat. 6.4 Per a 2030, augmentar substancialment la utilització eficient dels recursos hídrics a tots els sectors, i assegurar la sostenibilitat de l'extracció i del subministrament d'aigua potable per tal de fer front a l'escassetat

		d'aigua i reduir substancialment el nombre de persones que pateixen d'escassetat d'aigua. 6.6 Per a 2020, protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos boscos, muntanyes, aiguamolls, rius, aqüífers i llacs.
ODS 7	Energia neta i assequible	7.3 Per a 2030, duplicar la taxa mundial de millora de l'eficiència energètica.
ODS 9	Indústria, innovació i infraestructures	9.4 Per a 2030, modernitzar les infraestructures i reconvertir les indústries perquè siguin sostenibles, usant els recursos amb més eficàcia i promovent l'adopció de tecnologies i processos industrials nets i racionals ambientalment, i aconseguint que tots els països adoptin mesures d'acord amb les capacitats respectives.
ODS 11	Ciutats i comunitats sostenibles	11.4 Redoblar els esforços per a protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món. 11.6 Per a 2030, reduir l'impacte ambiental negatiu per càpita de les ciutats, amb especial atenció a la qualitat de l'AIRE, així com a la gestió dels residus municipals i d'altre tipus. 11.7 Per a 2030, proporcionar accés universal a zones verdes i espais públics segurs, inclusivament i accessibles, en particular per a les dones i els infants, les persones grans i les persones amb discapacitat.
ODS 12	Producció i consum responsables	12.2 Per a 2030, assolir la gestió sostenible i l'ús eficient dels recursos naturals. 12.3 Per a 2030, reduir a la meitat el malbaratament d'aliments per càpita mundial en la venda al detall i el consum, així com les pèrdues d'aliments a les cadenes de producció i distribució, incloses les pèrdues post collita. 12.5 Per a 2030, disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització. 12.8 Per a 2030, assegurar que les persones de tot el món tinguin informació i conscienciació pertinents per al desenvolupament i els estils de vida sostenibles, en harmonia amb la natura.
ODS 13	Acció pel clima	13.3 Millorar l'educació, la conscienciació i la capacitat humana i institucional en relació amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest, la reducció dels efectes i l'alerta primerenca.
ODS 15	Vida d'ecosistemes terrestres	15.1 Per a 2020, vetllar per la conservació, el restabliment i l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres i els ecosistemes interiors d'aigua dolça i els serveis que proporcionen, en particular els boscos, els aiguamolls, les muntanyes i les zones àrides, d'acord amb les obligacions marcades pels acords internacionals.
ODS 16	Pau, justícia i institucions sòlides	16.6 Crear unes institucions eficaces, responsables i transparents a tots els nivells. 16.7 Garantir l'adopció de decisions inclusives, participatives i representatives que responguin a les necessitats a tots els nivells.
ODS 17	Aliança per assolir els Objectius	17.14 Millorar la coherència de polítiques per al desenvolupament sostenible.

		17.17 Encoratjar i promoure la constitució d'aliances eficaces en els àmbits públic, publico privat i de la societat civil, aprofitant l'experiència i les estratègies d'obtenció de recursos dels partenariats.
--	--	---

2.1.5. Educació per als ODS. Objectius d'aprenentatge

Les accions d'educació ambiental tenen potencial per abordar una sèrie de competències educatives i objectius d'aprenentatge rellevants per a l'entorn educatiu. Totes aquestes competències i objectius d'aprenentatge serveixen de guia tant a l'execució de projectes d'educació i sensibilització ambiental, com als educadors i educadores ambientals que executen les accions i al professorat a qui van dirigides les activitats pels seus alumnes.

A continuació es descriuen les competències clau per a la sostenibilitat i els objectius d'aprenentatge (cognitiu, socioemocional i comportamental), que tenen relació amb el Pla d'educació ambiental municipal d'Igualada.

Competències clau per a la sostenibilitat

Existeix un acord general que la ciutadania de la sostenibilitat ha de tenir unes competències clau determinades que li permeti comprometre's d'una manera constructiva i responsable amb el món actual. Les que tenen relació amb el Pla d'educació ambiental d'Igualada són les següents:

COMPETÈNCIES DE PENSAMENT SISTÈMIC

- Reconèixer i comprendre les relacions.
- Analitzar sistemes complexos.
- Pensar com els sistemes s'integren en els dominis i les escales diferents.

COMPETÈNCIA PREVENTIVA

- Comprendre i avaluar múltiples futurs —possible, probable i desitjable.
- Avaluar les conseqüències de les accions.
- Abordar els riscos i els canvis.

COMPETÈNCIA NORMATIVA

- Comprendre i reflexionar sobre les normes i els valors subjacents a les accions pròpies.

COMPETÈNCIA ESTRATÈGICA

- Crear i aplicar col·lectivament accions innovadores que fomentin la sostenibilitat a escala local i més enllà.

COMPETÈNCIA DE COL·LABORACIÓ

- Aprendre dels altres.
- Entendre i respectar les necessitats, perspectives i accions dels altres (empatia).
- Comprendre els altres, identificar-s'hi i ser-hi sensibles (lideratge empàtic).

COMPETÈNCIA DE PENSAMENT CRÍTIC

- Reflexionar sobre els valors, les percepcions i les actuacions propis.
- Prendre una posició en el discurs de la sostenibilitat.

COMPETÈNCIA DE CONSCIÈNCIA D'UN MATEIX

- Reflexionar en la funció que un mateix té dins la comunitat local i la societat (global).
- Avaluar constantment i continuar motivant les accions pròpies.

COMPETÈNCIA DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES INTEGRADA

- Generar possibles solucions viables, inclusives i equitatives que promoguin el desenvolupament sostenible, tot integrant les competències assenyalades abans.

Objectius d'aprenentatge

Tot seguit es descriuen els objectius d'aprenentatge que les accions proposades en aquest Pla haurien de recollir, especialment en relació als **ODS 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16 i 17**.

OBJECTIUS D'APRENTATGE COGNITIU

ODS 3. Salut i benestar

3. L'alumne comprèn les dimensions socials, polítiques i econòmiques de la salut i el benestar i coneix els efectes de la publicitat i les estratègies per promoure la salut i el benestar.

ODS 4. Educació de qualitat

4. L'alumne comprèn la importància de la cultura per aconseguir la sostenibilitat.

5. L'alumne comprèn que l'educació pot ajudar a crear un món més sostenible, equitatiu i pacífic.

ODS 6. Aigua neta i sanejament

1. L'alumne considera que l'aigua és una condició fonamental de la vida i comprèn la importància de la qualitat i la quantitat de l'aigua, i les causes, els efectes i les conseqüències de la contaminació i l'escassetat de l'aigua.

5. L'alumne comprèn el concepte de gestió integrada dels recursos hídrics (GIRH) i altres estratègies per garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament, inclosa la gestió dels riscos d'inundació i sequera.

ODS 7. Energia neta i assequible

1. L'alumne coneix les diferents fonts d'energia —renovable i no-renovable— i els avantatges i desavantatges respectius, com els impactes mediambientals, els aspectes sanitaris, l'ús, la seguretat de l'energia i la proporció en les fonts d'energia a escala local, nacional i mundial.

3. L'alumne comprèn els conceptes d'eficiència i suficiència energètiques i coneix les estratègies i polítiques sociotècniques per aconseguir l'eficiència i la suficiència.

5. L'alumne coneix els impactes negatius de la producció no-sostenible de l'energia, comprèn com les tecnologies d'energia renovable poden contribuir al desenvolupament sostenible i entén la necessitat de tecnologies noves i innovadores i especialment de la transferència de tecnologia en les col·laboracions entre països.

ODS 9. Indústria, innovació i infraestructures

1. L'alumne comprèn els conceptes d'infraestructures i industrialització sostenibles i que la societat requereix una aproximació sistèmica per evolucionar.

ODS 11. Ciutats i comunitats sostenibles

2. L'alumne és capaç d'avaluar i comparar la sostenibilitat dels sistemes del seu assentament i d'altres pel que fa a la satisfacció de les seves necessitats, particularment en els àmbits de l'alimentació, l'energia, el transport, l'aigua, la seguretat, el tractament de l'aigua, la inclusió i l'accessibilitat, l'educació, la integració dels espais verds i la reducció del risc de catàstrofes.

5. L'alumne comprèn el paper dels responsables locals de la presa de decisions i la governança participativa i també la importància de representar una veu sostenible en la planificació i la política de la seva zona.

ODS 12. Producció i consum responsables

1. L'alumne comprèn com les opcions individuals d'estil de vida influeixen en el desenvolupament social, econòmic i mediambiental.

4. L'alumne coneix les estratègies i pràctiques de la producció i el consum sostenibles.

ODS 13. Acció pel clima

2. L'alumne entén el canvi climàtic actual com un fenomen antropogènic que es deriva de l'augment de les emissions de gasos amb efecte hivernacle.
4. L'alumne coneix les principals conseqüències ecològiques, socials, culturals i econòmiques del canvi climàtic a escala local, nacional i mundial i comprèn com aquestes poden esdevenir factors que catalitzin i fomentin el canvi climàtic.

ODS 15. Vida d'ecosistemes terrestres

1. L'alumne comprèn l'ecologia bàsica pel que fa als ecosistemes locals i mundials, tot identificant les espècies locals i comprenent la mesura de la biodiversitat.
2. L'alumne comprèn els diversos fenòmens que amenacen la biodiversitat, com la pèrdua d'hàbitats, la desforestació, la fragmentació, la sobreexplotació i les espècies invasores, i pot relacionar aquestes amenaces amb la seva biodiversitat local.

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides

2. L'alumne comprèn els sistemes legislatius i de governança a escala local i nacional, com el representen i que se'ls pot maltractar amb la corrupció.

ODS 17. Aliança per assolir els Objectius

4. L'alumne reconeix la importància de la cooperació i l'accés a la ciència, la tecnologia i la innovació i els coneixements compartits.

OBJECTIUS D'APRENTATGE SOCIOEMOCIONAL**ODS 3. Salut i benestar**

4. L'alumne és capaç de crear una concepció global d'una vida de salut i benestar i també d'aclarir els valors, les creences i les actituds que hi estan relacionats.

ODS 4. Educació de qualitat

3. L'alumne és capaç de reconèixer el valor intrínsec de l'educació i analitzar i identificar les necessitats d'aprenentatge pròpies en la seva evolució personal.
5. L'alumne és capaç d'implicar-se personalment en l'EDS.

ODS 6. Aigua neta i sanejament

1. L'alumne és capaç de participar en activitats per millorar la gestió de l'aigua i el sanejament a les comunitats locals.
3. L'alumne és capaç de sentir-se responsable de l'ús que fa de l'aigua.

ODS 7. Energia neta i assequible

1. L'alumne és capaç de comunicar la necessitat de l'eficiència i la suficiència energètiques.

ODS 9. Indústria, innovació i infraestructures

1. L'alumne és capaç d'argumentar a favor de les infraestructures sostenibles, resilents i inclusives a la seva zona.
4. L'alumne és capaç de reconèixer i reflexionar sobre les seves demandes pel que fa a infraestructures locals, com la seva petjada hídrica i de carboni i els trajectes de transport dels aliments.

ODS 11. Ciutats i comunitats sostenibles

2. L'alumne és capaç de connectar amb els grups comunitaris i ajudar-los, localment i en línia, a desenvolupar una visió de futur sostenible de la seva comunitat.
5. L'alumne és capaç de sentir-se responsable dels impactes mediambientals i socials del seu estil de vida individual.

ODS 12. Producció i consum responsables

4. L'alumne és capaç d'imaginar estils de vida sostenibles.
5. L'alumne és capaç de sentir-se responsable dels impactes mediambientals i socials de la seva conducta com a productor o consumidor.

ODS 13. Acció pel clima

3. L'alumne és capaç de col·laborar amb altres persones i desenvolupar estratègies consensuades per abordar

el canvi climàtic.

4. L'alumne és capaç de comprendre el seu impacte personal en el clima mundial, des d'una perspectiva local i mundial.

ODS 15. Vida d'ecosistemes terrestres

2. L'alumne és capaç d'argumentar a favor de la conservació de la biodiversitat per diversos motius, com els serveis ecosistèmics i el valor intrínsec.

3. L'alumne és capaç de connectar amb les zones naturals locals i sentir empatia per la vida no-humana a la Terra.

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides

4. L'alumne és capaç de reflexionar sobre el seu paper en qüestions relatives a la pau, la justícia, la inclusió i unes institucions sòlides.

ODS 17. Aliança per assolir els Objectius

3. L'alumne és capaç d'assumir responsabilitats pels ODS.

4. L'alumne és capaç de crear una visió d'una societat sostenible a escala mundial.

OBJECTIUS D'APRENTATGE COMPORTAMENTAL

ODS 3. Salut i benestar

1. L'alumne és capaç d'incloure conductes que fomentin la salut en la seva rutina diària.

4. L'alumne és capaç de reclamar públicament i donar suport al desenvolupament de polítiques que fomentin la salut i el benestar.

ODS 4. Educació de qualitat

5. L'alumne és capaç d'aprofitar totes les oportunitats que li ha brindat l'educació al llarg de la vida i aplicar els coneixements adquirits a les situacions quotidianes per promoure el desenvolupament sostenible.

ODS 6. Aigua neta i sanejament

2. L'alumne és capaç de contribuir a la gestió dels recursos hídrics a escala local.

3. L'alumne és capaç de reduir la seva petjada hídrica individual i estalviar aigua en la seva activitat diària.

ODS 7. Energia neta i assequible

1. L'alumne és capaç d'aplicar i avaluar mesures per augmentar l'eficiència i la suficiència energètiques en la seva esfera personal i per augmentar la proporció d'energies renovables en les fonts d'energia locals.

ODS 11. Ciutats i comunitats sostenibles

1. L'alumne és capaç de planificar, executar i avaluar projectes de sostenibilitat basats en la comunitat.

5. L'alumne és capaç de fomentar propostes per reduir les emissions de carboni a escala local.

ODS 12. Producció i consum responsables

1. L'alumne és capaç de planificar, executar i avaluar activitats relacionades amb el consum amb els criteris de sostenibilitat existents.

ODS 13. Acció pel clima

1. L'alumne és capaç d'avaluar si les seves activitats privades i laborals són respectuoses amb el medi ambient i —si no és així— revisar-les.

ODS 15. Vida d'ecosistemes terrestres

1. L'alumne és capaç de connectar amb els grups locals i treballar per la conservació de la biodiversitat a la seva zona.

ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides

5. L'alumne és capaç de contribuir a la resolució de conflictes a escala local i nacional.

ODS 17. Aliança per assolir els Objectius

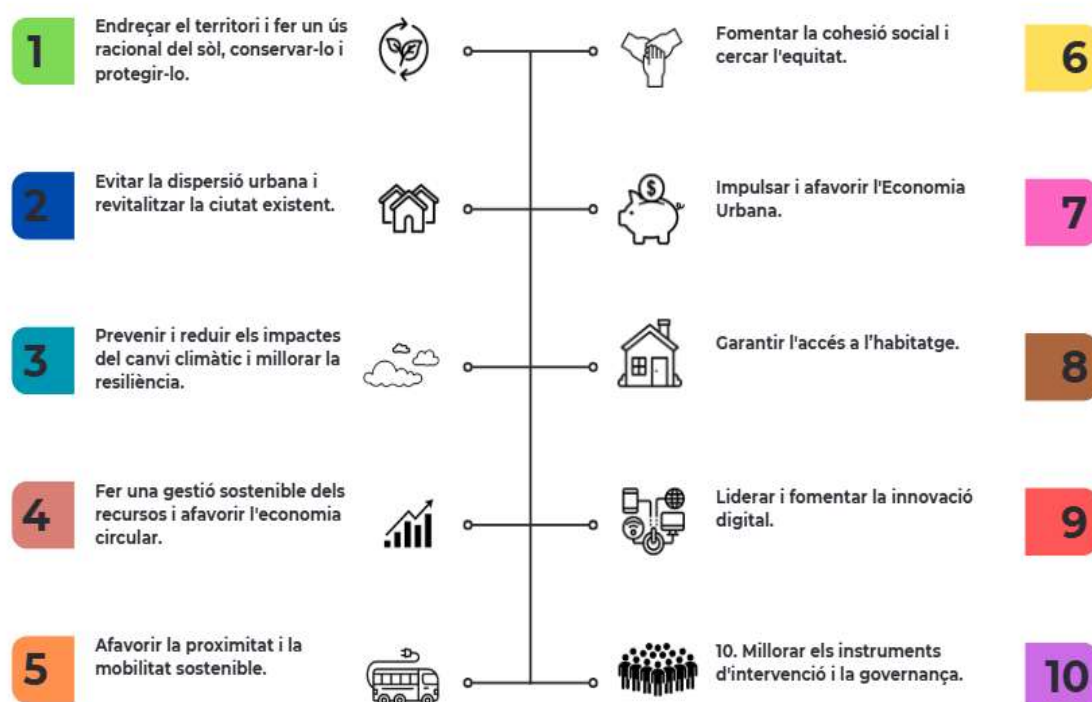
1. L'alumne és capaç d'esdevenir un agent del canvi per fer realitat els ODS i assumir el seu paper de ciutadà de la sostenibilitat actiu, crític i mundial.

2. L'alumne és capaç de contribuir a facilitar i executar aliances locals, nacionals i mundials per al desenvolupament sostenible.

2.1.6. L'Agenda Urbana (estatal)

Aquesta Agenda Urbana és la transposició de l'Agenda 2030 a nivell nacional. És un document estratègic elaborat pel “*Ministerio de Vivienda y Agenda Urbana del Gobierno de España*”, sense caràcter normatiu i, per tant d'adhesió voluntària que, de conformitat amb els criteris establerts per l'Agenda 2030, la nova Agenda Urbana de les Nacions Unides i l'Agenda Urbana de la Unió Europea, pretén assolir la sostenibilitat en les polítiques de desenvolupament urbà a través d'un decàleg d'objectius estratègics que es despleguen en un total de 30 objectius específics (o de segon ordre) i 291 línies d'actuació⁶.

Els 10 objectius estratègics de l'Agenda Urbana Espanyola són:

L'Agenda Urbana ofereix un marc estratègic nacional, amb una visió global, integradora i continuada en el temps, que cerca orientar les decisions i les polítiques urbanes; de l'altra, es tracta d'una eina que extreu dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 aquells que tenen un component territorial i urbà i els trasllada a la realitat de pobles i ciutats, tot donant idees pràctiques i proposant accions per tal que tots els agents, públics i privats, que intervenen en les ciutats, i especialment les Administracions Locals, puguin elaborar els seus propis plans d'acció i implementació. Posa especial atenció a l'ODS 11, sobre ciutats sostenibles, inclusives, segures i resilients.

⁶ AGENDA URBANA ESPAÑOLA (<https://www.aue.gob.es/>).

2.1.7. L'Agenda Urbana de la Conca d'Òdena (local)

La Mancomunitat Intermunicipal de la conca d'Òdena és una associació voluntària de 7 municipis de la comarca de l'Anoia, tots ells situats a la conca d'Òdena: Igualada, Vilanova del Camí, Santa Margarida de Montbui, Òdena, La Pobla de Claramunt, Jorba i Castellolí. El seu objectiu és donar serveis de manera mancomunada als diferents municipis que la integren, exercint les seves competències en les següents àrees: igualtat de gènere, serveis d'ocupació, formació i inserció, serveis relacionats amb el medi ambient i la mobilitat, entre altres coses.

La Mancomunitat disposa d'una Agenda Urbana pròpia, un full de ruta que marca els objectius estratègics del territori, i constitueix també un mètode de treball i un procés que implica tots els actors que intervenen en les ciutats i que busquen un desenvolupament equitatiu, just i sostenible dins de cada un dels seus camps d'acció.

El seu Pla d'Acció va ser aprovat per la Junta General el 6 d'octubre de 2022 i actualitzat el 13 d'octubre de 2025. Aquest pla recull les accions que durà a terme la Mancomunitat en els àmbits de territori, cohesió social i qualitat de vida de manera alineada amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 i els objectius estratègics de l'Agenda Urbana Estatal, per tal de garantir un futur més sostenible des de l'àmbit de la Conca d'Òdena.

Els tres objectius que es persegueixen a través del seu Pla d'Acció són:

1. Orientar l'acció de l'equip de la Mancomunitat de la Conca d'Òdena.
2. Ser una guia d'accions per territori com a entorn multinivell complex.
3. Servir com a estratègia territorial per la captació de fons i convocatòries europees.

Per assolir aquests objectius, en el pla es defineixen vuit línies estratègiques que ofereixen una visió integral dels grans àmbits en els quals el territori vol posar la seva atenció en els propers anys:

Línia d'Acció 1 – Ordenació del territori, nuclis urbans i les infraestructures.

Línia d'Acció 2 – Resiliència i gestió del canvi climàtic.

Línia d'Acció 3 – Gestió integrada dels residus i economia circular.

Línia d'Acció 4 – Mobilitat eficient i sostenible.

Línia d'Acció 5 – Gestió conjunta de l'accés a l'habitatge.

Línia d'Acció 6 – Conca saludable.

Línia d'Acció 7 – Promoció econòmica i empresarial.

Línia d'Acció 8 – Governança territorial i estratègia mancomunada.

2.1.8. L'Agenda Urbana Escolar (estatal)

L'Agenda Urbana Escolar (espanyola) és una traducció dels objectius de l'Agenda Urbana espanyola a un llenguatge fàcil i proper per la comunitat d'infants. D'una manera didàctica i educativa, tracta de generar una consciència ciutadana que permeti assolir en un futur proper una cultura participativa i sensible a totes les veus, incloent les dels més petits.

Els objectius principals de l'Agenda Urbana Escolar són:

- Adaptar els objectius generals de l'Agenda Urbana a un nivell adequat per educació primària.
- Oferir per a cada objectiu un conjunt de continguts i conceptes bàsics per entendre per què és important assolir cada objectiu.
- Aportar un conjunt de propostes educatives que es poden vincular a la vida quotidiana dels infants i joves i que alhora ajudin a assolir els objectius de l'Agenda Urbana.
- Recollir un conjunt de recursos de consulta per treballar cada objectiu.

Tot seguit, es mostra la **relació dels objectius estratègics de l'Agenda Urbana (espanyola) i l'adaptació per a infants d'educació primària**:

OBJECTIUS DE L'AGENDA URBANA (ESPANYOLA)		ADAPTACIÓ DELS OBJECTIUS DE L'AGENDA URBANA A EDUCACIÓ PRIMÀRIA
1. Endreçar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo.	→	1. El nostre sòl necessita que el cuidis i el protegeixis.
2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent.	→	2. Coneix, gaudeix i ajuda al teu poble o ciutat.
3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència.	→	3. Aturem junts el canvi climàtic.
4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular.	→	4. Reciclo per mi i per tots els meus amics.
5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.	→	5. Les meves cames són el meu motor.
6. Fomentar la cohesió social i cercar l'equitat.	→	6. La ciutat comença per les persones!
7. Impulsar i afavorir l'Economia Urbana.	→	7. Ens toca a nosaltres! Compra al comerç local!
8. Garantir l'accés a l'habitatge.	→	8. Tots tenim dret a un habitatge, a viure en una llar.
9. Liderar i fomentar la innovació digital.	→	9. La ciutat és intel·ligent quan els seus habitants són intel·ligents.
10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança.	→	10. Si ho planifiquem junts ens sortirà millor.

2.2.MARC AMBIENTAL DEL MUNICIPI

2.2.1. Plans locals ambientals

L'Ajuntament d'Igualada ha anat creant plans i programes sobre diferents temàtiques que responen a un context i uns objectius més globals. Al municipi, són diversos els plans locals en els quals apareixen objectius i accions que es podrien alinear amb l'educació ambiental. A continuació, es mostren per ordre cronològic (segons la data d'aprovació, de més recent a més antic) les accions de cada pla que es podrien vincular a accions d'educació ambiental:

PLA DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA D'IGUALADA (HORITZÓ 2030)	DATA D'APROVACIÓ: 2025 OBJECTIU: establir el full de ruta de la ciutat per avançar cap a un model energètic més net i sostenible, reduint les emissions i potenciant ús d'energies renovables.
ACCIONS ALINEADES AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	ACCIÓ
Gestió sostenible dels recursos	Obrir un espai de reparació d'objectes públic.
	Promoure la compra a granel i pensar en bonificacions per evitar l'ús de plàstics d'un sol ús al mercat municipal i en associacions de comerços.
	Aprovar l'Ordenança d'estalvi i ús eficient de l'aigua.

AGENDA URBANA DE LA CONCA D'ÒDENÀ	DATA D'ACTUALITZACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ: 2025 OBJECTIU: establir el full de ruta que marca els objectius estratègics del territori per assolir un desenvolupament equitatiu, just i sostenible.
ACCIONS ALINEADES AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
LÍNIA D'ACCIÓ	ACCIONS
1. Ordenació del Territori, Nuclis Urbans i Planificació de les Infraestructures	Foment a la venda i consum de productes del Parc Agrari de la Conca d'Òdena.
	Consolidació de la infraestructura blava riu Anoia, afluent i rieres: millora, renaturalització i adequació dels accessos i de la qualitat ambiental del riu.
2. Resiliència i Gestió del Canvi Climàtic	Establiment d'una estratègia comuna per la millora de l'enllumenat públic municipal, reduir la contaminació lumínica.
	Gestió sostenible de les aigües freàtiques per a la captació i reutilització en reg i neteja viària.
	Promoció de les comunitats energètiques locals supramunicipals per a una gestió més eficient i afavorir energia el consum d'energia més sostenible.

	Impulsar un Pla d'illes i refugis climàtics a través de la infraestructura verda i blava intermunicipal.
	Estratègia coordinada per la reducció de la petjada ambiental de la Conca d'Òdena i estudi d'implementació d'una Zona de Baixes Emissions (ZBE).
	Posada en marxa d'un centre mancomunat d'educació climàtica i mediambiental.
3. Gestió Integrada dels Residus i Economia Circular	Gestió i implementació del servei de gestió i recollida de residus sòlids mancomunada.
4. Mobilitat Eficient i Sostenible	Millora de la mobilitat tova i intermunicipal a peu i bicicleta a través de la creació d'itineraris de vianants i ciclistes.
	Implementació d'una regulació compartida dels vehicles de mobilitat personal.
6. Conca Saludable	Impuls dels mercats com a motors de l'alimentació saludable i desplegament de plans alimentaris locals.
	Disseny d'itineraris i espais naturals saludables i connectats per la promoció de l'activitat física.
	Programació d'esdeveniments i jornades per la millora de la salut comunitària i la promoció de la vida activa.
	Disseny de campanyes mancomunades d'activació ciutadana com a estratègies de benestar integral.
7. Promoció econòmica i Empresarial	Creació de programes mancomunats de digitalització del petit comerç i altres programes de suport al comerç de proximitat.
	Foment del turisme sostenible com a sector estratègic a través de la millora d'actius com el Museu Comarcal, el Camí de Sant Ignasi o l'Espai de la Tossa de Montbui.

PLA DE MOBILITAT URBANA SOSTENIBLE (PMUS)	DATA D'APROVACIÓ: 2022
	OBJECTIU: promoure una mobilitat més sostenible i segura, prioritzant el transport públic, els desplaçaments a peu i amb bicicleta, reduint l'ús del vehicle privat i integrant criteris ambientals i d'accessibilitat.
ACCIONS ALINEADES AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	ACCIÓ
Actuacions ambientals	Mesura i control periòdic de la contaminació acústica i atmosfèrica.
	Promoure l'ús de la bicicleta elèctrica.
Promoció, educació i sensibilització per l'ús de modes sostenibles	Foment de la mobilitat a peu i en bicicleta.
	Foment de la mobilitat en transport públic.
	Foment de la intermodalitat entre el cotxe, la bicicleta i el transport públic.
	Foment de l'ús del cotxe compartit.

PLA D'EMERGÈNCIA EN SITUACIÓ DE SEQUERA PER AL MUNICIPI D'IGUALADA	DATA D'APROVACIÓ: 2021 OBJECTIU: definir com ha d'actuar el municipi davant episodis de sequera, establir protocols d'actuació i restriccions en cas de sequera per garantir l'abastament d'aigua i la seva gestió.
ACCIONS ALINEADES AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	ACCIÓ
Aigua	Reg de jardins i zones verdes (públiques i privades).
	Ompliment de piscines.

AGENDA 2030 PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE D'IGUALADA	DATA D'APROVACIÓ: 2020 OBJECTIU: impulsar el compliment dels ODS establerts per l'Assemblea General de les Nacions Unides, adaptant-los a la realitat local d'Igualada i promovent la seva implementació a través de polítiques públiques i accions concretes.
ACCIONS ALINEADES AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	ACCIÓ
Aigua	Protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos boscos, muntanyes, aiguamolls, rius, aqüífers i llacs.
Patrimoni	Redoblar els esforços per a protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món.
Medi ambient	Reduir l'impacte ambiental negatiu per càpita de les ciutats, amb especial atenció a la qualitat de l'AIRE, així com a la gestió dels residus municipals i d'altre tipus.
Sostenibilitat	Assolir la gestió sostenible i l'ús eficient dels recursos naturals.
	Assegurar que les persones tinguin informació i conscienciació pertinents per al desenvolupament i els estils de vida sostenibles, en harmonia amb la natura.
Malbaratament	Reduir a la meitat el malbaratament d'aliments per càpita mundial en la venda al detall i el consum, així com les pèrdues d'aliments a les cadenes de producció i distribució, incloses les pèrdues postcollita.
Residus	Disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.
Canvi climàtic	Millorar l'educació i el coneixement (ciutadà i institució) en mitigació i adaptació al CC i alerta primerenca.
Ecosistemes	Vetllar per la conservació, el restabliment i l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres i els ecosistemes interiors d'aigua dolça i els serveis que proporcionen.
Ecosistemes	Emprendre accions urgents i significatives per a reduir la degradació dels hàbitats naturals i aturar la pèrdua de biodiversitat.

PLA D'ACCIÓ PER L'ENERGIA SOSTENIBLE I EL CLIMA (PAESC) 2017-2030	DATA D'APROVACIÓ: 2017 OBJECTIU: reduir de manera significativa les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i preparar la ciutat davant els impactes del canvi climàtic.
ACCIONS ALINEADES AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	ACCIÓ
Canvi d'hàbits	Sensibilització usuaris a l'Ajuntament, el CEIP Ramon Castelltort, IG-Nova, Museu Comarcal, Policia Local, Patronat d'Esports Les Comes, Biblioteca Municipal, Escola Municipal de Música, Mercat Municipal, Teatre Municipal.
	Implantació del programa Euronet 50/50 a quatre escoles municipals.
Energia	Substituir bombetes incandescent per fluorescents compactes al CEIP Castelltort, Museu Comarcal, Policia Local, Complex esportiu Les Comes.
	Reducció del núm. de llums oberts en hores d'entrenament al camp de futbol de Les Comes (15-20%), Estadi Atlètic (50%) i Parc del Xipreret.
Mobilitat	Fomentar l'ús de la bicicleta: desenvolupar la xarxa de recorreguts i aparcaments per a bicicletes.
	Dinamitzar una campanya de difusió pública i mantenir els incentius per promoure l'ús de vehicles de baix consum entre la ciutadania.
Canvi climàtic	Engagar un fòrum de participació ciutadana sobre canvi climàtic: aspectes i mesures d'adaptació i mitigació.
	Identificar els hàbitats i les espècies més vulnerables als efectes del canvi climàtic
Biodiversitat	Elaborar i implementar el Pla d'Arbrat del municipi, prioritzant les espècies no al·lèrgiques i aquelles amb menors consums d'aigua i optimització de les zones d'ombra.

PLA LOCAL DE PREVENCIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS D'IGUALADA	DATA D'APROVACIÓ: 2017 (vigent fins el 2020) OBJECTIU: reduir la generació de residus municipals mitjançant accions de prevenció i conscienciació, amb la meta de reduir unes 1.400 tones anuals respecte als nivells de 2015.
ACCIONS ALINEADES AMB L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	ACCIÓ
Residus	Setmana europea de la prevenció de residus.
	Banc de queviures.
	Banc d'articles reutilitzables i material infantil.
	Campanya Tu ets el millor exemple.
	Campanya Igualada tria i recicla.
	Campanya "Oportunitats" per fomentar el reciclatge.
	Foment de la compra i consum responsable d'aliments .
	Fomentar l'autocompostatge comunitari a les escoles.
	Reutilització de llibres de text a les escoles.
	Foment de l'espai d'intercanvi de llibres.

	Utilització de vaixella compostable o reutilitzable als actes festius de la ciutat.
	Promoció de la substitució de bosses d'un sol ús per elements reutilitzables .
	Promocionar embolcalls reutilitzables a les escoles.
	Tallers per a la construcció d'embolcalls.
	Promoure els mercats i botigues de segona mà.
	Foment de l'economia circular i promoció de la reparació de béns i productes.
	Foment de la recollida selectiva de roba i calçat.
	Sensibilització i campanyes de comunicació per a la prevenció de residus.

A més, el municipi disposa de dos plans locals, que tot i no ser ambientals, es poden podrien vincular:

Pla Educatiu Entorn: és una proposta educativa de cooperació entre l'Ajuntament d'Igualada i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya per donar resposta a les múltiples necessitats de la nostra societat de forma integrada i comunitària, coordinant i dinamitzant l'acció educativa en els diferents àmbits de la vida dels infants i joves, amb una especial sensibilitat als sectors socials amb més risc de vulnerabilitat. Té com a objectiu aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat —en totes les seves dimensions— i contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana .Afavoreix el treball i aprenentatge en xarxa per tal de donar continuïtat i coherència entre les accions dels diferents agents educatius, incloent l'educació formal, la no formal i la informal. Per aquest motiu compta amb el suport i la participació de la comunitat educativa del territori i s'organitza en diverses comissions.

Els objectius generals d'aquest pla són:

1. Fomentar l'equitat educativa més enllà de l'escola.
2. Promoure oportunitats educatives.
3. Facilitar l'orientació i l'acompanyament de l'alumnat i de les famílies.
4. Promoure l'educació intercultural amb mirada antiracista.
5. Reforçar l'ús de la llengua i cultura catalana.
6. Potenciar estils de vida saludable.

Pla Local de Joventut (2027-2031): actualment, en elaboració. Aquest document serà el full de ruta que definirà les polítiques municipals per al jovent igualadí durant els propers cinc anys, adaptant-se a les noves realitats socials, econòmiques i culturals de la ciutat.

2.2.2. Context sociogeogràfic

Igualada és el principal nucli urbà i econòmic de la comarca de l'Anoia, un territori que ha estat definit habitualment com a *comarca de transició* entre la Catalunya litoral i la interior, amb tots els components físics i humans que la caracteritzen.

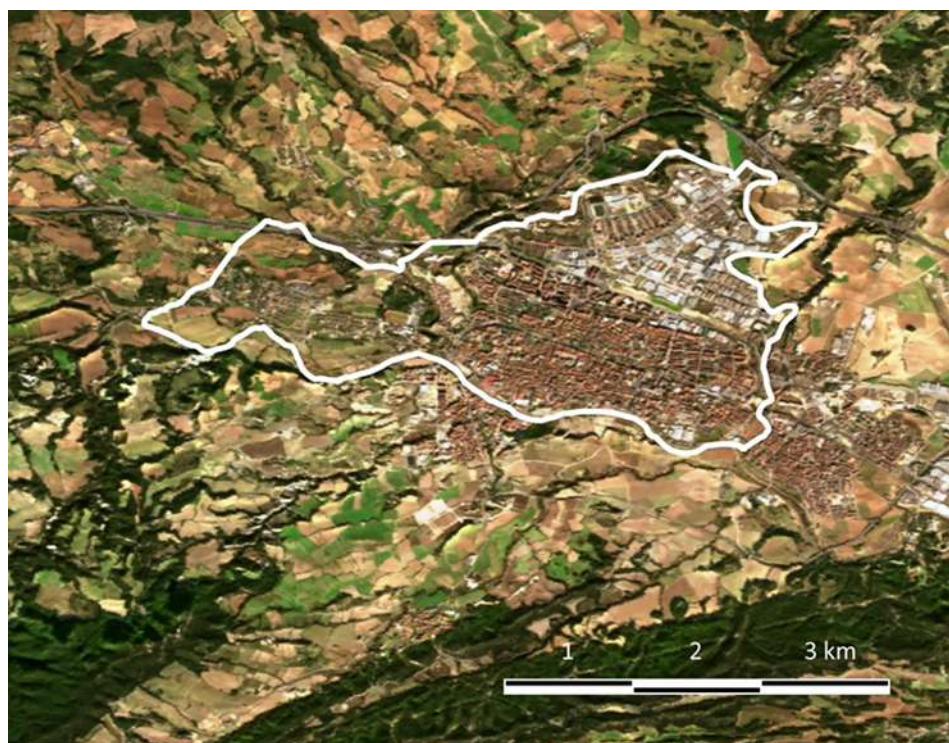
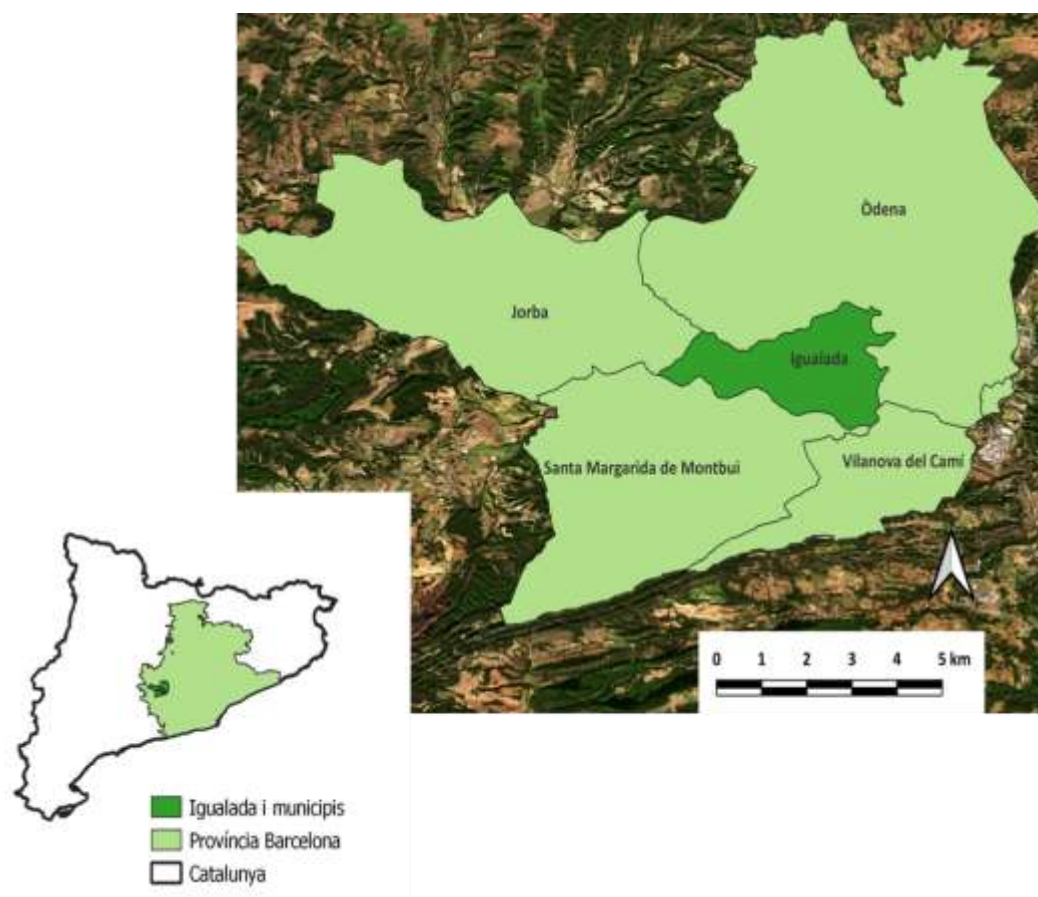
Els orígens d'Igualada es remunten al voltant de l'any mil, al marge esquerre del riu Anoia (que dona nom a la comarca), en una cruïlla de camins: el camí militar que anava des de Manresa fins als castells més llunyans del camp de Tarragona i el camí ral que comunicava Barcelona amb Lleida, Aragó i Castella. La seva posició enmig de la Conca d'Òdena, la va convertir en un lloc de trobada natural que afavoria la trobada de la pagesia i l'intercanvi i la venda de mercaderies.

El nom d'Igualada prové del llatí *aqualata*, que significa on el riu s'eixampla. Aquest fet posa de manifest la importància del riu Anoia en el desenvolupament del municipi, un riu ben aprofitat per proveir d'energia hidràulica als molins.

2.2.2.1. Característiques bàsiques del municipi

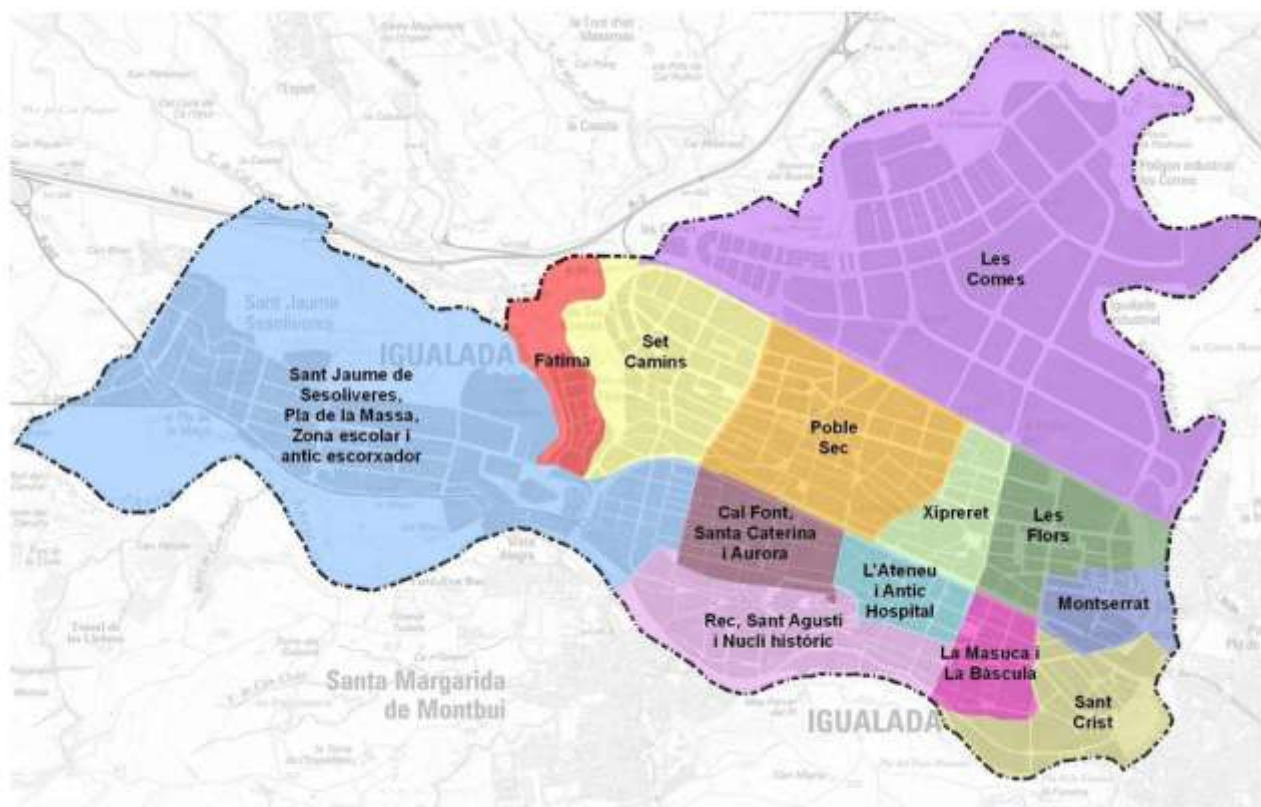
El terme municipal d'Igualada ocupa una superfície de 8,11 km² i es troba situat al centre de la conca d'erosió que rep el nom de la Conca d'Òdena, al peu d'un terreny més accidentat format per la Serra de Miralles – Queralt i Les Serres, la Serra de Rubió – Corredor de l'Anoia i Montserrat. Limita al nord amb el municipi d'Òdena, a l'oest amb Jorba, a l'est amb Vilanova del Camí i al sud amb Santa Margarida de Montbui. L'altitud mitjana del municipi és de 313 metres sobre el nivell del mar i, en general, té un relleu poc accidentat. És per aquest motiu que la trama urbana s'estén per tot Gairebé tota la totalitat del límit municipal.

L'estructura urbana d'Igualada es caracteritza per tenir un nucli urbà compacte (amb un total de 13 barris), sense nuclis de població dispersos, que forma part d'un continu urbà amb els municipis veïns de Santa Margarida de Montbui (nucli de Sant Maure), el Pla d'Òdena i Vilanova del Camí.

Font mapes: Siboc (elaboració pròpia a partir diferents bases cartogràfiques⁷).

⁷ Límits de Catalunya, província de Barcelona i límits municipals de l'ICG.
Vista aèria: imatges Sentinel2 (hivern 2022) extretes de la web cnig.es

Barris d'Igualada. Font: Pla de mobilitat urbana sostenible d'Igualada (2022).

Al municipi d'Igualada hi viuen 41.755 habitants ⁸ i, en els darrers anys, la seva població manté una dinàmica de creixement. Tradicionalment, el municipi ha estat un important nus de comunicacions (tant pel que fa a infraestructures viàries com de transport) i el sector serveis és el seu principal recurs econòmic (inclou el 78% de les empreses d'Igualada i el 74% de la població activa⁹), seguit amb força diferència per la indústria i la construcció.

Igualada compta amb un teixit associatiu sòlid i consolidat, amb un nombre elevat d'entitats actives que intervenen en la dinamització cultural de la ciutat (l'Oficina d'Entitats d'Igualada, Igualadinisme, va donar servei a un total de 186 associacions durant l'any 2024).

Pel que fa als **elements de valor natural i ambiental**, Igualada compta amb diversos espais de gran interès ecològic que es poden convertir en espais d'aprenentatge, no només de connexió amb la natura sinó per conèixer tots els beneficis que ens aporta disposar d'aquests espais en entorns altament urbanitzats.

⁸ Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT). Any 2024.

⁹ Igualada en xifres. Observatori socioeconòmic de l'Anoia. Any 2023.

Els espais d'interès natural i ambiental més rellevants per al present pla són:

ESPAI	DESCRIPCIÓ
Riu Anoia i entorn fluvial	El riu Anoia és el principal curs hidrogràfic del municipi i un dels eixos vertebradors de la comarca. El seu naixement es produeix en quatre deus entre Calaf i Argençola, i té una llargada de 68 km.
Anella Verda	Recorregut que encercla la ciutat d'Igualada que té l'objectiu d'incrementar la pràctica de l'activitat física i apropar els espais d'interès natural al nucli urbà.
Via Blava Anoia	Ruta de 19 km que ressegueix el riu Anoia, de dificultat baixa, per fer a peu, corrent o en bicicleta i gaudir de l'espai verd que l'envolta. Forma part de la xarxa de Vies Blaves Barcelona.
Riera d'Òdena	És el curs fluvial que separa Igualada, d'Òdena i Vilanova del Camí (és en aquest municipi on es capten i s'eleva les aigües de l'Anoia per abastir Igualada).
Torrent de l'Espelt	És el curs d'aigua que separa els barris de Sant Jaume de Sesoliveres, Pla de la Massa, Zona escolar i antic escorxador del barri de Fàtima. Al torrent de l'Espelt s'inicia un aqüeducte que finalitza als dipòsits de la Plaça de l'Enxub, que està catalogat com a bé cultural d'interès local. Aquest aqüeducte surt a l'exterior per dos llocs: el pont Xic i el pont Gran.
Horts urbans	Horts municipals assignats per cessió, que es troben prop del riu Anoia. En total, s'ofereixen 37 parcel·les de 50 m ² per dur a terme un sistema de conreu respectuós amb el medi ambient i l'entorn, amb mètodes d'agricultura ecològica i amb una producció destinada a l'autoconsum.
Parc central	Constitueix l'espai verd més gran de la ciutat, destinat a l'oci, l'esport i la trobada ciutadana. El seu projecte d'ampliació és resultat d'un important procés participatiu amb infants i joves del municipi. Al seu interior hi ha un biollac (un espai d'aigua naturalitzat vinculat al paisatge fluvial). Forma part de la Xarxa de Refugis Climàtics de l'Ajuntament d'Igualada.
Parc de l'Estació Vella	Situat a les antigues instal·lacions de l'estació de tren, aquesta és una destacada zona verda de la ciutat amb arbrat i espai de passeig. Recentment, s'ha dut a terme un projecte de millora i renaturalització d'aquest espai.
Parc de Vallbona	Espai verd ubicat al nord-oest d'Igualada, al barri de Set Camins, amb jocs infantils, àrees esportives i zones arbrades. Recentment, s'hi ha realitzat unes obres de millora (millora de contenció de terres; enjardinament amb espècies autòctones, resistents i de baix manteniment; canvi d'il·luminació a LED i un nou paviment per evitar que en episodis de pluja l'aigua pugui arrossegar el sauló del parc). Forma part de la Xarxa de Refugis Climàtics de l'Ajuntament d'Igualada.

Parc de Valldaura	Parc de barri, proper al parc de Vallbona, amb zona arbrada, espais de joc i descans. Es troba situat entre els barris de Fàtima i Set Camins.
Parc del Xipreret	Espai verd situat al barri del mateix nom, disposa de zones arbrades, jocs infantils, un mirador, una làmina d'aigua amb sortidors i un camp de futbol. A més, el parc disposa d'un dipòsit subterrani per a la recollida d'aigües pluvials, que s'utilitzen per al manteniment i reg del parc.
Passeig Verdaguer	El passeig Mossèn Cinto Verdaguer és un important eix arbrat de la ciutat que combina mobilitat i espai de trobada. Es troba envoltat de cases modernistes i forma part de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.
Parc de les Comes	Espai verd situat al nord-est de la ciutat, vinculat a la zona poliesportiva del mateix nom. El parc està equipat amb un amfiteatre, taules de pícnic, joc infantils i espais oberts de prat, ideal per fer activitats a l'AIRE lliure. Forma part de la Xarxa de Refugis Climàtics de l'Ajuntament d'Igualada.
Parc Garcia Fossas	Parc situat al costat del centre educatiu del mateix nom, que compta amb una zona de jocs infantils, una làmina d'aigua amb brolladors, zona d'ombra (estructures) amb espais de descans. Fa pocs anys, es va canviar tot l'enjardinament del parc per més de 1.300 plantes arbustives autòctones i amb un baix manteniment. A més, els camins es van cobrir amb sauló compactat per renaturalitzar encara més tots els espais de joc, estada i oci familiar.
Zona verda entre el C/ Parlament de Catalunya i l'antiga N-II	Espai naturalitzat que connecta la ciutat i millora la qualitat ambiental.
Parc de la Duna	Parc situat al carrer Pobla de Claramunt que forma part de la xarxa de refugis climàtics per fer front a la calor.

Actualment, un 78,45% dels igualadins es troba a menys de 100 metres d'un d'aquests espais verds i un 18,51% a menys de 200 metres. A banda d'aquests espais i elements d'interès natural, esmentar que la ciutat d'Igualada té més de 35.000 arbres plantats als seus carrers, places i parcs.

Anella fluvial

Riu Anoia (tram parc fluvial)

Parc Central

Parc Garcia Fossas

Els equipaments i espais d'associacions d'interès ambiental en els que es realitzen activitats d'educació ambiental, o bé, que poden esdevenir espais d'acollida de noves activitats d'educació ambiental, més rellevants per al present pla són:

EQUIPAMENTS I ESPAIS	DESCRIPCIÓ	PUNTS D'INTERÈS
Biblioteca Central d'Igualada	Servei públic municipal i un espai de convivència que garanteix l'accés a la informació, la formació, la cultura i el lleure als ciutadans, entitats i institucions.	Disposa d'una sala d'actes, una sala d'exposicions i sales de treball insonoritzades per a grups.
Centre Cívic de Fàtima	És un dels tres equipaments cívics a la ciutat. És un espai polivalent que promou el treball cultural, formatiu i lúdic.	Posa a disposició de les entitats: sala de manualitats, 5 sales de treball, gimnàs i despatx d'entitats.
Espai Cívic Centre	És un dels tres equipaments cívics a la ciutat. És un espai polivalent que promou el treball comunitari, cultural, formatiu i lúdic.	Posa a disposició de les entitats: sala de noves tecnologies, sala de formació, sala d'entitats, sala gran, sala de reunions, sala de manualitats, cuina i gimnàs.
Centre Cívic Nord	És un dels tres equipaments cívics a la ciutat. És un espai polivalent que promou el treball comunitari, cultural, formatiu i lúdic.	Posa a disposició de les entitats: sala de formació, sala de manualitats, auditori i cuina.
Casal Cívic i Comunitari Igualada - Montserrat	Espai públic gestionat per la Generalitat de Catalunya, que promou l'empoderament personal i comunitari, el voluntariat i la participació ciutadana.	Ofereix activitats diverses, com tallers i conferències, per a totes les edats. Facilita espais per a entitats sense ànim de lucre.

Seu dels Agents Rurals a Igualada	Actualment, a la ciutat es troba la oficina comarcal de l'Anoia del Cos d'Agents Rurals, els quals disposen d'un programa de sensibilització i educació ambiental (eduCAR).	Està previst la construcció d'una nova base del Cos d'Agents Rurals a Igualada, que comptarà amb una aula de natura, oberta a la ciutadania i amb zones per a la realització d'activitats educatives.
Deixalleria municipal	Equipament públic per a la recollida selectiva d'aquelles fraccions de residus municipals que no es poden dipositar als contenidors de la via pública.	Deixalleria fixa i deixalleria mòbil.
Museu de la Pell i Comarcal de l'Anoia	Equipament cultural públic. Museu membre del Sistema Territorial del mNACTEC.	Disposa d'una oferta educativa per escoles, recursos per a docents, exposicions permanents i temporals. Forma part de la Xarxa de Refugis Climàtics de l'Ajuntament d'Igualada.
Aula d'Entorn Rural de Cal Mercaderet	Associació Agroecològica de Can Mercaderet (Masia de Can Mercaderet - Santa Margarida de Montbui-).	Ofereix activitats d'educació ambiental. Banc de llavors (varietats tradicionals i locals). Pa solar (cuinat amb forn de concentració solar). Venda de productes de proximitat (hortalisses, làctics, ous, cremes, melmelades...).
Espai La Malla	Associació fundada per l'Ateneu Igualadí, TICAnoia i disseny=Igualada, que compta amb el suport de la Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal de l'Anoia i l'Ajuntament d'Igualada.	Ofereix activitats, tallers, cursos formatius... <i>Precious Plastic</i> (xarxa global per combatre els residus plàstics). <i>Repair</i> cafè (espai de reparació d'objectes amb diverses edicions)
Depuradora dels Adobers	Planta capdavantera a Europa en el tractament d'aigües residuals industrials, que tracta les aigües del procés de transformació de la pell.	S'està treballant en la implantació d'una Estació Regeneradora d'Aigua (ERA).
Aula de Natura i Interpretació del riu Anoia	Durant l'any 2026 està previst disposar d'una aula de natura.	Pendent de trobar espai i elaborar continguts.

2.2.2.2. Xarxa d'Escoles per la Sostenibilitat d'Igualada (XESI)

La Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat d'Igualada (XESI) agrupa tots els centres educatius d'Igualada que desenvolupen programes d'educació per a la sostenibilitat i forma part de la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya (XESC).

La XESI està liderada per l'Ajuntament d'Igualada i és un espai de col·laboració, coordinació i suma d'esforços per promoure la participació i implicació de tota la comunitat educativa per integrar la sostenibilitat als projectes educatius dels centres.

L'adhesió a la XESI és voluntària per part dels diferents centres educatius i es formalitza a través d'un conveni. Actualment, dels 33 centres educatius que hi ha a Igualada (incloent totes les etapes educatives obligatòries i post-obligatòries), 22 centres formen part de la XESI.

Llistat de centres educatius d'Igualada que formen part de la XESI:

CENTRES EDUCATIU QUE FORMEN PART DE LA XESI	
– Llar d'infants La Lluna	– Institut Pere Vives Vich
– Escola Monalco	– Institut Milà i Fontanals
– Escola Dolors Martí i Badia	– Llar d'infants El Rusc
– Escola Pare Ramon Castelltort	– Escola Mare del Diví Pastor (fusionada amb l'escola Pia)
– Institut Badia i Margarit	– Escola Pia d'Igualada
– Institut Joan Mercader	– Llar d'Infants La Rosella
– Acadèmia Igualada	– Escola bressol l'Espígol
– Maristes Igualada	– Escola Auria – Apinas
– Escola Mowgli	– Escola Anoia
– Escola Ateneu Igualadí	– Col·legi Jesús Maria
– Escola Emili Vallès	
– Escolàpies Igualada	

La XESI organitza les següents activitats adreçades a la comunitat educativa:

- **Fòrum:** s'organitza amb una freqüència bianual (de forma alterna amb la Trobada de docents) i cada edició es centra en diferents temàtiques. Hi participa l'alumnat i el professorat de tots els centres de la ciutat que formen part de la XESI.
- **Trobada de docents:** s'organitza amb una freqüència bianual (de forma alterna amb el Fòrum) i hi participa el professorat de tots els centres de la ciutat que formen part de la XESI.
- **Seminaris per docents:** s'organitzen dos trimestralment. En aquestes jornades formatives es tracten diferents temàtiques ambientals i s'ofereixen recursos per treballar-les als centres educatius.

2.2.2.3. Possibles col·laboracions i sinèrgies

El present pla d'educació ambiental treballa prioritàriament l'oferta d'educació ambiental adreçada a públic escolar, per tant, un dels principals col·lectius que en forma part són els centres educatius d'Igualada. Al municipi hi ha un total de 33 centres educatius (incloent totes les etapes educatives obligatòries i post-obligatòries), dels quals 22 centres formen part de la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat d'Igualada (XESI).

Tot seguit, es mostra un llistat dels centres educatius d'Igualada d'infantil, primària i secundària, detallant les seves característiques (nivells educatius, titularitat, programa d'educació per a la sostenibilitat i barri):

Llistat de centres educatius d'Igualada¹⁰

NOM DEL CENTRE	Ed. Infantil (0-3)	Ed. Infantil (3-6)	Primària	Secundària	Post-obligatoris	TITULARITAT	XESI	BARRI
Escola bressol L'Espígol	X					Municipal		Pla de la Massa
Escola bressol La Lluna	X					Municipal		Estació Vella
Escola bressol La Rosella	X					Municipal		Les Comes
Escola bressol El Rusc	X					Municipal		Ateneu i Antic Hospital
Escola Mowgli	X	X	X			Concertat		La Masuca
Col·legi Jesús Maria	X	X	X			Concertat		El Xipreret
Escolàpies Igualada	X	X	X			Concertat		Ateneu i Antic Hospital
Escola Mare de Diví Pastor Igualada	X	X	X			Concertat		Centre Històric
Maristes Igualada	X	X	X			Concertat		Les Comes
Escola Gabriel Castellà i Raich		X	X			Públic		Sant Crist
Escola Ramon Castelltort		X	X			Públic		Set Camins
Escola Garcia Fossas		X	X			Públic		Estació Vella
Escola Emili Vallès		X	X			Públic		Pla de la Massa
Escola Dolors Martí i Badia		X	X			Públic		Les Comes
Escola Ateneu Igualadí		X	X			Públic		Ateneu i Antic Hospital
Col·legi Monalco	X	X	X	X		Concertat		Poble Sec
Col·legi Jesús Maria	X	X	X			Concertat		Set Camins
Acadèmia Igualada	X	X	X	X	X	Concertat		El Xipreret
Escola Pia d'Igualada	X	X	X	X	X	Concertat		Centre Històric
Institut Joan Mercader				X	X	Públic		El Xipreret
Institut Pere Vives				X	X	Públic		Pla de la Massa

¹⁰ Informació extreta de la Guia de centres educatius d'Igualada: https://www.educaciogualada.cat/arxius/03_guia_ceducatius_25def.pdf.

Institut Badia i Margarit				X	X	Públic		Sant Crist
Escola Anoia				X		Concertat		La Masuca
Institut Milà i Fontanals					X	Públic		Pla de la Massa
Centre Formació d'Adults Anoia				X	X	Públic		Pla de la Massa
Escola d'art i disseny La Gaspar					X	Públic		Les Flors
Campus Universitari Igualada					X	Públic		Pla de la Massa i La Masuca
Escola Àuria	Educació especial					Concertat		L'Escorxador

A banda d'aquests, a Igualada també hi ha els següents centres educatius:

- Escola/Conservatori Municipal de Música d'Igualada Mestre Joan Just i Bertran.
- Escola Oficial d'Idiomes.
- Escola Municipal de Teatre La Tarima.
- Centre Educatiu de Dansa Espai d'Arts.
- Estudi de Dansa i Expressió dell'ARTE.
- Servei Local de Català.

Tot i que en aquests moments el pla d'educació ambiental es centra en el públic escolar, en el procés de diagnosi s'han identificat diverses entitats de l'àmbit del medi ambient i la sostenibilitat que podrien formar-ne part en un futur:

Llistat d'entitats de l'àmbit del medi ambient i la sostenibilitat a Igualada¹¹

NOM DE L'ENTITAT	MISSIÓ
Associació Temps de Bosc	Fomentar una connexió profunda amb el medi natural a través de programes pedagògics, formatius i recerca adaptada a les necessitats de cada territori i comunitat. Treballen conjuntament amb agents educatius, socials i ambientals per oferir experiències d'aprenentatge significatiu d'accés universal que afavoreixin el benestar, el desenvolupament integral dels infants i l'arrelament al territori.
Club Excursionista UECANOIA	Entitat dedicada al lleure i a la promoció d'activitats a la natura. Ofereixen una àmplia gamma de seccions, incloent-hi muntanya, BTT, trail, caminades, esquí de muntanya i un grup de veterans. També disposen d'escoles de BTT, trail i orientació per a nens i nenes, i per als adults, ofereixen activitats de marxa nòrdica i curses populars.
Col·lectiu Eixarcolant	Recuperar les plantes oblidades (plantes silvestres comestibles i varietats tradicionals) i contribuir a la transformació dels sistemes agroalimentaris.

¹¹ Informació extreta del Directori d'entitats d'Igualadinisme, l'oficina d'entitats d'Igualada: www.igualadaentitats.cat

	Organitzen la Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades, que té lloc anualment a Igualada.
Per la Conca	Preservar, posar en valor i dinamitzar el patrimoni natural i cultural de la Conca d'Òdena a través de: acords de custòdia del territori, iniciatives de dinamització dels productes agraris i forestals, creació d'un parc agrari, i l'exploració de nous models de producció, comercialització i consum d'aliments.

A banda de les entitats de l'àmbit del medi ambient i la sostenibilitat, també es consideren d'interès per a l'establiment de futures sinèrgies i aliances del pla d'educació ambiental, les següents entitats:

- **Consell d'Infants:** mecanisme de participació que permet als infants implicar-se i actuar amb l'objectiu de transformar la seva pròpia ciutat. Està format per representants de tots els Centres Educatius d'Igualada del Cicle Superior d'Educació Primària.
- **Fundació Àuria:** entitat privada referent en la promoció de la inclusió social de persones amb discapacitat intel·lectual i trastorns de salut mental. Ofereix serveis especialitzats com teràpia ocupacional, programes de formació laboral i vivendes tutelades amb suport personalitzat.
- **Associacions de famílies d'alumnes:** AFA Fundació Escola Mowgli, AFA Escolàpies Igualada, AFA Garcia Fossas i AMPA Institut Badia i Margarit.
- **Entitats de lleure:** Agrupament Escolta La Flama i Grup de Lleure La Clau.
- **Associacions de veïns:** Associació de veïns del barri del Sant Crist, Associació veïnal del Poble Sec d'Igualada i Associació veïnal Sant Jaume Sesoliveres.
- **Entitats dedicades a la gent gran:** Associació Gent Gran d'Igualada i Casal d'avis de Fàtima.
- **Entitats esportives:** Consell Esportiu de l'Anoia.

2.3.DIAGNOSI DE L'ESTAT DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A NIVELL LOCAL

Aquest capítol pretén conèixer la situació actual en relació a les activitats d'educació ambiental al municipi d'Igualada per identificar els punts forts i oportunitats de futur.

Els objectius principals d'aquest capítol són:

- Identificar quina relació té l'educació ambiental amb el nou currículum escolar per tal de crear posteriorment propostes educatives que realment donin resposta a les necessitats dels centres educatius.
- Inventariar les iniciatives relacionades amb educació ambiental que s'han dut a terme al municipi en els últims anys per identificar quines es poden mantenir, actualitzar, o bé, no incloure-la en el nou pla.
- Realitzar sessions participatives i analitzar els resultats per incorporar les propostes i necessitats que els diferents col·lectius que participen en les sessions, posen de manifest i intentar donar resposta a través del nou pla d'educació ambiental.

2.3.1. L'educació ambiental al nou currículum escolar

El decret 175/2022, de 27 de setembre de 2022 defineix l'estructura del currículum que inclou, com a novetat, les competències clau i el perfil competencial de sortida, que concreten les finalitats educatives de les diferents etapes. També incorpora nous elements curriculars per al desplegament de les àrees i matèries: competències específiques, criteris d'avaluació, sabers i situacions. Així doncs, el nou currículum aprofundeix en l'enfocament competencial per tal d'aconseguir un aprenentatge amb sentit i profund.¹²

2.3.1.1. Educació primària

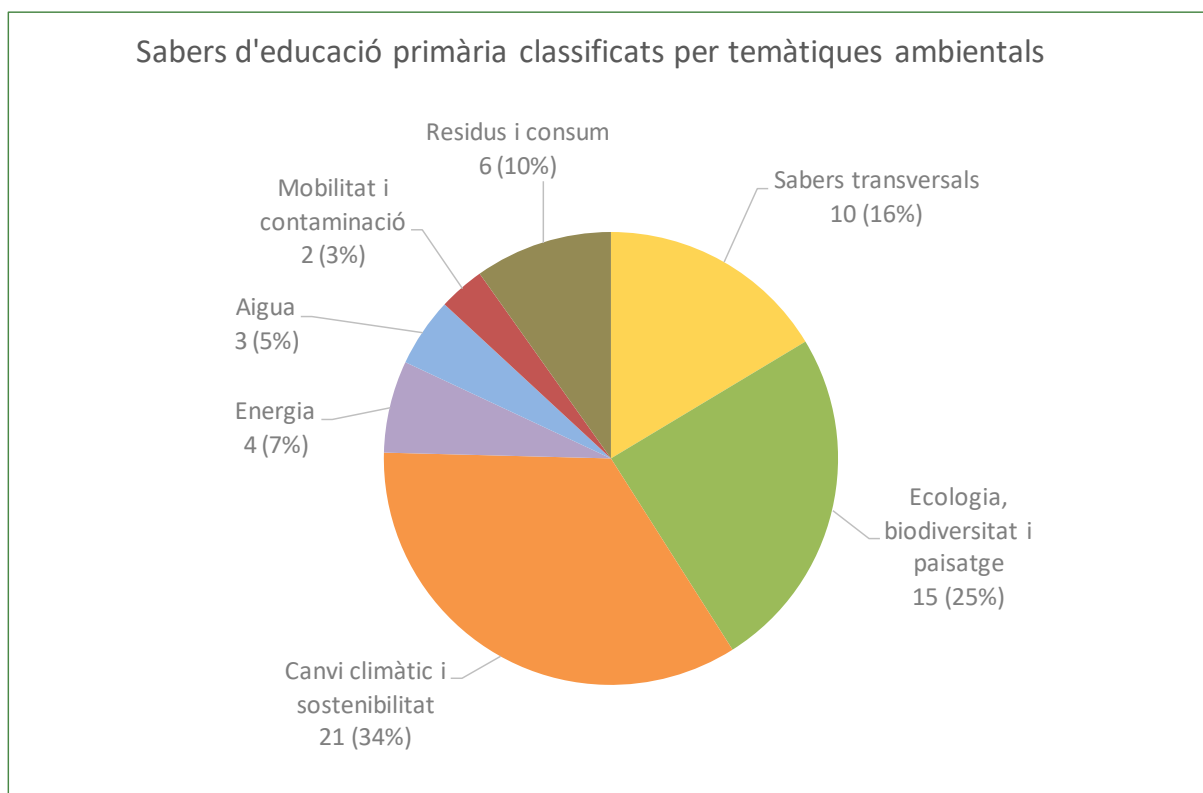
En el currículum es defineix per l'educació primària dos àrees on l'educació ambiental està present. Aquestes són:

- **Coneixement del medi**
- **Educació en valors**

¹² Decret d'Educació Bàsica 175/2022 (<https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/educacio-basica/decret-educacio-basica>).

Entre ambdues àrees es poden comptabilitzar un total de 61 sabers que es poden relacionar amb l'educació ambiental. Aquests sabers, classificats per temàtiques, es distribueixen de la següent manera:

Gràfic 1. Sabers d'educació primària classificats per temàtiques ambientals.

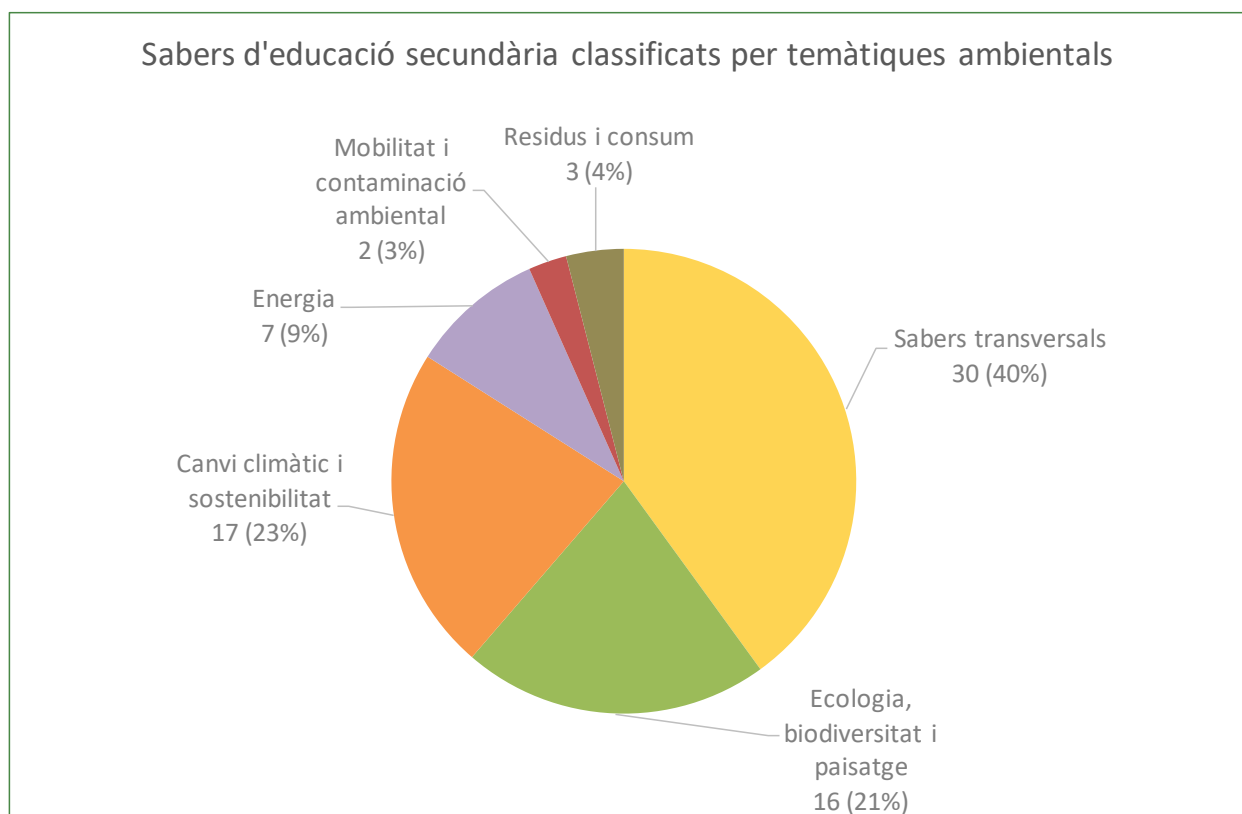
2.3.1.2. Educació secundària

En el currículum es defineix per l'educació secundària quatre matèries on l'educació ambiental està present. Aquestes són:

- **Biologia i geologia**
- **Física i química**
- **Ciències socials**
- **Educació en valors**

Entre aquestes quatre matèries es poden comptabilitzar un total de 75 sabers que es poden relacionar amb l'educació ambiental. Aquests sabers, classificats per temàtiques, es distribueixen de la següent manera:

Gràfic 2. Sabers d'educació secundària classificats per temàtiques ambientals.

Tal i com es pot observar al gràfic anterior, a l'educació secundària la temàtica relacionada amb l'aigua no té cap representació.

Consulta aquí els sabers de cada àrea o matèria:

<https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/sabers-de-leducacio-basica>

2.3.2. Inventari d'activitats i recursos d'Educació Ambiental a Igualada

En aquest apartat, es mostren en resultats de la diagnosi de tots els recursos i activitats d'educació ambiental que s'ofereixen a Igualada. El llistat detallat de totes les activitats inventariades, així com de les seves principals característiques (àrea, temàtica, destinatari, espai de realització, agents implicats, relació amb ODS, visions de l'EA, etc.)

Consulta al document excel adjunt a aquesta diagnosi "Taula resum de les activitats existents".

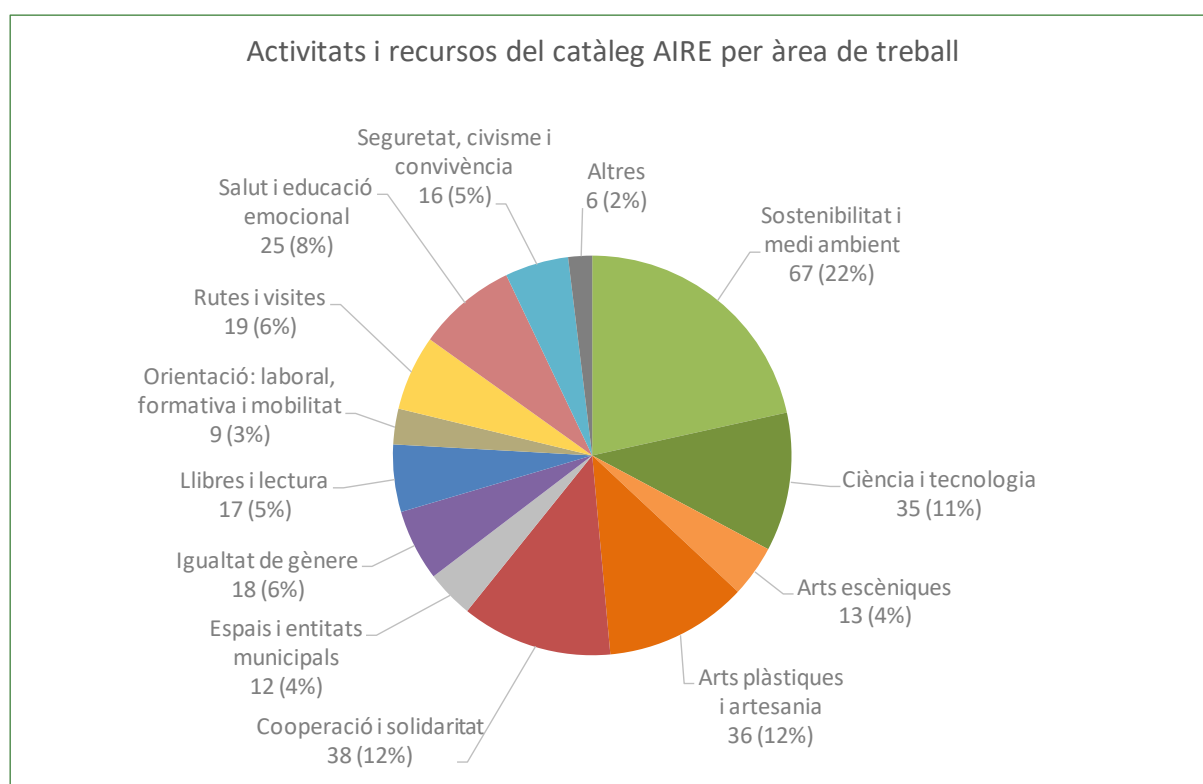
2.3.2.1. L'educació ambiental en l'oferta educativa local

Des del departament d'Ensenyament de l'Ajuntament d'Igualada, s'impulsa anualment el **programa AIRE**: un catàleg d'activitats i recursos educatius (activitats, tallers, xerrades, sortides...) que es posa a disposició de les escoles i instituts del municipi per ampliar les oportunitats d'aprenentatge de l'alumnat.

El curs 2025-2026, el programa AIRE ha ofert a través del seu catàleg un total de 311 propostes educatives repartides en 13 blocs temàtics, resultat del treball transversal entre diferents regidories, serveis educatius, empreses i entitats de l'entorn.

Tal i com es pot observar en el següent gràfic, les activitats i recursos vinculats a l'educació ambiental (incloses a les àrees de "Ciència i Tecnologia" i "Sostenibilitat i Medi Ambient") tenen un pes important en l'oferta educativa local, incloent un total de 102 activitats i recursos que equivalen al 33% de l'oferta total.

Gràfic 3. Activitats i recursos del catàleg AIRE per àrea de treball.

Per analitzar amb més detall les característiques de les activitats i recursos vinculats a l'educació ambiental, s'han extret del catàleg AIRE les activitats incloses en les àrees de "Ciència i Tecnologia" i "Sostenibilitat i Medi Ambient", i s'ha quantificat com es distribueixen segons diversos criteris (espai de realització, temàtica, cost de l'activitat i nivell educatiu destinatari).

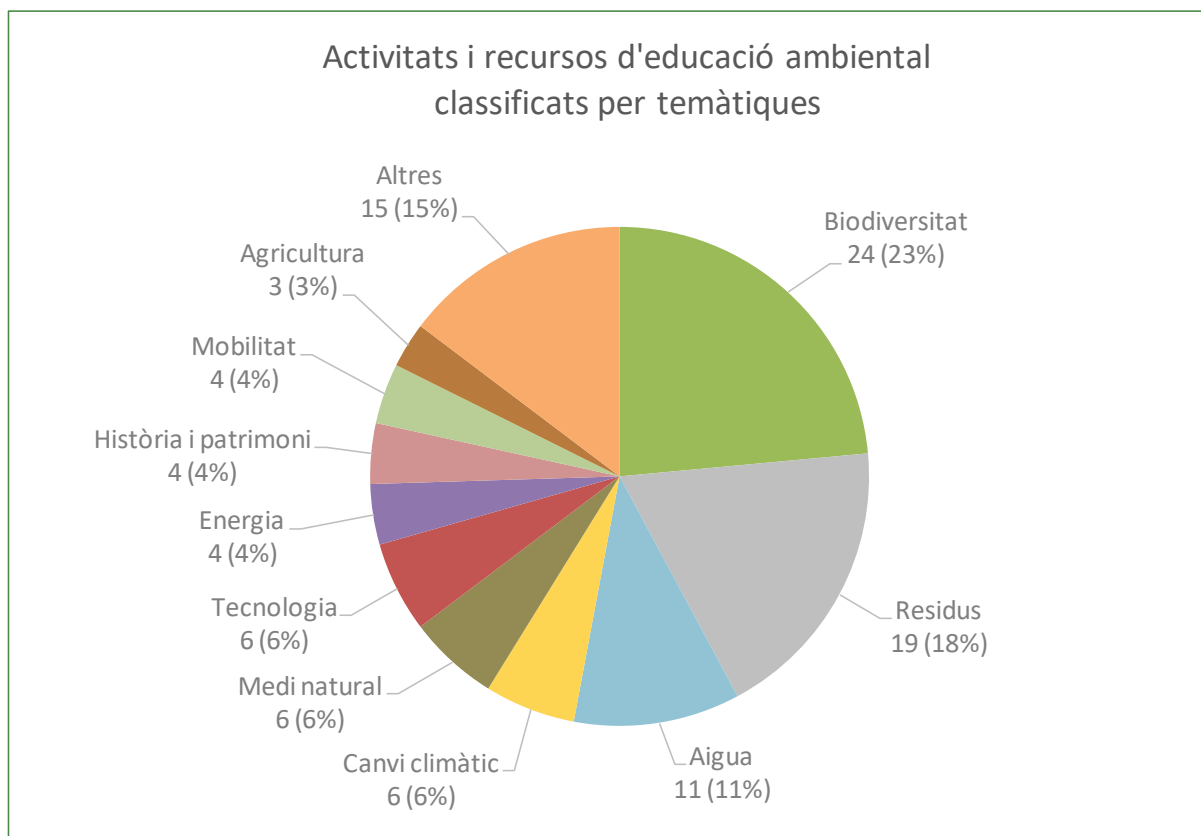
En els següents apartats, es mostra el resultat d'aquest anàlisi. L'objectiu és oferir una visió clara sobre quines activitats i recursos d'educació ambiental s'ofereixen actualment a nivell local, per a identificar els punts forts, els reptes i les oportunitats de futur.

2.3.2.2. Temàtica de les activitats i recursos d'educació ambiental

Tal i com es pot observar al següent gràfic, les temàtiques amb major representació dins l'oferta d'educació ambiental local són "biodiversitat" (24 activitats i 23% del total), "residus" (19 activitats i 18% del total) i "aigua" (11 activitats i 11% del total).

La categoria "altres" inclou un total de 15 activitats de diverses temàtiques: biologia, ciència, química, salut, astronomia, consum, contaminació acústica, matèria i meteorologia. En la majoria de casos, aquestes temàtiques només es treballen a través de 1 o 2 activitats.

Gràfic 4. Activitats i recursos d'educació ambiental classificats per temàtiques.

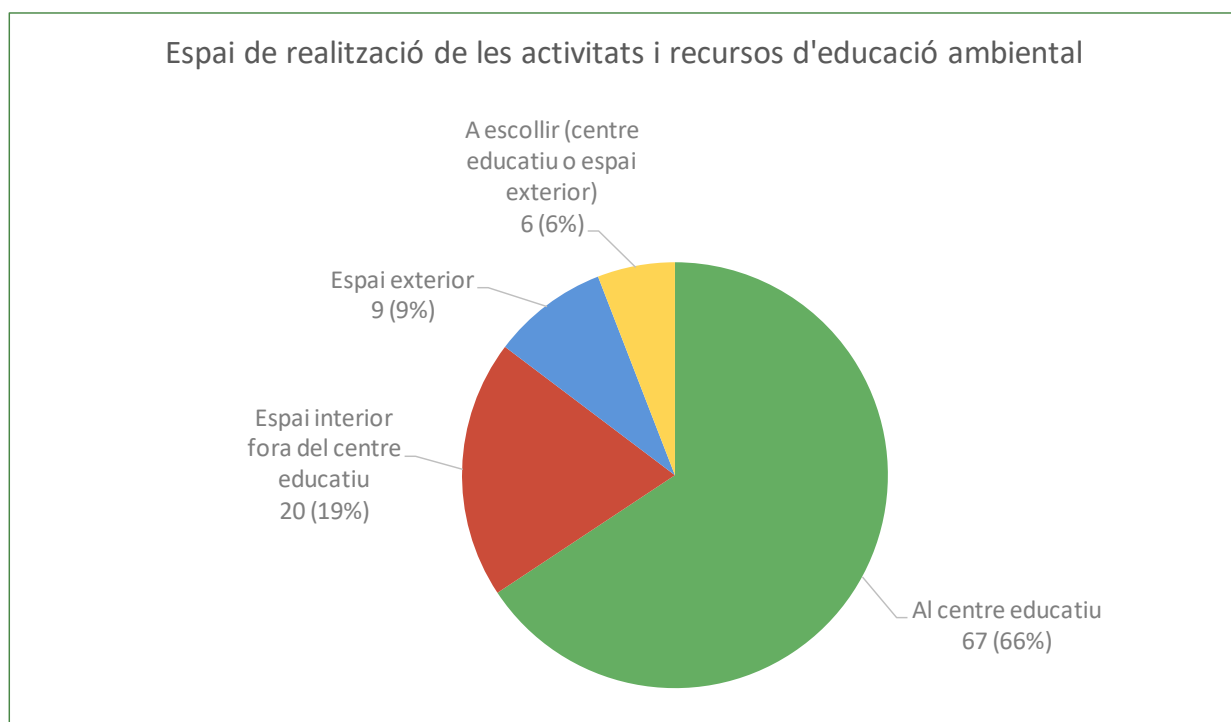
2.3.2.3. Espai de realització de les activitats i recursos d'educació ambiental

Tal i com es pot observar al següent gràfic, la majoria d'activitats i recursos es realitzen en espais interiors, al centre educatiu (67 activitats i 66% de l'oferta total) o fora d'aquest (20 activitats i 19% de l'oferta total). Els espais interiors fora del centre educatiu on es realitzen activitats d'educació ambiental són, principalment, el Museu de la Pell (9 activitats), l'Espai Malla (4 activitats) i l'Observatori de Pujalt (3 activitats).

Del conjunt d'activitats i recursos d'educació ambiental que s'ofereixen, només hi ha 9 que es realitzen exclusivament en espais exteriors (granja agroecològica Can Mercaderet, trams de riu, parc fluvial, espais verds urbans, etc.). L'activitat que es realitza a la deixalleria municipal, també s'ha inclòs en aquest grup d'activitats.

Per últim, del conjunt d'activitats i recursos d'educació ambiental, n'hi ha 6 en les quals es pot triar realitzar-los al centre educatiu o fora del centre, en un espai exterior proper.

Gràfic 5. Espai de realització de les activitats i recursos d'educació ambiental.

2.3.2.4. Nivell educatiu destinatari de les activitats i recursos d'educació ambiental

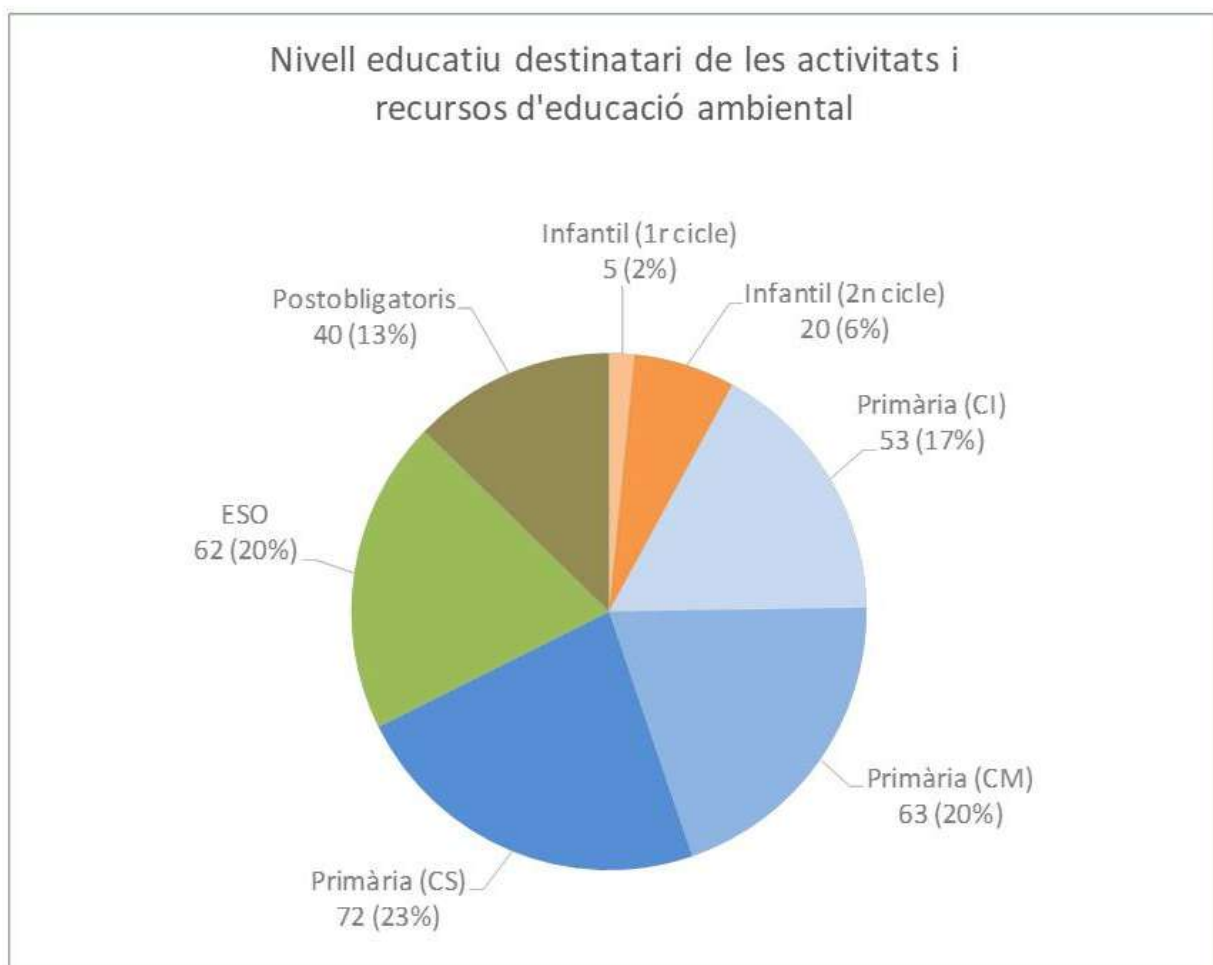
Tal i com es pot observar al següent gràfic, tots els nivells educatius (des del 1r cicle d'educació infantil fins als estudis post obligatoris) poden realitzar alguna activitat d'educació ambiental. De l'oferta total d'activitats, en destaquen 4 que es poden realitzar amb totes les etapes i cicles:

- Horticultura - Visita guiada per escoles
- Medi natural - Dragonets i refugis
- Medi natural - Esquirols
- Medi natural - Plantació de vegetació autòctona als patis escolars

El següent gràfic mostra l'oferta actual per a cada nivell educatiu. Tot i que el nombre total d'activitats que s'ofereix és de 102, en aquest gràfic el nombre total correspon a 315 activitats. El motiu és que s'han considerat com de manera independent cada activitat adreçada per a cada nivell educatiu, és a dir, si una activitat s'ofereix a educació infantil i cicle inicial, s'ha comptabilitzat un cop per a cada etapa educativa.

Es pot observar com el cicle superior d'educació primària és l'etapa amb més oferta educativa (23%), seguida del cicle mitjà de primària i ESO amb un 20% cada una. Els grups amb menys oferta són els d'educació infantil, especialment els de 1r cicle que corresponen a les llars d'infants (2%)

Gràfic 6. Nivell educatiu destinatari de les activitats i recursos d'educació ambiental.

2.3.2.5. Cost de les activitats i recursos d'educació ambiental

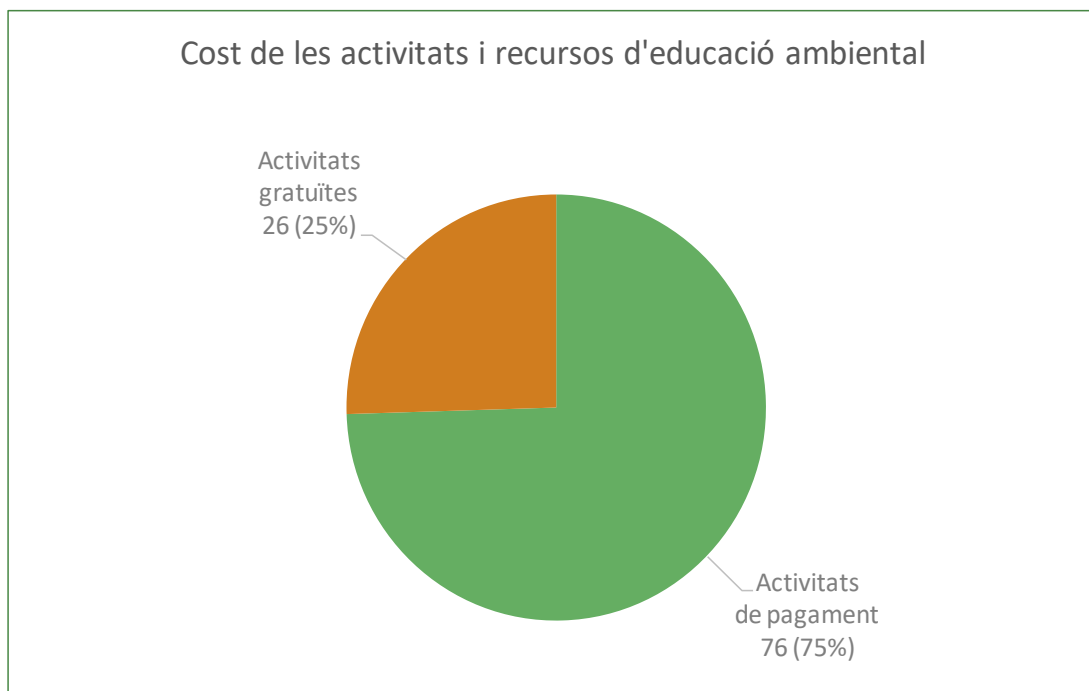
En relació al cost de les activitats que s'ofereixen al catàleg AIRE, esmentar que a partir del curs 2012-13 es va començar a subvencionar el cost de les activitats educatives. En la següent taula es mostra, com ha variat el percentatge subvencionat al llarg dels cursos escolars.

COPAGAMENT	CURS 2012-2013	CURS 2016-2017	CURS 2025-2026
Cost assumit per l'Ajuntament	80%	70%	50%
Cost assumit pels centres educatius	20%	30%	50%

Tal i com es pot observar, aquest curs escolar 2025-2026 el percentatge de copagament s'ha unificat al 50% de forma generalitzada per a totes les activitats. Així, els preus que assumeixen els centres educatius oscil·len entre 3€ per alumne (per un grup de 25 alumnes representaria un cost de 75€) fins a 350€ per grup-classe, amb una mitjana de 60€ per grup-classe.

Tal i com es pot observar al següent gràfic, la majoria d'activitats incloses al catàleg AIRE s'ofereixen en aquesta modalitat de copagament (76 activitats i 75% del total). Ara bé, el catàleg també disposa d'activitats gratuïtes (26 activitats i 25% del total) que garanteixen l'accés a activitats i recursos d'educació ambiental a tot l'alumnat d'Igualada (excepte, per a l'alumnat de primer cicle d'educació infantil, que no disposa de cap activitat gratuïta).

Gràfic 7. Cost de les activitats i recursos d'educació ambiental.

2.3.2.6. Visions de l'educació ambiental de les activitats i recursos

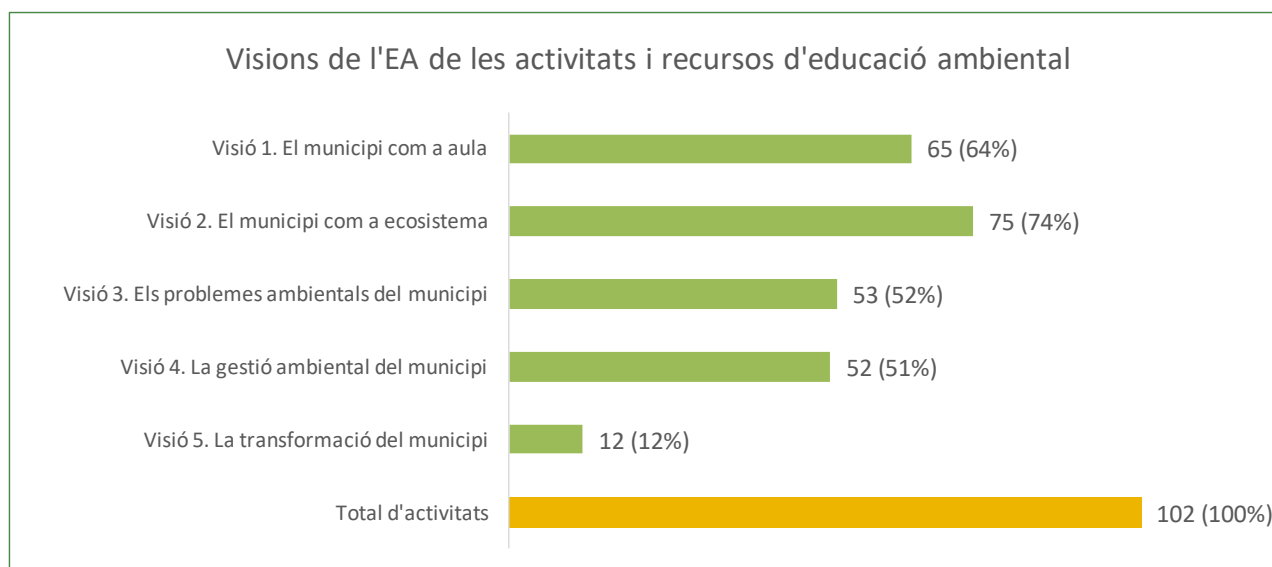
L'educació ambiental és una estratègia per implicar a tots els sectors de la població en la presa de decisions per aconseguir un municipi més sostenible. Els enfocaments però de les diferents activitats i recursos d'educació ambiental poden ser molt diferents (**veure apartat 2.1.2 Visions de l'EA**).

A continuació, es mostra el nombre d'activitats i recursos de l'oferta actual segons la visió d'educació ambiental en la que es troben presents. En funció del tipus d'activitat o recurs, continguts i metodologia aplicades, poden estar presents en més d'una visió.

Tal i com es pot observar, la majoria d'activitats i recursos es troben centrats en ajudar a comprendre el funcionament de la ciutat des de la ciència, la visió 2 de l'EA, (75 activitats i 74% del total) i millorar el coneixement de l'entorn, la visió 1 de l'EA, (65 activitats i 64% del total).

La visió menys present a les activitats i recursos d'educació ambiental és la visió 5, centrada en la transformació del municipi i l'apoderament per participar en processos de canvi (12 activitats i 12% del total).

Gràfic 8. Visions de l'educació ambiental de les activitats i recursos.

2.3.3. Encaix curricular de les activitats i recursos d'Educació Ambiental a Igualada

L'objectiu d'aquest apartat és analitzar l'oferta actual d'activitats i recursos d'educació ambiental d'Igualada des del punt de vista del currículum educatiu d'educació primària i secundària, per tal d'avaluar si s'ajusta a les necessitats dels docents i identificar oportunitats de futur.

Donat l'ampli ventall de temàtiques que es treballen a les activitats i recursos d'educació ambiental d'Igualada, i per facilitar l'estudi del seu encaix curricular, aquestes s'han agrupat en 7 grans eixos temàtics presents al currículum escolar. En la següent taula, es detallen les temàtiques que s'han inclòs a cada eix, les quals es treballaran als sabers de les diferents àrees i matèries.

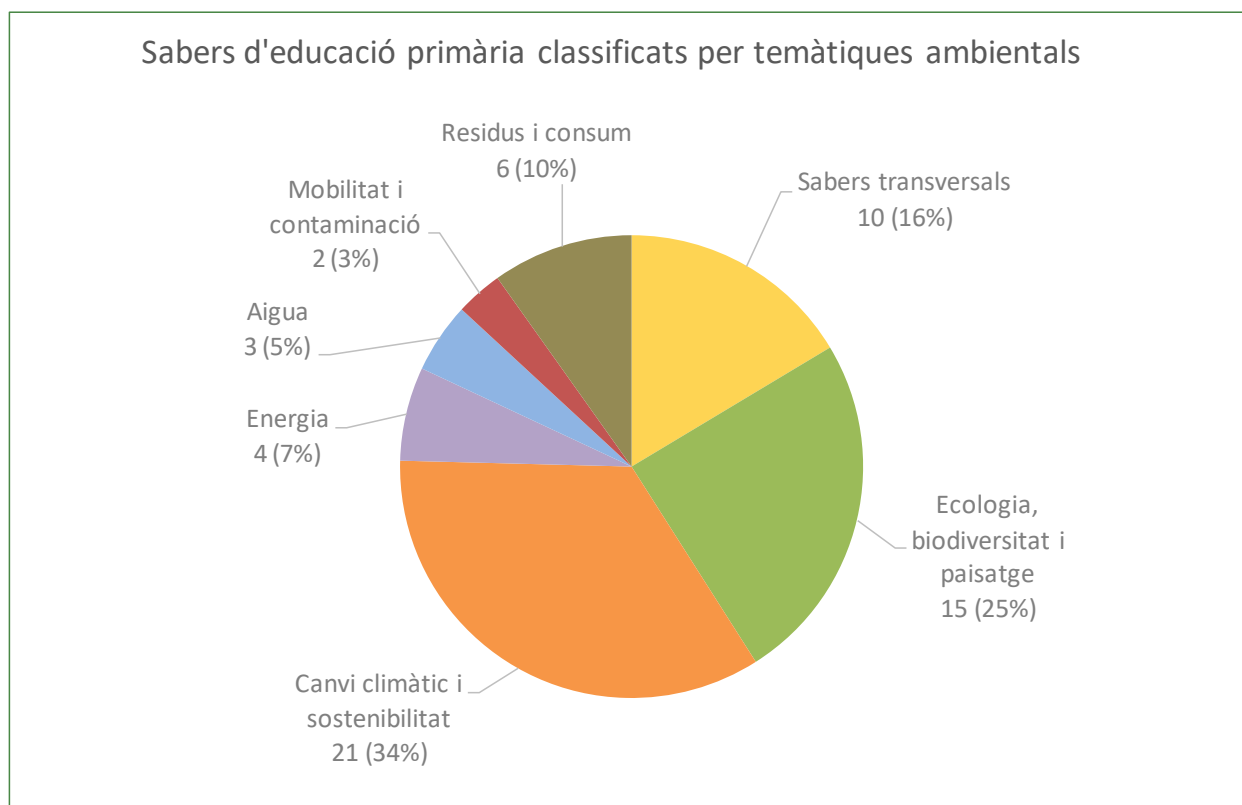
CURRÍCULUM ESCOLAR	CATÀLEG AIRE D'IGUALADA
Temàtiques ambientals dels sabers	Temàtiques de l'oferta educativa ambiental
Sabers transversals	- Tecnologia - Ciència
Ecologia, biodiversitat i paisatge	- Biodiversitat - Medi natural - Agricultura - Biologia
Canvi climàtic i sostenibilitat	- Canvi climàtic - Salut - Meteorologia - Astronomia
Energia	- Energia
Aigua	- Aigua
Mobilitat i contaminació	- Mobilitat - Contaminació acústica

Residus i consum	- Residus - Consum
Altres	- Història i patrimoni - Química - Matèria

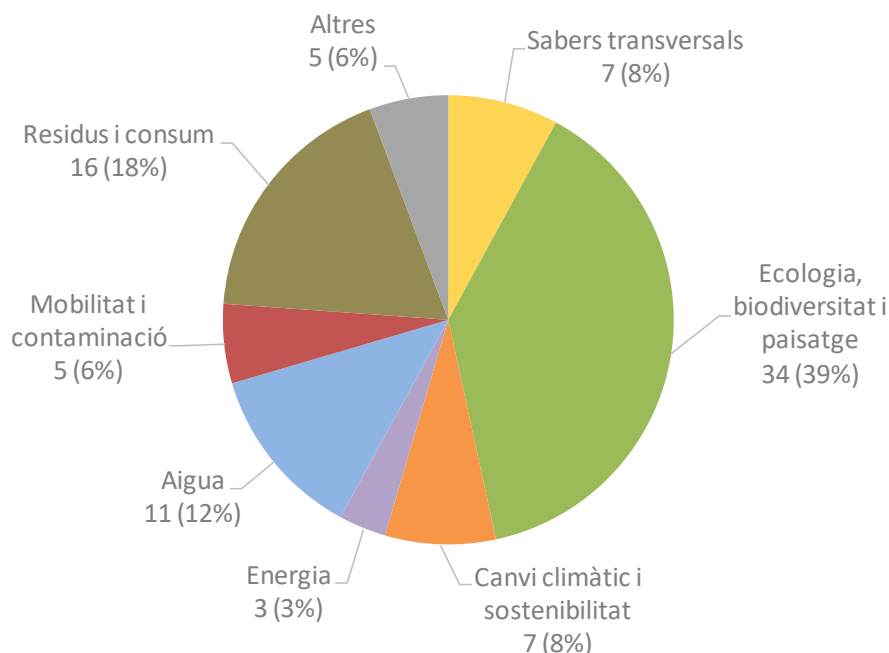
2.3.3.1. Temàtica de l'oferta educativa i sabers del currículum educatiu per a l'educació primària

En els següents gràfics es mostra, per a l'etapa d'educació primària, la distribució per temàtiques ambientals dels sabers curriculars i les activitats i recursos d'educació ambiental que s'ofereixen al catàleg AIRE.

Gràfic 9. Sabers d'educació primària i oferta d'activitats educatives classificats per temàtiques ambientals.

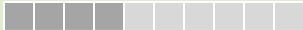
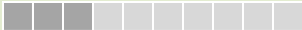
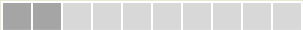
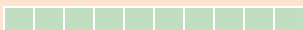
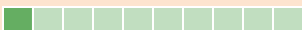
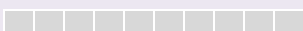
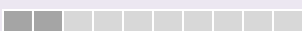
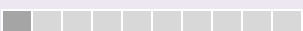
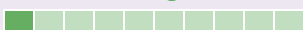
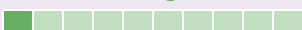
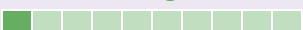
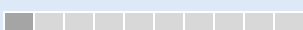
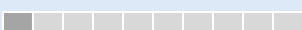
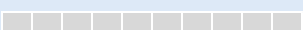
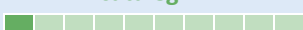
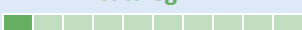
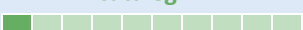
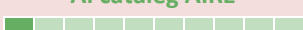
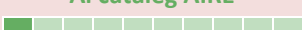
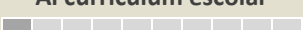
Activitats i recursos d'educació ambiental per primària classificats per temàtiques ambientals

Tal i com es pot observar als gràfics:

- A l'oferta d'activitats del catàleg AIRE, els eixos temàtics amb major nombre d'activitats són "Ecologia, biodiversitat i paisatge" i "Residus i consum", per tant, constitueixen una oferta prou àmplia per a treballar els sabers curriculars.
- En relació a l'eix temàtic "Residus i consum", cal especificar que l'oferta educativa inclou 16 activitats sobre residus i 1 activitat sobre consum. Per tant, per a treballar els sabers curriculars relacionats amb el consum (hàbits de consum, productes de proximitat, economia verda, etc.), caldria ampliar l'oferta educativa d'aquesta temàtica.
- Al currículum escolar l'eix de "Canvi climàtic i sostenibilitat" és el que agrupa major nombre de sabers, mentre que a l'oferta d'activitats ocupa la tercera posició. Per tant, per a poder treballar els sabers curriculars d'aquesta temàtica, caldria ampliar l'oferta educativa d'aquesta temàtica.

La següent taula mostra amb més detall com es distribueixen els sabers curriculars i les activitats i recursos d'educació ambiental del catàleg AIRE per eix temàtic i nivell educatiu. Per a la realització d'aquesta taula, no s'han tingut en compte els sabers transversals i les activitats del catàleg AIRE incloses a la categoria "altres".

EIXOS TEMÀTICS AMBIENTALS	EDUCACIÓ PRIMÀRIA		
	Cicle Inicial	Cicle Mitjà	Cicle Superior
ECOLOGIA, BIODIVERSITAT I PAISATGE	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
CANVI CLIMÀTIC I SOSTENIBILITAT	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
ENERGIA	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
AIGUA	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
MOBILITAT I CONTAMINACIÓ AMBIENTAL	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
RESIDUS I CONSUM	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE

Nota: El nombre de quadrats destacats representa el percentatge de sabers o activitats de cada eix temàtic respecte el total.

Tal i com es pot observar a la taula:

- En els cas dels eixos temàtics “Ecologia, biodiversitat i paisatge” i “Residus i consum” hi ha major oferta d'activitats que presència de sabers curriculars per a tots els nivells. Aquest fet s'accentua sobretot per a l'alumnat de cicle superior de primària. Per tant, el ventall d'activitats és prou ampli per a treballar els sabers d'aquests eixos temàtics.
- En l'eix temàtic de “Canvi climàtic i sostenibilitat” hi ha en tots els nivells educatius una major presència de sabers curriculars que oferta d'activitats educatives, per tant, caldria ampliar l'oferta d'activitats educatives del catàleg AIRE per millorar l'alineació amb el currículum escolar. De forma prioritària, caldria ampliar-la per a l'alumnat de cicle inicial ja que, en

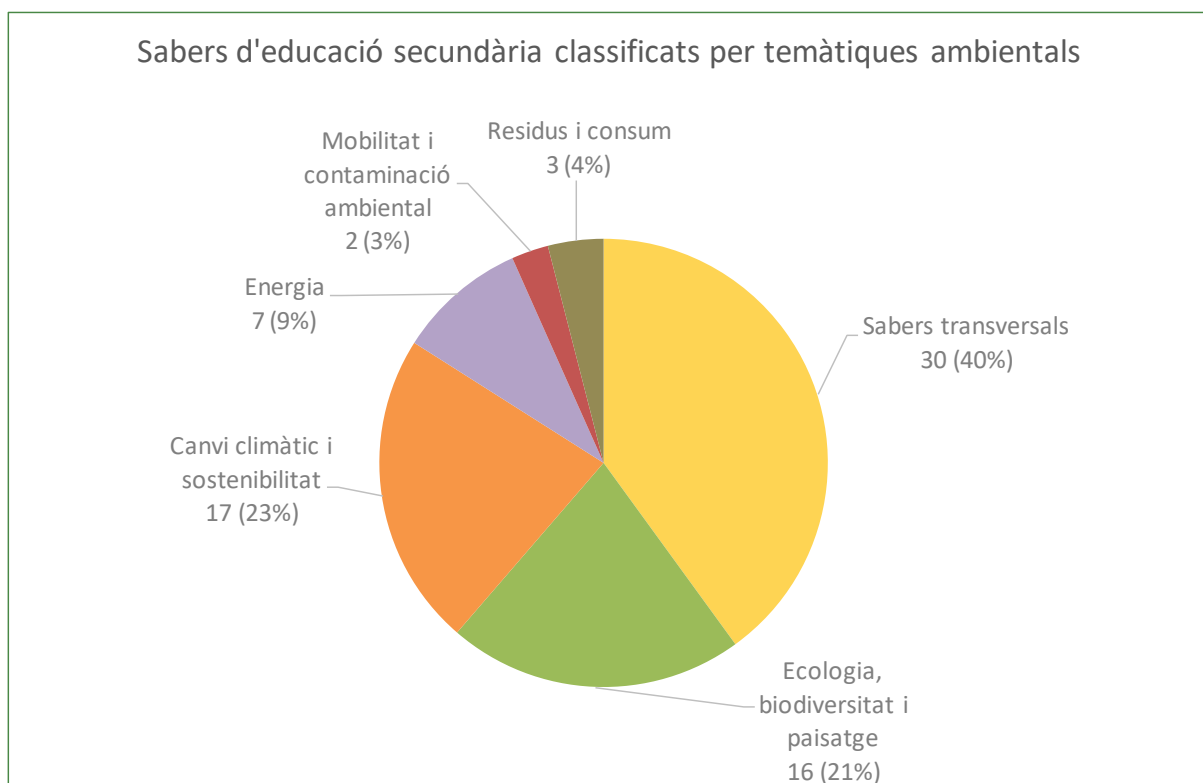
aquests moments, no disposa de cap activitat per treballar els sabers relacionats amb aquesta temàtica.

- Els eixos temàtics “Energia”, “Aigua” i “Mobilitat i contaminació ambiental” presenten per a tots els nivells educatius, en general, una bona alineació entre els sabers del currículum escolar i l’oferta d’activitats educatives. El desajust més destacat es troba a l’eix temàtic “Energia” a cicle mitjà de primària, en el qual caldria ampliar l’oferta educativa per igualar la seva presència al currículum educatiu.
- Per últim, destacar que no tots els eixos temàtics ambientals es treballen curricularment a tots els nivells d’educació primària. Aquest seria el cas dels eixos “Energia” a cicle inicial, “Mobilitat i contaminació ambiental” a cicle mitjà i “Aigua” a cicle superior. Cal dir que en tots aquest casos, el catàleg AIRE ofereix activitats per a poder treballar-los en cas que els docents ho sol·licitin.

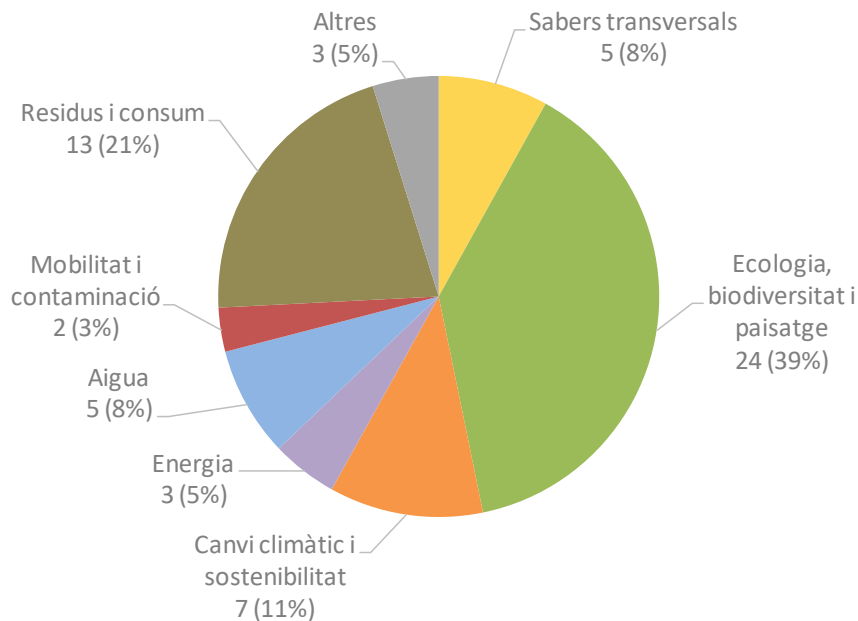
2.3.3.2. Temàtica de l’oferta educativa i sabers del currículum educatiu per a l’educació secundària

En els següents gràfics es mostra, per a l’etapa d’educació secundària, la distribució per temàtiques ambientals dels sabers curriculars i les activitats i recursos d’educació ambiental que s’ofereixen al catàleg AIRE.

Gràfic 10. Sabers d’educació secundària i oferta d’activitats educatives classificats per temàtiques ambientals.

Activitats i recursos d'educació ambiental per secundària classificats per temàtiques ambientals

Tal i com es pot observar als gràfics:

- Durant l'educació secundària, la majoria dels sabers relacionats amb l'educació ambiental es troben en la categoria "sabers transversals". Aquests inclouen tot un seguit de coneixements, destreses i actituds que es poden vincular als diferents eixos temàtics de l'educació ambiental com, per exemple, el disseny de recerques, experiments i estudis observacionals, la proposta d'alternatives des d'una perspectiva ecosocial o l'establiment de relacions entre la ciència i la tecnologia, la dimensió ètica i social i la sostenibilitat.
- A l'oferta d'activitats del catàleg AIRE, els eixos temàtics amb major nombre d'activitats són "Ecologia, biodiversitat i paisatge" i "Residus i consum", per tant, constitueixen una oferta prou àmplia per a treballar els sabers curriculars.
- En relació a l'eix temàtic "Residus i consum", cal especificar que l'oferta educativa inclou 12 activitats sobre residus i 1 activitat sobre consum. Per tant, per a treballar els sabers curriculars relacionats amb el consum (hàbits i producció sostenible, consum responsable i de proximitat, sobirania alimentària, etc.), caldria ampliar l'oferta educativa d'aquesta temàtica.
- Al currículum escolar, a banda dels sabers transversals, l'eix temàtic "Canvi climàtic i sostenibilitat" és el que agrupa major nombre de sabers, mentre que a l'oferta d'activitats ocupa la tercera posició. Per tant, per a poder treballar els sabers curriculars d'aquesta temàtica, caldria ampliar l'oferta d'activitats i recursos.
- En el cas de l'eix temàtic "Energia" també s'observa un desajust entre l'oferta educativa i la presència de sabers al currículum educatiu. Per tant, per a poder treballar els sabers curriculars d'aquesta temàtica, caldria ampliar l'oferta d'activitats i recursos.

- En el cas de l'educació secundària, destacar que no hi ha cap saber relacionat directament amb l'eix temàtic "Aigua".

La següent taula mostra amb més detall com es distribueixen els sabers curriculars i les activitats i recursos d'educació ambiental del catàleg AIRE per eix temàtic i nivell educatiu. En el cas de 1r i 2n d'ESO, els resultats es mostren en una única columna ja que als dos cursos es realitzen les mateixes matèries amb els mateixos sabers curriculars associats.

Presència de sabers d'educació secundària i oferta d'activitats d'educació ambiental (catàleg AIRE) per temàtiques ambientals.

EIXOS TEMÀTICS AMBIENTALS	EDUCACIÓ SECUNDÀRIA		
	1r i 2n d'ESO	3r d'ESO	4t d'ESO
ECOLOGIA, BIODIVERSITAT I PAISATGE	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
CANVI CLIMÀTIC I SOSTENIBILITAT	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
ENERGIA	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
AIGUA	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
MOBILITAT I CONTAMINACIÓ AMBIENTAL	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
RESIDUS I CONSUM	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE

Nota: El nombre de quadrats destacats representa el percentatge de sabers o activitats de cada eix temàtic respecte el total.

Tal i com es pot observar a la taula:

- En els cas dels eixos temàtics “Ecologia, biodiversitat i paisatge” i “Residus i consum” hi ha major oferta d’activitats que presència de sabers curriculars per a totes les etapes. Per tant, el ventall d’activitats és prou ampli per a treballar els sabers d’aquests eixos temàtics a l’educació secundària.
- En l’eix temàtic de “Canvi climàtic i sostenibilitat” és en el que s’observa un major desajust entre el currículum escolar i l’oferta educativa. En tots els cursos d’ESO hi ha una major presència de sabers curriculars que oferta d’activitats educatives, per tant, caldria ampliar l’oferta d’activitats educatives del catàleg AIRE per millorar l’alineació amb el currículum escolar. De forma prioritària, caldria ampliar l’oferta per a 3r i 4t d’ESO, ja que els sabers d’aquest temàtics tenen una important presència al currículum.
- En l’eix temàtic “Energia”, per als cursos de 3r i 4t d’ESO també s’observa una major presència de sabers curriculars que oferta d’activitats, per tant, seria interessant augmentar l’oferta d’activitats per a aquests nivells. Tot i que aquest desajust no és tant rellevant com en el cas de l’eix temàtic “Canvi climàtic i sostenibilitat”.
- L’eix temàtic “Mobilitat i contaminació ambiental” presenta a tots els cursos una bona alineació entre els sabers del currículum escolar i l’oferta d’activitats educatives. Fins i tot, en el cas de 4t d’ESO, hi ha una oferta d’activitats tot i que no es treballa a nivell curricular.
- Per últim, destacar que, com ja s’ha esmentat anteriorment, l’eix temàtic “Aigua” no es treballa curricularment a cap curs d’educació secundària. En aquest cas, la presència d’activitats educatives el catàleg AIRE permet que els docents que ho sol·licitin puguin treballar aquest eix temàtic ambiental a l’educació secundària.

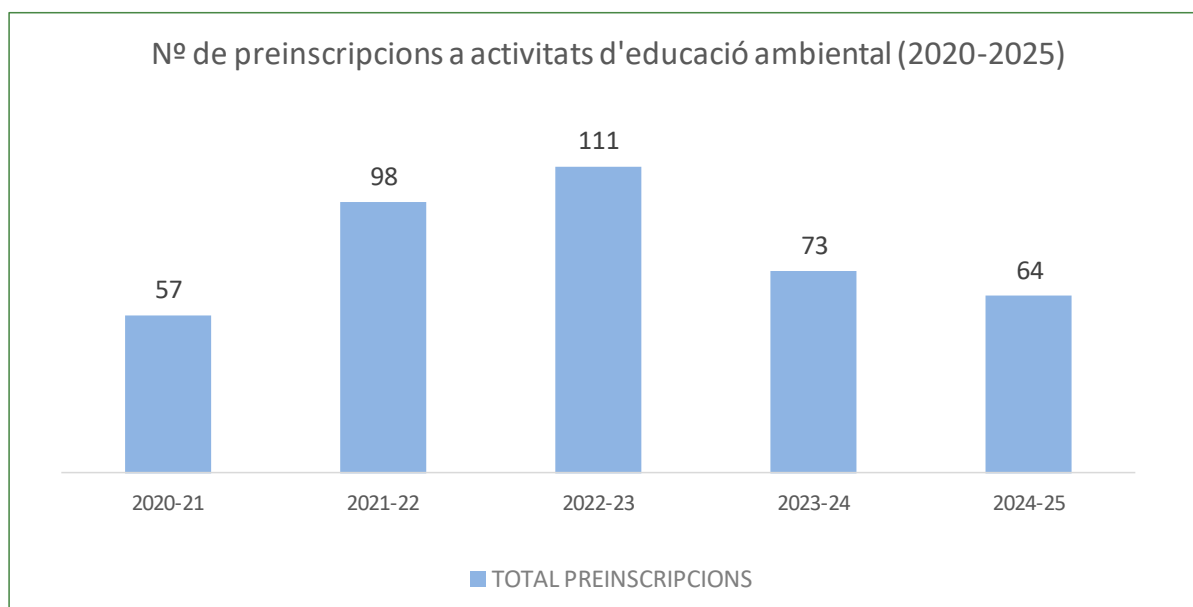
2.3.4. Dades de participació en les activitats i recursos d’Educació Ambiental a Igualada

En aquest apartat es mostra l’anàlisi de les dades de participació facilitades pel Departament de Medi Ambient de l’Ajuntament d’Igualada a l’equip redactor del pla. Aquestes dades són les relatives a 78 activitats d’educació ambiental del catàleg AIRE (incloses a les àrees de “Ciència i Tecnologia” i “Sostenibilitat i Medi Ambient”), gestionades pel Departament de Medi Ambient. Per tant, cal tenir en compte que no fan referència a l’oferta total d’educació ambiental, la qual està formada el curs 2025-26 per 102 activitats i recursos educatius.

2.3.4.1. Nombre de sol·licituds d’activitat

En el següent gràfic, es mostra el nombre de preinscripcions a activitats d’educació ambiental realitzades en els darrers 5 cursos escolars. Tal i com es pot observar, el curs 2020-21 es produeix un important augment del nombre de preinscripcions realitzades, el qual assoleix un nivell màxim de 111 sol·licituds prèvies el curs 2022-23. A partir d’aquí, s’inicia una tendència a la baixa que es manté els cursos 2023-24 i 2024-25.

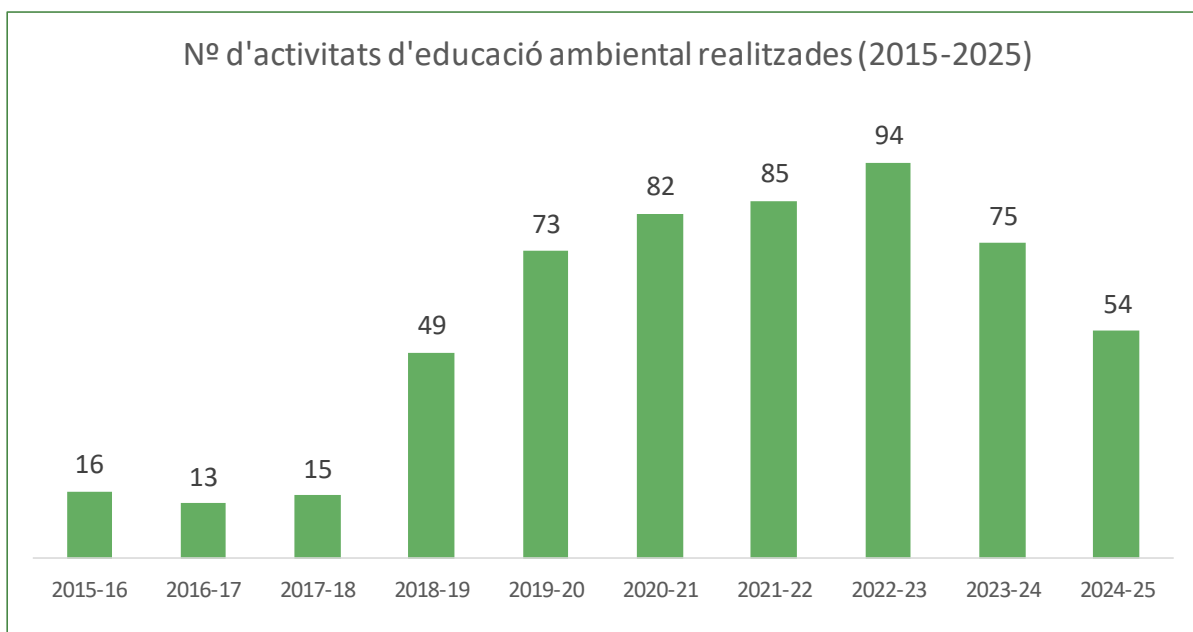
Gràfic 11. Nombre de preinscripcions a activitats d'educació ambiental (2020-2025).

2.3.4.2. Nombre d'activitats realitzades

En el següent gràfic, es mostra el nombre d'activitats d'educació ambiental realitzades en els darrers 10 anys. Tal i com es pot observar, el curs 2017-18 es produeix un important augment del nombre d'activitats realitzades, el qual inicia una tendència a l'alça que es manté fins al curs 2022-23. En el curs 2022-23 es troba el nivell màxim de participació (amb un total de 94 activitats realitzades). A partir d'aquí, es produeix un descens en el nombre d'activitats realitzades, una tendència a la baixa que es manté els cursos 2023-24 i 2024-25.

Gràfic 12. Nombre d'activitats d'educació ambiental realitzades (2015-2025).

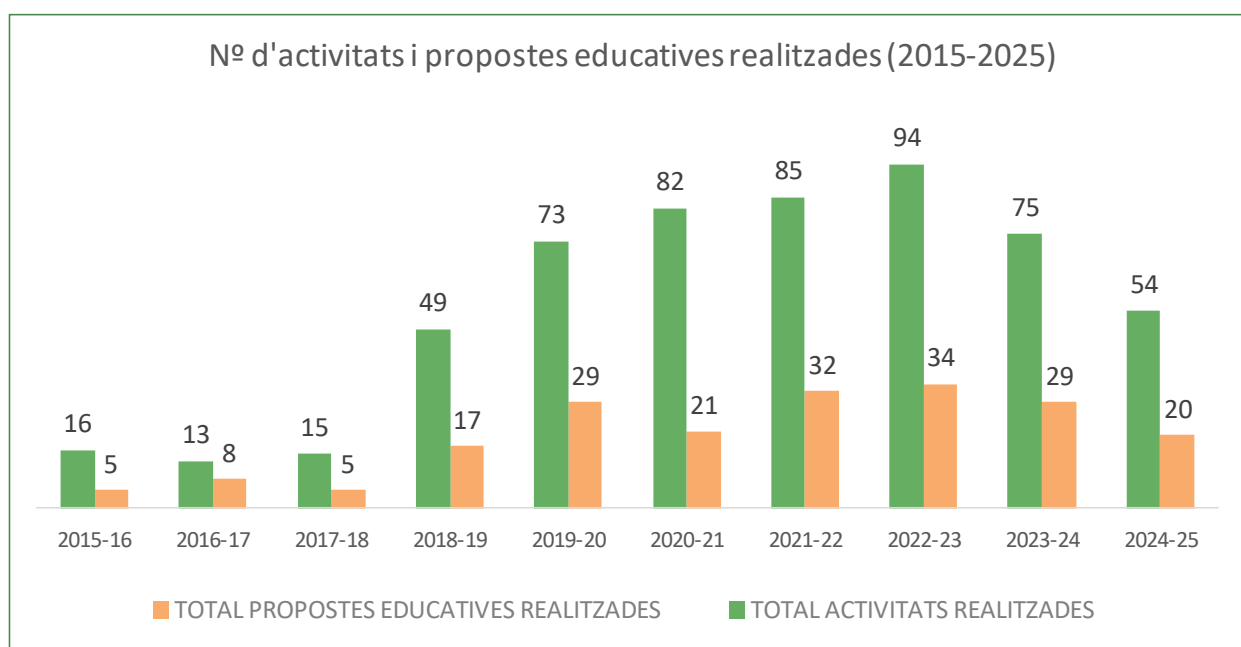

2.3.4.3. Nombre de propostes educatives realitzades

Amb l'objectiu d'analitzar el nivell de realització de les diferents propostes educatives, en el següent gràfic es mostra, al costat del nombre d'activitats realitzades, el nombre de propostes educatives realitzades (és a dir, el nombre d'activitats i recursos diferents que s'han realitzat del catàleg AIRE). Així, per exemple, si un centre educatiu demana 3 activitats de la proposta educativa "Coneix la flora i fauna parc fluvial" s'ha comptabilitzat com 1 proposta educativa i 3 activitats realitzades.

Tal i com es pot observar, el nombre de propostes educatives realitzades en els últims 10 anys varia des de les 5 propostes (curs 2015-16) fins a les 34 propostes (curs 2022-23). En els darrers anys, s'observa una tendència a la baixa en el nombre de propostes realitzades, assolint una xifra de 20 propostes educatives en el curs 2024-25. Si tenim en compte que l'oferta total està formada per 78 propostes educatives, això implica que cada curs escolar hi ha un nombre relativament elevat de propostes que no realitza cap centre educatiu.

Gràfic 13. Nombre d'activitats i propostes d'educació ambiental realitzades (2015-2025).

Si ens fixem en les dades dels darrers cinc cursos (des del curs 2020-21 al curs 2024-25), només hi ha 3 propostes educatives que s'hagin realitzat tots els anys de forma ininterrompuda:

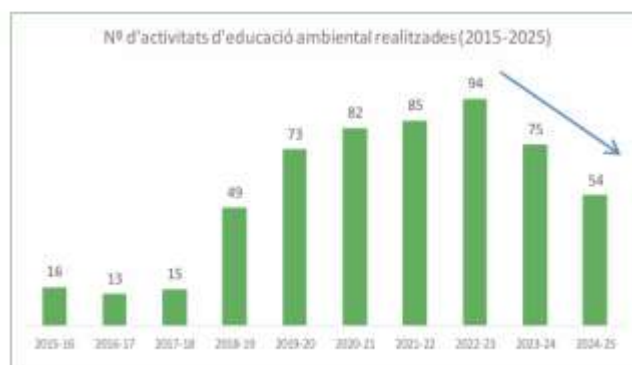
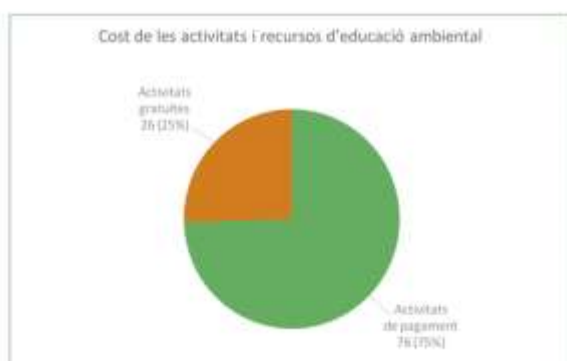
- Coneix la flora i fauna parc fluvial (30 activitats en 5 cursos).
- Els mamífers de la comarca (13 activitats en 5 cursos).
- Els ocells de les zones verdes (18 activitats en 5 cursos).

2.3.4.4. Cost de les activitats i propostes educatives realitzades

En relació al cost de les activitats realitzades, esmentar que:

- Totes les activitats d'educació ambiental realitzades durant el curs 2024-2025 són propostes educatives de pagament.
- Les tres propostes educatives realitzades de forma ininterrompuda en els darrers cinc cursos escolars són de pagament.
- En els darrers cinc cursos escolars no s'ha realitzat cap activitat d'educació ambiental gratuïta.
- Les úniques propostes educatives gratuïtes realitzades han estat: Projecte Rius (4 activitats realitzades el curs 2019-20) i *ReciclaJoguina* (3 activitats realitzades el curs 2019-20).
- El curs 2016-17 es va produir un canvi en les condicions de copagament (els centres educatius van passar d'assumir el 20% del cost de l'activitat al 30%) que no va influir en el nombre d'activitats realitzades.

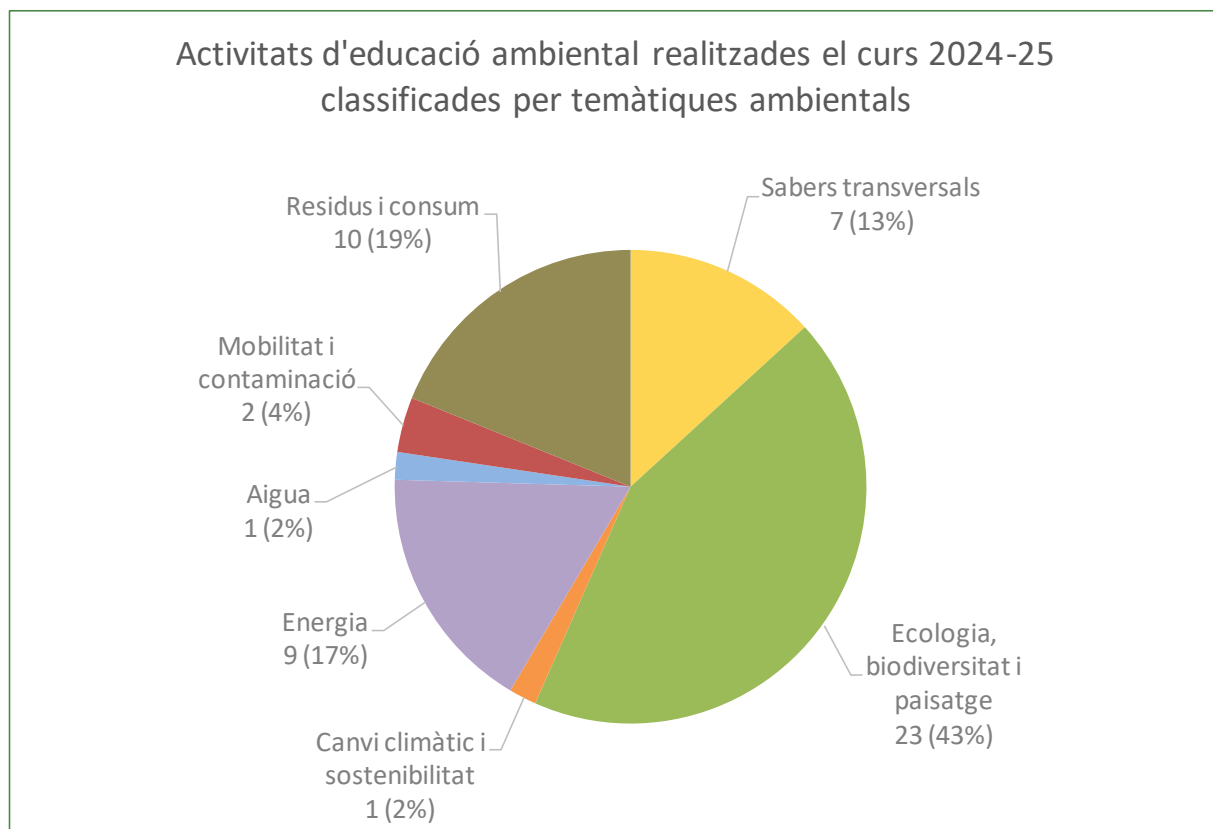
COPAGAMENT	CURS 2012-2013	CURS 2016-2017	CURS 2025-2026
Cost assumit per l'Ajuntament	80%	70%	50%
Cost assumit pels centres educatius	20%	30%	50%

2.3.4.5. Temàtica de les activitats realitzades

Tal i com es pot observar al següent gràfic, una de les temàtiques ambientals més sol·licitada pels centres educatius és "Ecologia, biodiversitat i paisatge" (23 activitats realitzades i 42% del total), seguida amb diferència per "Residus i consum" (10 activitats realitzades i 19% del total) i "Energia" (9 activitats realitzades i 17% del total). A l'hora de valorar aquestes dades, cal recordar que la biodiversitat i els residus són les dues temàtiques amb major oferta d'activitats i recursos d'educació ambiental al catàleg AIRE.

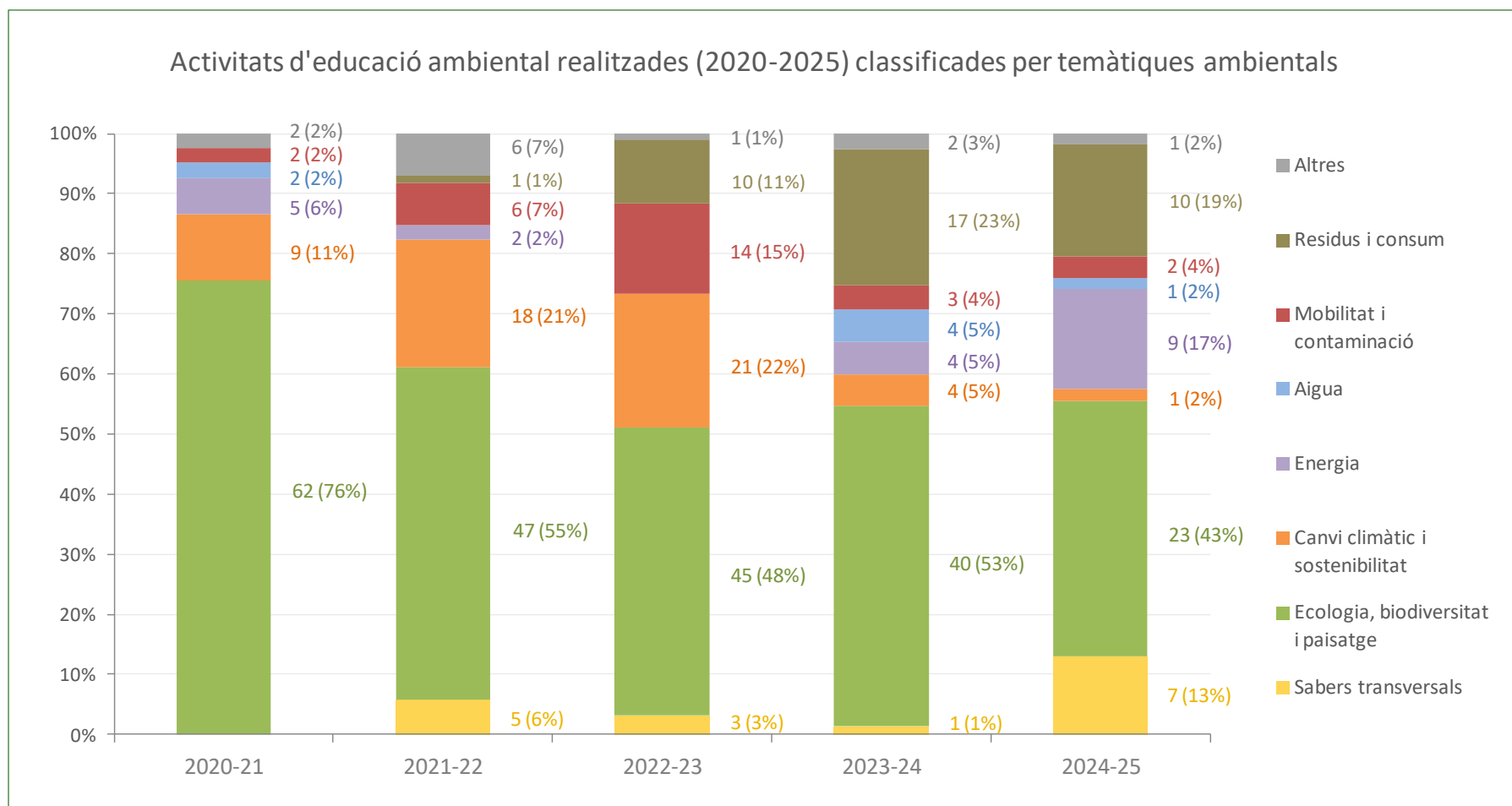
Gràfic 14. Nombre d'activitats d'educació ambiental realitzades (curs 2024-25) per temàtiques ambientals.

En el següent gràfic es mostra la distribució de les activitats realitzades els darrers 5 cursos escolars, per temàtiques ambientals. Tal com es pot observar:

- En els cinc darrers cursos escolars, la majoria d'activitats realitzades corresponen a l'eix temàtic "Ecologia, biodiversitat i paisatge". Tot i això, poc a poc, s'observa com aquest eix temàtic ha anat perdent pes en les activitats realitzades a favor d'altres temàtiques ambientals.
- De l'eix temàtic "Residus i consum", tot i ser una de les principals temàtiques de l'oferta d'educació ambiental, Gairebé no se'n va realitzar activitats els cursos 2020-21 i 2021-22. Però, en els tres darrers cursos escolars, poc a poc ha anat guanyant importància en nombre d'activitats realitzades fins a ocupar la segona posició.
- En relació a l'eix temàtic "Canvi climàtic i sostenibilitat", s'observa una reducció de les activitats realitzades en els dos darrers cursos escolars, després d'un augment progressiu els cursos 2020-21, 2021-22 i 2022-23. Aquest fet destaca especialment, ja que el 27 de setembre de 2022 es va aprovar el decret amb el nou currículum educatiu, en el qual els sabers vinculats a l'eix temàtic "Canvi climàtic i sostenibilitat" tenen una presència important.
- Gairebé en tots els cursos escolars analitzats, les activitats realitzades vinculades als eixos temàtics "Aigua" i "Mobilitat sostenible i contaminació" són poques (de l'ordre de 2 a 4 activitats per curs). Només el curs 2022-23, es va realitzar un nombre relativament alt d'activitats vinculades a l'eix temàtic "Mobilitat sostenible i contaminació" i, més concretament, a la temàtica de contaminació acústica.

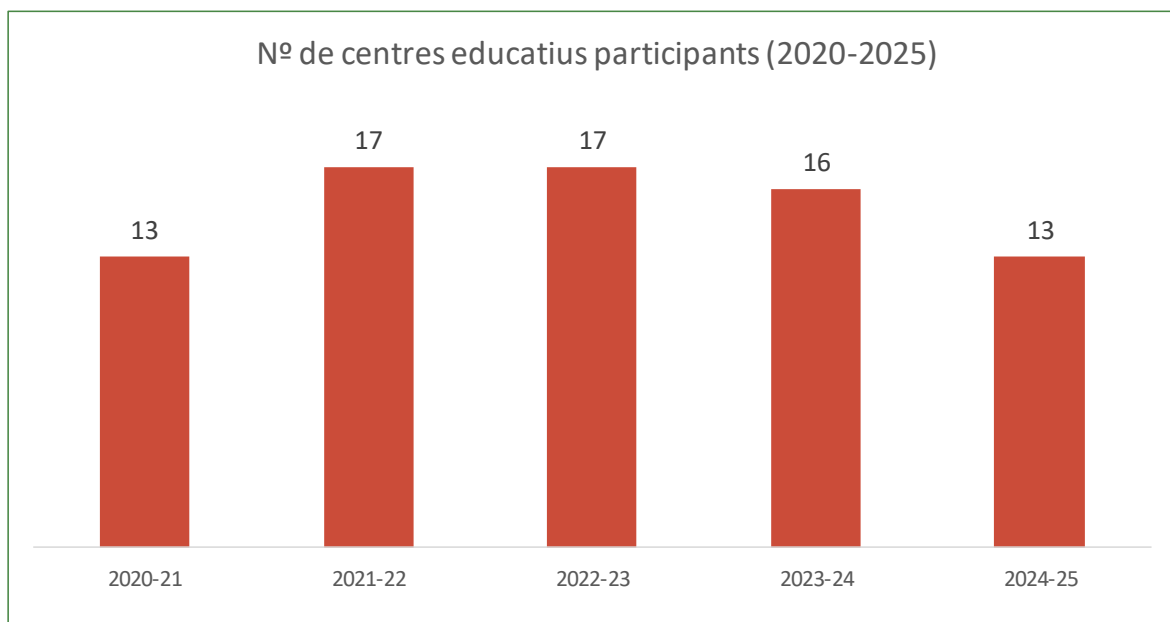
Gràfic 15. Nombre d'activitats d'educació ambiental realitzades per temàtiques ambientals (2020-2025).

2.3.4.6. Nombre de centres educatius participants

En el següent gràfic, es mostra el nombre de centres educatius que han realitzat activitats d'educació ambiental en els darrers cinc cursos escolars. Tal i com es pot observar, en els darrers anys s'ha produït un lleuger descens del nombre de centres educatius que han realitzat activitats d'educació ambiental. En el darrer curs escolar, 2024-2025, dels 33 centres educatius que hi ha al municipi d'Igualada, 13 centres educatius (39% del total) van realitzar activitats d'educació ambiental.

Gràfic 16. Nombre de centres educatius participants a les activitats d'educació ambiental (2020-2025).

2.3.5. Projectes d'aprenentatge servei (APS) i servei comunitari

Actualment l'Ajuntament no ofereix cap proposta de projecte APS i/o servei comunitari. Segons informació facilitada pel personal tècnic de l'àrea d'educació, el servei que s'ofereix és el d'identificar oportunitats i possibles aliances tot posant en contacte als centres educatius amb les entitats.

També, s'ha donat suport a algun projecte APS de manera puntual com el projecte "Mercats Sostenibles" que es va desenvolupar amb alumnat de secundària de l'Escola Pia durant el curs 2022-23. Aquest projecte és una iniciativa de la Diputació de Barcelona.

L'Ajuntament també fa la tasca de posar en contacte a centres educatius (inclosos els cicles formatius i fins i tot graus universitaris) interessats en realitzar projectes APS o de servei comunitari amb entitats del municipi.

2.3.6. Materials educatius d'utilització autònoma

L'Ajuntament no disposa de material educatiu propi per cedir en préstec als centres educatius. Aquest servei s'ofereix a través del Centre de Recursos Pedagògics (CRP) de l'Anoia. Aquest centre ofereix en préstec: maletes pedagògiques de diverses temàtiques i per a diferents centres educatius, aparells (com càmeres, pantalles, micròfons, etc.) i llibres, jocs, etc.

2.3.7. Formació adreçada a docents

Tal i com ja s'ha esmentat, la Xarxa d'Escoles per la Sostenibilitat d'Igualada (XESI) organitza seminaris per a docents (dos seminaris trimestralment), trobades de docents (bianuals) i Fòrums (bianuals, alterns amb les trobades). En totes aquestes activitats es duen a terme accions formatives, per a les quals els docents que hi assisteixen obtenen una certificació formativa.

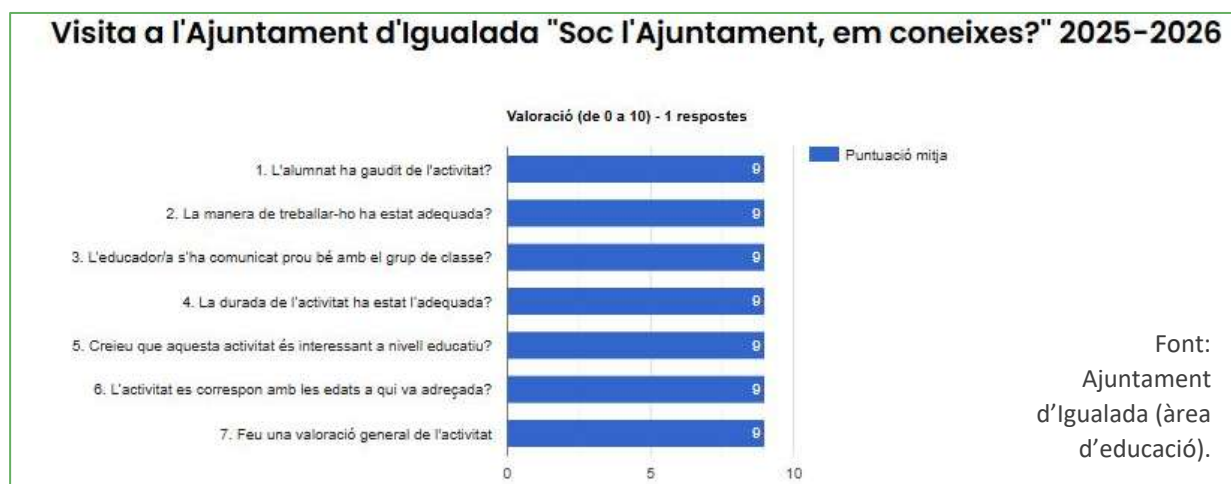
A banda, el Centre de Recursos Pedagògics (CRP) de l'Anoia ofereix diferents programes i activitats de formació contínua del professorat.

2.3.8. Sistema de seguiment i avaluació

El catàleg AIRE, se centra en activitats educatives adreçades a públic escolar. En aquest moment no disposa d'altres apartats per a formats diferents com poden ser els recursos en préstec o el suport a projectes. Però sí disposa d'un aplicatiu que recull es valoracions per part dels docents. Al finalitzar les activitats, els docents poden respondre un breu formulari (7 preguntes) a les quals poden accedir a través de la web del catàleg o bé a través d'un codi QR.

L'aplicatiu genera gràfics de manera automàtica per facilitar l'anàlisi i interpretació dels resultats. Segons informació facilitada pel personal tècnic de l'àrea d'educació, seria interessant poder augmentar el nombre de formularis enviats pels docents amb l'objectiu de disposar d'informació més completa sobre cada activitat.

A continuació es mostra una imatge del gràfic que genera automàticament l'aplicatiu:

2.3.9. Altres activitats del catàleg AIRE d'interès ambiental

Al catàleg AIRE, s'han identificat un total de 31 d'activitats educatives incloses a altres àrees temàtiques (arts escèniques, arts plàstiques i artesanía, cooperació i solidaritat...) que, a través de petites adaptacions en els continguts i dinàmiques, podrien vincular-se a diferents temàtiques ambientals i formar part de Pla municipal d'Educació Ambiental d'Igualada.

Aquestes activitats no s'han incorporat a l'inventari d'activitats d'educació ambiental ja que, tot i tractar continguts que poden fer referència als diversos eixos temàtics ambientals, aquests no esdevenen l'eix central de l'activitat.

En la següent taula es mostra el llistat d'altres activitats d'interès ambiental, detallant les temàtiques ambientals amb les quals es poden vincular.

ÀREA	ACTIVITAT	TEMÀTIQUES AMBIENTALS					
		Ecologia, biodiversitat i paisatge	Canvi climàtic i sostenibilitat	Energia	Aigua	Mobilitat i contaminació ambiental	Residus i consum
Arts escèniques	Taller de telenotícies	X	X	X	X	X	X
Arts plàstiques i artesanía	Aranyes: observades, admirades, temudes	X					
	Art + ciències naturals - Zoom artístic: què hi ha dins d'un insecte o una cèl·lula?	X					
	Art + ciències naturals - Classe d'anatomia: formigues i formiguers	X					
	Art + ciències naturals - Colors que reaccionen: art amb reaccions químiques	X					
	Art + ciències naturals - L'art dels fenòmens invisibles	X		X			
	Art + ciències naturals - Les trementinaires: colors i plantes amb memòria	X					
Cooperació i solidaritat	Aproximació al model cooperatiu i a l'Economia Social i Solidària						X
	Aus migratòries, taller d'educació en valors i diversitat		X				
	Cine fòrum d'un documental sobre explotació de matèries primeres o fabricació de productes					X	X
	Consum conscient i Economia Social i Solidària		X				X
	Dinàmica sobre el consumisme: un dia de sort						X
	El consum responsable		X				X

ÀREA	ACTIVITAT	TEMÀTIQUES AMBIENTALS					
		Ecologia, biodiversitat i paisatge	Canvi climàtic i sostenibilitat	Energia	Aigua	Mobilitat i contaminació ambiental	Residus i consum
	El viatge d'una samarreta					X	X
	Jo produeixo, tu consumeixes						X
	Llavors al vent, taller de sobirania alimentària i consum responsable						X
	Taller d'electrònica: què hi ha darrere el teu mòbil?					X	X
Llibres i lectura	Caçadors de fake news	X	X	X	X	X	X
	Siguem vius, detectem les fake news	X	X	X	X	X	X
	Taller de recerca: Investiguem els llibres	X	X	X	X	X	X
	Tallers d'orientació per al treball de recerca	X	X	X	X	X	X
Rutes i visites	Adoberies i xemeneies, al cor del barri del Rec	X		X	X		
	Descobrint els comerços amb més història d'Igualada						X
	El Passeig Verdaguer: l'arribada del tren, l'urbanisme i el projecte del nou centre d'Igualada	X				X	
	Visita al Mercat Municipal de la Masuca						X
Seguretat, civisme i convivència	Concurs "Joves i Mobilitat"					X	
	Jo també vull ser cívic/a! El civisme a les escoles	X	X	X	X	X	X
	Mou-te bé! on tour					X	
	Mou-te bé! Play & learn					X	
	Mou-te bé! Taller a l'aula					X	
Altres	Taller de debat	X	X	X	X	X	X

2.3.10. Activitats per setmanes temàtiques ambientals

Al llarg de l'any i de forma recurrent, el municipi d'Igualada se suma a la celebració de diferents dates commemoratives i setmanes temàtiques ambientals. Durant aquestes celebracions ambientals, s'organitzen diferents tipus d'activitats (tallers, exposicions, xerrades, campanyes comunicatives, etc.) adreçades a diferents col·lectius (públic escolar, ciutadania, famílies, etc.).

Tot seguit, es mostra un llistat de les celebracions ambientals a les quals Igualada s'adhereix anualment:

DATA	CELEBRACIÓ AMBIENTAL	TEMÀTICA AMBIENTAL
5 de juny	Dia Mundial del Medi Ambient	Transversal a tots els eixos
Maig	Let's Clean Europe	Residus i consum
Octubre	Setmana Europea de l'Energia	Energia, canvi climàtic i sostenibilitat
Setembre	Setmana de la Mobilitat	Mobilitat i contaminació ambiental
Novembre	Setmana Europea de Prevenció de Residus	Residus i consum
Març	Hora del planeta	Energia, canvi climàtic i sostenibilitat

Per a la **Setmana Europea de Prevenció de Residus**, algunes les accions realitzades en les darreres edicions han estat:

- publicació a xarxes de recursos online per la prevenció de residus quotidians.
- mercat solidari de joguines, contes, llibres i material escolar i de puericultura.
- taller de petites reparacions per allargar la vida dels teus aparells.
- campanya de participació ciutadana per intervenir als mercats municipals.
- confecció de coixins de lectura i bosses amb frases literàries a partir de residus tèxtils.
- difusió per la intranet d'infografies i recursos per la prevenció de residus i el tèxtil.
- campanya promoure la reutilització i el reciclatge de la roba/sabates per minimitzar la quantitat de residus.
- taller de *trapillo*: elaboració de *trapillo* i confecció d'objectes útils.
- taller d'objectes decoratius de Nadal fets amb residu tèxtil.
- confecció de banderoles a partir de residu tèxtil per a decorats teatrals.
- taller d'elaboració de bijuteria amb materials reciclats.

Per a la **Setmana de la Mobilitat**, algunes les accions realitzades en les darreres edicions han estat:

- bus urbà gratuït durant tot el dia i repartiment entre els usuaris del mateix d'informació sobre la Setmana de la Mobilitat.
- tallers gratuïts sobre normes i seguretat viària impartits per agents de la Policia Local d'Igualada.
- talls de carrers per a promoure la pacificació del transit i diverses activitats en format de caminades i descobriments de entorns naturals de la ciutat.

Per a la celebració del **Let's Clean Europe**, s'han realitzat diverses accions de neteja a l'entorn fluvial d'Igualada, amb la col·laboració de l'empresa Graphic Packaging International -que ha aportat material per a la recollida com guants i ulleres- i, en funció de l'edició, amb diferents perfils de públic participant (alumnat de centres educatius del municipi, membres del Consell d'Infants, famílies, ciutadania en general, etc.).

2.3.11. Principals resultats de la diagnosi

Tot seguit, es mostra una taula resum amb els principals resultats de la diagnosi dels recursos i activitats d'educació ambiental que s'ofereixen a Igualada.

CARACTERÍSTIQUES DE LES ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	PRINCIPALS RESULTATS
EA en l'oferta educativa local	- L'oferta de cada categoria, va a càrrec de l'àrea municipal corresponent. - L'educació ambiental té un pes important en l'oferta educativa local (102 activitats de les quals 78, són impulsades per l'àrea de medi ambient. Les 102 activitats representen el 33% del total).
Temàtica de les activitats	- Les temàtiques amb major representació dins l'oferta d'educació ambiental local són "biodiversitat" (24 activitats i 23% del total), "residus" (19 activitats i 18% del total) i "aigua" (11 activitats i 11% del total).
Espai de realització de les activitats	- La majoria d'activitats i recursos es realitzen en espais interiors del centre educatiu (67 activitats i 66% del total). - Només hi ha 9 activitats (9% del total) que es realitzen exclusivament en espais exteriors. - Hi ha 6 activitats en les quals es pot triar realitzar-les al centre educatiu o fora del centre, en un espai exterior proper.
Nivell educatiu dels destinataris	- Tots els nivells educatius (des del 1r cicle d'educació infantil fins als estudis postobligatoris) poden realitzar alguna activitat d'educació ambiental. - Hi ha 4 activitats que es poden realitzar amb totes les etapes i cicles. - El nivell educatiu per al qual s'ofereixen més activitats i recursos és CS de primària (72 activitats), seguit de CM de primària (63 activitats) i ESO (62 activitats).
Cost de les activitats	- La majoria de les activitats tenen un cost per a l'alumnat participant (76 activitats i 75% del total). - Tots els nivells educatius (excepte 1r cicle d'educació infantil) disposen de, com a mínim, 1 activitat gratuïta que garanteix l'accés de tot l'alumnat a l'educació ambiental.
Visions de l'EA de les activitats	- La majoria d'activitats se centren en la visió 2 – el municipi com a ecosistema - (75 activitats i 74% del total) i la visió 1 de l'EA – el municipi com a aula- (65 activitats i 64% del total). - La visió menys present és la visió 5 - la transformació del municipi - (12 activitats i 12% del total).

ENCAIX CURRICULAR DE LES ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	PRINCIPALS RESULTATS
Temàtiques i sabers a l'educació primària	- “Ecologia, biodiversitat i paisatge” i “Residus i consum” són els eixos temàtics amb major nombre d'activitats. Una oferta prou àmplia per a treballar els sabers curriculars. - L'eix temàtic “Residus i consum” inclou diverses activitats sobre residus però només una específica sobre consum. Per tant, per a treballar els sabers curriculars relacionats amb el consum (hàbits de consum, productes de proximitat, economia verda, etc.), caldria ampliar l'oferta educativa. - “Canvi climàtic i sostenibilitat” és l'eix on s'observa el major desajust entre oferta educativa i currículum (inclou molts sabers i poca oferta).
Resultats per nivells educatius d'educació primària	- Es recomana ampliar l'oferta d'activitats sobre “Canvi climàtic i sostenibilitat” a tots els nivells educatius i, de forma prioritària, a 1r i 2n de primària ja que actualment, no disposa de cap activitat. - A 3r i 4t de primària es recomana ampliar l'oferta d'activitats sobre “Energia” per millorar l'alineació amb el currículum educatiu. - No es treballa curricularment: “Energia” a 1r i 2n de primària, “Mobilitat i contaminació ambiental” a 3r i 4t de primària i “Aigua” a cicle superior de primària.
Temàtiques i sabers a l'ESO	- Durant l'educació secundària, la majoria dels sabers relacionats amb l'educació ambiental es troben en la categoria “sabers transversals”. - “Ecologia, biodiversitat i paisatge” i “Residus i consum” són els eixos temàtics amb major nombre d'activitats. Una oferta prou àmplia per a treballar els sabers curriculars. - L'eix temàtic “Residus i consum” inclou diverses activitats sobre residus però només una sobre consum. Per tant, per a treballar els sabers curriculars relacionats amb el consum (hàbits i producció sostenible, consum responsable i de proximitat, sobirania alimentària, etc.), caldria ampliar l'oferta educativa. - Els eixos temàtics on s'observa major desajust entre l'oferta educativa i la presència de sabers al currículum educatiu són “Canvi climàtic i sostenibilitat” (prioritari) i “Energia”. - En l'educació secundària no hi ha cap saber relacionat amb “Aigua”.
Resultats per nivells educatius d'ESO	- Cal ampliar l'oferta d'activitats sobre “Canvi climàtic i sostenibilitat” i “Energia” a tots els nivells i, de forma prioritària, amb 3r i 4t d'ESO.
Format de l'oferta actual	- Se centra en oferir activitats educatives als centres educatius. - No inclou altres formats o metodologies com poden ser els projectes d'aprenentatge servei; servei comunitari; suport a treballs de recerca, etc.

PARTICIPACIÓ EN ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	
ÀMBIT	PRINCIPALS RESULTATS
Nombre d'activitats realitzades	- En el curs 2022-23 es troba el nivell màxim de participació (amb un total de 94 activitats realitzades). - Els cursos 2023-24 i 2024-25 s'observa un descens en el nombre d'activitats realitzades (75 i 54 activitats, respectivament).
Nombre de propostes educatives realitzades	- En els últims 10 cursos, el nº de propostes realitzades varia des de les 5 propostes (2015-16) fins a un màxim de 34 (2022-23). - Cada curs escolar hi ha un nombre relativament elevat de propostes que no realitza cap centre educatiu (oferta total de 78 propostes). - En els cursos 2023-24 i 2024-25, s'observa una tendència a la baixa en el nº de propostes realitzades (29 i 20 propostes, respectivament). - En els darrers 5 cursos escolars, només hi ha 3 propostes que s'hagin realitzat de forma ininterrompuda.
Cost de les activitats realitzades	- Totes les activitats d'educació ambiental realitzades durant el curs 2024-2025 són propostes educatives de pagament. - En els darrers cinc cursos escolars, no s'ha realitzat cap activitat d'educació ambiental gratuïta. - Les úniques propostes gratuïtes realitzades han estat: Projecte Rius (4 activitats el 2019-20) i <i>ReciclaJoguina</i> (3 activitats el 2019-20).
Temàtica de les activitats realitzades	- El curs 2024-25, les temàtiques més sol·licitades van ser "Ecologia, biodiversitat i paisatge" (23 activitats realitzades i 42% del total), "Residus i consum" (10 activitats realitzades i 19% del total) i "Energia" (9 activitats realitzades i 17% del total). - Els darrers cinc cursos, l'eix "Ecologia, biodiversitat i paisatge" (tot i ser el majoritari) ha anat perdent pes a favor d'altres temàtiques i l'eix "Residus i consum" ha anat guanyant importància (actualment, ocupa la segona posició). - En l'eix temàtic "Canvi climàtic i sostenibilitat", s'observa una reducció de les activitats realitzades en els dos darrers cursos, després d'un augment progressiu en el període 2020-23. - Es realitzen molt poques activitats vinculades a "Aigua" i "Mobilitat sostenible i contaminació" (2 a 4 activitats per curs).
Nombre de centres educatius participants	- En el curs 2024-2025, 13 centres educatius (39% del total) va realitzar activitats d'educació ambiental. - En els darrers anys, s'ha reduït el nº centres educatius participants.
Sistema de seguiment i avaluació actual	- L'aplicatiu del catàleg AIRE ofereix la possibilitat de respondre a un qüestionari de 7 preguntes. S'adreça als docents que han participat en una activitat del catàleg.

- L'aplicatiu permet generar gràfics de manera automàtica.
- Es recomana completar el qüestionari amb aspectes clau com el format de l'activitat, entre altres.

2.3.12. Proposta d'activitats a mantenir, mirada de futur

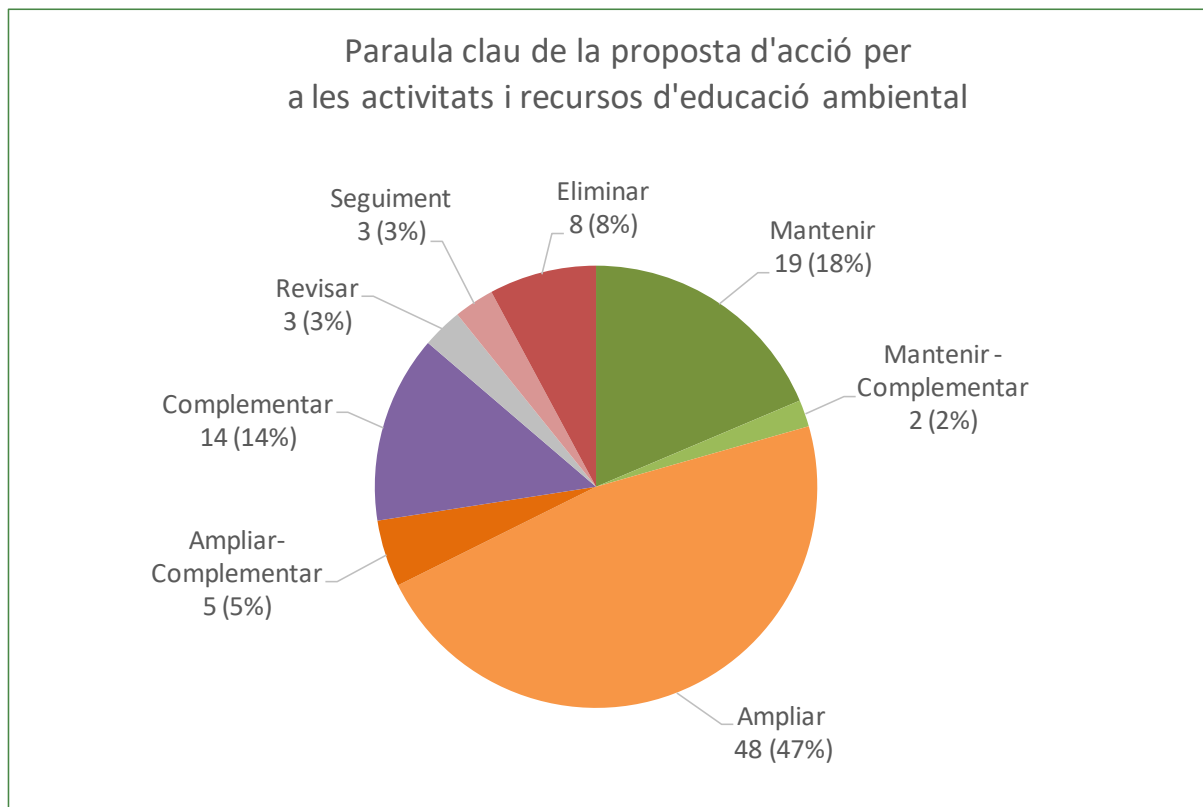
Al document excel adjunt a aquesta diagnosi **"Taula resum de les activitats existents"** es pot consultar amb detall les propostes d'acció per a cadascuna de les activitats i recursos d'educació ambiental que s'ofereixen actualment. Cal dir que aquestes propostes s'han realitzat en base a la descripció de l'activitat que hi ha al catàleg AIRE i, abans d'aplicar-les, caldria contrastar-les amb els guions de l'educador/a de cada activitat (en els quals es detalla els continguts que es treballa a cada activitat).

En la següent taula, hi ha una descripció de les principals propostes d'acció realitzades:

PARAULA CLAU	OBJECTIU DE LA PROPOSTA D'ACCIÓ
Mantenir	Mantenir l'activitat sense realitzar cap canvi.
Ampliar	Ampliar alguns dels continguts i/o dinàmiques de l'activitat (sense que sigui necessari augmentar significativament la durada de l'activitat) per a: - vincular l'activitat a diferents continguts ambientals i millorar la connexió amb els sabers curriculars. - connectar a l'entorn més proper. - ampliar les visions de l'EA treballades (sobretot, per assolir les visions 3 i 4 de l'EA).
Complementar	Oferir activitats de realització posterior (autònomes o de l'oferta actual) i/o activitats complementàries per: - connectar a l'entorn més proper. - ampliar les visions de l'EA treballades (sobretot, per assolir les visions 4 i 5 de l'EA). - connectar amb altres elements del municipi (per oferir una visió més global i connectada de la realitat municipal). - crear xarxa entre centres educatius.
Revisar	Valorar si cal ampliar, després de revisar que s'hi treballen certs continguts ambientals que no es detallen a la descripció.
Seguiment	Valorar si cal eliminar, ja que són activitats que, tot i ser sol·licitades un nombre reduït de vegades, s'han realitzat en els darrers dos cursos escolars. Es recomana observar la tendència.
Eliminar	Eliminar de l'oferta per un baix nombre de sol·licituds d'activitat. (*) Recordar que no es disposa de dades de participació de totes les activitats de l'oferta.

Tal i com es pot observar al següent gràfic, una de les principals accions proposades en la revisió i diagnosi de l'oferta actual és l'ampliació de l'activitat (48 activitats i 47% del total), seguida del manteniment de l'activitat (19 activitats i 18% del total). En relació a l'eliminació, s'ha proposat excloure de l'oferta actual un nombre reduït d'activitats (8 activitats i 8% de l'oferta).

Gràfic 17. Paraula clau de la proposta d'acció per a les activitats i recursos d'educació ambiental de l'oferta actual.

2.4.PROCÉS PARTICIPATIU

En el marc d'aquest projecte s'ha realitzat les següents accions:

- Entrevistes: al departament de Medi Ambient, Educació, Cooperació i Infància
- Sessions participatives presencials (3):
 - Docents dels centres educatius que formen part de la XESI.
 - Tècnics municipals i representants d'equipaments municipals.
 - Infants de 10 a 12 anys que formen part del Consell de la Infància d'Igualada.
- Qüestionaris en línia:
 - Docents
 - Alumnat de secundària obligatòria i post obligatòria.
- Reunió: amb el Museu de la Pell, Medi Ambient i docent representant de la XESI.

2.4.1. Resultats

A continuació es mostren els resultats de cada acció realitzada en el marc del procés participatiu:

2.4.1.1. Entrevista amb el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Igualada

Data	Dijous 23 d'octubre de 2025
Horari	De 10h a 11h
Tipologia	Entrevista en línia
Persones entrevistades	▪ Gemma Serch – Cap del Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Igualada ▪ Tània Grima - Coordinadora de l'Agenda 2030 d'Igualada
Entrevistadora	▪ Ana Villena – directora tècnica de Siboc Projectes Ambientals ▪ Sara Piqueras – tècnica d'educació ambiental de Siboc Projectes Ambientals

A continuació, es mostren els principals punts tractats en l'entrevista amb les tècniques de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Igualada:

Enfocament del projecte. L'objectiu del suport tècnic és elaborar un pla d'educació ambiental que treballi prioritàriament l'oferta d'activitats i recursos per a centres educatius: identificar temàtiques i nivells educatius que falten, identificar quines activitats es podrien eliminar, quines caldria actualitzar i com, revisar l'encaix curricular, etc. Bàsicament, l'objectiu és revisar, endreçar i posar ordre a l'oferta educativa actual.

De moment, decideixen no incloure altres col·lectius (entitats i associacions, empreses professionals de l'educació ambiental, etc.) per falta de recursos, ja que si es recullen propostes d'acció, caldria

tenir-les en compte i incorporar-les quan, en realitat, ja se sap que no es podran dur a terme. Per tant, aquests col·lectius quedaran exclosos del procés participatiu del pla (en el qual s'havia previst una sessió participativa amb entitats locals). Tanmateix, l'equip redactor apunta que, potser, entre les accions proposades al nou pla d'educació, s'inclourà alguna acció específica amb mirada de futur.

Possibles col·laboracions i sinèrgies. En relació a la implicació de les altres àrees de l'ens local, ens expliquen que el lideratge de les iniciatives d'educació ambiental es realitza des del Departament de Medi Ambient i prefereixen mantenir aquesta manera de treballar, sense descartar poder demanar suport o col·laboracions puntuals a altres àrees de l'Ajuntament (salut, mobilitat, etc.) en el cas que sigui necessari per tirar endavant alguna nova proposta.

Per aquest motiu, la sessió participativa amb tècnics municipals es limitarà a la realització d'una entrevista amb representants del Departament d'Educació per la seva implicació i relació directa amb els centres educatius del municipi.

Col·lectius escolars implicats al procés participatiu. Es confirma que la sessió participativa amb docents, que es realitzarà en un dels seminaris que es realitzen al llarg del curs escolar amb la Xarxa d'Escoles Verdes d'Igualada (possiblement, durant el mes de gener o febrer) per garantir un alt nivell d'assistència. Un cop fixada la data, la seva realització es comunicarà amb antelació als docents, per tal que puguin parlar-ne prèviament amb el claustre i recollir la seva visió i les seves necessitats vers l'oferta d'activitats i recursos d'educació ambiental d'Igualada.

En relació als infants i joves, es confirma la realització d'una sessió de participació al Consell d'infants(possiblement, durant el mes de gener o febrer).

Alineació amb la planificació ambiental local. L'equip redactor informa que totes les accions proposades al nou pla d'educació ambiental s'alinearan amb els objectius de l'Agenda 2030 d'Igualada, per donar-li un sentit estratègic. També es confirma que la resta de plans locals vinculats a la sequera, mobilitat, residus, etc. tenen poques accions dirigides al públic escolar.

2.4.1.2. Entrevista amb el Departament d'Educació de l'Ajuntament d'Igualada

Data	Dijous 20 de novembre de 2025
Horari	De 9:30h a 10:30h
Tipologia	Entrevista en línia
Persones entrevistades	▪ Fina Vilarrúbias – Tècnica de l'àrea d'educació de l'Ajuntament d'Igualada. ▪ Marina Miguel - Tècnica del Pla Educatiu d'Entorn
Entrevistadora	▪ Ana Villena – directora tècnica de Siboc Projectes Ambientals ▪ Glòria Gallego – educadora ambiental de Siboc Projectes Ambientals

A continuació, es mostren els principals punts tractats en l'entrevista amb les tècniques de l'àrea d'Educació de l'Ajuntament d'Igualada:

Catàleg d'activitats El catàleg és molt ampli i ofereix moltes activitats de temàtiques diferents. En el cas de les relacionades amb l'educació ambiental només es sol·liciten unes poques. S'ha detectat demandes irregulars, no es demanen gaire i sembla que els centres educatius no incorporen activitats de manera fixa a la programació.

La gran majoria són activitats sol·licitades són les que es realitzen a l'aula. Resulta més còmode pels docents doncs els desplaçaments, tot i que no requereixin la contractació de transport, poden ser un factor limitant ja que impliquen destinar més temps, es necessiten més docents.

Cal destacar que l'oferta de cada eix temàtic la realitza l'àrea municipal corresponent (per exemple, de cada àrea depèn la quantitat d'activitats que s'incorporen al catàleg, la temàtica, el nivell educatiu al què s'adreça i també, és decisió seva el criteri d'adjudicació en funció del pressupost i recursos disponibles de cada àrea). En el cas de les activitats de sostenibilitat, l'àrea encarregada és medi ambient.

El període de peticions de les activitats s'inicia a finals de juny i es manté obert fins al 15 de setembre. Passada aquesta data, s'envien les peticions a cada àrea i cada una, s'encarrega de validar-les o no.

Cada curs s'indica a través del catàleg AIRE quines són les novetats per facilitar als docents la identificació d'aquestes.

Evolució de la participació: L'últim curs, es confirma la tendència a la baixa en la participació d'activitats de medi ambient en els darrers anys. Alguns motius poden ser aliens al pla, per exemple, el recanvi de docents degut als últims processos d'estabilització i oposicions que han provocat molts trasllats i és possible que els docents del present curs encara no coneguin totes les opcions del catàleg.

Altres possibles motius poden ser: la manca de temps per part dels docents ja que van saturats de feina els, canvis en les prioritats del currículum i també motius econòmics ja que la majoria de les activitats són de copagament i és possible que els centres educatius busquin alternatives sense cost econòmic.

No es disposa d'informació per saber si la reducció en la participació es pot relacionar amb el format de les activitats, les habilitats de l'equip educatiu o l'encaix curricular.

Metodologies i formats: No es disposa d'informació específica sobre la metodologia que s'utilitza en cada activitat i tampoc es recull aquesta informació en el sistema d'avaluació.

Els centres educatius podrien necessitar més activitats amb formats participatius i amb ús de tecnologies educatives, però no hi ha demandes concretes establertes.

Actualment l'Ajuntament no ofereix cap proposta de projecte APS i/o servei comunitari. Sí que estan en contacte continuat amb els centres per d'identificar oportunitats i possibles aliances tot posant en contacte als centres educatius amb les entitats.

També, s'ha donat suport a algun projecte APS de manera puntual com el projecte “Mercats Sostenibles” que es va desenvolupar amb alumnat de secundària de l'Escola Pia durant el curs 2022-23. Aquest projecte és una iniciativa de la Diputació de Barcelona.

Els centres educatius, a través del Pla educatiu entorn (impulsat per la Generalitat de Catalunya i els Ajuntaments) ofereix un ampli ventall de propostes de projectes i recursos que els centres poden aprofitar.

L'Ajuntament no disposa de material educatiu propi per cedir en préstec als centres educatius. Aquest servei s'ofereix a través del Centre de Recursos Pedagògics (CRP) de l'Anoia. Aquest centre ofereix en préstec: maletes pedagògiques de diverses temàtiques i per a diferents centres educatius, aparells (com càmeres, pantalles, micròfons, etc.) i llibres, jocs, etc.

Actualment, l'Ajuntament no disposa d'un pla de formació adreçat als docents. Aquest servei s'ofereix des del Centre de Recursos Pedagògics (CRP) de l'Anoia.

Avaluació del projecte i seguiment L'aplicatiu del catàleg AIRE ofereix un qüestionari en línia amb 7 indicadors (preguntes) per a que els docents puguin omplir un cop finalitzada l'activitat. L'aplicatiu a més permet generar gràfics de manera automàtica.

La situació real, però, és que no es reben moltes valoracions malgrat que s'ofereix un codi QR (que els educador/es han d'oferir al finalitzar l'activitat) o bé a través d'un enllaç web. Per aquest motiu, la interpretació de les dades obtingudes pot estar esbiaixada. Aquest fet, aconsegueixen tenir un sistema d'avaluació general. En alguns casos ho fan amb QR però no sempre.

Els centres educatius acostumen a contactar directament amb les tècniques, especialment per comunicar incidències. També per comunicar necessitats.

Necessitats i oportunitats: Durant l'entrevista s'identifiquen un conjunt de necessitats i oportunitats que es podrien tenir en compte a l'hora de crear el pla d'educació ambiental:

- Seria interessant incorporar noves temàtiques o metodologies més participatives i pràctiques ja que algun centre ha expressat que no ha trobat l'activitat que necessitava.
- Es detecta una necessitat general de que les activitats siguin atractives, útils i fàcils de integrar dins del currículum.
- Seria necessari disposar d'una oferta creada especialment per primer cicle d'educació infantil (llar d'infants). Actualment disposen de molts poques activitats adreçades a ells i no poden adaptar fàcilment propostes d'altres nivells educatius.
- És important que els talleristes, a més de tenir un bon coneixement de la temàtica del taller, tinguin habilitats comunicatives que li permetin connectar amb els participants i multiplicar així l'impacte de l'acció educativa.

- Les activitat no s'ha de plantejar com a accions puntuals sinó que han de tenir continuïtat, i vincular-se a altres accions educatives com poden ser projectes, cooperatives escolars, fer xarxa amb entitats, etc. Un exemple d'èxit, seria la vinculació d'algunes activitats amb el projecte de cooperatives escolars.
- Seria interessant poder oferir projectes APS i/o servei comunitari per ser una necessitat per als grups de 3r i 4t d'ESO. Es podria crear una primera proposta d'educació ambiental que serveixi com a model replicable per altres temàtiques.

2.4.1.3. Entrevista amb el Departament de Cooperació i Infància

Data	Divendres 16 de gener de 2026
Horari	De 11:30h a 12:30h
Tipologia	Entrevista en línia
Persones entrevistades	▪ Joan Godó – Tècnic de Cooperació i Infància de l'Ajuntament d'Igualada ▪ Laura Descàrrega – Equip d'Infància i dinamitzadora dels processos de participació infantil de l'Ajuntament d'Igualada
Entrevistadora	▪ Ana Villena – directora tècnica de Siboc Projectes Ambientals ▪ Sara Piqueras – tècnica d'educació ambiental de Siboc Projectes Ambientals

A continuació, es mostren els principals punts tractats en l'entrevista amb els tècnics de Cooperació i Infància:

Activitats educatives de Cooperació i Infància. L'equip d'Infància no desenvolupa activitats del catàleg AIRE i el Departament de Cooperació, les que realitza, les executa a través de diferents empreses i entitats. Totes les seves activitats tenen com a eix central les temàtiques socials i de solidaritat. En total, ofereixen al catàleg AIRE un total de 39 activitats, algunes de les quals tenen molta sortida i es sol·liciten cada any (per exemple, la relacionada amb els mòbils) i, altres activitats, fa molts cursos que no es demanen. Per veure si es poden relacionar amb temàtiques ambientals caldria, primer ,revisar les dades de participació i, a continuació, parlar amb cadascuna de les empreses que les dinamitzen.

Tot i que aquestes activitats poden vincular-se a temàtiques ambientals, quan el professorat les busca al catàleg AIRE no les localitza ni les identifica com a activitats d'educació ambiental, sinó com a activitats de cAIRE social. Sovint, el professorat només es queda amb el títol de l'activitat.

Participació en activitats de temàtiques ambientals. Des de que tenen Consell d'Infants, han participat en diverses activitats organitzades pel Departament de Medi Ambient (per exemple, en una neteja del riu amb infants fora de l'àmbit escolar que va tenir força èxit). També tenen el projecte "la Festa dels Infants" basat en una acció educativa, lúdica i sensibilització, que en els darrers anys sempre s'ha centrat en temàtiques ambientals (ODS, problemàtica dels plàstics,

reciclatge...). Per tant, és possible que en els propers anys treballi altres temàtiques d'interès per als infants.

En general, troben que la infància està molt conscienciada vers els problemes ambientals, especialment, sobre el canvi climàtic, la vulneració dels drets dels animals (benestar animal) i el civisme en relació als excrements i la orina dels gossos.

El Departament de Cooperació i Infància també disposa del projecte "Ciutat Jugable", un projecte paraigües a través del qual es treballa la importància de l'espai públic i els espais propers a les escoles, des de diverses vessants: inclusió social, cohesió i vincle, família... i també la vessant ambiental. En aquest marc, es van realitzar formacions a professorat sobre parcs i l'entorn de les escoles.

Sistema de treball i implicació de la infància. A banda dels infants que formen part del Consell, per augmentar la participació de la infància, en el marc del procés participatiu vinculat al projecte "la Festa dels Infants", van generar diversos motors de participació a les escoles aprofitant elements existents com els escamots, els delegats verds... Aquestes unitats verdes (que existeixen en el marc de la XESI) venien a la Festa a explicar el que havien fet i treballat al llarg de l'any. Així, aconseguien la participació de més infants sense generar una feina extra a les escoles.

Cal dir que la participació de la infància és un element que s'ha comportat com una taca d'oli i cada cop es té més en compte en totes les accions i projectes que es realitzen. Per exemple, han participat en la renovació del Parc Central i un altre parc més petit a la zona nord. A les escoles la participació de la infància també s'ha incorporat com un element més de funcionament bàsic.

Consell d'Infants. El Consell d'Infants realitza trobades 1 cop al mes, per tant, la seva capacitat de participació amb nous projectes i activitats es limitada. Actualment, hi participen 30 infants de 14 escoles (una d'educació especial). El tema que es treballa cada any depèn d'un encàrrec municipal (aquest any, és la participació al disseny del nou Programa d'Educació Ambiental) i un tema que ells trien (creuen que l'any vinent tractarà sobre benestar digital).

Per maximitzar l'assistència, cada mes es fan dos grups (dimecres tarda 1h 30 min i dissabte matí 2h), de forma que els infants i les famílies poden triar quin dia hi van. En les dos sessions es fa el mateix i totes es realitzen a l'Espai Cívic Centre (amb espais amplis i preparats per fer dinàmiques participatives).

La implicació del Consell d'Infants en projectes i activitats va a remolc de directrius polítiques (mandat polític) i de la sol·licitud d'altres àrees (si no els conviden a participar, no prenent part dels projectes). Potser faltarien mecanismes més establerts de participació, però els recursos són limitats i és fàcil "ofegar-se" en la implicació amb molts projectes.

Pla d'Infància i altres projectes de ciutat. Actualment, estan elaborant un Pla d'Infància, en el qual hi ha eixos de treball que entrarien plenament en l'àmbit de l'educació ambiental com: espai públic, els serveis de qualitat i, salut i benestar.

A banda d'aquest pla, hi ha dos projectes de ciutat, que també es podrien vincular a l'educació ambiental: Camins Escolars (que depèn del Departament d'Ensenyament) i Espai Amic (un projecte més petit de Cooperació i Infància que treballa amb els comerços i alumnat de CS de primària i 1r d'ESO).

Elements d'èxit i fracàs. El fet que els infants triïn la temàtica a treballar sempre és un element d'èxit i fa que totes les propostes realitzades funcionin molt bé. Un element que no va funcionar va ser el retorn a la participació en alguns projectes, per exemple, al treball sobre ordenances. Els infants van fer-ne una revisió i van crear una bateria d'idees, però no van rebre cap tipus de retorn i la percepció és que la seva feina va quedar en un calaix. Per tant, és important, cuidar el retorn als processos participatius.

2.4.1.4. Sessió participativa presencial amb docents de la XESI

- **Data de realització:** 19 de gener de 2026.
- **Lloc:** Centre de Recursos Pedagògics de l'Anoia (C/ Sant Carles, 83 Igualada)
- **Assistents:** 22 docents

Conclusions:

Els **factors clau per a l'èxit** de les activitats, segons els docents, són:

- **Metodologia vivencial:** L'alumnat respon positivament a les propostes pràctiques, interactives, participatives, experimentals i manipulatives, ja que els encanta "vivenciar-ho d'a prop". Alguns formats esmentats són: l'hort escolar, ciència ciutadana, gimcanes, taller d'animals,...
- **Proximitat:** És fonamental que les activitats estiguin vinculades a l'entorn proper (com el riu Anoia o el parc fluvial) del centre, la ciutat o la comarca i que siguin de temàtiques que toquin de prop l'alumnat (context).¹³

¹³ Malgrat això, al qüestionari es posa de relleu una preferència clara per fer activitats dins del centre. Hi ha dificultats per sortir del centre (permisos, refer horaris de docents, etc.)

- **Curriculars:** l'encaix amb el currículum i el moment del curs en que es dona el temari són claus per a que el professorat esculli i mantingui les activitats (no les anul·li un cop s'aproven).
- **Integrades en el dia a dia del centre:** L'èxit de projectes com l'hort escolar, la reducció de residus (compostadors, paper d'alumini de l'esmorzar...) o la recollida i reutilització d'aigua depèn de la constància i de la seva integració en la rutina del centre i de les famílies.
- **Gratuïtat:** El fet que les activitats no signifiquin una despesa per al centre o les famílies és un factor determinant per a la seva realització.
- **Guiades per experts:** les activitats guiades per educadors i persones especialitzades en la temàtica estan millor conduïdes i desperten més interès en l'alumnat.

Altres factors que s'esmenten són un material didàctic atractiu, útil i disponible al web, la implicació dels mestres i delegats verds, tenir diverses activitats o opcions a escollir, l'època de l'any (juny, coincidir amb l'excursió trimestral...) i la correcta preparació de l'activitat.

L'èxit s'associa sovint a la participació i interès de l'alumnat, i en menor mesura a la del professorat i les famílies.

De fet, es detecta com a dificultat o mancança la implicació de les famílies: aconseguir que la conscienciació de l'escola arribi a les llars, i cal buscar maneres de motivar més a les famílies i que s'impliquin en els projectes del centre o en l'acompanyament a fer activitats fora d'aquest.

Amb això, les propostes fetes durant la sessió també posen èmfasi en seguir potenciant activitats:

- més dinàmiques i experimentals
- adaptades al nou currículum
- de proximitat i a l'igualada
- que connectin amb agents locals (entitats i associacions, empreses...) i/o siguin directament comunitàries
- integrades en la quotidianitat del centre

Àmbits temàtics: els àmbits temàtics que funcionen, per ordre de més a menys esmentat, són:

- **Residus:** És un dels àmbits més consolidats, amb activitats de recollida selectiva per al reciclatge (concurs *APILO XII*, *ReciclaJoguines*, la recollida d'oli i piles o el buidatge i estudi dels residus de l'aula i el pati), i reutilització de materials per a projectes de classe. També estan relacionats amb els residus tallers per conèixer el cicle de vida de certs productes o la construcció de compostadors.
- **Alimentació:** Els horts escolars són de les activitats més esmentades i implantades als centres i que es poden relacionar amb l'alimentació i amb l'ecologia. Aquests requereixen constància i implicació per part de la comunitat educativa. També tenen bona acollida els esmorzars i berenars saludables. A més, també es duen a terme estudis sobre els menús escolars i tallers de cuina i sobre l'ús de plantes de proximitat.

- **Ecologia, biodiversitat i paisatge:** Activitats al voltant de la flora i fauna local i projectes relacionats amb el riu, com també amb els incendis forestals. Se'n destaca l'èxit quan s'apliquen a l'entorn proper i generen interès sobre els participants.
- **Aigua:** Principalment activitats associades al riu i al seu entorn, però també al cicle de l'aigua i a la recollida i reutilització de l'aigua al centre.
- **Consum responsable:** És un àmbit relacionat amb altres com els residus, l'alimentació, l'aigua o l'energia. Està present en activitats sobre el cicle de vida dels productes i en la sensibilització dins el centre i cap a les famílies en quant a prevenció de residus i consum d'aigua.
- **Energia:** S'esmenten un parell d'experiències associades a les auditories energètiques i a l'anàlisi de les energies renovables a la comarca.
- **Mobilitat sostenible:** Algun treball o estudi sobre la mobilitat i activitats com "Viatjo amb tu", aquesta darrera s'ha deixat de fer en comportar una despesa.
- **Contaminació i qualitat ambiental:** Treballat en relació als incendis forestals i possiblement al riu, amb eines de ciència ciutadana i xerrades.
- **Canvi climàtic:** No s'esmenta de manera específica, tot i que probablement estigui present en diverses activitats esmentades, com la Setmana del Medi Ambient.

D'altra banda, alguns àmbits temàtics que s'esmenta que cal repensar són els horts escolars (malgrat que són un èxit, demanen constància i a l'estiu queden desatesos) i les iniciatives de reciclatge i reducció de residus.

Formats: alguns formats que s'esmenten que funcionen:

- **Activitats integrades en la quotidianitat del centre,** com els horts urbans, la separació de residus o els àpats saludables, però també estudis i projectes per fer el centre més sostenible, com les auditories energètiques, les propostes de menús, la revisió de la separació de residus o la construcció d'un compostador.
- **Sortides guiades al medi natural** proper o a museus o equipaments.
- **Tallers i activitats experimentals,** pràctiques i manipulatives. Els projectes APS en són un exemple, però també la realització d'experiments.
- **Jocs i gimcanes.**
- **Xerrades,** millor si van associades a un projecte, situació d'aprenentatge o altre activitat. Concretament s'esmenten per a alumnat de CM, d'ESO i FP.
- **Activitats que es poden desenvolupar a l'aula,** durant l'hora de tutoria.
- **Creació de reportatges o documentals,** associats a alguna problemàtica.

També s'esmenten concursos, com l'APILO XII i l'explicació de contes, per als més petits. A més, algunes aportacions també destaquen la importància de l'època de l'any; el juny sembla ser un mes adequat per fer activitats.

En relació a formats a oferir nous o a potencial, s'esmenta:

- **Obertura a la comunitat:** Convertir l'hort escolar en un **hort comunitari del barri** i crear punts d'intercanvi de roba o joguines. Especialment es demana la implicació de les famílies, però també d'entitats i empreses.
- **Aprenentatge Servei (APS):** Promoure projectes d'APS que connectin els centres educatius amb associacions locals i la utilització d'espais públics (com plantar escocells).
- Suport per part de l'Ajuntament als projectes de recerca de batxillerat.

Propostes d'activitats i materials: Les propostes noves estan relacionades sobretot amb els horts escolars, i també amb els horts urbans, els escocells i zones comunitàries i enjardinades. Es proposa també tenir més interacció i col·laborar amb la comunitat d'Igualada, les famílies, les entitats i els agents econòmics. Com a propostes concretes d'activitats trobem:

- Punts d'intercanvi de material, roba, joguines i altres, per etapes escolars o entre alumnat i famílies.
- Sortides al bosc.
- Cura i/o apadrinament d'escocells, horts urbans o zones enjardinades. Potser a partir del programa Ritme Natura.
- Creació de jocs de taula a partir de material en desús i generar un espai de joc o creació.
- Convertir l'hort en un espai de joc i artístic integrat al dia a dia del centre.

També hi ha diverses propostes relacionades amb el suport:

- **Suport logístic de l'administració al centre** per fer més sostenibles i coherents les activitats. Per exemple en el transport de l'alumnat (a zones esportives com les Comes) en autobús, de manera que sigui més sostenible i generi menys contaminació. També es proposa la distribució de recursos materials gratuïts, com *Boc'n'rolls*, i que el servei de jardineria municipal pugui tenir cura dels horts escolars durant els mesos de vacances d'estiu (juliol-agost).
- **Acompanyament i implicació de famílies o altres**, especialment els que tinguin coneixements ambientals, per dur a terme les activitats i sortides fora del centre.
- **Suport en recursos educatius per a l'ús del professorat.** Es suggereix fer el web del CRP més intuïtiu i oferir més activitats per diferents nivells educatius i recursos o activitats prèvies i posteriors a l'activitat del catàleg. També facilitar el transport de materials fins als centres (a vegades les docents han de perdre un dia de classe per poder-los recollir al CRP).
- **Formació del professorat.** Es proposa fer els seminaris de la XESI en horari lectiu per facilitar l'assistència del professorat dins el seu horari laboral.

Altres propostes fan èmfasi en la **participació activa de l'alumnat**, amb formats com l'Aprenentatge-Servei (APS), la ciència ciutadana (amb eines com Ritme Natura, iNaturalist o altres), o la figura dels "Delegats verds".

Sobre el catàleg AIRE: com a punts forts del catàleg AIRE es pot destacar:

- La gratuïtat de les activitats, que era un factor clau que facilitava la participació dels centres educatius. Alguns centres han deixat de fer activitats quan aquestes han passat a ser de pagament.
- El vincle de moltes activitats amb l'entorn del municipi i la comarca.

La principal dificultat detectada en relació al catàleg AIRE són els terminis i dates en què cal realitzar la inscripció en activitats, així com el sistema d'assignació de dates.

Es proposen canvis en el funcionament del catàleg AIRE:

- **Flexibilitat en la inscripció:** Que el calendari del catàleg estigui **obert tot el curs** i no calgui inscriure-s'hi només a l'inici (inscripció viva). També es demana més agilitat en el procés de comunicació amb talleristes i educadors/es (algunes triguen en respondre i agendar dates), així com facilitat per adequar les dates de l'activitat per ajustar-se millor als temaris.
- **Obrir el catàleg a mitjans de juny per poder fer les sol·licituds quan comencen a preparar el nou curs.**
- **Eines digitals:** Afegir un **cercador general** d'activitats al web i oferir materials per treballar abans i després de les sortides.

També s'esmenta la necessitat d'ampliar l'oferta per a certs nivells educatius:

- **Llar d'infants (0-6 anys):** Augmentar el nombre d'activitats dirigides específicament a la primera infància.
- **Formació Professional (FP):** Crear activitats transversals sobre sostenibilitat per a tots els cicles de FP, especialment per orientar l'alumnat i el professorat no especialista al principi del curs.
- **Batxillerat:** Oferir temàtiques i tutors per als treballs de recerca.
- **APS:** amb un encaix clar amb el Servei Comunitari obligatori al segon cicle de l'ESO, és un format que es pot aplicar a qualsevol nivell educatiu. Es proposa que els APS connectin els centres educatius amb associacions locals i la utilització d'espais públics.

2.4.1.5. Sessió participativa presencial amb tècnic municipals i representants d'equipaments municipals

- **Data de realització:** 19 de febrer de 2026.
- **Lloc:** Espai Cívic Centre (carrer Trinitat, 12 – 08700 Igualada)
- **Assistents:** 16 persones

Conclusions:

Àrea i/o departament	Què pot aportar l'EA a les activitats i projectes que feu des del vostre departament?
Serveis Socials	La pràctica, posar-hi tothom de la seva part: esforç, comunitat i això farà una educació més ambiental i aportarà més valors. Porten el SIS (Servei d'Intervenció Socioeducativa, amb alumnes)
Agenda 2030 i Medi Ambient	Tancar el cercle (sostenibilitat, circularitat), tot el que fem repercuteix i hem de pensar en els impactes visibles i invisibles. La part ambiental sempre queda lluny, perquè tothom va accelerat.
Entorn Urbà	Tranquil·litat i practicitat. També mirada àmplia, incorporar la geologia. En fer l'Anella Verda es van definir uns plafons a posar (i ell va insistir en geologia: antigues guixeres i margues d'Igualada) i encara no s'han posat.
Infància	Infants al medi, el seu hàbitat natural i que aporta felicitat. Garantir l'entorn saludable per les generacions presents, també perquè als infants els preocupa moltíssim el canvi climàtic i l'entorn sense contaminació. Tenen un nivell de sensibilització molt més elevat que els adults.
Servei d'Esports	Practicar activitat física i esportiva està molt lligat a l'EA, i amb la qualitat de vida. Des del servei d'Esports proposen activitats esportives a la ciutat, per a joves i pel públic en general. També gestionen equipaments esportius.
Educació	Que els centres educatius puguin abraçar (tot i els múltiples reptes que tenen) i avançar en EA. Un projecte a estimar i integrar, en la base dels centres. EA com una cosa que està al voltant. Connectar amb l'entorn des de la mirada de l'alumnat (ha de ser mutu) i no només entorn físic, sinó entorn social (entitats que tenen cura del territori). Porta el catàleg AIRE i els serveis comunitaris.
Joventut	Fa informació als instituts, i és important explicar als adolescents d'on venen les coses (com els aliments). Ja hem començat a fer camí en EA. Transversalitat, en totes les accions es pot fer alguna cosa.
Museu de la Pell	Per escoles, també plantegen anar més enllà de la vessant museogràfica, sinó activitats a oferir-los. Ara estan iniciant l'elaboració dels continguts de l'Espai Aigua, es vol plantejar la relació aigua i Igualada (riu, l'origen del nom - <i>Aqualata</i>) i no només de patrimoni sinó del present (gestió de l'aigua a la ciutat i reptes de ciutat i societat amb aquest recurs). Estan replantejant una exposició permanent (Espai Aigua) i volen que l'EA sigui important, per tenir en compte l'aigua. Volen treballar què aporta l'EA al Museu i el

	museu a l'EA per fer-la arribar a la ciutadania.
Mobilitat	Com a equipaments cívics, a vegades són “contenidors” d'activitats comunitàries, perquè estan oberts a iniciatives i projectes. Saben treballar amb les persones i tenen un punt divertit. L'EA també es pot aplicar a l'espai públic i a temes comunitaris i públics. Vessant divertida.
Cooperació i Infància	Tenim la direcció, però cal no criminalitzar el vehicle de combustió i que l'EA expliqui les opcions que hi ha sense criminalitzar ni idealitzar, posar en context. Cal un canvi moral, que sovint es pot impulsar des de la infància a les famílies.
Medi Ambient	Des de Cooperació (infància ja s'ha parlat) fan tallers i activitats de sensibilització que es poden vincular amb l'EA i també es relacionen amb entitats que fan projectes al sud global des de moltes vessants. Amb el tema de refugi, actualment s'està parlant molt de refugiats climàtics i es pot estirar d'aquest fil. EA la base del servei, per canviar hàbits. Per protegir has d'estimar i per estimar has de conèixer, per tant cal difondre coneixement. Anar fent passos. És molt important treballar amb el sector empresarial per conscienciar-los (són els que impulsen el país). D'altra banda, pensem en el medi ambient com un cost, i ho hem de pensar com un recurs, que si conservem i mantenim, en podrem gaudir molts més anys.

En resum, l'educació ambiental pot aportar **transversalitat, sentit comunitari, coneixement i capacitat de canvi d'hàbits** a les polítiques municipals d'Igualada:

Aportació de l'EA	Descripció
Donar coherència i tancar el cercle	L'EA ajuda a incorporar la mirada de la sostenibilitat i la circularitat en totes les accions municipals, fent visibles els impactes —tant els evidents com els invisibles— de les decisions quotidianes. Permet passar d'una gestió accelerada i fragmentada a una acció més conscient, pausada i estratègica, que entén el medi ambient no com un cost, sinó com un recurs a preservar per garantir qualitat de vida futura.
Connectar amb el territori i el seu patrimoni	Pot reforçar la vinculació amb l'entorn natural i geològic (com les guixeres i les margues d'Igualada), integrant aquesta mirada en projectes com l'Anella Verda o en equipaments com el Museu de la Pell.
Posar la infància i la joventut al centre	Els infants i adolescents tenen un alt nivell de sensibilització ambiental i preocupació pel canvi climàtic. L'EA pot canalitzar aquesta inquietud en accions pràctiques, fomentant el contacte amb el medi com a espai de benestar i felicitat, i promovent canvis d'hàbits que sovint arriben també a les famílies. Integrada de manera estructural als centres educatius, pot esdevenir un projecte de base que reforci valors i competències.
Enfortir la dimensió comunitària	L'EA pot desplegar-se als equipaments cívics com a espais oberts, participatius i fins i tot lúdics, incorporant una vessant pràctica i divertida. Pot connectar l'entorn físic amb l'entorn social, visibilitzant les entitats que tenen cura del territori i generant corresponsabilitat.
Relacionar salut, esport i qualitat de vida	L'activitat física i esportiva, impulsada des del servei d'Esports, pot integrar la mirada ambiental vinculant salut, ús de l'espai públic i qualitat ambiental. Això reforça una visió integral del benestar, on la natura és condició necessària per a una vida activa i saludable.
Incorporar una mirada global i	Des de Cooperació, l'EA pot connectar els reptes locals amb les desigualtats globals, abordant qüestions com els refugiats climàtics o els impactes ambientals al sud global. Això amplia la

social	mirada i fomenta una ciutadania crítica i solidària.
Acompanyar la transició sense polaritzar	L'EA pot contribuir a explicar les opcions de mobilitat, consum o energia sense criminalitzar ni idealitzar, contextualitzant els canvis necessaris i promovent una evolució moral i cultural progressiva.
Implicar el teixit empresarial	Treballar amb el sector empresarial és clau per impulsar transformacions estructurals. L'EA pot actuar com a pont entre administració, empreses i ciutadania, promovent consciència, innovació i responsabilitat compartida.

Què ens funciona? (activitats amb ciutadania i/o centres educatius): s'inicia el debat recollint aquelles activitats i accions que fa cada departament dirigides a la ciutadania o a centres educatius i que es valoren positivament, que van bé i cal posar en valor, mantenir i reforçar.

Àmbits	Què ens funciona?
Format, temàtica, espai	- Les propostes que funcionen, pel fet de connectar amb l'actualitat o que l'alumnat pot fer coses pràctiques. - Curtmetratge com a exemple d'activitat participativa. Els participants decideixen la temàtica, rols, argument, etc... - PiNS (Punt d'Informació als Instituts): utilitzar dinàmiques per intentar transmetre coneixements. - Projectes on el protagonista de la temàtica és l'usuari, ja siguin infants, joves o adults. Tenen poder de decisió, experimentació, observació, implicació... - L'exposició de "La Vida de l'Aigua" del març de 2025 amb visites guiades per escoles. Van tenir molt èxit i era gratuïta. - El foment de la biodiversitat: - Caixes niu ocells - Hotel d'insectes - Visites Parc Central per adults - Menjadores ocells hivernants - Plantació espècies mel·líferes i pol·linitzadores - Lluita contra la vespa asiàtica (<i>vespa velutina</i>) - "PELL residu de la indústria alimentària". La vessant educativa del Museu de la Pell es basa en donar a conèixer l'ofici d'adobar pells (indústria mil·lenària a la ciutat). Es vol treure l'estigma animalista que té associat. Les pells que s'adoben són un residu de la indústria alimentària que es transforma per fer productes alternatius al plàstic. Ho consideren educació ambiental i fan tallers educatius per escoles i per gent adulta. - "Entrem al taller": Projecte que dona a conèixer als escolars l'artesania amb pell. Consisteix a treballar la pell per fer un petit objecte, guiat per les explicacions de l'artesana. A més, a la sala taller del Museu passen un audio-visual de l'artesana treballant al seu taller. El projecte ha

	guanyat un premi CCAM (Premi Nacional d'Artesania) de la Generalitat de Catalunya.
Gestió activitats	- L'aplicatiu del programa AIRE funciona bé.
Transversalitat	- No hi ha espai de reflexió i trobada "oficials". Hi ha comunicació informal. (a mig camí amb el següent àmbit)
Comunicació i transparència	- Vídeos a xarxes socials de la Lloï Bertran, una actriu local, sobre residus i serveis. - La programació de les activitats funcionen.
Escola permeable	- Projecte Corresponsals: consisteix en un grup de joves que venen cada dimarts i fan diverses accions per poder, posteriorment, portar als seus instituts. - Aprofitar les xarxes existents per sensibilitzar, engegar o modificar projectes i fer sinèrgies. • XESI (Xarxa Escolar per la Sostenibilitat d'Igualada): Funciona com a espai d'intercanvi d'informació i experiència entre centres escolars. • Esdeveniments de la ciutat vinculats amb les escoles. Com per exemple, plantes oblidades...

Què ens cal? (necessitats i oportunitats): es repeteix l'exercici anterior, aquest cop recollint necessitats i oportunitats que pugui detectar cada participant en relació als àmbits de debat.

Àmbits	Què ens cal?
Format, temàtica, espai	- Plantejar visites a plantes de tractament de residus. - Incloure itinerari paisatgístic i geològic en el Programa AIRE.
Gestió activitats	- Dur a terme activitats conjuntes per no saturar l'agenda. - Consistència sobre els projectes per part dels centres educatius: Demanar als centres educatius que treballin prèviament i posteriorment les activitats a les que s'apunten. Ja que, sovint, els infants i joves no saben què van a fer o que van a veure. - Fer enquestes de valoració. - Valorar els costos de les activitats i promoure polítiques municipals. - Incorporar transport públic (autobús...) per a activitats esportives a les Comes.
Transversalitat	- Lideratge municipal, per part de l'Ajuntament, per conscienciar i creure-s'ho. - Valorar l'èxit o el fracàs dels projectes de forma transversal. Com per exemple, el projecte de camins escolars. - Trencar amb possibles incoherències que es puguin produir. - Enfortir i aprofitar les sinergies entre departaments. Tant en la decisió política, en la xarxa d'entitats, en àmbits socials... - Reforçar el lligam entre la mobilitat, qualitat de vida i el vincle amb les entitats esportives. - Dificultat per atraure gent. - Hi ha saturació en les activitats. - És difícil mantenir una bona coordinació amb la resta de Departaments. - Manca de llibertat tècnica a l'hora d'impulsar projectes (sense limitacions polítiques)
Comunicació i transparència	- Crear un canal centralitzat d'agenda de les entitats. - La comunicació no acaba de ser del tot transversal, sobretot des del canal oficial municipal, ja que des de l'informal ho és més. - Utilitzar una agenda digital com la Boixeta d'activitats adreçades a famílies. - Dur a terme una campanya de civisme adreçada als propietaris de gossos. Centrant-se en les zones verdes. - Replantejar l'educació ambiental per fer-la més atractiva.
Escola permeable	- Tenir horts comunitaris també per escoles en altres zones més properes (no només els horts de la zona del riu).

	- Treballar la proximitat i l'arrelament en les iniciatives que es fan. - Associacions de veïns demanen participar en el disseny de parcs, places i en l'entorn, en general.
Altres	- Racionalitzar activitats aprofitant el cicle del dia i afavorint la conciliació familiar (falten instal·lacions per poder fer horaris més raonables). - Aprofitar equipaments municipals que estan desaprofitats.

PROPOSTES REALITZADES DURANT EL DEBAT PLENARI A PARTIR DE TOTES LES APORTACIONS:

Formats engrescadors basats en l'acció, temàtiques d'actualitat i espais de realització

- Proposta de nova activitat: Itinerari paisatgístic i geològic al catàleg AIRE.
- Proposta de campanya de civisme de respecte dels gossos a les zones verdes.
- Dificultat d'atreure gent per a que vingui a les activitats (EA poc atractiva), el punt saludable individual sí que està de moda (alimentació, esport...) però cuidar l'entorn no és tan sexi. "Tothom compra la idea, però quan han de fer un esforç per al benefici col·lectiu, no ho volen fer". El reciclatge per exemple, genera frustració, per les incoherències de com es venen els productes i desmotiva la gent.
- Lligam entre mobilitat, qualitat de vida i vincle amb entitats esportives. Baixar-ho a nivell quotidià, enfocar-ho en salut i immediatesa i preocupacions properes.
- Activitat aprofitant el cicle del dia i les dinàmiques familiars (activitats esportives de nit, dificulten dormir i anar a l'escola l'endemà i rendir).
- Contaminació arran d'accedir amb vehicle privat i no compartit als equipaments esportius.

- Fomentar esport escolar versus esport en equipaments, federacions... els horaris estan molt ajustats i la manera fàcil és anar en cotxe. Caldria aprofitar instal·lacions diverses, per barris... no tant centralitzat a les Comes.
- Amb la idea de proximitat: treballar al barri, zona... que ajudi a estimar, participar dels espais on vius.

Gestió del catàleg AIRE i de les activitats educatives

- Proposta de nova activitat: Itinerari paisatgístic i geològic al catàleg AIRE
- Enquestes d'avaluació de les activitats AIRE, s'han intentat QRs, trucades. Es proposa que es faci en paper dins l'activitat, però llavors faltaria algú de cada departament que en faci el buidatge.
- Moltes activitats "bolet", demanar als centres treball previ i posterior, per contextualitzar l'alumnat.
- Saturació d'activitats, s'estan fent moltes coses i hi ha tanta oferta que no ho pots omplir tot. Fer activitats conjuntes, per evitar solapaments també.

Transversalitat de l'Educació Ambiental dins l'Ajuntament

- Promoció de polítiques municipals, en coherència amb les propostes educatives.
- Falta de coordinació i comunicació dins l'Ajuntament, cal aprofitar sinèrgies. No sabem què fan la resta de departaments, fa anys (20 anys) sí que es feia.
- També cal llibertat tècnica per fer projectes (que des de la part política es talla). Cal un lideratge per conscienciar, a banda de l'Ajuntament, algú que s'ho cregui.
- Sinèrgies, conèixer què fan els diferents departaments i quines xarxes tenim. A vegades cal anar a una xarxa a explicar-ho. També aprendre dels èxits i fracassos, poder valorar els departaments junts les activitats, per exemple, camins escolars, afecten coses contextuais que es poden detectar en l'avaluació conjunta.

Comunicació i transparència

- Disposar d'una Agenda digital conjunta de l'Ajuntament, per no programar el mateix dia. Aquest tema s'està mirant i treballant, per a que surtin també les activitats d'entitats. Igualada té una app, però de moment només hi surten les que organitza l'Ajuntament o coorganitza.
- Amb els anys s'ha millorat molt la sensibilització cap al medi ambient, perquè s'ha fet una aposta, però potser la gent no està tan conscienciada.

Escola més permeable: fem xarxa per fomentar el vincle d'infants i joves amb la ciutat

- A la trobada d'associacions de veïns, demanen participar més en el disseny de l'entorn, parcs i places. Des del Consell d'Infants han tingut experiències bones en aquest tipus de processos.
- Els centres també demanen horts o espais verds fora dels centres, però més propers.
- Amb la idea de proximitat: treballar al barri, zona... que ajudi a estimar, participar dels espais on vius.

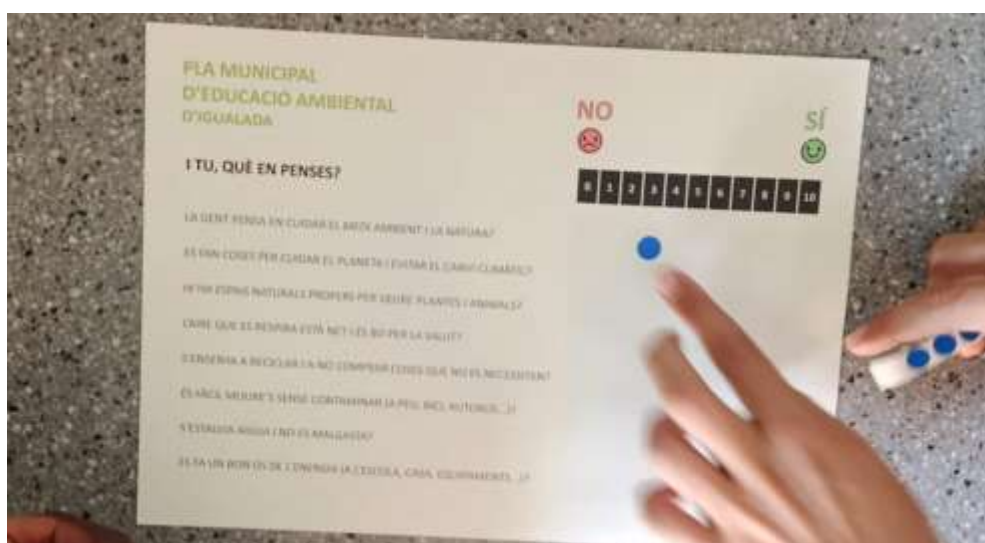
2.4.1.6. Sessió participativa presencial amb infants de 10 a 12 anys representants del Consell de la Infància d'Igualada

- **Data de realització:** 18 d'abril de 2026.
- **Lloc:** Espai Cívic Centre (carrer Trinitat, 12 – 08700 Igualada)
- **Assistents:** 9 infants de 11-12

Pregunta 1: COM ÉS IGUALADA? TU, QUÈ EN PENSES?

Aquesta pregunta pretén conèixer la percepció que els infants tenen del municipi (a nivell ambiental). A continuació es mostra la nota mitjana (del 0 al 10) per a cada qüestió:

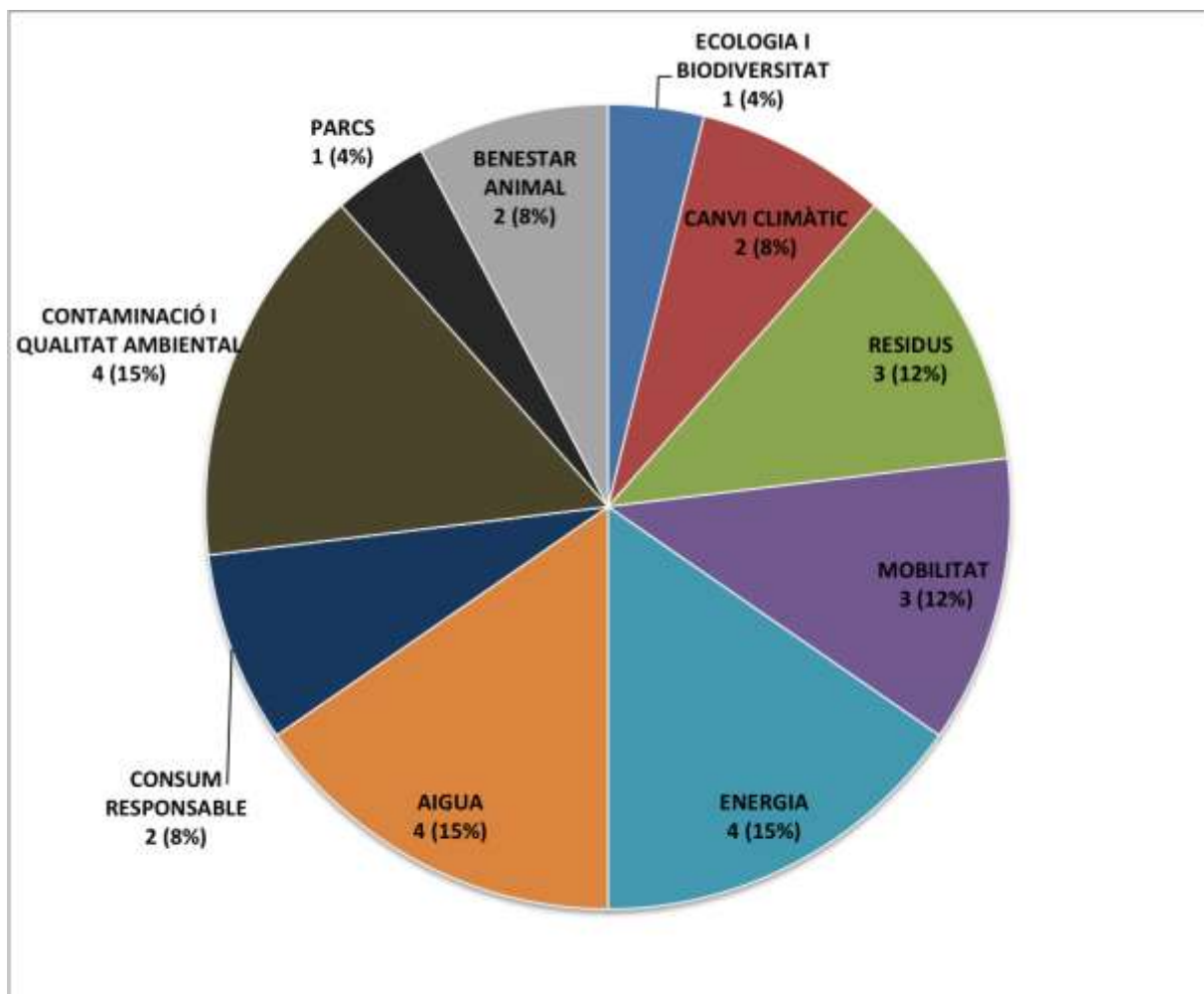

De les respostes recollides, els aspectes millor valorats fan referència a la **presència d'espais naturals propers i al bon ús de l'energia**, amb una **puntuació mitjana de 6**. També es valoren positivament la **qualitat de l'AIRE i la facilitat per moure's de manera sostenible**, amb **puntuacions de 5**. En canvi, les valoracions més baixes corresponen a la **percepció sobre si la gent cuida el medi ambient i si s'estalvia aigua**, amb una **puntuació mitjana de 3**.

Pel que fa a les **observacions dels infants**, es destaca que hi ha **zones urbanes poc cuidades** i van explicar que hi ha molta diferència entre zones d'Igualada. Pel que fa a la mobilitat perceben una **que moltes persones que es desplacen a peu o en bicicleta**. Es valora **positivament la biodiversitat i els espais verds dins del municipi**, tot i que s'assenyala la **necessitat de planificar i millorar aquestes espais elaborant un pla específic per a parcs i zones verdes**.

Pregunta 2: Quins temes ambientals t'agraden més?

Aquesta pregunta pretén identificar els interessos dels infants a nivell de continguts (temàtiques). Els resultats han estat els següents:

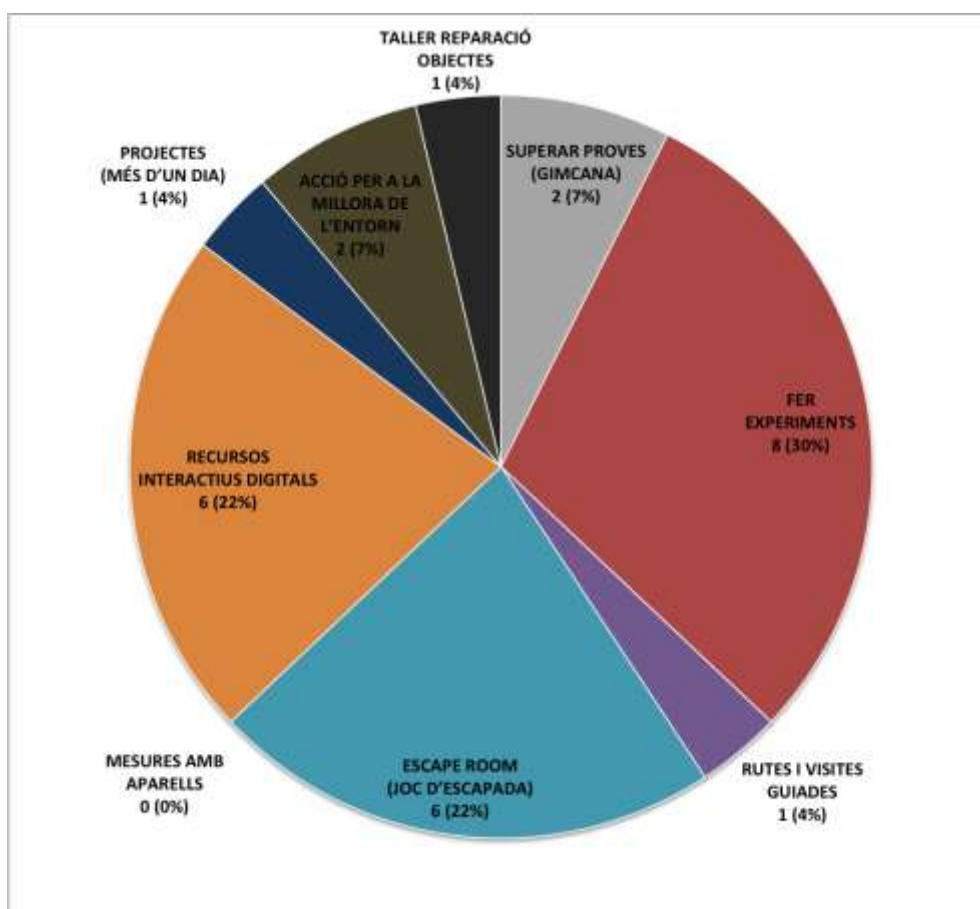
De les votacions recollides, les temàtiques que generen més interès són l'energia, l'aigua i la contaminació i qualitat ambiental, amb 4 vots cadascuna (15%). També destaquen la mobilitat i els residus, amb 3 vots (12%). En canvi, els àmbits amb menor interès són l'ecologia i biodiversitat i els parcs, amb només 1 vot cadascun (4%).

Pel que fa a la interpretació de les temàtiques, els infants associen l'aigua a elements quotidians com les fonts i l'aigua per beure. En el cas de l'ecologia i la biodiversitat, ho relacionen amb la natura, la flora, la fauna i la cura del medi natural. Sobre la mobilitat sostenible, valoren positivament que al municipi es pot anar caminant amb seguretat i que no cal utilitzar sempre el cotxe, tot i que perceben un augment del trànsit durant els CAPS de setmana.

Finalment, es van recollir noves propostes aportades pels infants fora de les opcions inicials, destacant l'interès pels parcs i pel benestar animal, que també es consideren àmbits rellevants a tenir en compte.

Pregunta 3: Quins formats t'agraden més a l'hora de fer una activitat?

Aquesta pregunta pretén identificar els formats que els hi agraden més independentment de la temàtica que es treballi. Els resultats han estat:

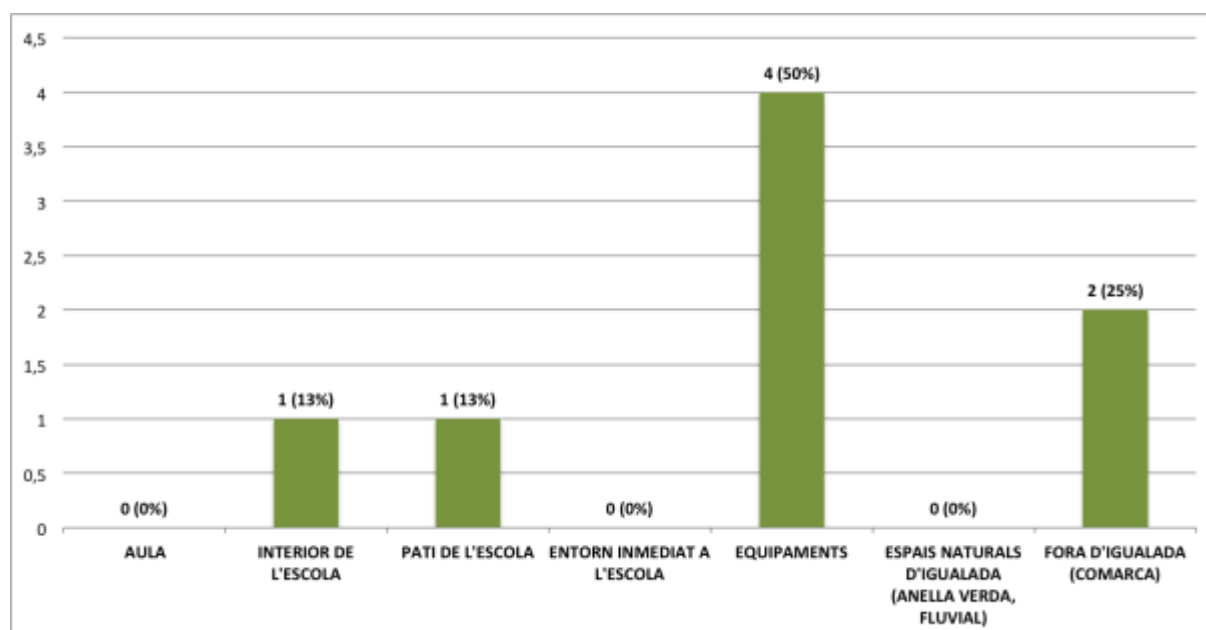
De les votacions recollides, el format més valorat pels infants és **fer experiments, amb 8 vots (30%)**, seguit dels **recursos interactius digitals i els escape rooms, amb 6 vots cadascun (22%)**. En un segon nivell apareixen formats com **superar proves tipus gimcana i les accions de millora de l'entorn, amb 2 vots (7%)**. En canvi, les opcions menys escollides són les **rutes i visites guiades, els projectes de més d'un dia i altres formats puntuals, amb 1 vot (4%)**, mentre que les activitats de **mesura amb aparells no han rebut cap vot**.

Pel que fa a la interpretació, es confirma una **clara preferència per activitats pràctiques, dinàmiques i basades en la gamificació, especialment aquelles que impliquen experimentació directa o formats de joc**. En relació amb les **accions de millora de l'entorn**, els infants les associen a **activitats com plantacions, jornades de recollida de residus o apadrinaments d'espais o elements naturals**.

Finalment, com a **aportació pròpia, els infants van proposar el taller de reparació d'objectes com a nou format d'activitat**, reforçant l'interès per propostes pràctiques i amb aplicació directa al dia a dia.

Pregunta 4: En quins espais us agrada més fer activitats?

Aquesta pregunta pretén identificar quins espais són més atractius pels infants a l'hora de fer activitats. Els resultats han estat:

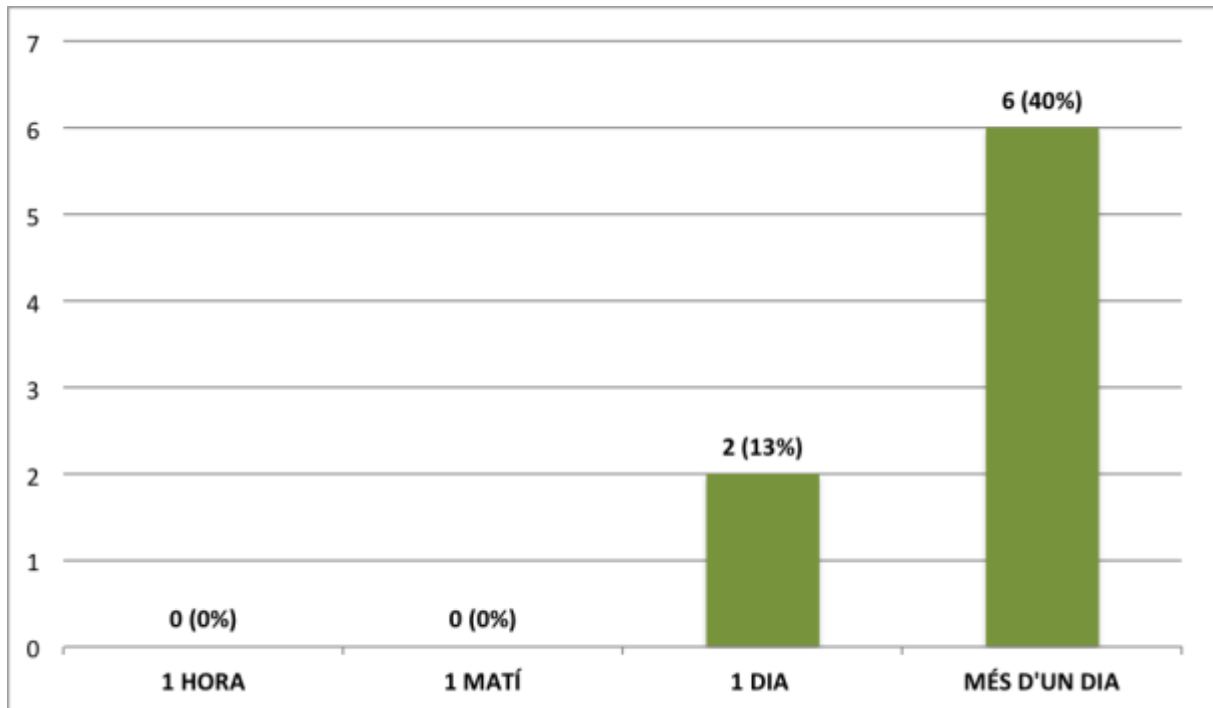

De les 8 respostes recollides, **l'espai clarament preferit pels infants per fer activitats són els equipaments municipals**, que concentren la meitat de les respostes (**50%**). En segon lloc, destaquen les **activitats fora d'Igualada (a la comarca)**, amb un **25% de les preferències**, fet que indica un cert interès per sortir de l'entorn immediat i explorar altres espais.

Amb menor representació, apareixen **l'interior de l'escola i el pati, ambdues opcions amb un 13% de les respostes**, mentre que **no es registren preferències per l'aula, l'entorn immediat del centre ni els espais naturals d'Igualada**.

Pregunta 5: Com ha de ser la durada de les activitats?

En aquest cas vam fer una gradient amb una corda i cartells, en un extrem “1 hora”, a l’altre “mig dia”, “1 dia” i més d’un dia”.

De les respostes recollides, la gran majoria dels infants mostren una clara preferència per **activitats de llarga durada, és a dir, projectes. En concret, el 40% opta per activitats de més d'un dia, mentre que un 13% es decanta per activitats d'un dia sencer.** En canvi, no es registren preferències per activitats més curtes, com ara d'una hora o d'un matí.

Aquests resultats indiquen que els infants valoren especialment les experiències més immersives i prolongades en el temps, que permeten aprofundir en les activitats, gaudir amb més calma i generar una vivència més completa.

Pregunta 6: Amb quins altres col·lectius o entitats us agradaria fer un projecte conjunt? Pregunta oberta. Els col·lectius i entitats proposades:

- Ràdio Igualada i Canal Taronja
- Guardes forestals
- Deixalleria (projectes de reparació)
- Llibreries
- Regidors/es i tècnics/ques de l'Ajuntament
- Botigues
- Experts en depuradores
- Entitats animalistes

Pregunta 7: El Museu de la Pell està iniciant la renovació de l'exposició sobre l'aigua. Com hauria de ser aquesta exposició per a que us agradés? Pregunta oberta.

- Tallers complementaris: per exemple, construir algun producte que et puguis emportar a casa (ex: molins d'aigua).
- Plafons interactius per resoldre proves i reptes.
- Ulleres de realitat virtual per veure com era i funcionava una adoberia antiga. veure com és el cicle complet de l'aigua per conèixer com és la part que no podem veure (per exemple, les canonades).
- Jocs de taula.
- *Escape room* amb la pregunta "Què passaria si...?" (ex: Futur sense aigua).

Pregunta final: comparteix una idea que vols que ens emportem com a resum de la sessió

Cada alumne agafa 1 i 2 post it, escriu la idea i l'enganxa al mural.

- *Escape room* sobre fauna, aigua o energia, sobre com seria la nostre ciutat al futur amb manca de recursos, sobre residus i les tres R, sobre malbaratament de l'aigua, amb realitat virtual, sobre el nostre entorn.
- Xerrada sobre animals.
- Taller de recuperació / creació lliure.
- Experiment sobre contaminació i les seves conseqüències al futur.
- Mercat d'intercanvi de roba.
- Visites al riu per descobrir la fauna.
- Taller sobre els sons que fan els animals i el seu significat.

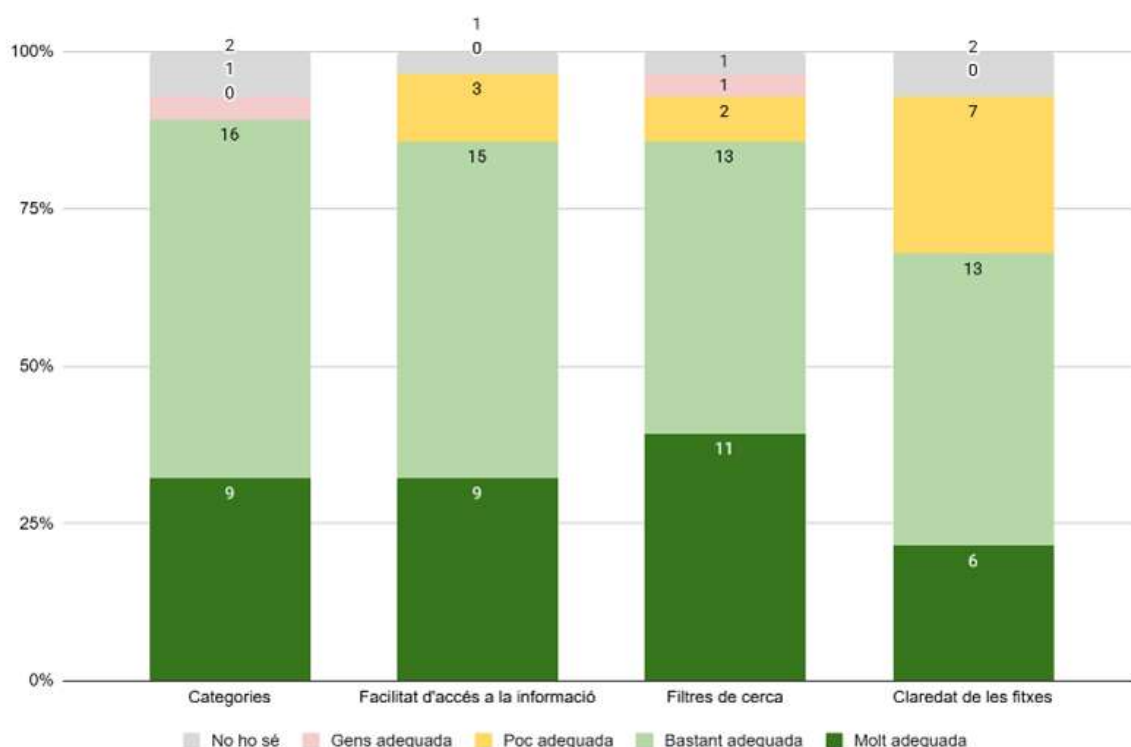
2.4.1.7. Qüestionari adreçat a docents:

El qüestionari es va enviar prèviament a la realització de la sessió participativa presencial ja que els resultats es van utilitzar per identificar els aspectes de debat més interessants.

Es van rebre 28 respostes.

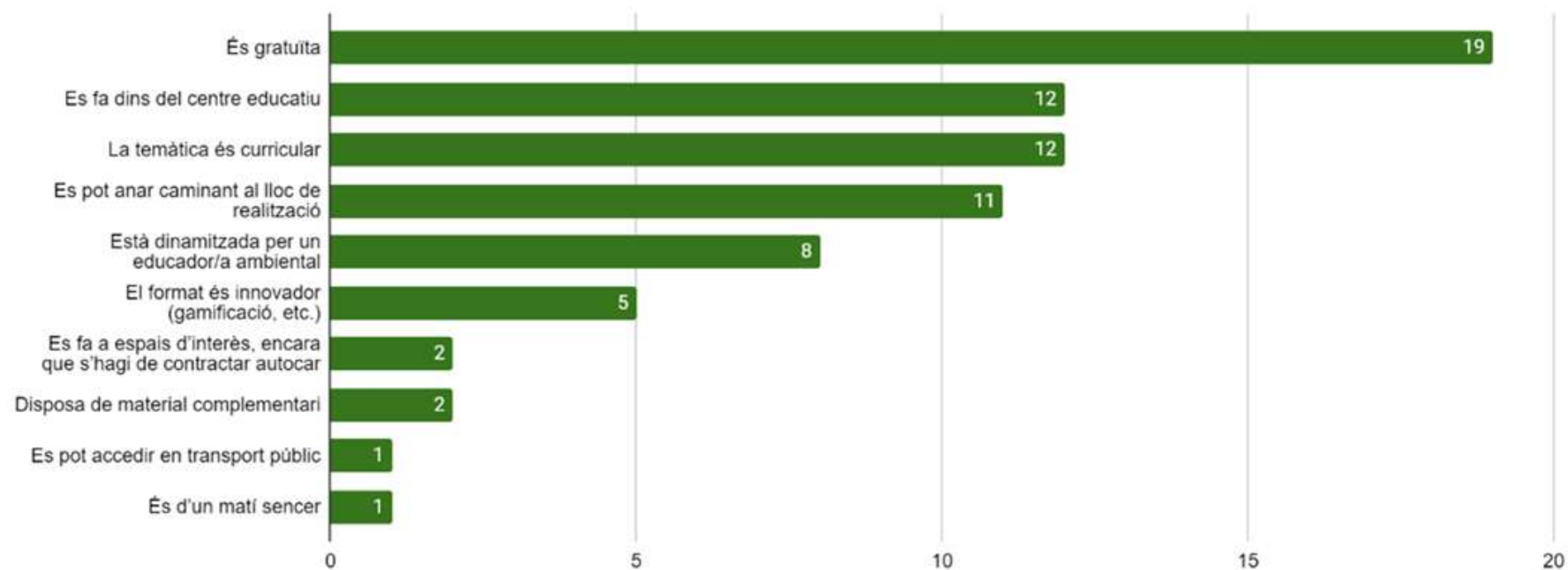
1. A l'hora de cercar activitats d'EA al catàleg AIRE, considereu que la informació és adequada?

En general, la informació que es proporciona al catàleg AIRE es considera adequada o molt adequada. Tot i així, un aspecte a millorar és la claredat de les fitxes.

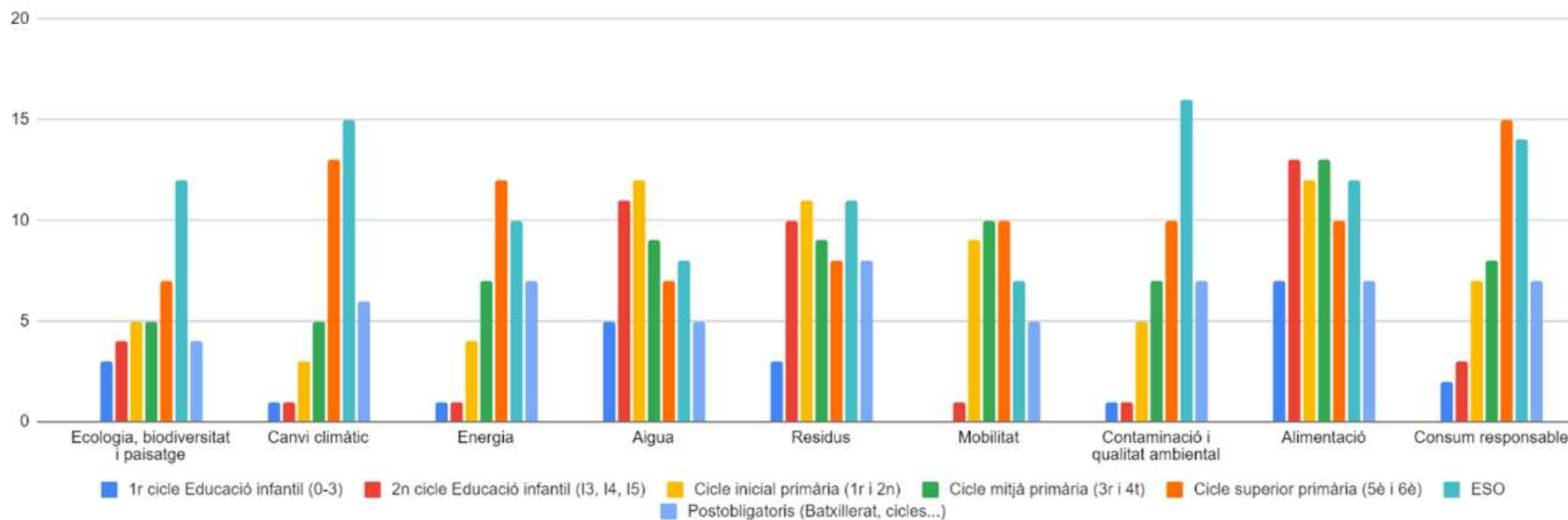
2. Què és el que més valoreu a l'hora de triar i participar en una activitat d'educació ambiental?

La gratuïtat de l'activitat és l'aspecte més valorat per 2 de cada 3 respostes. Altres elements que es valoren és que l'activitat es faci en el propi centre educatiu (o molt a la vora), i que la temàtica encaixi amb els continguts i objectius (currículum) del curs.

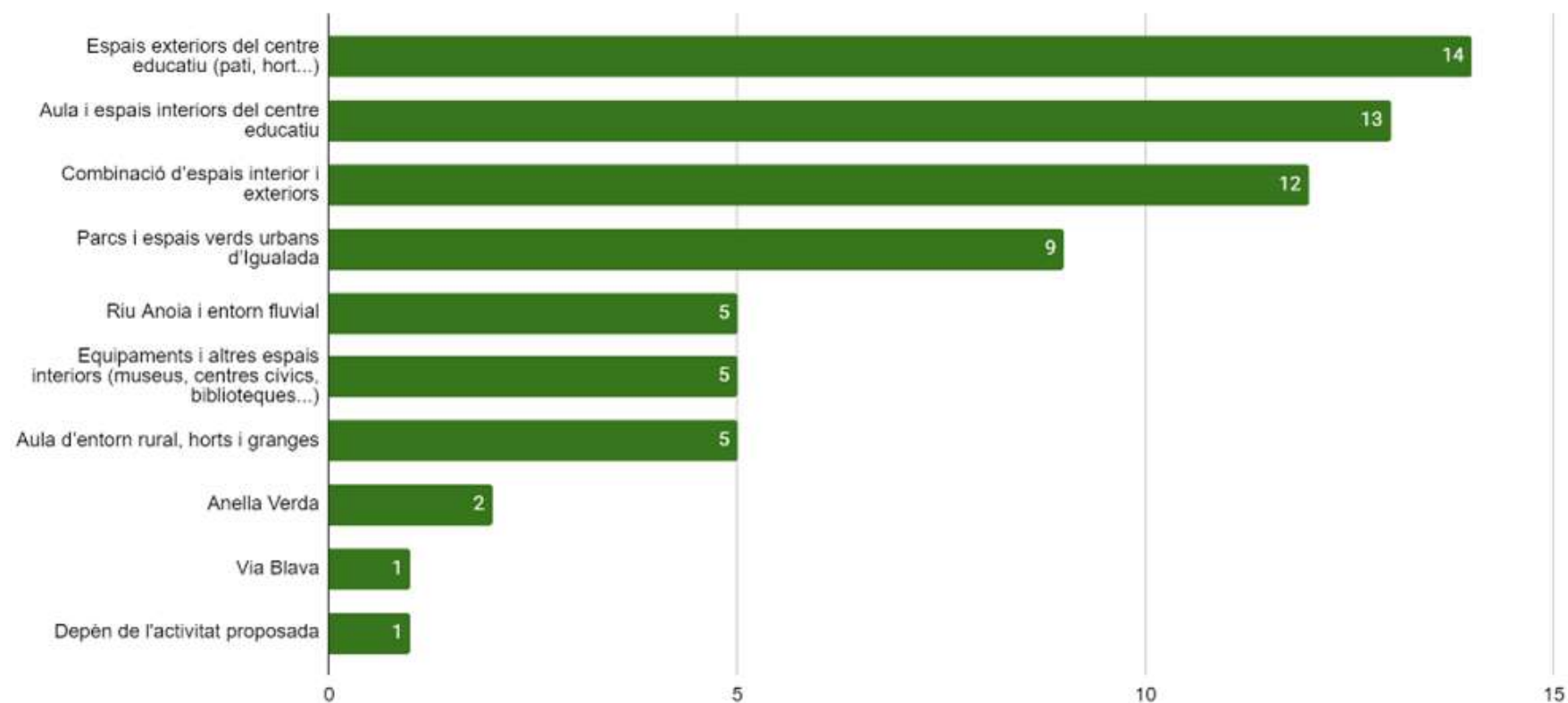
3. Quines temàtiques ambientals considereu més adequades per a cada nivell educatiu?

Algunes temàtiques es consideren aptes per pràcticament tots els nivells educatius (alimentació), mentre que altres tindrien uns destinataris més específics (canvi climàtic, contaminació i qualitat ambiental, ecologia, biodiversitat i paisatge...).

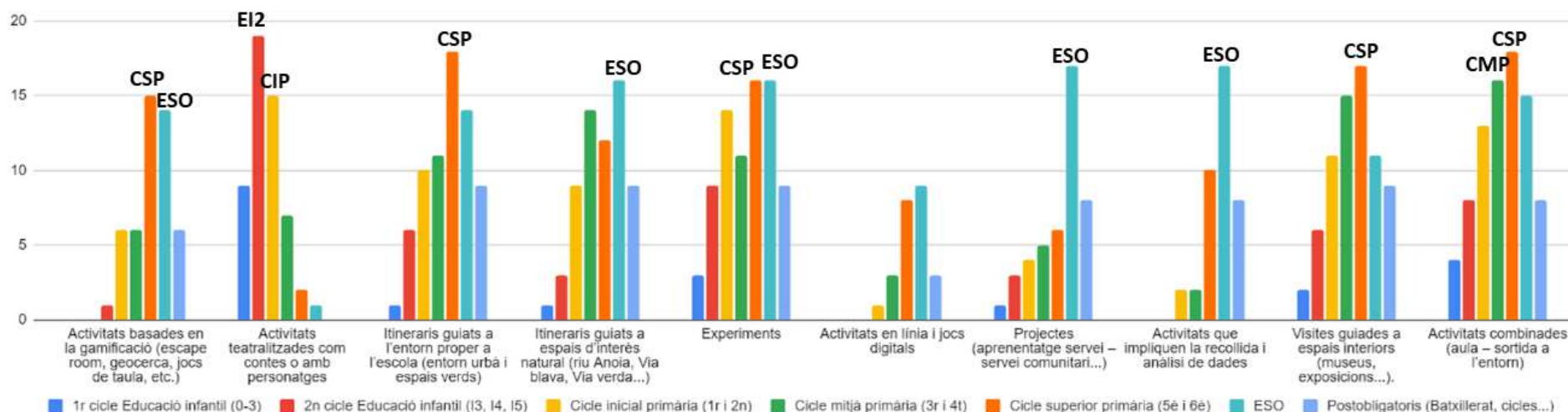
4. A quins espais preferiu realitzar activitats d'educació ambiental?

Els espais preferits són els propis del centre (pati, hort, aules...) o una combinació d'espais interiors i exteriors, preferentment propers als centres.

5. Quins formats/metodologies creieu que poden ajudar més a l'aprenentatge significatiu per cada cicle educatiu?

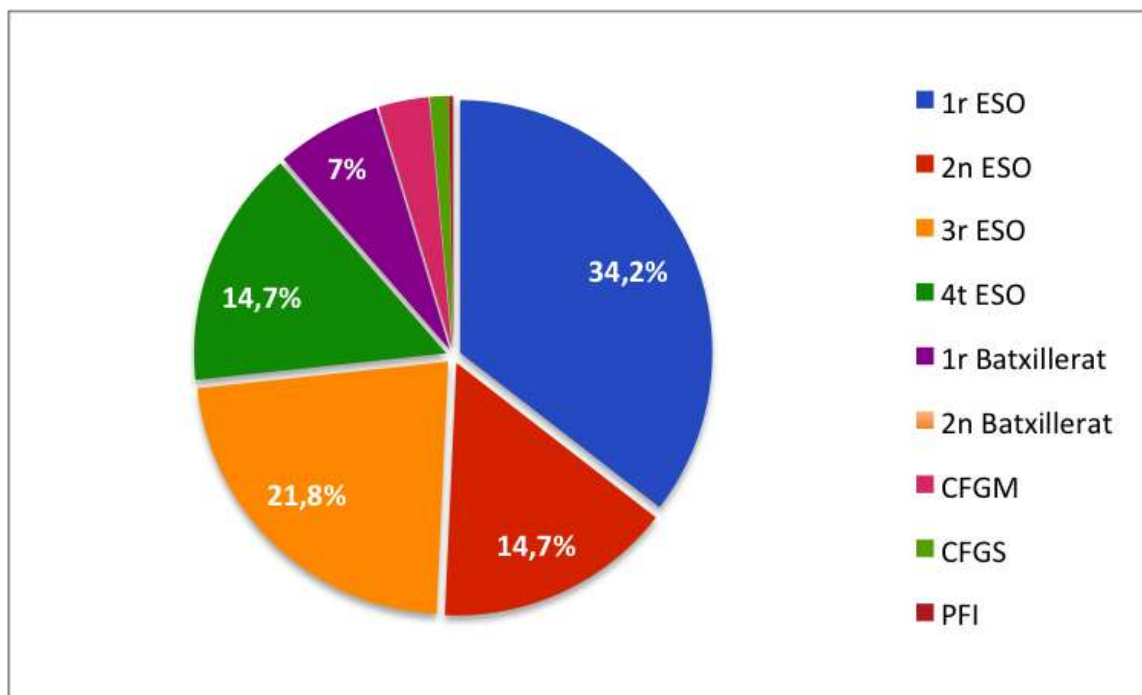
Els formats preferits, en general per tots els nivells, són els itineraris guiats, els experiments, les visites guiades a espais interiors i les activitats combinades. Les activitats en línia i els jocs digitals són els menys valorats. Destaca l'interès de l'APS i la ciència ciutadana per a l'ESO, i les activitats teatralitzades per als nivells educatius inicials (EI i CIP).

2.4.1.8. Qüestionari adreçat a alumnat de secundària obligatòria i post obligatòria:

El qüestionari es va enviar prèviament a la realització de la sessió participativa presencial ja que els resultats es van utilitzar per identificar els aspectes de debat més interessants.

S'han rebut un total de 354 respostes distribuïdes per alumnat de diferents nivells educatius:

1. Quina activitat d'educació ambiental (medi ambient) has fet durant la primària o secundària que t'hagi agradat molt? (*pregunta oberta*)

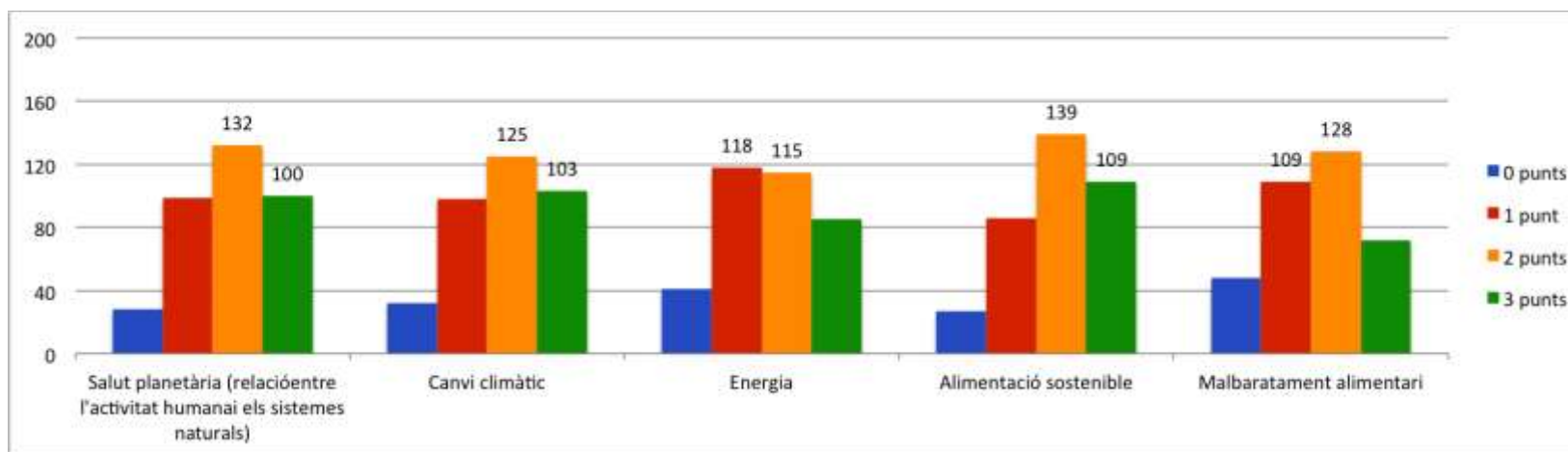
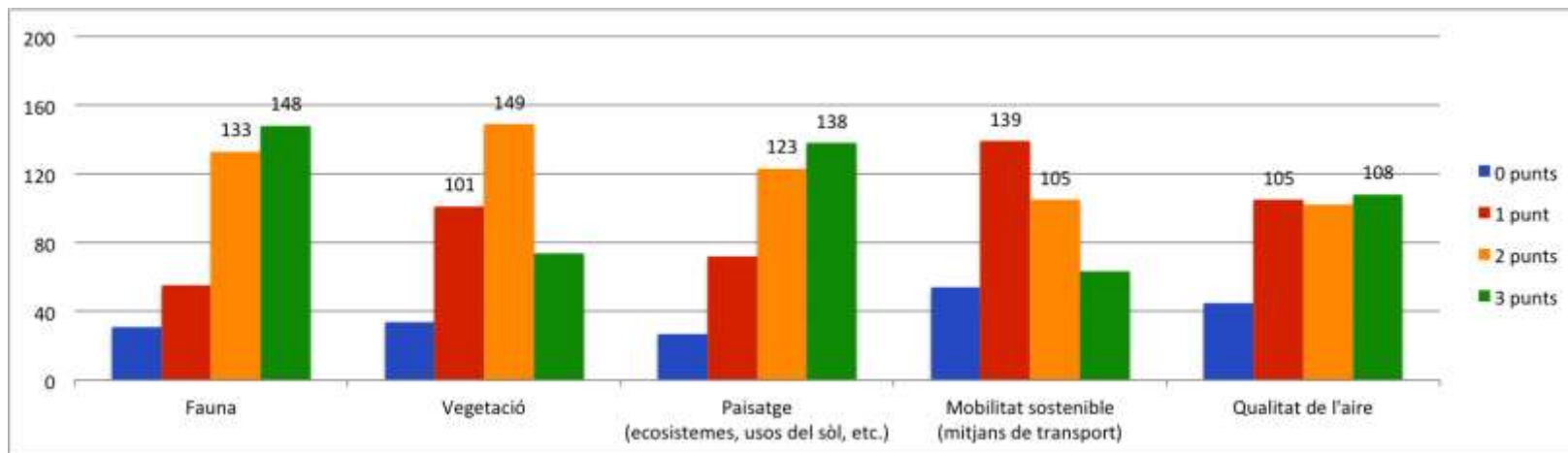
S'han recollit 354 respostes, de les quals 296 són vàlides i 58 no tenen resposta.

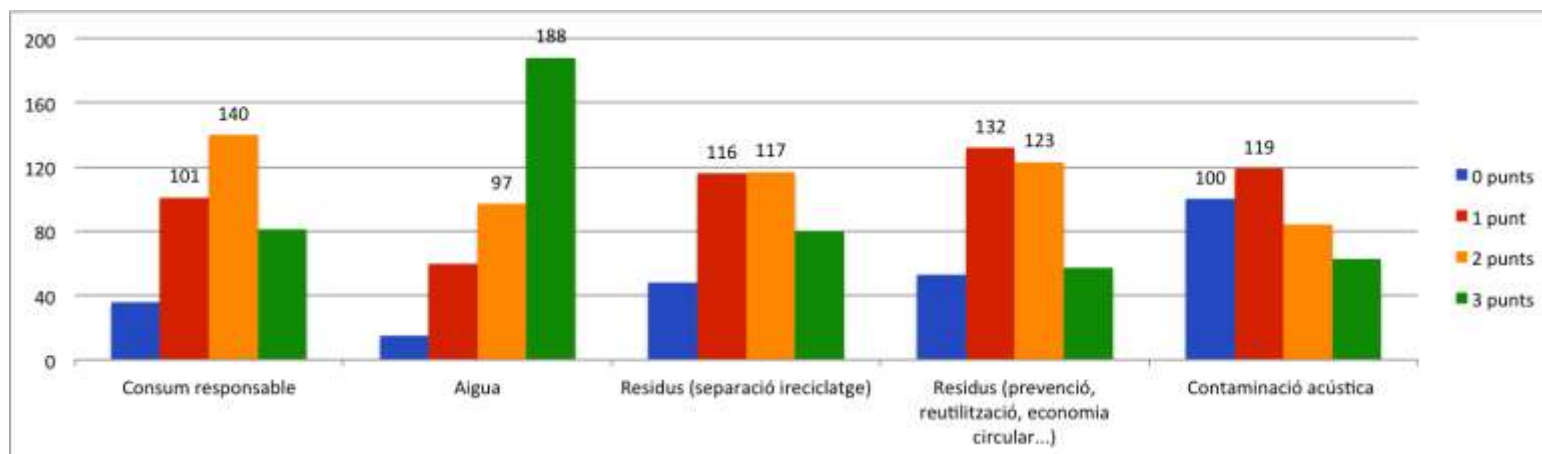
Les activitats que els alumnes recorden més positivament estan relacionades principalment amb fauna, vegetació i paisatge (67 respostes) i amb aigua (56 respostes). En menor mesura també apareixen activitats vinculades als residus (18), la mobilitat sostenible (5), l'energia (2), el canvi climàtic (1) i l'alimentació sostenible (1).

A més, les respostes mostren altres tipus d'activitats que no s'emmarquen directament en aquestes categories, com ara xerrades i tallers de medi ambient, excursions escolars, activitats sobre qualitat de l'AIRE, meteorologia, projectes d'escola verda, visites a museus o centres d'interpretació, camps d'aprenentatge, activitats en espais verds, projectes de jardineria i activitats relacionades amb els ODS.

2. Quins temes relacionats amb el medi ambient i la sostenibilitat t'interessen més?

En aquesta pregunta els alumnes han d'adjudicar punts (del 0 al 3) a cada temàtica ambiental. Sent 0 la temàtica que menys els interessa i 3 la que més els interessa.

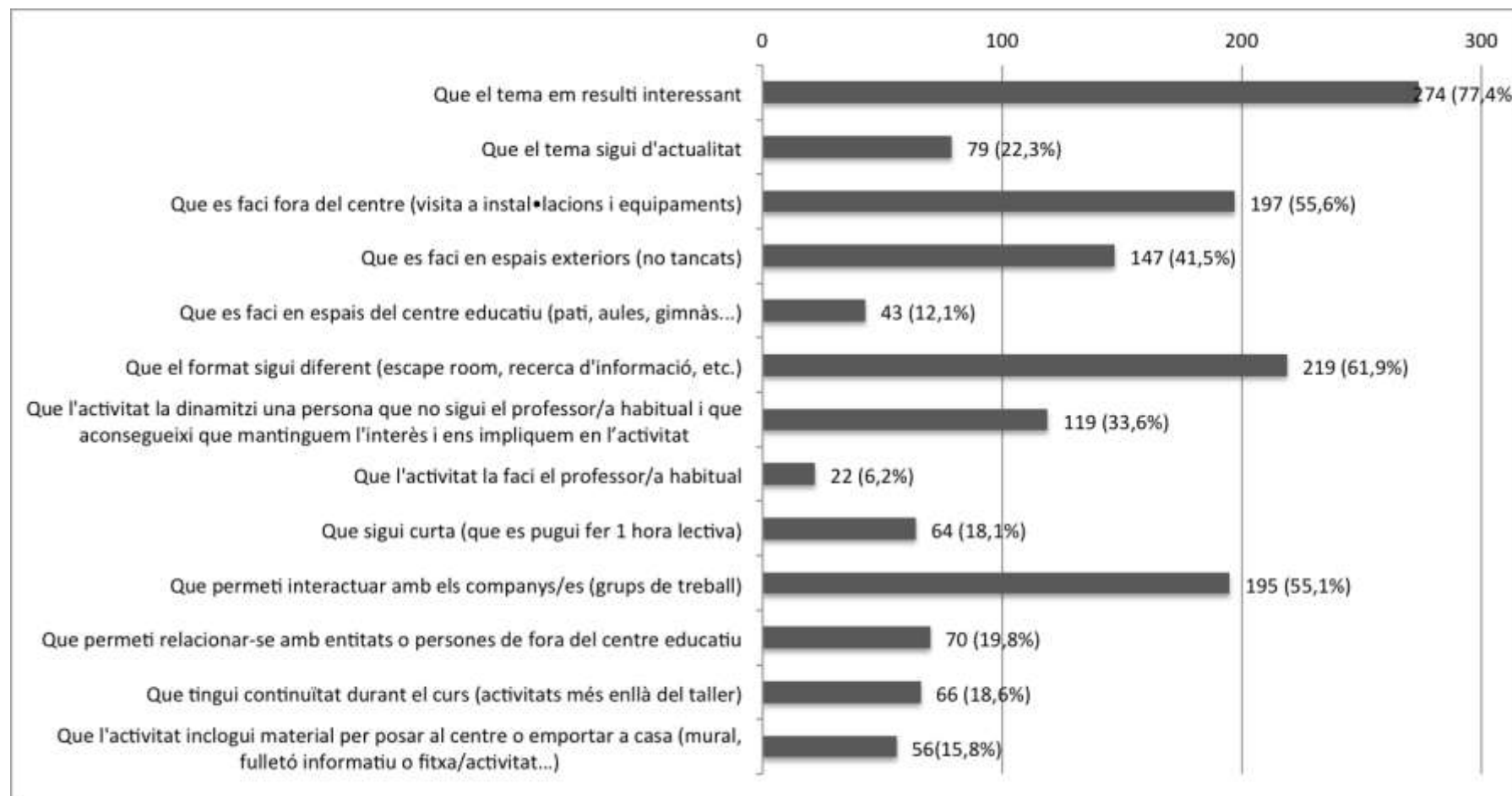
3. Quins altres temes t'agradaria treballar al centre educatiu? (pregunta oberta)

En aquesta pregunta s'han recollit **229 respostes**, de les quals **111 són vàlides** i **118 no té resposta**.

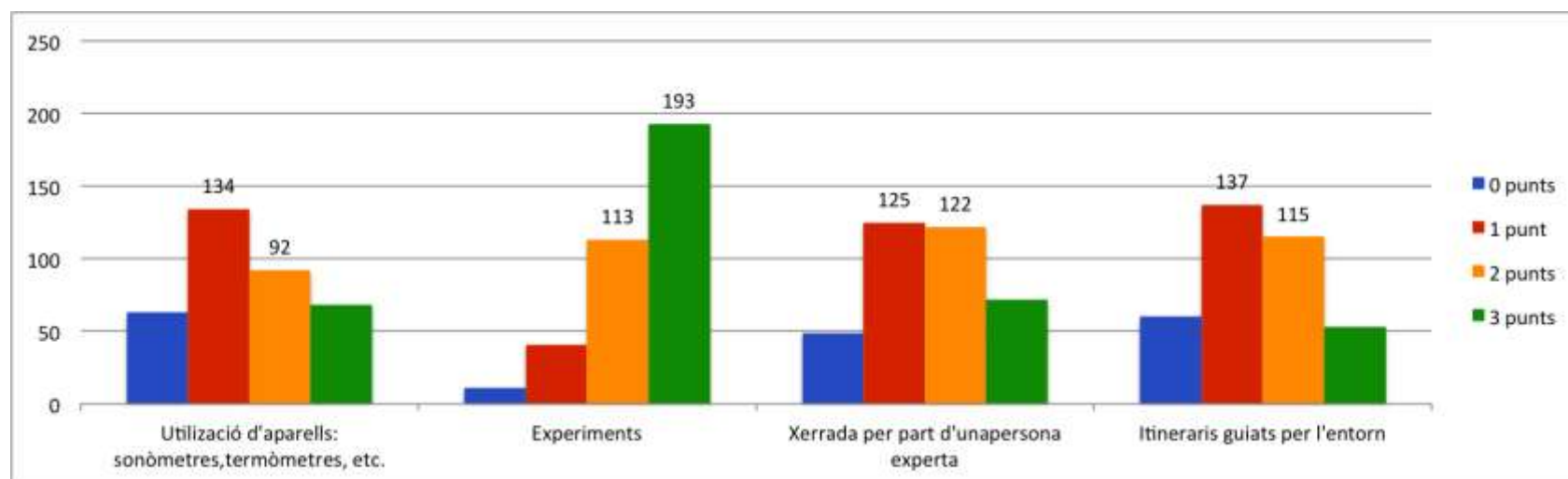
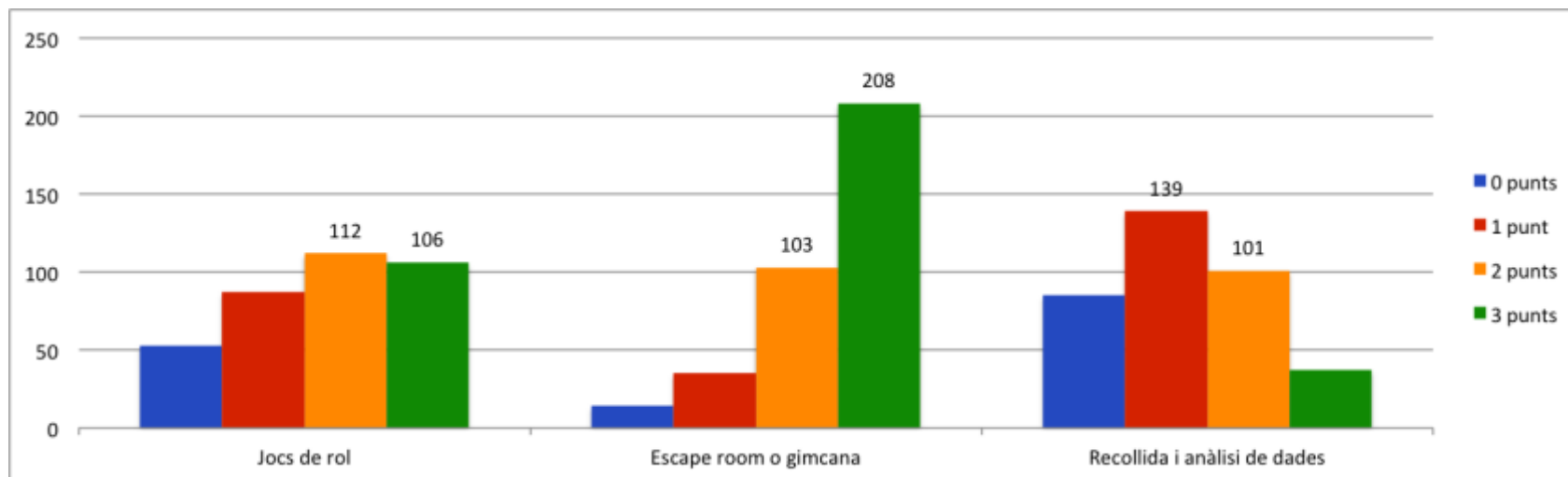
Pel que fa a les temàtiques proposades pels alumnes, la major part de les respostes es relacionen amb activitats vinculades a **fauna, vegetació o paisatge (38 respostes)**. També apareixen propostes relacionades amb **l'alimentació sostenible, incloent activitats com l'hort escolar (12)**, així com amb **l'aigua (6)**. En menor mesura, hi han temàtiques com el **canvi climàtic (5)**, **els residus (5)** i **la mobilitat sostenible (3)**.

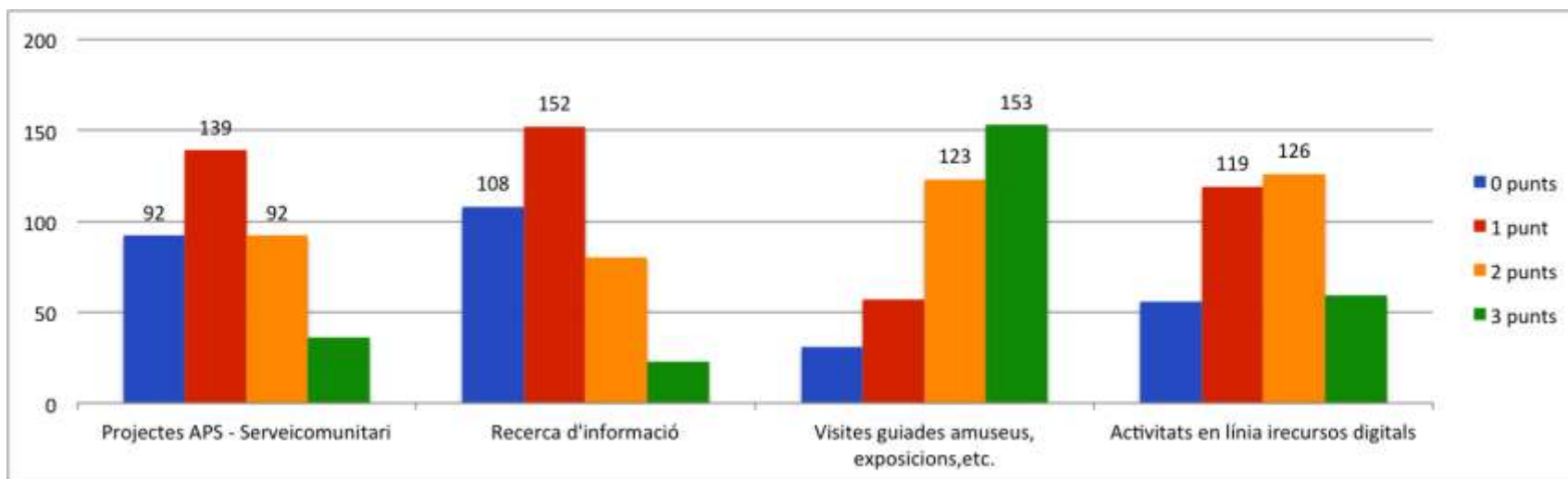
A més d'aquestes categories, les respostes dels alumnes també incorporen altres temàtiques que no s'emmarquen directament en les anteriors. Entre les més destacades hi ha la contaminació en general, les espècies invasores, la desforestació, els ecosistemes, la meteorologia, l'astronomia, la qualitat ambiental, els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), el futur del planeta i l'educació ambiental en sentit ampli.

4. Què és el què més t'importa (i el què més t'agrada) quan has de participar en una activitat?

5. Quins formats i metodologies t'agraden més?

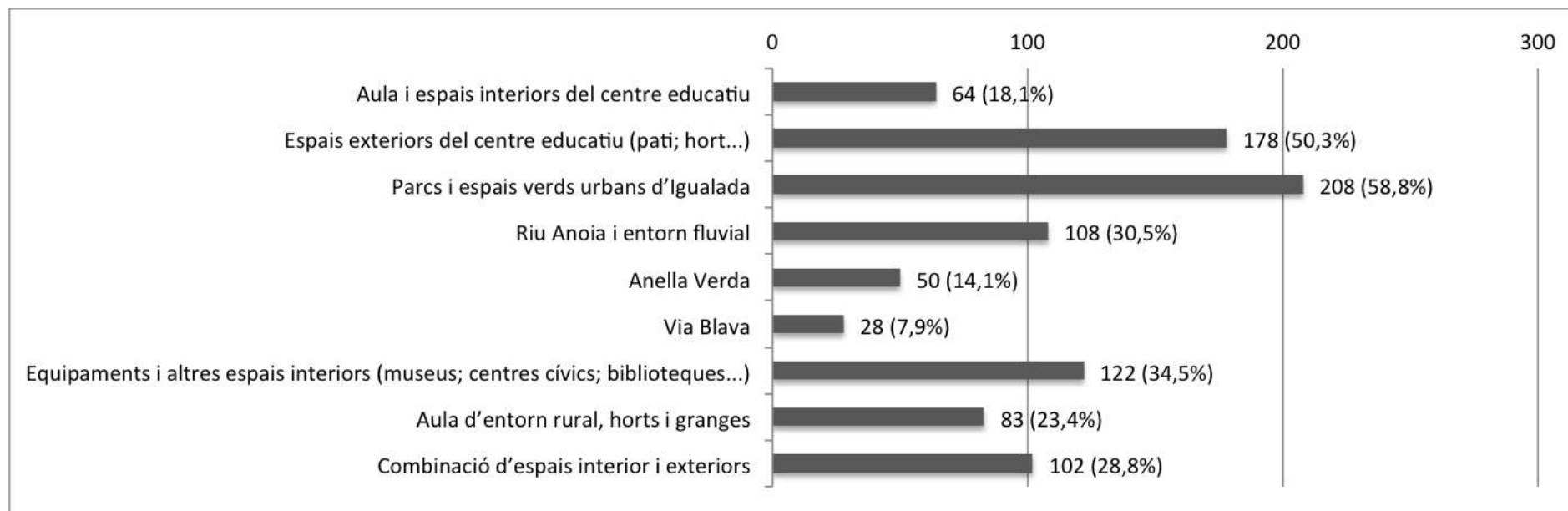
Quins altres formats t'agraden? (pregunta oberta)

En aquesta pregunta s'han recollit **192 respostes**, de les quals **120 són vàlides** i **72 no té resposta**.

Pel que fa als formats mencionats pels alumnes, una part important de les respostes fan referència a activitats **lúdiques o de tipus joc (28 respostes)**. També apareixen les **xerrades o intervencions de persones expertes (9)**. Altres formats que es repeteixen són els **experiments (5)**, així com les activitats a l'**AIRE lliure (4)** i la construcció de **maquetes o activitats manuals (4)**. En menor mesura, els alumnes mencionen formats com la **recerca o investigació d'informació (2)** i les **visites a museus o exposicions (1)**.

A més d'aquests formats, algunes respostes fan referència no tant a un tipus d'activitat concret sinó a la manera com els agradaria treballar-les. En aquest sentit, diversos alumnes destaquen la preferència per **activitats en grup (13 respostes)**, **dinàmiques interactives (5)** o **activitats pràctiques i manipulatives (4)**.

6. A quins espais prefereixes realitzar activitats d'educació ambiental?

7. Què t'agradaria proposar-nos o explicar-nos per tenir en compte i valorar si pot formar part del nou Pla d'Educació Ambiental?

En aquest camp s'han recollit **354 respostes**, de les quals **219 són vàlides** i **135 no tenen resposta**.

Pel que fa a les propostes fetes pels alumnes una part important de les respostes es relacionen amb temàtiques de **natura, fauna i vegetació (37 respostes)**. Molts alumnes expressen interès per aprendre més sobre animals, plantes, boscos i el funcionament dels ecosistemes.

També apareixen diverses propostes relacionades amb **sortides, excursions o activitats fora de l'aula (21)**, així com **xerrades o explicacions per part de persones expertes (11)**. En menor mesura, els alumnes registren algunes respostes relacionades amb el **canvi climàtic o el futur del planeta (4)**, així com propostes **d'experiments (3)** i activitats que relacionin **l'esport o l'activitat física amb el medi ambient (3)**.

En conjunt, les respostes mostren un interès destacat per aprendre sobre la natura de manera vivencial, amb activitats pràctiques i experiències directes a l'entorn.

2.4.1.9. Extracte de la reunió amb el Museu de la Pell

Data: 17 de març de 2026.

Assistents

- Tania Grima - Coordinadora de l'Agenda 2030 d'Igualada
- Glòria Escada, Directora del Museu de la Pell d'Igualada
- Sol Sanchez - Tècnica de difusió i educació del Museu de la Pell d'Igualada
- Janina Berzosa - Museu de la Pell d'Igualada
- Julia Pastor - XESI
- Xavi Sabaté – Espai TReS / Siboc

L'Ajuntament ha rebut (arrel de la jornada participativa realitzada amb tècnics municipals i representants d'equipaments) una petició de suport des del Museu de la Pell. El Museu està iniciant un projecte per reformar la sala d'exposicions permanent dedicada a l'Aigua i volen generar un espai amb informació local i d'interès educatiu, per a grups escolars.

Des del Museu de la Pell realitzen activitats per grups escolars i altres activitats pel públic general. Concretament, per a escoles, també plantegen anar més enllà de la vessant museogràfica, sinó activitats a oferir-los. Ara estan iniciant l'elaboració dels continguts de l'Espai Aigua, es vol plantejar la relació aigua i Igualada. Des del Museu, estan en la fase de redacció dels continguts de la nova exposició de l'aigua, estan fent prospecció, i a l'assistir a la sessió participativa del Pla d'Educació Ambiental, van prendre consciència de la importància de parlar amb l'Ajuntament i coordinar-se amb la XESI.

Des del Museu els interessa molt saber què esperen les escoles trobar-se al Museu, i com els pot complementar a nivell de currículum, per a que el que facin des del Museu els interessi a les escoles.

Un cop endreçat i definit el projecte de l'exposició, també podrà ser un recurs per a les escoles, i per al catàleg AIRE.

Es proposa que el 24 d'abril, en el marc del Fòrum de la XESI, que tindrà lloc precisament al Museu de la Pell, podria ser un bon moment per trobar aquest encaix entre escoles. Ho han incorporat al programa.

Des del Museu estan treballant el projecte en el marc d'una subvenció, i tenen dos anys per fer tota la feina (enllestir l'exposició), però l'elaboració de continguts la tenien prevista per a final de maig, principi de juny de 2026.

Els objectius del projecte són:

- Renovar i actualitzar l'espai aigua del Museu, que ara mateix és molt genèric, poc adaptat a la realitat d'Igualada.
- Explicar l'Aigua en relació amb el patrimoni i la ciutat d'Igualada. L'aigua explicada des d'Igualada, per acabar explicant igualment un relat universal.
- Estan treballant amb una col·lecció de fòssils que tenen a la reserva, de fa 40 M anys, que els permetria parlar dels orígens del territori, del paisatge (per exemple, les margues blaves d'Igualada), de la fossilització, etc.

- També poden parlar de canvi climàtic.
- Ho estan treballant amb especialistes (Alba Llobet)
- També poden treballar la relació de l'aigua amb la indústria, i especialment amb la indústria de la pell (sistemes de depuració, per exemple).
- També es pot relacionar amb el consum, el *fast fashion*...

Des del Museu, els interessaria recollir idees de quins formats, llenguatges i recursos podrien ser més interessants per als alumnes i en aquest punt es podrien compartir els resultats del qüestionari en línia que en el marc del Pla d'Educació Ambiental s'ha treballat amb alumnat d'educació secundària.

Possibles temes que es poden tractar a l'exposició

- Aigua i indústria de la pell (es pot abordar també la indústria tèxtil). El propi museu és una antiga indústria tèxtil (cotonera)
- Fòssils i grans canvis climàtics al llarg de la història. Potser treballat amb un educador o amb algun recurs.
- Subministrament de l'aigua, en altres èpoques històriques i d'on s'obté ara mateix, a l'actualitat: Recursos d'aigua disponibles (aquífer Carme-Capellades, embassament de la Llosa del Cavall)
- Paisatge fluvial, vies blaves, i paisatge industrial
- Àmbit domèstic: consum, alimentació... història de l'ús domèstic i consum actual de l'aigua, productes químics que fem servir... també us de l'aigua a nivell de lleure (tenen banyadors de tela, per exemple).

2.5.CONCLUSIONS GENERALS

Aquesta eina permet conèixer la situació interna i externa de l'educació ambiental a Igualada i, a partir d'aquí, es podran dissenyar accions i estratègies

Es recomana complementar aquest apartat revisant les conclusions específiques obtingudes de l'anàlisi del catàleg AIRE (apartat 2.3.11.Principals resultats de la diagnosi).

	FORTALESES/OPORTUNITATS	LIMITACIONS/DIFICULTATS
Activitats del catàleg AIRE i iniciatives per a centres educatius	– Àmplia oferta d'activitats en el catàleg AIRE amb propostes de totes les temàtiques ambientals (un 33% de les activitats del programa AIRE són d'educació ambiental). – S'ofereixen activitats per a tots els nivells educatius, especialment per a grups d'educació primària (59,7% de l'oferta). – Molts centres educatius disposen de programes de sostenibilitat (molts formen part de la XESI). – Moltes activitats de la visions 1, 2 i 3 de l'EA. A partir d'aquesta base es poden modificar/ampliar per assolir visions 4 (la gestió ambiental de la ciutat) i 5 (la transformació de l'entorn) que són les més transformadores.	– Poca oferta adreçada a educació infantil en comparació amb la resta de nivells educatius: educació infantil (de 0 a 3 anys: 1,6%); educació infantil (de 3 a 5 anys: 6,3%); educació primària (59,7%); ESO (19,7%) i nivells post obligatoris (12,7%). – Falta d'activitats sobre canvi climàtic, emergència climàtica (6% de l'oferta) i energia (4% de l'oferta) malgrat la seva rellevància educativa (tant per educació primària com per secundària). – Poques propostes que utilitzin formats innovadors per augmentar el nivell d'interès dels participants i convertir-los en protagonistes actius de les activitats. Els resultats procés participatiu posa de manifest la necessitat d'integrar accions pràctiques i gamificades en les activitats escolars. – Manca de propostes pròpies de projectes APS, servei comunitari i altres metodologies actives. – Propostes educatives vinculades als dies internacionals i setmanes temàtiques poc consolidades. – Els centres educatius reben un excés de propostes educatives que tenen dificultat per entomar i encaixar en la programació anual. – Manca d'activitats "estrella". No s'han identificat activitats consolidades a la programació habitual dels centres any rere any a excepció de les activitats: coneix la flora i fauna parc fluvial; els mamífers de la comarca; els ocells de les zones verdes i taller del so (4 de 102 propostes).

	FORTALESES/OPORTUNITATS	LIMITACIONS/DIFICULTATS
Gestió, comunicació i transversalitat de les propostes educatives	– Molts centres educatius coneixen l'oferta del catàleg AIRE i sol·liciten activitats (ja estan acostumats) i la valoren positivament. – El catàleg i les sol·licituds d'activitats es realitzen a través d'un espai web el què facilita la seva actualització. – El catàleg està ben estructurat i és fàcil trobar la informació sobre les activitats. – Es disposa d'un sistema d'avaluació que tot i que actualment no dona els resultats esperats, és conegut i està en funcionament. – Està ben establert el sistema de recepció les peticions (centralitzat pel departament d'educació) que les fa arribar al departament corresponent en els terminis establerts.	– Manca de comunicació entre àrees de l'ajuntament implicades en l'oferta educativa, el què dificulta crear propostes conjuntes i/o crear sinèrgies. – Manca d'un canal de comunicació eficient, especialment, dels centres educatius cap a l'Ajuntament, el què dificulta conèixer incidències i necessitats per part dels docents. – Malgrat disposar d'un sistema d'avaluació, manca d'informació recollida de manera sistemàtica i amb un número de respostes significatiu per prendre decisions sobre les activitats del catàleg. – Manca d'informació precisa sobre el desenvolupament de les activitats (continguts, estructura, metodologia, format, etc.) – Poca flexibilitat del catàleg pel que fa als terminis de sol·licitud i realització de les activitats sol·licitades per al 1r trimestre del curs. – Copagament a l'alça de les activitats (el 75% de les activitats són de copagament establert durant el curs 25-26 al 50%). Això dificulta la participació d'alguns centres (increment de burocràcia per aconseguir el finançament o famílies que no ho poden cobrir). – Demanda irregular d'activitats (hi ha moltes del catàleg que no es sol·liciten). – Manca de recursos humans per dedicar a la gestió del catàleg i de les activitats.
Agents implicats i treball en xarxa	– Bona predisposició per augmentar el treball en xarxa (propostes conjuntes, compartir projectes, identificar oportunitats) per part del personal tècnic municipal de diferents departaments i responsables d'equipaments. – Facilitat per vincular propostes ja existents: projectes APS i projecte de cooperatives (educació); activitats als punts d'informació juvenil (joventut); propostes educatives noves (geologia	– Falta d'espais i moments per compartir amb altres àrees de l'Ajuntament el què dificulta treballar en xarxa i identificar oportunitats. – Falta d'espais i moments per compartir amb/entre centres educatius, tant de la XESI com especialment els que no en formen part, el que dificulta identificar les necessitats dels centres. Tot i que existeixen espais (seminaris, fòrum, trobades de docents, tenen molts temes a tractar).

	amb l'àrea d'espais verds; o de mobilitat sostenible, etc.). – Possibilitat d'incorporar l'educació ambiental en determinades activitats (per exemple algunes del departament de cooperació). – Ciutat amb un teixit associatiu important pel que es poden trobar aliats per desenvolupar projectes conjunts entre entitats i centres educatius. – Bona implicació educativa, amb escoles i instituts dins la Xarxa d'Escoles per la Sostenibilitat consolidada (22 de 33 escoles). – Elevada assistència de docents a les activitats organitzades per la XESI que poden servir per identificar oportunitats i necessitats. – Organització per part de la XESI del Fòrum i la trobada de docents (ambdues bianuals que s'alternen entre si) i seminaris per docents (s'organitzen dos trimestralment).	– Dificultat tot i la bona predisposició dels agents, per compartir propostes i necessitats amb la XESI, agents del territori i altres àrees municipals.
Espais d'interès	– Gran riquesa d'espais naturals amb ús social, especialment la vora del riu i zones verdes properes. – Ampliar la xarxa d'espais verds urbans i equipaments que poden acollir activitats d'educació ambiental. – És una ciutat força compacta pel que tots els centres educatius tenen espais verds propers. – Creació de l'aula de natura del riu que pot esdevenir un espai de referència en educació ambiental. – Possibilitat de crear una xarxa d'espais i equipaments on desenvolupar activitats d'educació ambiental.	– El 66% de les propostes educatives es realitzen a l'aula dels centres educatius. Poca oferta que es realitzi in situ en espais d'interès ambiental (només el 9%) malgrat la riquesa d'espais i ecosistemes presents al municipi. – Falta d'espais i/o equipaments de referència sobre medi ambient. – Alguns espais d'interès queden lluny dels centres educatius (per exemple els horts comunitaris). – Dificultat dels centres educatius per realitzar activitats en espais exteriors per la logística interna dels centres.

Context local	– El currículum vigent DECRET 175/2022, de 27 de setembre de 2022, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica inclou els ODS, diverses temàtiques ambientals (canvi climàtic, energia, gestió de residus, etc.) i metodologies com les situacions d'aprenentatge i el servei comunitari que faciliten integrar activitats i projectes d'educació ambiental en les programacions curriculars de totes les etapes educatives. – El municipi disposa de diversos plans d'acció local que es poden alinear amb el nou pla d'educació ambiental, especialment, l'Agenda 2030, el Pla Entorn i el de Joventut. – Gran varietat d'espais d'interès natural i equipaments que ofereixen la possibilitat d'integrar l'educació ambiental en diferents àmbits i esferes del municipi.	– Dificultats per part dels docents per realitzar activitats exteriors, encaixar les propostes educatives que reben i gestionar la burocràcia associada a les activitats externes. – Currículum educatiu canviant pel que cal fer revisions periòdiques de les necessitats dels centres educatius. – Manca la figura del tècnic/a d'educació ambiental que puguin dedicar temps al programa d'educació ambiental: gestió, actualització, ampliació, creació de propostes noves, treball en xarxa, etc.
-----------------------------	---	--

PART II:

- **Conceptualització:** on volem arribar? objectius, destinataris, àmbits temàtics...
- **Descripció de les 30 accions proposades**
- **Implementació:** com ho farem? pla d'acció, de seguiment, etc.

3. CONCEPTUALITZACIÓ: ON VOLEM ARRIBAR?

3.1. MISSIÓ I VISIÓ

VISIÓ: els infants i joves del municipi, especialment, a través del programa d'activitats adreçats a centres educatius, disposen del coneixement, eines i recursos per fer front als reptes ambientals i la transformació social que això implica. Són per tant, protagonistes del canvi d'una manera crítica i proactiva.

MISSIÓ: promoure accions i iniciatives ambientals que esdevinguin part de la vida quotidiana dels infants i joves (persones adultes del futur) per transformar la ciutat en un entorn més sostenible i just per a tothom.

3.2. OBJECTIUS

D'acord amb la visió i missió definides anteriorment, els objectius generals del Pla d'Educació Ambiental d'Igualada són:

- Disposar d'una eina de planificació per integrar i consolidar l'educació ambiental, especialment adreçada a infants i joves, en el municipi de manera que esdevingui una eina transversal per impulsar des de l'àmbit local.
- Integrar tots els àmbits i vectors ambientals del municipi: la coneixença del territori més proper (valors naturals i ambientals), la gestió dels residus municipals, la transició energètica, mobilitat sostenible, etc).
- Implicar a altres àrees de l'Ajuntament en les propostes educatives ambientals així com alguns equipaments potencials i entitats del territori per crear propostes que fomentin fomentar el treball en xarxa i la implicació dels infants i joves en el món local i associatiu.

- Oferir un conjunt de propostes educatives sobre diferents temàtiques ambientals i incorporant diverses metodologies per donar resposta a les necessitats actuals que tenen els centres educatius a l'hora de treballar les temàtiques ambientals.
- Augmentar el nivell de coneixement i la donar a conèixer accions fàcilment aplicables a la vida quotidiana dels participant per implicar-los en el procés de d'adaptació i transformació de la ciutat i el seu entorn.
- Consolidar un programa d'educació ambiental (que sigui estable i regular en el temps), que es vagi actualitzant en funció de les necessitats dels centres educatius, de la societat i amb un bona planificació que permeti disposar dels recursos humans, materials i econòmics necessaris.

3.3. ÀMBITS TEMÀTICS

L'abast temàtic és ampli doncs actualment ja disposa d'una àmplia oferta de temàtiques en el catàleg AIRE, com són:

- Medi natura i biodiversitat
- Història i patrimoni natural
- Energia
- Aigua
- Canvi climàtic
- Residus
- Tecnologia
- Mobilitat
- Agricultura

El que es proposa en relació als àmbits temàtics és:

- Ampliar les propostes relacionades amb canvi climàtic, energia i alimentació saludable per donar resposta a les necessitats curriculars dels centres educatius.
- Incorporar noves temàtiques com són la geologia i la salut ambiental per complementar els temes ambientals de l'oferta educativa.

- Vincular l'educació ambiental a altres disciplines (com l'art) amb l'objectiu de transversalitzar-la i aconseguir que formi part d'àmbits que actualment no estan relacionats.

3.4.DESTINATARIS

Els destinataris principals del Pla d'Educació Ambiental són els infants i joves que participaran principalment, a través de les activitats que ofereix l'Ajuntament als centres educatius.

A continuació es mostra el detall dels destinataris:

Educació infantil:

- 1r cicle d'educació infantil (llars d'infants).
- 2n cicle d'educació infantil (I3, I4 i I5).

Educació bàsica:

- **Educació primària:**
 - Cicle inicial d'educació primària (1r i 2n EP).
 - Cicle mitjà d'educació primària (3r i 4t EP).
 - Cicle superior d'educació primària (5è i 6è EP).
- **Educació secundària Obligatoria:**
 - 1r cicle (1r, 2n i 3r ESO).
 - 2n cicle (4t ESO).
 - Centre de formació d'adults.

Educació secundària post obligatòria:

- Batxillerat.
- Cicles formatius de grau mig i superior.

3.5. LÍNIES DE TREBALL I OBJECTIUS ESTRATÈGICS I PROPOSTES D'ACCIONS

El Pla d'Educació Ambiental d'Igualada inclou 38 accions per implementar de manera progressiva en els propers anys (veure proposta de pla d'acció de l'apartat 4.1).

Aquestes **38 accions** es relacionen amb **5 línies estratègiques** que són:

1. **Donar resposta a les necessitats dels centres educatius.** Inclou **17 accions** que pretenen complementar l'oferta actual del catàleg AIRE. Les propostes neixen del resultat del procés participatiu i de la diagnosi realitzada. Aquesta línia estratègica s'estructura en dos objectius principals:
 - **Objectiu 1: ampliar, actualitzar i completar les propostes educatives que s'ofereixen a través del catàleg AIRE.** Són accions que pretenen incorporar o ampliar temàtiques ambientals que alhora són curriculars, actualitzar els formats i metodologies per fomentar la participació i l'aprenentatge significatiu.
 - **Objectiu 2: oferir recursos complementaris** (a les activitats educatives del catàleg) als centres educatius com poden ser propostes de projectes APS, bancs de recursos i contactes, etc.
2. **Millorar la gestió del catàleg AIRE.** Inclou **7 accions** que pretenen definir i establir les estratègies que permetin fer un seguiment acurat i continuat de les activitats així com estratègies per millorar la comunicació entre l'Ajuntament i els centres educatius. Aquesta línia estratègica s'estructura en 3 objectius principals:
 - **Objectiu 1:** Definir la idoneïtat del catàleg actual.
 - **Objectiu 2:** Establir un protocol d'avaluació contínua per garantir la qualitat.
 - **Objectiu 3:** Facilitar la gestió i comunicació amb els centres educatius.
3. **Convertir l'Aula de Natura del Riu com a espai de referència d'educació ambiental** que inclou **4 accions** que pretenen definir els possibles usos de l'aula per a que esdevingui un espai clau d'educació ambiental al municipi.
4. **Participar activament en les setmanes temàtiques ambientals** que inclou **2 accions**. L'objectiu principal és aprofitar els dies o setmanes temàtiques per organitzar activitats, jornades i altres esdeveniments on els centres educatius s'hi puguin sumar. També les entitats la ciutadania.

5. **Tranversalitzar l'educació ambiental treballant en xarxa** que inclou **8 accions** que tenen com a objectiu principal millorar la comunicació per identificar i estructurar oportunitats amb altres àrees de l'Ajuntament i equipaments municipals. En aquestes accions queda constància de les àrees més afins amb les que es podrien elaborar propostes conjuntes. També es proposen idees de coordinació per facilitar aquesta metodologia de treball cooperatiu i en xarxa.

3.6.ACCIONS DEL PLA

Pla d'Educació Ambiental d'Iguala conté 38 propostes d'accions classificades en les cinc línies estratègiques definides en l'apartat anterior:

1. Donar resposta a les necessitats dels centres educatius.
2. Millorar la gestió del catàleg AIRE.
3. Convertir l'Aula de Natura del Riu com a espai de referència d'educació ambiental.
4. Participar activament en les setmanes temàtiques ambientals.
5. Tranversalitzar l'educació ambiental treballant en xarxa.

A continuació es mostra:

- Una primera taula amb el resum de les accions, indicant els destinataris principals així com la possibilitat de sol·licitar un suport tècnic i/o econòmic per facilitar la seva implementació.
- Tot seguit, es presenta una segona taula amb el resum de les accions i la seva relació amb les visions de l'educació ambiental i els ODS.

Posteriorment es presenta una fitxa descriptiva per a cada una de les accions.

3.6.1 Resum de les accions: destinataris i possibilitat de suport

Aquesta taula mostra, per a cada acció, els destinataris principals així com la possibilitat de sol·licitar un suport tècnic i/o econòmic per facilitar la seva implementació.

Nº acció	Línia estratègica	Objectiu estratègic	Acció	Destinataris					Possibilitat de sol·licitar suport econòmic o tècnic
				Ajuntament	Ed. Infantil	Primària	ESO	Altres (especificar)	
1	1. Donar resposta a les necessitats dels centres educatius.	Objectiu 1.1: ampliar, actualitzar i completar les propostes educatives que s'ofereixen a través del catàleg AIRE.	Definir les directrius bàsiques a l'hora de crear activitats per reforçar o incloure noves propostes al catàleg AIRE.	✓				Entitats	
2			Vincular l'educació ambiental a altres disciplines.	✓				Entitats i associacions locals	
3			Crear un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic en la salut per a instituts d'Igualada.				✓	Educació postobligatòria i centre d'adults	✓
4			Viatge al futur: Igualada l'any 2100.			✓	✓		✓
5			Crear una activitat en format "joc d'escapament".			✓	✓	Entitats i ciutadania	✓
6			Implementar propostes d'estalvi energètic als centres educatius.			✓			✓
7			Crear una activitat educativa sobre salut ambiental.		✓	✓	✓	Entitats i ciutadania	
8			Implementar un projecte d'apadrinament d'un espai o element d'interès natural.		✓	✓	✓	Entitats i espais	
9			El món al plat: investiguem què mengem i quin impacte té sobre el nostre entorn.			✓			
10			Dissenyar una activitat nova sobre geologia.			✓	✓	Ciutadania	
11			Crear activitats de 0 a 6 anys: "petits exploradors".		✓	✓			
12			Visita a les instal·lacions properes vinculades a la gestió ambiental: com funciona Igualada?			✓	✓	Educació postobligatòria, centre d'adults, ciutadania, entitats i associacions.	

13			Realitzar tallers de reparació vinculats a la visita a la deixalleria.					 Educació postobligatòria, centre d'adults i ciutadania	
14		Objectiu 1.2: oferir recursos complementaris (a les activitats educatives del catàleg)	Crear un repositori de recursos educatius i contactes per fomentar les aliances amb altres col·lectius públics i privats.		 Docents	 Docents	 Docents	 Entitats	
15			Crear i/o donar suport a projecte APS – servei comunitari					 Centre adults, entitats i associacions	
16			Promocionar propostes de projectes de ciència ciutadana						
17			Organitzar un congrés ambiental infantil-juvenil					 Entitats, institucions i centres de recerca	
18	2. Millorar la gestió del catàleg AIRE.	Objectiu 2.1: Definir la idoneïtat del catàleg actual.	Fer una diagnosi acurada de les activitats del programa AIRE.					 Personal municipal gestor, entitats, equipaments i empreses	
19		Objectiu 2.2: Establir un protocol d'avaluació contínua per garantir la qualitat.	Revisar el model de valoració i l'estratègia d'aplicació.					 Empreses i entitats	
20			Incorporar dinàmiques de valoració per part de l'alumnat dins l'activitat.						
21		Objectiu 2.3: Facilitar la gestió i comunicació amb els centres educatius.	Millorar la informació del catàleg AIRE.					 Empreses i entitats	
22			Establir un protocol de gestió de reserves i de comunicació.					 Entitats, equipaments i empreses	
23			Crear un canal de comunicació amb els docents.					 Entitats, equipaments i empreses	
24			Flexibilitzar les dates tant de peticions com de realització d'activitats.					 Entitats, equipaments i	

								empreses	
25	3.Convertir l'Aula de Natura del Riu en un espai de referència d'educació ambiental.	Objectiu 3.1: definir els usos de l'aula de natura del riu	Sol·licitar suport tècnic per crear un equipament d'educació ambiental.						
26			Convertir l'aula en un espai expositiu de referència.					 Entitats, equipaments i ciutadania	
27			Crear una programació estable entorn a l'aula de natura del riu.					 Entitats, famílies ciutadania i visitants	
28			Punt d'informació i préstec de material per a la descoberta autònoma de l'entorn natural.					 Entitats, equipaments i empreses	
29	4. Participar activament en les setmanes temàtiques ambientals.	Objectiu 4.1: Promoure accions concretes per fomentar la participació dels centres educatius en les setmanes temàtiques	Dinamitzar un punt informatiu quan es faci un esdeveniments local.					 Ciutadania	
30			Crear un ecocalendari municipal compartit per generar accions d'educació ambiental.					 Equipaments	
31	5. Transversalitzar l'educació ambiental treballant en xarxa.	Objectiu 5.1: millorar la comunicació per identificar i estructurar oportunitats	Establir espais per compartir i fer propostes conjuntes entre ajuntament, centres educatius i entitats.					 Entitats	
32			Establir mecanismes per compartir i identificar oportunitats d'educació ambiental entre diferents àrees de l'ajuntament.						
33			Fomentar les activitats intergeneracionals.					 Entitats	
34			Crear una proposta conjunta amb el departament de mobilitat: la ciutat dels 15 minuts.					 Estudis postobligatoris, centre d'adults	

35			Coordinar-se amb el departament de joventut per fer propostes conjuntes amb els punts d'informació juvenils.	✓			✓	✓ Estudis postobligatoris, equipaments, entitats i associacions	
36			Coordinar-se amb el departament de cooperació per fer propostes conjuntes.	✓				✓ Entitats i empreses	
37			Coordinar-se amb les biblioteques.	✓				✓ Biblioteques, famílies i entitats	
38			Coordinar-se amb el Museu de la Pell	✓				✓ Museu de la Pell	

3.6.2 Resum de les accions: relació amb les visions de l'educació ambiental i ODS

Aquesta taula mostra, per a cada acció, la relació amb les visions de l'educació ambiental i els ODS.

Nº acció	Línia estratègica	Objectiu estratègic	Acció	Visions Educació Ambiental					Relació amb els ODS
				1	2	3	4	5	
1	1. Donar resposta a les necessitats dels centres educatius.	Objectiu 1.1: ampliar, actualitzar i completar les propostes educatives que s'ofereixen a través del catàleg AIRE.	Definir les directrius bàsiques a l'hora de crear activitats per reforçar o incloure noves propostes al catàleg AIRE.						
2			Vincular l'educació ambiental a altres disciplines.						
3			Crear un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic en la salut per a instituts d'Igualada.	✓	✓	✓			3, 11 i 13
4			Viatge al futur: Igualada l'any 2100.			✓			4, 11 i 13
5			Crear una activitat en format "joc d'escapament".	✓	✓	✓			11, 13 i 15
6			Implementar propostes d'estalvi energètic als centres educatius.		✓		✓	✓	7, 11 i 13
7			Crear una activitat educativa sobre salut ambiental.		✓	✓	✓		3, 11, 12 i 13
8			Implementar un projecte d'apadrinament d'un espai o element d'interès natural.	✓	✓	✓	✓		6, 11, 12, 13 i 15
9			El món al plat: investiguem què mengem i quin impacte té sobre el nostre entorn.	✓	✓	✓	✓		3, 4, 12, 13 i 15
10			Dissenyar una activitat nova sobre geologia.	✓	✓				15
11			Crear activitats de 0 a 6 anys: "petits exploradors".	✓	✓				4, 11, 12 i 15
12			Visita a les instal·lacions properes vinculades a la gestió ambiental: com funciona Igualada?			✓	✓		6, 9 i 11
13			Realitzar tallers de reparació vinculats a la visita a la deixalleria.				✓		12
14		Objectiu 1.2: oferir recursos complementaris (a les activitats educatives del catàleg)	Crear un repositori de recursos educatius i contactes per fomentar les aliances amb altres col·lectius públics i privats.						
15			Crear i/o donar suport a projecte APS – servei comunitari			✓	✓		4, 12, 13, 14 i 15
16			Promocionar propostes de projectes de ciència ciutadana.	✓	✓	✓	✓	✓	4, 13, 15 i 17
17			Organitzar un congrés ambiental infantil-juvenil.						4,11,17

18	2. Millorar la gestió del catàleg AIRE.	Objectiu 2.1: Definir la idoneïtat del catàleg actual.	Fer una diagnosi acurada de les activitats del programa AIRE.						
19		Objectiu 2.2: Establir un protocol d'avaluació contínua per garantir la qualitat.	Revisar el model de valoració i l'estratègia d'aplicació.						11, 16 i 17
20			Incorporar dinàmiques de valoració per part de l'alumnat dins l'activitat.						
21		Objectiu 2.3: Facilitar la gestió i comunicació amb els centres educatius.	Millorar la informació del catàleg AIRE.						11, 16 i 17
22			Establir un protocol de gestió de reserves i de comunicació.						11, 16 i 17
23			Crear un canal de comunicació amb els docents.						11, 16 i 17
24			Flexibilitzar les dates tant de peticions com de realització d'activitats.						11, 16 i 17
25	3. Convertir l'Aula de Natura del Riu en un espai de referència d'educació ambiental.	Objectiu 3.1: definir els usos de l'aula de natura del riu	Sol·licitar suport tècnic per crear un equipament d'educació ambiental	✓	✓	✓	✓	✓	11, 15 i 17
26			Convertir l'aula en un espai expositiu de referència	✓	✓	✓	✓		11, 15 i 17
27			Crear una programació estable entorn a l'aula de natura del riu	✓	✓	✓	✓	✓	11, 15 i 17
28			Punt d'informació i préstec de material per a la descoberta autònoma de l'entorn natural	✓	✓				11, 15, 16 i 17
29	4. Participar activament en les setmanes temàtiques ambientals.	Objectiu 4.1: Promoure accions concretes per fomentar la participació dels centres educatius en les setmanes temàtiques	Dinamitzar un punt informatiu quan es faci un esdeveniment local.	✓	✓	✓	✓	✓	11, 16 i 17
30			Crear un ecocalendari municipal compartit per generar accions d'educació ambiental.	✓	✓	✓			11, 13 i 17
31	5. Transversalitzar l'educació ambiental treballant en xarxa.	Objectiu 5.1: millorar la comunicació per identificar i	Establir espais per compartir i fer propostes conjuntes entre ajuntament, centres educatius i entitats.						17
32			Establir mecanismes per compartir i identificar oportunitats d'educació ambiental entre diferents àrees de l'ajuntament.						17

33		estructurar oportunitats	Fomentar les activitats intergeneracionals.	✓	✓				11, 17
34			Crear una proposta conjunta amb el departament de mobilitat: la ciutat dels 15 minuts.	✓	✓	✓	✓	✓	11, 12, 13 i 17
35			Coordinar-se amb el departament de joventut per fer propostes conjuntes amb els punts d'informació juvenils.	✓	✓	✓	✓	✓	11, 12, 13 i 17
36			Coordinar-se amb el departament de cooperació per fer propostes conjuntes.	✓	✓	✓	✓		10, 11, 12, 15 i 17
37			Coordinar-se amb les biblioteques.				✓		4, 17
38			Coordinar-se amb el Museu de la Pell.	✓	✓	✓	✓		6, 9, 11, 12 , 13 i 17

3.6.3 Fitxes descriptives de les accions

ACCIÓ 1: DEFINIR LES DIRECTRIUS BÀSIQUES A L'HORA DE CREAR ACTIVITATS PER REFORÇAR O INCLOURE NOVES PROPOSTES AL CATÀLEG AIRE	
LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIU	
OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE	
Destinataris de l'acció	- Equip gestor del catàleg AIRE - Personal tècnic de l'ajuntament - Entitats que dissenyen i/ realitzen les activitats educatives del catàleg AIRE
Àmbit temàtic	- Canvi climàtic i sostenibilitat - Energia - Mobilitat i contaminació ambiental - Transversal
Objectiu de l'acció	Definir les directrius bàsiques a l'hora de crear activitats per reforça o incloure noves temàtiques ambientals al catàleg AIRE per ampliar i actualitzar el catàleg AIRE donant resposta a les necessitats dels centres educatius.

Descripció:

Aquesta acció defineix les directrius bàsiques que s'han de tenir en compte a l'hora de crear una nova activitat per incloure al catàleg AIRE. Inclou les necessitats identificades a partir de l'anàlisi dels resultats de la diagnosi i de les sessions participatives realitzades amb els docents, infants i joves.

Crear noves activitats seguint les indicacions que s'exposen a continuació, permetrà donar resposta a les necessitats identificades;

Temàtiques:

- És important incloure al catàleg AIRE noves propostes sobre canvi climàtic (emergència climàtica) i energia. Són temàtiques que tenen un pes important al currículum escolar però que, actualment, estan poc representades en l'oferta actual del catàleg AIRE.

EIXOS TEMÀTICS AMBIENTALS	EDUCACIÓ PRIMÀRIA		
	Cicle Inicial	Cicle Mitjà	Cicle Superior
CANVI CLIMÀTIC I SOSTENIBILITAT	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE
ENERGIA	Al currículum escolar 	Al currículum escolar 	Al currículum escolar
	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE 	Al catàleg AIRE

-
- A nivell curricular la resta de temàtiques ambientals estan ben representades en número i nivells educatius tot i que es proposa fer una diagnosi acurada de cada una (**veure fitxa 18**) per poder valorar de manera objectiva si compleix els requeriments pel que fa als missatges clau, metodologia, etc.
 - Amb l'objectiu d'incloure una visió transversal del medi ambient, es proposa crear propostes que no treballin una temàtica en exclusiva sinó que ofereixin una visió de conjunt, presentant a les persones com una peça més dels ecosistemes. Un exemple podrien ser les propostes sobre salut ambiental (**veure fitxa 7**) o plantejar diferents escenaris de futur per imaginar la igualada del futur (**veure fitxa 4**). És important transmetre el missatge que el medi ambient és tot allò que ens envolta i té efectes sobre les persones i els altres éssers vius, per tant, es pot treballar des de qualsevol àmbit quotidià.
 - És interessant identificar oportunitats per crear noves propostes amb el suport d'altres àrees de l'Ajuntament que poden aportar coneixement específic. Un exemple és la creació d'una nova activitat sobre geologia en col·laboració amb l'àrea d'espais verds (**veure fitxa 10**). És interessant identificar oportunitats que vagin sorgint per crear propostes noves col·laboratives (**veure fitxes de la 31 a la 38**).
 - Per altra banda, els docents mostren interès en implementar propostes relacionades amb l'alimentació saludable per vincular, per exemple als projectes de l'hort escolar (**veure fitxa 9**).

Vinculació amb el currículum escolar vigent:

El *DECRET 175/2022, de 27 de setembre de 2022*, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica és el vigent en moment de redactar el present document.

No és necessari que el catàleg inclogui activitats d'una mateixa temàtica per a tots els nivells educatius. A l'hora de seleccionar el nivell educatiu és important elaborar una justificació curricular que permeti oferir l'activitat a aquelles etapes que tenen un major encaix curricular.

Per conèixer en quin nivell pot encaixar millor cada temàtica, s'han de consultar els sabers de cada etapa educativa. Es poden consultar a:

- El currículum d'educació infantil: <https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/educacio-infantil/>
- Els sabers (continguts) per a cada àrea o matèria i per a cada nivell de l'educació bàsica obligatòria a: <https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/sabers-de-leducacio-basica/>
- El currículum de batxillerat: <https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/batxillerat/>
- El currículum de cicles formatius: <https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/professionals/fp/modelcurricular/>

Formats:

A l'hora de dissenyar noves activitats, independentment de la temàtica, és necessari analitzar les

habilitats i competències que estableix el currículum escolar per a cada nivell educatiu i d'aquesta manera definir la metodologia i format. Això és especialment rellevant ja que el nou currículum és molt competencial i per tant, és imprescindible treballar habilitats i competències específiques per a cada etapa dels infants i joves.

En general, les metodologies han de ser actives, que permetin mobilitzar els coneixement previ, adquirir nous aprenentatges i desenvolupar habilitats. Per tant, els participants han de ser els protagonistes de l'activitat i aprendre a través de l'acció. Alguns exemples de formats innovadors són: geocerca, apadrinaments, jocs d'escapament, jocs de rol, ciència ciutadana, etc.

Les **fitxes 3, 4 i 8** mostren exemples d'aquests formats.

Vinculació amb altres agents del territori:

Una altra necessitat identificada durant el procés participatiu, és la de fer xarxa amb altres col·lectius del territori. Aquesta col·laboració faria que els infants i joves coneguin la realitat del municipi i el teixit associatiu. A més, la participació activa d'agents del territori fa que les propostes siguin properes, augmenten el sentiment de pertinença i aporten expertesa tant en els continguts com en el coneixement de la realitat local.

Una bona oportunitat per crear propostes en xarxa són els projectes d'aprenentatge servei (APS) i servei comunitari (SC), però també els projectes vinculats a les cooperatives, horts, etc.

Altres aspectes d'interès:

- Les activitats del programa les duen a terme diferents entitats, però que en el moment de dinamitzar-les estan representant a l'Ajuntament. Es proposa crear una introducció que sigui comuna a totes les activitats (caldrà informar a totes les entitats) on es presenti a l'Ajuntament, el catàleg i s'emmarqui en aquest context l'activitat que es realitza.
- Els continguts de les activitats han d'estar relacionats amb l'entorn directe i la vida quotidiana dels participants. L'objectiu de l'educació ambiental és aconseguir que els participants puguin incorporar en el seu dia a dia hàbits que donin resposta als reptes socials i ambientals actuals. Per aquest motiu, els exemples, eines i recursos que s'aporten han de ser aplicables a la vida quotidiana. Han de fomentar el sentiment de pertinença i cura i la transformació de l'entorn directe.
- Es recomana incloure en la mateixa activitat, una dinàmica de valoració per recollir les impressions i propostes dels participants (alumnat). Aquesta acció permetrà fer un seguiment continu i identificar aspectes de millora i oportunitats per mantenir el catàleg actualitzat (**veure fitxa 20**).

Proposta d'implementació:

Es proposa escriure un document amb les indicacions ben detallades. Aquest document a mode de guia s'haurà de facilitar a l'entitat o empresa encarregada de dissenyar o actualitzar una activitat d'educació ambiental que formarà part del catàleg AIRE.

Aquesta guia es pot complementar amb indicacions gràfiques (colors, logos, tipografia, etc.) per a que totes les propostes, també visualment es vinculin al catàleg AIRE.

Pressupost estimat	Redacció de la guia de directrius a l'hora de dissenyar una activitat d'educació ambiental: 2000 € o bé recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	--

ACCIÓ 2: VINCULAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A ALTRES DISCIPLINES

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIUS

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinataris	- Equip gestor del catàleg AIRE. - Personal tècnic de l'ajuntament - Entitats i associacions locals
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Objectiu de l'acció	Incorporar noves propostes que vinculin l'educació ambiental a altres disciplines per arribar a aquells àmbits que habitualment no participen. Es pretén incorporar l'educació ambiental en totes les esferes de la vida quotidiana per oferir una visió global i integradora.

Descripció:

L'Ajuntament d'Igualada disposa d'un programa d'activitats anomenat Catàleg AIRE. Aquestes activitats s'adrecen principalment a centres educatius a través de diferents entitats i empreses. Però més enllà de les matèries habituals on s'emmarca l'educació ambiental als centres educatius, existeixen un munt de disciplines que formen part de la vida quotidiana dels infants i joves i que actualment, no es vinculen amb el medi ambient. Es proposa per tant, fomentar la transversalitat de l'educació ambiental creant nous projectes o activitats que la vinculin a altres disciplines.

Per exemple, per tal de donar una visió ampliada sobre els tallers art i artesanía que actualment ja s'ofereixen al través del catàleg. Es podria parlar de com poc a poc el petit comerç va desapareixent, els problemes que això causa en l'economia local i els impactes que tenen els nostres hàbits de consum sobre el medi ambient i les condicions laborals de les persones treballadores. A més, donar-li valor a la creació de productes ja que, degut al model social i econòmic actual basat en el consum i compra de productes d'un sol ús o de vida curta, i a l'oferta excessiva de productes que ens trobem, els infants i joves no prenen consciència del que es triga en fer els productes, ni dels recursos necessaris, ni en què es fa un cop es converteixen en residus: com es tracten, quins impactes suposen, quants anys tarden en degradar-se, etc. L'alumnat hauria de triar una temàtica i crear un espectacle que transmeti algun missatge clau en relació a la temàtica seleccionada. El resultat del projecte seria fer l'actuació en algun teatre o espai escènic (o carrer), per fer una mostra del resultat obtingut i que els companys i companyes d'altres centres puguin veure el resultat.

Un altre exemple, podria ser vincular l'educació ambiental a disciplines, a priori, menys relacionades, com la dansa, l'escultura, la pintura, etc.

- Dansa: es podria obrir una oferta proposta (projecte) de creació d'una peça de dansa que organitzés el centre educatiu. D'aquesta manera s'aconsegueix una creació activa vinculada a tractar temes mediambientals i una observació per part d'una altra part de l'alumnat que es podria aprofitar per obrir debat sobre el que s'ha observat.
- Pintura: es tractaria d'oferir un projecte on la primera part permetés als participants conèixer espais d'interès ambiental de la ciutat (el biollac, l'anella verda, el riu, etc.). A

partir d'aquí, que cada alumne seleccioni un espai i a través de tallers de pintura elaborin cada un una pintura. El projecte podria culminar amb una exposició oberta a la ciutadania en un espai de referència artística del municipi.

- Escultura: en aquest projecte els participants podrien recopilar residus (elements i materials que no preveuen utilitzar més, tant a casa com al centre educatiu). Un cop es disposa dels materials, amb el suport d'un educador/a aprendre les estratègies bàsiques per crear una escultura (que es podria realitzar de manera individual o bé en grups reduïts). La temàtica de l'escultura ha de ser ambiental.

En tots els casos, caldrà seleccionar el nivell educatiu que més adequat seleccionant-lo en funció del vincle amb el currículum escolar. Tot i així, es poden fer adaptacions per a diferents nivells educatius per oferir-los coma part d'un projecte centre.

Es proposa revisar l'apartat 2.3.9 *Altres activitats del catàleg AIRE d'interès ambiental* on es mostra un llistat d'activitats d'altres disciplines que actualment s'estan oferint i que es podrien vincular fàcilment a l'educació ambiental.

Proposta d'implementació:

Per realitzar aquesta acció és necessari:

- fer un treball en xarxa previ per identificar les disciplines que es poden vincular a l'educació ambiental, conèixer quins projectes s'estan fent per incorporar l'educació ambiental (i no començar de zero) i conèixer quins aliats es poden sumar (altres àrees de l'ajuntament, entitats, equipaments, etc.)
- contractar persones expertes, entitats o empreses coneixedores de cada disciplina per crear conjuntament les propostes educatives. Els continguts ambientals estarien coordinats i liderats pel personal tècnic de medi ambient o per un educador/a ambiental.

Cal preveure un temps de planificació, disseny i creació de les propostes abans d'integrar-les en el catàleg (temps mínim 6 mesos). A més es proposa que un cop es disposi de les propostes, es faci una acció de difusió específica per compartir els detalls de cada proposta amb els centres educatius.

Exemples inspiradors:

- Trànsit Projectes: <https://blog.transit.es/sostenibilitat-mediambiental-des-de-la-dansa/>
- SUBMON: <https://www.submon.org/art-i-canvi-climatic>
- Monogràfic "Art i Medi Ambient":
<https://agroambient.gva.es/documents/20550103/367056365/MAIMA.pdf/756c72e2-ffed-c89e-e2f6-30082d00fe31?t=1669280601051>

Pressupost estimat
- Molt variable en funció de l'entitat i la disciplina. - Creació d'una activitat nova: 2000-2500 €

ACCIÓ 3: CREAR UN JOC DE ROL SOBRE ELS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC EN LA SALUT PER A INSTITUTS D'IGUALADA

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIU

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinatari de l'activitat	- Educació secundària (1r a 4t d'ESO) - Educació postobligatòria (Batxillerat, Cicles formatius) - Centres de formació d'adults
Àmbit temàtic	Variable en funció del contingut definitiu de l'activitat. Transversal: (canvi climàtic i sostenibilitat, salut ambiental, mobilitat sostenible, aigua, etc.)
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals de la ciutat
Relació amb ODS	3. Salut i benestar 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima
Objectiu de l'acció	Dissenyar, produir i dinamitzar una activitat sobre les causes i impactes negatius del canvi climàtic sobre la salut i benestar de les persones i els ecosistemes tot aportant consell per aplicar a la vida mitjançant metodologies participatives i de debat.

Descripció:

El canvi climàtic és una temàtica que apareix al currículum escolar vigent i que, segons els resultats de la diagnosi, requereix augmentar la quantitat d'activitats al catàleg AIRE sobre aquest tema per donar resposta a la necessitat que tenen els centres educatius de treballar aquesta temàtica.

Hi ha moltes evidències i dades científiques de que el canvi climàtic té efectes directes i indirectes negatius sobre els ecosistemes, la biodiversitat i la salut de les persones. Sovint, es fa èmfasi únicament en les persones grans i infants com a col·lectius vulnerables però en realitat, tothom, es pot veure afectat. El fet d'educar també a persones joves en aquest àmbit farà augmentar el nivell d'informació i conscienciació sobre quines són les causes que provoquen el canvi climàtic, els impactes negatius i què podem fer nosaltres en el nostre dia a dia per minimitzar les causes i efectes.

El joc de rol és una tècnica d'aprenentatge actiu en la qual es simula una situació que representa la vida real. Es proposa crear una situació on l'escenari sigui Igualada. A través d'aquesta metodologia, l'alumnat treballarà d'una manera diferent i aprendrà conceptes complexos mitjançant la simulació d'un escenari i interaccionaran entre si, assumint el paper i les perspectives dels personatges assignat per comprendre les seves motivacions, interessos i responsabilitats.

Les propostes educatives innovadores basades en la gamificació estan tenint molt bona rebuda entre els participants i són un bon mètode per a educar a la ciutadania en qualsevol àmbit, ja que s'aprenen conceptes de forma lúdica i distesa. Aquesta activitat i metodologia es proposa per alumnat de secundària (a partir de 4t d'ESO, batxillerat, cicles formatius i centres de formació d'adults). Es pot preveure una adaptació una mica més simplificada per alumnat de 1r i 2n d'ESO.

Es proposa que grups d'alumnes (grups de 3-4 alumnes) representi un col·lectiu diferents que poden trobar al municipi (segons la responsabilitat amb el medi ambient, l'edat i l'estat de salut). Per exemple: pot ser un grup de persones grans, un grup de persones amb malalties cardiovasculars, una entitat ambiental, una constructora que vol construir edificis i places de ciment eliminant les zones verdes urbanes, etc. Cada col·lectiu disposarà d'unes targetes on s'indiquen les característiques bàsiques i objectius que volen assolir i els hauran de defensar i convèncer a la resta de participants tot exposant els seus arguments.

El moderador o supervisor (dinamitzador de l'activitat) anirà narrant esdeveniments que passen com a conseqüència del canvi climàtic (onades de calor, fenòmens meteorològics extrems, alts nivells de contaminació atmosfèrica, canvis en els ritmes de floració, canvis en les migracions de diferents espècies de fauna, etc.).

Es poden crear uns indicadors de salut per a cada perfil ciutadà i en funció de les situacions que es plantegen i les decisions que prenen, veure visualment com el nivell de salut augmenta o disminueix.

Al ser una proposta educativa de format innovador, es proposa informar-se i sol·licitar el suport tècnic a l'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica la Diputació de Barcelona per a la creació de recursos educatius de format innovador.

Més informació a: <https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/suport-tecnic-educacio-ambiental>

Proposta d'implementació:

Per aquest acció caldrà preveure:

- Contractar una empresa especialitzada en educació ambiental per a crear, dissenyar i dinamitzar l'activitat.
- Definir els continguts que es volen transmetre per a que tinguin rigor científic i estiguin basats en dades reals del municipi.
- Dissenyar i produir el material per a l'activitat.
- Fer difusió de l'activitat als instituts del municipi.

Exemples inspiradors:

- Joc del riu (Diputació de Barcelona). Es pot sol·licitar en préstec o amb el suport d'un/a educador/a ambiental: <https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/el-joc-del-riu>
-

-
- Joc de simulació: “El Congrés Internacional sobre el Canvi Climàtic” (Generalitat de Catalunya): http://projectes.ersilia.org/RECC/wp-content/uploads/2019/09/Experiencia-3_vr.3.3.pdf
 - ADAPTECC: “Un juego de Rol sobre la Adaptación al Cambio Climático” (Universitat de Saragossa): <https://e-publica.unizar.es/es/articulo/adaptecc-juego-rol-la-adaptacion-al-cambio-climatico>

Pressupost estimat	- Variable en funció dels materials que es defineixin. A mode orientatiu: 2.000 €. - Possibilitat de sol·licitar el suport tècnic a la Diputació de Barcelona per se runa proposta educativa de format innovador.
---------------------------	--

ACCIÓ 4: VIATGE AL FUTUR: IGUALADA L'ANY 2100

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIU

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinataris	Centres educatius (cicle superior de primària i primer cicle d'ESO)
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Visions d'Educació Ambiental	3. Els problemes ambientals de la ciutat
Relació amb ODS	4. Educació de qualitat 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció climàtica
Objectiu de l'acció	Crear un joc digital educatiu que ajudi a entendre a joves i infants l'impacte de les seves accions diàries en la transformació de la ciutat presentant diversos escenaris de futur: com serà la ciutat d'Igualada l'any 2100 en funció del què fem ara per fomentar la reflexió crítica i la participació activa per crear una ciutat més sostenible.

Descripció:

La proposta neix a partir de la sessió participativa realitzada amb el Consell d'Infants d'Igualada, en què es va posar en manifest l'interès d'utilitzar el món digital i interactiu en l'educació ambiental. A més, el canvi climàtic és un temàtica que apareix al currículum escolar vigent i que, segons els resultats de la diagnosi, requereix augmentar la quantitat d'activitats al catàleg AIRE sobre aquest tema per donar resposta als centres educatius.

La idea de l'acció és desenvolupar un joc digital interactiu que la seva dinàmica sigui de preguntes i respostes sobre hàbits quotidians que poden millorar o no la situació actual d'emergència climàtica.

L'escenari principal de desenvolupament del joc seria la ciutat d'Igualada. Seria una representació més aviat realista i es mostrarien els indicadors ambientals actuals: els nivells de contaminació, el consum energètic, consum d'aigua, generació de residus, etc.

Després d'aquest paisatge general de la ciutat, el joc es centraria en diferents punts més concrets on es duen a terme les accions diàries i on podem fer canvis en les nostres accions: a casa, a l'escola, al parc, a diferents botigues: alimentació, roba... A cada escenari, el jugador hauria de prendre decisions a través de preguntes o situacions concretes, com per exemple: tipus de consum (proximitat, *fast fashion*...); alimentació i sostenibilitat, ús de productes químics en els nostres jardins i horts, estalvi energètic (plaques solars....), gestió d'aigua (recollida d'aigües pluvials, consum responsable....), etc.

Depenent de les decisions que prenguin els jugadors, el joc aniria donant una puntuació que reflectís l'impacte ambiental que tenen les accions escollides. A partir dels punts obtinguts, es mostraria una imatge representativa de l'Igualada del 2100 a partir de les decisions preses (les imatges podrien ser generades amb IA o originals d'artistes de la ciutat, col·laborant així amb el comerç local i artístic). Les imatges resultants podrien anar des de una Igualada deserta, a una ciutat verda i amb infants contents caminant pel parc. Aquesta imatge es mostraria acompanyada d'un missatge reflexiu que ajudi al jugador prendre consciència de l'impacte de les seves accions diàries a més, de la seva responsabilitat col·lectiva en la transformació de la ciutat.

Al ser una proposta educativa de format innovador, es proposa informar-se i sol·licitar el suport tècnic a l'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica la Diputació de Barcelona per a la creació de recursos educatius de format innovador.

Més informació a: <https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/suport-tecnic-educacio-ambiental>

Proposta d'implementació:

Per dur a terme aquesta acció caldrà:

- definir el fil conductor i els continguts del joc en coordinació amb el personal tècnic de medi ambient i educació de l'ajuntament o d'entitats.
- establir els indicadors ambientals en els quals ens volem centrar (energia, aigua, residus, consum...).
- identificar els escenaris i situacions que es representaran en el joc.

Un cop els punts anteriors estiguin clars, s'haurà de:

- crear el joc digital amb l'ajuda d'equips especialitzats en disseny gràfic i programació.
- desenvolupar un disseny visual atractiu i accessible per al públic infantil i juvenil.
- idear i incorporar elements interactius i sistemes de puntuació que incorporin la puntuació dels impactes ambientals arrel de les accions.

Es recomana fer una prova pilot saber si el funcionament és correcte i s'assoleixen els objectius pedagògics i a partir del retorn sobre l'activitat poder incorporar millores per garantir l'èxit de la proposta un cop s'incorpori al catàleg AIRE.

Exemples inspiradors:

- Joc educatiu "Missió Residus" - Centre de Tractament de Residus del Vallès (CTRV).
- *World Rescue*: <https://worldrescuegame.com/>

Pressupost estimat	Molt variable en funció del disseny gràfic i tipus de programació. A mode orientatiu: 2.500 €. Possibilitat de sol·licitar el suport tècnic a la Diputació de Barcelona per se runa proposta educativa de format innovador.
---------------------------	--

ACCIÓ 5: CREAR UNA ACTIVITAT EN FORMAT “JOC D'ESCAPAMENT”

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIU

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIX A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinatari	- Centre educatiu (primària i ESO) - Entitats - Ciutadania
Àmbit temàtic	Variable en funció de la temàtica triada.
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals
Relació amb ODS	Variable en funció de la temàtica. A mode orientatiu: 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció climàtica 15. Vida terrestre
Objectiu de l'acció	Crear una proposta basada en la gamificació i de format innovador: un joc d'escapament (<i>escape room</i>) de temàtica ambiental fent que els participants siguin els protagonistes de l'activitat i aprenguin a partir de l'acció.

Descripció:

Aquesta proposta es basa a dissenyar i produir una activitat de format innovador: un *escape room* (joc d'escapament). Aquest format combina el joc amb el treball de continguts científics i propostes de bones pràctiques aplicables a la vida quotidiana dels participants sobre diverses temàtiques ambientals. La idea neix del procés participatiu en el qual, infants i joves van expressar la necessitat que les activitats fossin més actives i gamificades.

L'*escape room* (joc d'escapament) és un joc d'aventura físic i mental que consisteix a “tancar” a un grup de persones en un espai que pot representar diferents escenaris. Les persones participants han de resoldre enigmes amb l'ajuda de pistes que trobaran al mateix escenari per aconseguir sortir abans que s'acabi el temps establert.

Es proposa, per tant, dissenyar un **joc d'escapament** de temàtica ambiental que es podria oferir a l'escola però també a les famílies i entitats d'Igualada.

Possibles modalitats per a realitzar l'*escape room*:

- *Escape room* itinerant, amb materials adaptats per ser muntats i desmuntats fàcilment i instal·lats en diferents espais del municipi (centres cívics, escoles, etc.).
- *Escape room* fix, almenys de manera temporal, que es podria instal·lar en una sala d'un equipament municipal i que els participants es desplacin fins aquí. Aquest format permet

obrir l'activitat a grups familiars.

L'escenari on transcorre *l'escape room* pot representar diversos espais: un habitatge, un espai natural, un laboratori, una central de producció d'energia, etc.

Per elaborar la història i les proves, es recomana utilitzar dades reals del municipi (de manera que s'aprofita per informar els participants sobre la situació local real) i dades científiques (de manera que es formi als participants) i que inclogui també bones pràctiques aplicables a la vida quotidiana (per conscienciar i capacitar als participants).

Per dissenyar l'activitat, tant pel que fa als continguts i la metodologia, com el disseny i producció dels materials, caldrà comptar amb el suport d'una empresa especialitzada.

En cas de dirigir *l'escape room* a públic escolar, caldrà adaptar les activitats segons el nivell educatiu dels participants, amb continguts vinculats al currículum escolar. L'activitat es pot oferir durant tot el curs o en dates assenyalades com la setmana de l'energia o el dia mundial de l'aigua (en funció de la temàtica).

Es recomana que l'Ajuntament faci una prioritització de les temàtiques ambientals que més l'interessa treballar o bé donar un enfocament transversal de les temàtiques ambientals.

Es recomana sol·licitar el suport tècnic a l'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica la Diputació de Barcelona per a la creació de recursos educatius de format innovador.

Més informació a: <https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/suport-tecnic-educacio-ambiental>

Proposta d'implementació:

1. Definir si es realitzarà en un espai fix o serà itinerant.
2. Seleccionar la temàtica ambiental del recurs.
3. Contractar una empresa especialitzada en educació ambiental i gamificació o bé sol·licitar el suport tècnic a l'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica la Diputació de Barcelona. per a la creació de recursos educatius de format innovador
4. Recollir dades municipals i elaborar els continguts amb rigor científic.
5. Dissenyar i produir els materials per l'activitat.
6. Fer difusió de l'activitat tant a escoles, entitats com a públic en general.
7. Avaluar la participació i l'impacte de l'activitat per a futures edicions.

Es recomana fer una prova pilot saber si el funcionament és correcte i s'assoleixen els objectius pedagògics i a partir del retorn sobre l'activitat poder incorporar millores per garantir l'èxit de la proposta un cop s'incorpori al catàleg AIRE.

Exemples inspiradors:

- *Escape room: Sea level rise*: podràs aturar la pujada del nivell del mar?
<https://www.diba.cat/es/web/xarxasost/sea-level-rise-room>
- *Escape room*: Escapem dels plàstics.
<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/escapem-dels-plastics>
- La clau del canvi (Àrea Metropolitana de Barcelona):
<https://blogs.amb.cat/educacioambiental/2024/12/20/la-clau-del-canvi-una-activitat-amb-metodologia-de-joc-descapament>
- Escape room: retorn a la Terra (Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental):
<https://www.residusvalles.cat/escape-room/>

Pressupost estimat	- Disseny i producció de materials (variable en funció de la modalitat seleccionada): 3.500-4.500 € aprox. - Dinamització (3-4 hores): 400 €/matí. - Subvencionat si se sol·licita i adjudica el suport tècnic l'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica la Diputació de Barcelona.
-------------------------------	---

ACCIÓ 6: IMPLEMENTAR PROPOSTES D'ESTALVI ENERGÈTIC ALS CENTRES EDUCATIU**LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIUS****OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE**

Destinatari de l'activitat	Centres educatius d'Igualada (cicle superior de primària).
Àmbit temàtic	Energia
Visions d'Educació Ambiental	2. La ciutat com a ecosistema 4. La gestió ambiental de la ciutat 5. La transformació de la ciutat
Relació amb ODS	7. Energia assequible i no contaminant 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima
Objectiu de l'acció	Implicar a les escoles i instituts d'Igualada (especialment les que pertanyen a la XESI) per a identificar la despesa energètica real dels centres i incentivar l'estalvi energètic a partir de l'aplicació de bones pràctiques en l'ús i la gestió de l'energia.

Descripció:

Els centres educatius poden esdevenir escenaris d'aprenentatge on treballar tant a nivell teòric com a nivell pràctic. El catàleg actual AIRE necessita reforçar les propostes per treballar la temàtica "energia". Per incorporar una nova proposta sobre energia, es poden preparar conceptes relacionats que apareixen al currículum escolar i sobretot, i vincular-los al dia a dia de l'alumnat. Per exemple:

- Investigar quin és l'origen de l'energia que consumim i quins impactes ambiental té.
- Descobrint amb l'ajuda de mesuradors quin consum tenen els diferents aparells elèctrics i electrònics que tenen al voltant.
- Interpretar correctament l'etiquetatge energètic.
- Entendre una factura d'electricitat.
- Calcular la petjada ecològica associada al consum d'energia.
- Identificar bones pràctiques aplicables al dia a dia de l'alumnat.

Aquests conceptes es poden aplicar de manera pràctica fent un estudi al mateix centre educatiu o bé a un equipament municipal al centre. L'objectiu és que l'alumnat a més d'aprendre continguts també pugui experimentar, mesurar, interpretar dades, etc. és a dir desenvolupar habilitats i competències.

Opció 1: Crear una activitat o projecte propi de l'Ajuntament seguint els criteris establerts en la fitxa 1: **definir les directrius bàsiques a l'hora de crear activitats per reforçar o incloure noves temàtiques ambientals.**

Opció 2: sol·licitar el suport a la Diputació de Barcelona (la sol·licitud s'ha de presentar a través de l'Ajuntament) de dos possibles projectes: projecte educatiu 50/50 i el projecte educatiu Aprenem al Sol.

Projecte 50/50: promou l'estalvi energètic en escoles i instituts a partir de l'aplicació de bones pràctiques en l'ús i la gestió de l'energia per part de la comunitat educativa.

La metodologia 50/50 consisteix a introduir incentius econòmics a l'estalvi energètic aconseguit:

El 50% de l'estalvi és un estalvi net per l'administració local, que paga les factures.

L'altre 50% de l'estalvi és retornat per l'ajuntament d'Igualada, a les escoles per reinvertir en mesures d'eficiència. En el cas dels instituts, on les factures les gestiona el propi centre, és l'institut qui decideix com destina el 50% dels estalvis aconseguits.

Per desenvolupar el projecte es cedeix un material en préstec als centres educatius: les Motxilles Euronet 50/50 de la Diputació de Barcelona. Aquestes contenen: un luxímetre, un termòmetre, un wattímetre d'endoll i una llibreta amb idees i recursos per utilitzar els aparells de mesura. Aquestes motxilles no poden ser sol·licitades directament pels centres educatius sinó que s'ha de fer a través de l'ajuntament, que es fa càrrec de la recollida i el retorn dels aparells de mesura.

Amb aquests recursos l'alumnat aprèn com es prenen mesures de consum energètic amb aparells reals, aprèn a prendre dades i interpretar-les per a conscienciar-se sobre el consum d'energia i els seus impactes sobre el medi ambient i treballa el canvi d'hàbits cap a l'estalvi i l'eficiència energètica.

És interessant organitzar una jornada final on tots els centres educatius d'Igualada que hagin participat en el 50/50 puguin intercanviar les accions i resultats entre les escoles participants: explicar com han desenvolupat el projecte, quines mesures d'estalvi energètic han implementat i quins han estat els resultats (d'estalvi energètic i econòmic).

Es recomana fer ressò de la jornada i els resultats obtinguts a través de les xarxes socials i mitjans de comunicació local per engrescar a altres centres educatius a participar durant els propers cursos.

A-prenem al Sol: s'adreça a centres educatius que tinguin una instal·lació solar fotovoltaica en règim d'autoconsum a la coberta del centre. Aquesta instal·lació serà el punt de partida per treballar, educar i sensibilitzar als infants d'un curs amb relació a les energies renovables i altres conceptes. Des de la Diputació de Barcelona s'ofereix suport tècnic a aquells ajuntaments i centres educatius que vulguin implantar el projecte A-prenem el Sol per impulsar comunitats energètiques escolars al voltant d'instal·lacions fotovoltaiques d'autoconsum al mateix centre, i que tinguin en compte a tots els agents de la comunitat educativa: alumnat, professorat, personal PAS, ajuntament i famílies.

Ambdós projectes es poden sol·licitar a la Diputació de Barcelona. Més informació a:
<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/educacio-ambiental>

Proposta d'implementació:

És convenient realitzar la presentació de la proposta en aquells moments més adequats per als docents:

- La proposta s'hauria de donar a conèixer a la comunitat educativa al mes de juny per a que ja la tinguin en compte en la programació del proper curs.
 - A setembre caldria reforçar la difusió i contactar amb els centres interessats per definir
-

exactament què volen fer, com, quan i quin suport necessiten de l'Ajuntament.

La sol·licitud del suport per part de la Diputació l'ha de gestionar l'Ajuntament pel que caldrà informar-se dels terminis i la documentació que cal presentar. A continuació es mostren els enllaços on es pot consultar la informació actualitzada:

Informació de la Diputació de Barcelona sobre el projecte 50/50 i com sol·licitar-lo:

<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/educacio-50/50>

Informació de la Diputació de Barcelona sobre el projecte A-prenem al Sol i com sol·licitar-lo:

<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/a-prenem-el-sol>

Exemples inspiradors

- Projecte 50/50 d'estalvi energètic als centres educatius (Diputació de Barcelona):
<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/projecte-50-50#metodologia>
- Projecte A-prenem al Sol (Diputació de Barcelona):
<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/a-prenem-el-sol>
- Ecoauditoria del Centre Educatiu. Programa "Com funciona Barcelona" de l'Ajuntament de Barcelona: <https://goo.su/3RB3R>

Pressupost estimat	- Creació d'una activitat nova: 2000 € aprox. - Subvencionat en cas de demanar el suport l'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica I de la Diputació de Barcelona pel projecte 50/05 o A-prenem al Sol.
---------------------------	---

ACCIÓ 7: CREAR UNA ACTIVITAT EDUCATIVA SOBRE SALUT AMBIENTAL

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIS

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinatari de l'activitat	- Centres educatius d'Igualada - Ampliable a grups familiars i entitats
Àmbit temàtic	Variable en funció dels continguts finals. A mode orientatiu es considera transversal (canvi climàtic, contaminació de l'AIRE, contaminació acústica, valors socioambientals de les zones verdes, etc.)
Visions d'Educació Ambiental	2. La ciutat com a ecosistema 3. Els problemes ambientals de la ciutat 4. La gestió ambiental de la ciutat
Relació amb ODS	3. Salut i benestar 11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Consum i producció responsables 13. Acció climàtica
Objectiu de l'acció	Identificar els contaminants més habituals de la ciutat, el seu origen i els efectes sobre la salut per integrar nous hàbits quotidians de reducció i millora de la qualitat de vida de les persones.

Descripció:

Les persones diàriament estem exposades a diferents factors de contaminació que estan presents al nostre entorn, especialment a les ciutats. Molts dels productes que consumim generen, de manera directa o indirecta, contaminació ambiental, per exemple els plàstics quan es degraden, els gasos que s'emeten durant els processos de fabricació dels productes que comprem, les emissions de gasos i soroll que generen els vehicles, etc. Podem trobar partícules contaminants a l'AIRE quan respirem, al menjar, a la roba, als cosmètics, etc. L'exposició continuada a aquests factors de contaminació poden provocar problemes de salut. Aquets, són difícils de quantificar, tot i així, en els últims anys els científics posen de manifest que existeix una relació entre la contaminació atmosfèrica de les ciutats i algunes malalties, sobretot respiratòries i cardiovasculars. Per altra banda, la contaminació acústica també pot provocar mal de cap, estrès, ansietat...

L'objectiu d'aquesta acció és identificar els contaminants més habituals a les ciutats, el seu origen i els efectes que tenen sobre la salut, per integrar nous hàbits quotidians que permetin reduir la contaminació i, per tant, millorar de la qualitat de vida de les persones.

A l'hora de dissenyar aquesta activitat cal revisar i seguir les indicacions que apareixen a **la fitxa 1: definir les directrius bàsiques a l'hora de crear activitats per reforçar o incloure noves temàtiques**. Per exemple és molt important que els exemples i les dades que s'aportin durant l'activitat siguin locals.

L'activitat podria començar amb una introducció que es pot fer al centre educatiu o en l'equipament municipal exposant dades locals sobre contaminació (disponibles a l'app AIRE.cat; de generació de residus, etc.).

Seguidament es faria una dinàmica per relacionar aquests contaminants amb els efectes sobre els ecosistemes i la biodiversitat i com de manera directa i indirecta ens afecta a la nostra salut.. L'objectiu és reflexionar sobre la situació en la que ens trobem i identificar accions que podem incorporar en el nostre dia a dia per minimitzar els efectes.

La part pràctica de l'activitat, consisteix en fer un anàlisi real de l'entorn, on els participants podran utilitzar diferents aparells per mesurar la contaminació ambiental: un termòmetre, un sonòmetre, un mesurador de CO₂ i un mesurador de partícules en suspensió.

Un cop tinguin les mesures, podran comparar els resultats obtinguts amb els líndars establerts per l'OMS i amb les mitjanes de mesures d'altres ciutats o altres indrets.

Per acabar es podria fer un recull de bones pràctiques (un decàleg consensuat entre els participants), com ara: utilitzar més el transport públic, reduir el consum de roba, comprar productes de proximitat, utilitzar envasos reutilitzables... Es farà una reflexió sobre la quantitat de contaminants que estan presents en el dia a dia de les persones, sigui de manera directe o indirecte, i la repercussió que poden tenir a la salut.

Proposta d'implementació:

Per poder fer aquesta activitat s'han de tenir en compte diverses coses:

- Contractar una empresa experta en dissenyar i dinamitzar l'activitat.
- Dissenyar la introducció i la presentació.
- Disposar el material necessari.
- Reservar una aula en algun equipament municipal en cas que la proposta s'obri a la ciutadania..

Exemples inspiradors:

- **Ajuntament de Terrassa: activitat "Mesurem la contaminació":**
<https://gact.terrassa.cat/tag/contaminacio-ambiental>
- **AMB: Els vigilants de l'AIRE:** <https://www.amb.cat/web/medi-ambient/actualitat/publicacions/detall/-/publicacio/els-vigilants-de-l-AIRE/6537827/11818>

Pressupost estimat	- Disseny dels continguts de l'activitat: 800 €. - Creació dels materials de suport (làmines, presentació, etc.): 300 €. - Compra de materials de mesura: 400 €. - Dinamització de l'activitat: 180 € per taller.
---------------------------	---

ACCIÓ 8: IMPLEMENTAR UN PROJECTE D'APADRIMANENT D'UN ESPAI O ELEMENT D'INTERÈS NATURAL

LÍNIA ESTRATÈGICA 1.1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIUS

OBJECTIU 1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinataris de l'activitat	- Centres educatius d'Igualada - Ampliable a entitats i esplais
Àmbit temàtic	- Patrimoni natural - Biodiversitat
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals 4. La gestió ambiental
Relació amb ODS	6. Aigua neta i sanejament 11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Producció i consum responsables 13. Acció pel clima 15. Vida d'ecosistemes terrestres
Objectiu de l'acció	Dissenyar un projecte que convidi als centres educatius (ampliable a esplais i entitats) a assumir les tasques apadrinament d'un espai o element de valor ambiental per fomentar la responsabilitat, cura de l'entorn i sentiment de pertinença.

Descripció:

L'apadrinament d'un espai o element d'interès natural es basa en la relació voluntària d'un centre educatiu (ampliable a esplais i entitats) amb aquest espai o element, on es pren el compromís de fer-se càrrec i tenir cura d'aquest espai o element. A més de les tasques pròpies de manteniment, els responsables han d'elaborar propostes de millora. Darrere d'aquest compromís hi ha una finalitat d'aprenentatge significatiu i un augment considerable del sentiment de pertinença i cura de l'entorn proper així com de la transformació de l'entorn proper.

Igualada és un municipi amb diversos espais i elements de valor ambiental com el riu Anoia, l'anella verda, el *biollac*, diversos parcs urbans, etc. Això el converteix el municipi en un escenari d'aprenentatge divers on els infants i joves poden desenvolupar un projecte de responsabilitat, cura i millora de l'entorn. A l'hora de decidir l'apadrinament es pot triar un espai (biollac, un parc, un tram fluvial, etc.) o bé un element concret (un arbre singular, una font ubicada en un espai natural) per tal que les persones participants s'hi vinculin i adquireixin el compromís de dur a terme tasques de neteja, conservació, restauració, etc. durant un temps determinat.

L'apadrinament, a més, permetrà que s'hi treballin diferents continguts curriculars i competències transversals.

L'apadrinament fomenta l'apropament de les persones al medi i permet conèixer les característiques

dels ecosistemes més propers al municipi i la seva importància ecològica i sociocultural. També es coneixen els problemes que pateixen i què es pot fer per millorar-los. Els agents que apadrinin aquest espai, que poden ser escoles o instituts, poden acudir periòdicament a l'espai escollit per tal d'efectuar diferents accions. A més a més, seria òptim recollir totes les accions i observacions en un informe on es mostri l'estat ecològic de l'espai ambiental i totes les accions de millora que s'estan realitzant. El sosteniment d'aquest compromís al llarg del temps, vinculat als espais i elements naturals d'Igualada, fomentarà el sentiment de pertinença així com el foment d'actituds de cura i conservació de l'entorn i el patrimoni natural local.

Per altra banda, l'apadrinament també es pot fer a un element específic, com podria ser un arbre d'interès singular o un element d'interès patrimonial. Aquest últim podrien ser vestigis materials històrics, llocs de memòria o elements de la cultura immaterial popular. Són elements que tenen una llarga història a darrere i ens permet conèixer una part de la història del nostre municipi.

El personal tècnic de l'Ajuntament proporcionaria suport i acompanyament als grups educatius o bé com comptar amb una entitat o persona experta del territori. Es faria una sessió d'introducció per presentar el projecte i quin tipus de tasques hauria de realitzar l'alumnat. Més endavant, es faria un seguiment dels grups padrins i les accions que estan desenvolupament.

Proposta d'implementació:

Primer l'Ajuntament hauria de fer un llistat amb els espais i elements que es podrien apadrinar i les seves necessitats, de manera que el centre educatiu pugui dimensionar la dedicació de l'apadrinament i triar el grup escolar més adient. Posteriorment, caldria establir un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament, el centre educatiu i opcionalment amb una entitat ambiental local que pugui donar suport. La proposta s'hauria de donar a conèixer a la comunitat educativa i als centres de lleure al mes de juny perquè es tingui en compte en la programació del curs vinent. Al setembre caldria reforçar la difusió i contactar amb els centres interessats per tal de gestionar les reserves. Una vegada iniciat el projecte, cada grup pot funcionar de manera autònoma, però caldrà programar sessions de seguiment així com les tasques de difusió.

Exemples inspiradors:

- Participació al Projecte Rius de l'Escola Llavorsí del Pallars Sobirà:
<https://agora.xtec.cat/ceipllavorsi/general/projecte-rius/>
- Associació Habitats Projecte Rius: <https://www.projecterius.cat/front>

Pressupost estimat	- Exemple de material en préstec gratuït a càrrec de l'Associació Habitats: https://www.projecterius.cat/front - Suport d'un educador/a ambiental en cas de ser necessari: 150 €/taller de 1,5 hores. - Recursos propis de l'Ajuntament per fer l'inventari d'espais i elements, definir les necessitats i difondre les propostes entre la comunitat educativa.
---------------------------	--

ACCIÓ 9: EL MÓN AL PLAT: INVESTIGUEM QUÈ MENGEM I QUIN IMPACTE TÉ SOBRE EL NOSTRE ENTORN

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIUS

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinataris	Educació primària (1r a 6è de primària)
Àmbit temàtic	- Alimentació saludable - Canvi climàtic i sostenibilitat - Residus i consum - Transversal
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals 4. La gestió ambiental
Relació amb ODS	3. Salut i benestar 4. Educació de qualitat 12. Consum i producció responsables 13. Acció pel clima 15. Vida terrestre
Objectiu de l'acció	Entendre la relació entre alimentació, salut i impacte ambiental a través d'un repte col·lectiu que promogui hàbits alimentaris més sostenibles.

Descripció:

Els centres educatius ja desenvolupen en l'actualitat projectes relacionat amb l'hort escolar i d'altres activitats relacionades amb el consum responsable, però sovint l'alimentació saludable es tracta de manera desconnectada del seu impacte ambiental. Aquesta proposta de crear una activitat sobre alimentació saludable vinculada a l'educació ambiental és una proposta que neix del procés participatiu en el qual van participar docents de la XESI.

El canvi climàtic i els models de producció alimentària són temes complexos que poden resultar massa abstractes per als infants si no es treballen de manera vivencial. Per això, es proposa crear una activitat on l'alumnat sigui protagonista a través del joc, amb un relat que connecti el que mengem amb els impactes sobre l'entorn.

L'acció es planteja amb una metodologia gamificada: l'alumnat forma part d'un equip que ha de salvar el "Planeta Plat", que està en perill a causa d'hàbits alimentaris poc sostenibles.

Cada grup es converteix en un equip d'investigadors/es i ha de superar diferents reptes per recuperar l'equilibri entre la salut, l'alimentació i la sostenibilitat. La missió consisteix en superar diversos reptes:

- **Repte 1: D'on ve el que mengem?** En aquest repte, els participants investiguen l'origen dels aliments (proximitat vs importació), revisant etiquetes, per exemple i descobreixen quines zones

agràries tenen més properes, quin tipus d'agricultura es fa (ecològica, tradicional, amb productes químics, etc.) i construeixen un mapa del seu plat preferit indicant d'on ve cada producte.

- **Repte 2:** El poder del sòl: En aquest repte, els participants podran experimentar amb diferents tipus de terra per descobrir quines són les característiques que ha de tenir un sòl per ser fèrtil i poder cultivar aliments de qualitat. Es podria incloure l'anàlisi del terra del seu hort escolar.
- **Repte 3: Detectius del clima:** en aquest repte, els participants descobriran quins aliments tenen més impacte ambiental (transport, producció, temporada).
- **Repte final: El plat que salva el planeta:** aquest últim repte pretén aplicar tot allò après en els reptes anteriors i dissenyar un menú saludable i sostenible i l'hauran de presentar a la resta de grups.

A l'hora de dissenyar l'activitat, cal que els reptes siguin dinàmics i que fomentin la participació i l'acció per exemple, a través de l'experimentació. A més, caldrà adaptar els reptes i continguts segons l'edat i els recursos del centre (amb o sense hort escolar) i segons les necessitats curriculars de cada etapa educativa.

S'espera augmentar la motivació de l'alumnat, millorar la comprensió del sistema alimentari i fomentar hàbits més saludables i sostenibles. També es preveu una major connexió emocional amb el que mengen, facilitant canvis reals en el dia a dia.

Proposta d'implementació:

Per implementar aquesta acció primer caldrà fer una revisió curricular per definir els continguts i competències a treballar en cada etapa, a continuació caldrà dissenyar el guió de l'activitat i crear els materials de cada repte.

Exemples inspiradors:

- Menja sa per tu i pel planeta: <https://fundesplai.org/banc-recursos/recurs/menja-sa-per-tu-i-pel-planeta/>
- Que no et falti de res: alimentació equilibrada: <https://www.funbrain.cat/tallers-cientifics/que-no-et-falti-res-alimentacio-equilibrada/>
- 8 Jocs per treballar l'alimentació saludable a l'escola o a l'esplai: <https://escoles.fundesplai.org/blog/recursos/jocs-treballar-alimentacio-saludable-escola-o-esplai/>

Pressupost estimat	- Disseny dels continguts i materials: 1.000-1500 € - Monitoratge: 150€ (1,5 hores de taller) - Difusió: recursos propis a través del catàleg AIRE i presentació a la XESI.
---------------------------	---

ACCIÓ 10: DISSENYAR UNA ACTIVITAT NOVA SOBRE GEOLOGIA

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIS

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinataris	- Educació primària (5è a 6è de primària) - Educació secundària (1r a 4t d'ESO) - Ciutadania
Àmbit temàtic	Ecologia, biodiversitat i paisatge
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema
Relació amb ODS	15. Vida terrestre
Objectiu de l'acció	Dissenyar i incorporar al catàleg AIRE una nova activitat educativa sobre geologia permeti per descobrir les característiques de l'entorn i la seva relació amb el paisatge i la biodiversitat de la zona.

Descripció:

La proposta d'incorporar una activitat sobre geologia sorgeix de la sessió participativa amb tècnics municipals, en la qual es va comentar l'oportunitat d'ampliar l'oferta educativa afegint continguts sobre geologia ja que és un projecte que es va iniciar creant uns cartells informatius però que es va aturar. A la sessió es proposa reprendre el projecte i vincular els plafons a un itinerari educatiu.

Es proposa per tant, dissenyar d'una activitat que es centri en descobrir com és la geologia del municipi. L'activitat es dissenyaria de manera coordinada amb el Departament d'Espais Verds i es basaria en fer un recorregut on els participants observin i comprenguin la relació com és la geologia de l'entorn i la seva relació amb el paisatge, vegetació i la fauna que podem observar avui dia.

La proposta s'adreçaria principalment a centres educatius, sobretot a cicle superior i ESO on es treballen continguts relacionats amb el medi natural i les ciències de la Terra. Es proposa també que sigui una activitat oberta a famílies durant els caps de setmana.

Durant el recorregut, es realitzarien parades interpretatives on una persona experta faria les explicacions pertinents, i es podrien incloure dinàmiques pràctiques i d'observació, per exemple:

- Analitzar el pH del sòl, comprovar la textura per definir la seva composició.
- Comparació amb diferents tipus de sòl de la zona. Observar zones més humides amb zones més seques (cara nord i cara sud).
- Petit experiment com ara bé una simulació de l'erosió amb aigua per entendre la forma del territori.

A partir d'aquestes dinàmiques es pretén fomentar hàbits d'observació i cura de l'entorn i augmentar la curiositat científica per entendre el funcionament dels ecosistemes a partir de la vivència.

Proposta d'implementació:

Per dur a terme aquesta activitat és necessari:

- coordinar-se amb el Departament d'Espais Verds per identificar els espais més adients de l'entorn fluvial i definir els continguts que es voldran treballar i els objectius d'aprenentatge i pedagògics de l'activitat.
- adaptar la proposta a diferents nivells educatius.

A continuació:

- dissenyar l'itinerari i produir/comprar els materials necessaris per l'activitat (guies, lopes, altres recursos...).
- contractar un educador/a ambiental per al desenvolupament de l'activitat.
- informar als centres educatius de la nova proposta i incloure-la al catàleg AIRE.
- definir el calendari i vies de difusió per a les activitats en cap de setmana adreçades a ciutadania i públic familiar.

Es recomana fer una prova pilot de l'activitat per valorar si cal fer alguna millora abans d'incorporar-la al catàleg.

Exemples inspiradors:

Itineraris geològics per la divulgació i formació en Geologia de geoleg.cat:

<https://www.geoleg.cat/index.php/serveis/itineraris-geologics/>

Pressupost estimat	Si s'externalitza el servei: - Disseny de l'activitat (continguts i itinerari): 1000-1500€ (variable en funció del nombre de nivells educatius diferents). - Producció/compra de materials: 300 € aprox. (variable en funció de les pràctiques que finalment es realitzin). - Monitoratge: 150 € (itinerari d'1,5 hores). - Difusió: recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	--

ACCIÓ 11: CREAR ACTIVITATS DE 0 A 6 ANYS: “PETITS EXPLORADORS”

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIU

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinatari de l'activitat	- Llars d'infants (de 0 a 3 anys) - Centres educatius (educació infantil de 3 a 5 anys i cicle inicial de primària)
Àmbit temàtic	Variable en funció de l'activitat que es dissenyi finalment.
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema
Relació amb ODS	4. Educació de qualitat 11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Consum i producció responsables 15. Vida terrestre
Objectiu de l'acció	Introduir els valors ambientals i el respecte pel medi des de la primera infància mitjançant experiències educatives adaptades a les necessitats dels infants de 0 a 6 anys.

Descripció:

Sovint els infants més petits (de 0 a 6 anys) no disposen d'una oferta educativa ambiental específica. Dissenyar una activitat educativa adreçada a aquest col·lectiu requereix, no només coneixement ambiental, sinó coneixement sobre el desenvolupament físic, neuronal i emocional d'aquesta etapa educativa.

A l'hora de dissenyar una activitat, cal definir molt bé l'edat concreta a la que s'adreça, doncs en aquesta etapa la diferència d'un any suposa diferències molt significatives en el nivell de desenvolupament i adquisició d'habilitats per part dels infants). Es recomana fomentar formats tipus:

- Manipulatiu i de diferents textures (per exemple teles diferents).
- Elements de colors i formes diferents (han de ser de material sostenible i aptes per a infants pel que fa a la mida i composició).
- Resistents per a que puguin jugar.
- Incloure elements amb colors vius i sons.
- Elements i imatges que coincideixin amb el seu entorn per a facilitar la comprensió i relació.

Dels 0 als 3 anys: actualment, l'oferta d'activitats d'educació ambiental del catàleg AIRE d'Igualada té una presència molt limitada de propostes específicament dissenyades per a infants de 0 a 3 anys. Aquesta franja d'edat, però, és clau per al desenvolupament sensorial, emocional i cognitiu, i ofereix una oportunitat rellevant per iniciar el vincle amb l'entorn natural. Es proposa ampliar el catàleg amb activitats adaptades a les capacitats i necessitats d'aquesta etapa, basades en l'experimentació, el joc i la descoberta sensorial. L'objectiu és la generació d'experiències positives amb la natura, que constitueixin la base d'una futura consciència ambiental.

Les activitats es plantegen amb una metodologia vivencial, flexible i respectuosa amb els ritmes dels

infants, prioritzant el contacte directe amb materials naturals, textures, sons i elements de l'entorn. També es té en compte la importància del moviment, la manipulació i la interacció amb l'espai. Alguns exemples de tallers que es podrien incorporar al catàleg són:

- **Capses sensorials de natura:** exploració lliure amb elements com fulles, pinyes, terra, pedres o escorça, per estimular el tacte, l'olfacte i la curiositat.
- **El bosc dels sons:** descoberta de sons naturals (ocells, vent, aigua) i experimentació amb materials per reproduir-los, afavorint l'escolta i la connexió amb l'entorn.
- **Joc lliure amb aigua i terra:** activitats de transvasament, manipulació i experimentació amb elements naturals, que permeten treballar la motricitat i la relació causa-efecte.

Aquestes propostes es poden desenvolupar tant als espais exteriors de les llars d'infants com en entorns naturals propers, adaptant-se a les condicions de cada centre.

La incorporació d'aquest tipus d'activitats al catàleg AIRE permetria cobrir un buit existent, ampliar l'abast del programa i reforçar una educació ambiental continuada des de les primeres etapes de la vida.

Dels 3 al 6 anys: un format que funciona molt bé en aquesta etapa educativa, són els contacontes teatralitzats. Han d'estar dinamitzat per una persona experta amb bones habilitats comunicatives amb infants i que els engresqui per poder traslladar els missatges clau de forma lúdica.

Un contacontes permet sensibilitzar als infants sobre el seu entorn a partir de contes. Es recomana que l'argument del conte sigui ambiental i relacionat amb la vida quotidiana dels nens com l'escola, el parc, la ciutat... D'aquesta manera els sigui fàcil d'imaginar i es puguin sentir connectats amb el conte.

El conte a més es pot dissenyar de manera participativa, és a dir, que en algun moment de la història, els infants tinguin un paper actiu: hagin de resoldre alguna prova senzilla, respondre a una pregunta, etc. A l'hora de dissenyar el conte o un altre format educatiu per infants de 0 a 6 anys, haurà de tenir en compte l'edat del públic específica i simplificar els conceptes ambientals que es volen explicar

Com que es tracte de contes teatralitzats, també s'ha de preveure la posada en escena. El dinamitzador de l'activitat ha de portar un vestuari relacionat amb la temàtica del conte, s'han de preparar materials de suport perquè els infants puguin seguir la història fàcilment, i també es podria preparar algun element de decoració per ambientar el conte.

Aquestes activitats infantils es poden realitzar en els centres educatius però també en biblioteques, centres cívics, espais de referència d'Igualada i fins i tot a l'espai públic en el marc d'un esdeveniment local.

IMPORTANT: a l'hora de dissenyar i produir materials adreçats a grups d'educació infantil (especialment de 0 a 3 anys) es recomana contactar amb empreses/entitats especialitzades per garantir la seguretat i l'adequació tant dels materials com de les metodologies.

Proposta d'implementació:

Es considera imprescindible comptar amb el suport d'una empresa especialitzada en el disseny d'activitats i recursos per a la primera infància.

Proposta d'implementació de les propostes del 0 al 3 anys:

- Fer un llistat de temàtiques ambientals que es volen treballar amb infants.
- Disseny de 2-4 activitats específiques adaptades a primera infància.
- Fer una prova pilot en llars d'infants del municipi.
- Formació o acompanyament a educadores.
- Incorporació progressiva al catàleg.

Proposta d'implementació de les propostes de 3 a 6 anys:

- Fer un llistat de temàtiques ambientals que es volen treballar amb infants.
- Contractar una empresa o persona experta en dissenyar propostes educatives infantil.
- Contractar un educador ambiental o dinamitzador que realitzi l'activitat.
- Fer una correcta difusió per tal que es pugui repetir l'activitat diverses vegades.

Exemples inspiradors de 0 a 3 anys:

- Centre Montessori: <https://www.monmontessori.com/que-hacemos>
- 10 activitats d'experimentació a la natura per a nadons:
<https://escoles.fundesplai.org/blog/petita-infancia/10-activitats-d'experimentacio-a-la-natura-per-a-nadons/>
- L'educació mediambiental a l'escola bressol. Sostenibilitat des de la primera infància:
<https://www.cavallcartro.cat/educacio-ambiental-escola-bressol-sostenibilitat-primera-infancia>
- La Capsa de Natura, nova eina d'aprenentatge a les escoles bressol del Prat:
<https://www.sostenible.cat/article/la-cAPSa-de-natura-nova-eina-daprenentatge-a-les-escoles-bressol-del-prat>

Exemples inspiradors de 3 a 6 anys:

- El conte del Senyor Riu de la DiBa: <https://www.diba.cat/es/web/mediambient/el-conte-del-sr-riu>
- Contes de natura: la vida a la bassa (Escola de Natura de Parets):
<https://setmananatura.cat/2021/activitat/contes-de-natura-en-familia-la-vida-a-la-bassa/>

Pressupost estimat	- Disseny de l'activitat: 2000 € aprox. - Dinamització: 190 €/hora. - Difusió: recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	---

ACCIÓ 12: VISITA A LES INSTAL·LACIONS PROPERES VINCULADES A LA GESTIÓ AMBIENTAL: COM FUNCIONA IGUALADA?

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIUS

OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE

Destinatari	- Educació primària (5è i 6è de primària) - Educació secundària (1r a 4t d'ESO) - Educació post obligatòria (Batxillerat, Cicles formatius) - Centre de Formació d'adults - Ciutadania - Entitats i associacions locals
Àmbit temàtic	Variable en funció de les instal·lacions que es puguin visitar: - Residus - Consum responsable - Energia - Aigua
Visions d'Educació Ambiental	3. Els problemes ambientals 4. La gestió ambiental
Relació amb ODS	6. Aigua neta i sanejament 9. Indústria, innovació i infraestructures 11. Ciutats i comunitats sostenibles
Objectiu de l'acció	Donar a conèixer la importància de la participació ciutadana a l'hora de gestionar els residus, l'aigua i l'energia coneixent en viu el funcionament de les instal·lacions que s'encarreguen de la seva gestió.

Descripció:

Igualada té al seu municipi algunes instal·lacions d'interès com la depuradora d'aigües residuals. D'altres estan a prop del municipi com la planta de compostatge de Jorba. Tots els municipi han de gestionar les aigües residus i els residus domèstics que es generen els seus habitants. Amb l'objectiu de donar visibilitat al procés de gestió que hi ha darrera de la depuració d'aigües i de la recollida dels residus, es proposa visitar les instal·lacions on es gestionen els residus d'Igualada. L'objectiu de les visites, a més d'augmentar el nivell de coneixement també és el de conscienciar sobre la importància de les accions que fem des de casa (no llençar deixalles pel lavabo ni pel carrer, utilitzar productes biodegradables i evitar l'ús de tovalloletes, separar els residus en origen, utilitzar bosses compostables per la fracció orgànica, etc.)

Es proposa és crear un cicle de visites guiades adreçades a centres educatius (des de 5è de primària en endavant) que es podria ampliar a la ciutadania (inscripció individuals) i entitats que estiguin interessades.

Les instal·lacions properes que es proposen visitar són les següents:

-
- **Dipòsit controlat de residus:** Els residus no reciclables d'Igualada es transporten fins al dipòsit controlat de Pujalt.
 - **Planta de compostatge:** els residus orgànics es tracten a la planta de compostatge de Jorba.
 - **Depuradora d'aigües residuals:** s'ubica a Igualada, al Carrer del Rec.
 - **Deixalleria:** s'ubica a Igualada, al carrer de França

Altres exemples d'instal·lacions que es podrien visitar són:

- Plantes de separació d'envasos.
 - Calderes de biomassa.
 - Comunitats energètiques.
 - Planta potabilitzadora d'aigua.
-

Proposta d'implementació

La primera tasca és inventariar quines instal·lacions formen part de la gestió ambiental de la ciutat (depuradores, potabilitzadores, instal·lacions de gestió de residus municipal per a cada fracció, calderes de biomassa, comunitats energètiques, etc.). A continuació, cal contactar amb cada una de les instal·lacions per acordar com i quan es podrien realitzar les visites. Caldrà establir el nombre de visites anuals, dies de la setmana, franja horària, etc.

Cal tenir en compte si la proposta s'obre a ciutadania, preveure el sistema d'inscripcions.

Valorar la possibilitat de subvencionar l'autocar per a les visites als espais que estan fora d'Igualada.

Crear el canal de comunicació per informar de les normes de seguretat de cada instal·lació als participants.

En el cas dels centres educatius es poden utilitzar els canals de comunicació ja actius per informar de les visites i les seves condicions així com formalitzar les reserves a través de la web del catàleg AIRE.

Exemples inspiradors:

- Com funciona Barcelona? <https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/centres-educatius/recursos/com-funciona-barcelona>
- Compartim un futur: <https://goo.su/9X1hSv>
- Visita al CTR-Vallès: https://www.residusvalles.cat/visita_ctrv_primaria

Pressupost estimat	- Recursos propis de l'Ajuntament (per inventariar espais i contactar amb les instal·lacions per crear el protocol de visites). - Educador/a ambiental que realitzi la visita: 150 €/hora - Autocar: 300 € per transport (variable en funció de la distància i l'empresa contractada).
---------------------------	--

ACCIÓ 13: REALITZAR TALLERS DE REPARACIÓ VINCULATS A LA VISITA A LA DEIXALLERIA**LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIU****OBJECTIU 1.1: AMPLIAR, ACTUALITZAR I COMPLETAR LES PROPOSTES EDUCATIVES QUE S'OFEREIXEN A TRAVÉS DEL CATÀLEG AIRE**

Destinatari de l'activitat	- Educació primària (1r a 6è de primària) - Educació secundària (1r a 4t d'ESO) - Educació postobligatòria (Batxillerat, Cicles formatius) - Escoles d'Adults - Ciutadania
Àmbit temàtic	Residus i consum
Visions d'Educació Ambiental	4. La gestió ambiental de la ciutat
Relació amb ODS	12. Consum i producció responsables
Objectiu de l'acció	Fomentar la prevenció de residus i el consum responsable a través de tallers pràctics de reparació vinculats a la deixalleria municipal, promovent d'aquesta manera la reutilització d'objectes i la participació activa de la ciutadania.

Descripció:

Aquesta acció sorgeix de la sessió participativa realitzada amb el Consell d'Infants d'Igualada. En aquesta sessió, els infants van identificar la deixalleria com un espai clau de la ciutat relacionat amb ambientals i també van posar de manifest la necessitat de que les activitats escolars siguin més pràctiques i participatives.

Una altra reflexió dels infants durant la trobada va ser que moltes persones llencen objectes que encara estan en bon estat o que, amb petites reparacions, tornarien a funcionar correctament.

A partir d'aquestes reflexions sorgeix la idea de dissenyar tallers de reparació que puguin complementar una visita educativa a la deixalleria municipal.

L'activitat consistiria en una visita guiada a la deixalleria per poder conèixer el seu funcionament, fomentar el seu ús i alhora, incidir en la importància de la reutilització i de la prevenció en la generació de residus. Després d'aquesta visita, es realitzaria un taller pràctic de reparació dinamitzat per una persona experta en la matèria que portaria les eines i els materials necessaris per dur a terme el taller.

El taller es podria fer en un espai de la deixalleria o bé, posteriorment, a l'aula del centre educatiu.

Els participants de l'activitat portarien objectes quotidians de casa seva que estiguin trencats o en desús per intentar reparar-los durant el taller. Alguns d'aquests objectes podrien ser: paraigües trencats, peces de roba amb desperfectes, joguines, bicicletes, petits electrodomèstics o altres aparells electrònics (s'haurà de definir els tipus d'objecte portar depenent de l'expert que vingui a fer de tallerista).

A part de valorar aquesta possibilitat que els participants portin objectes de casa, es pot també comptar amb els objectes que hi ha a la deixalleria i intentar recuperar-los per donar-los una segona vida.

Mitjançant l'activitat es treballarien conceptes vinculats a l'economia circular, el consum responsable i la reducció de residus a través habilitats pràctiques i una mirada crítica envers els models de consum actuals.

L'oferta de l'activitat es podria donar tant a centres educatius com a tallers dirigits a espais i famílies durant els caps de setmana per així, afavorir la participació ciutadana i reforçar l'àmbit comunitari de l'acció.

Proposta d'implementació:

Per dur a terme aquesta acció és necessari:

- Establir una coordinació entre el servei de deixalleria, el departament de medi ambient i els equip educatius.
- Identificar quins tipus d'objectes i reparacions són els més adequats segons l'edat dels participants.
- Comptar amb un ventall ampli de persones expertes o entitats especialitzades en reparació i reutilització.

Un cop aquests objectius estiguin assolits s'haurà de:

- Dissenyar una visita educativa a la deixalleria municipal.
- Preparar taller pràctics amb els materials i les eines que calguin.
- Establir protocols de seguretat i materials de protecció que calguin durant els tallers.

Un cop tot el que s'ha esmentat estigui en funcionament, caldrà fer proves pilot amb alguns centres educatius, s'haurà d'adaptar les activitats als diferents nivells educatius i s'haurà d'incorporar l'activitat al Catàleg AIRE.

Per complementar, es pot adaptar l'activitat al públic familiar pels caps de setmana o també per esdeveniments específics dintre del marc de la prevenció de residus.

Exemples inspiradors:

Espai on es dona servei per als ciutadans a tallers de reparació d'objectes trencats o en desús:

<https://www.repaircafe.org/es/>

Pressupost estimat	- Tallerista expert: 150-200 € per taller - Visita guiada a la deixalleria: personal propi de la instal·lació o si s'externalitza: 120-150 € per visita.
---------------------------	--

ACCIÓ 14: CREAR UN REPOSITORI DE RECURSOS EDUCATIUS I CONTACTES PER FOMENTAR LES ALIANCES AMB ALTRES COL·LECTIUS PÚBLICS I PRIVATS.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: MILLORAR LA GESTIÓ DE LES ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

OBJECTIU 1.2: OFERIR RECURSOS COMPLEMENTARIS (A LES ACTIVITATS EDUCATIVES DEL CATÀLEG)

Destinataris	- Centres educatius (docents) - Entitats
Àmbit temàtic	Tots els àmbits.
Objectiu de l'acció	Elaborar un repositori per a que els docents i entitats puguin consultar i trobar el suport que necessiten a l'hora de realitzar una activitat o projecte ambiental. El repositori inclou propostes d'activitats, projectes, persones expertes, entitats, etc.

Descripció:

Aquesta acció pretén posar a disposició dels docents i entitats un inventari de recursos que es poden posar a disposició com per exemple: activitats educatives ambientals, projectes d'aprenentatge-servei subvencionats, recursos per campanyes de sensibilització, materials en préstec, contacte d'entitats, empreses i persones expertes en diversos temes ambientals, etc.

Aquest inventari pot tenir forma de repositori web i que estigui a disposició a través del web municipal en un apartat de específic o bé simplement un document que es pot adjuntar per mail i fer arribar als centres educatius. Per a cada activitat, projecte o recurs s'ha d'indicar el títol, àmbit temàtic, entitat/administració que el lidera, breu descripció, perfil dels destinataris, com sol·licitar-lo.

Així doncs pot tenir els següents apartats:

- **Activitats educatives i projectes ambientals que ofereix l'Ajuntament d'Igualada:** en aquets bloc caldria incloure activitats que tinguin continuïtat en el temps.
- **Activitats educatives ambientals d'altres administracions i/o entitats**
- **Activitats i recursos per les setmanes i dies internacionals:**
- **Banc de contacte d'entitats, empreses i persones expertes en diferents temes ambientals** que poden donar suport educatiu a través d'activitats, assessorament i acompanyament en projectes.
- **Recursos d'utilització autònoma** com les maletes pedagògiques, guies, documentals, contes, etc.

Proposta d'implementació:

En primer lloc caldrà definir quin tipus de recurs es vol incloure en l'inventari. A continuació definir els apartats informatius que ha de contenir cada recurs i definir el format de publicació (espai web, pdf, etc.). A continuació caldrà fer la recerca dels recursos i contactar amb els responsables per informar-los que se'ls inclourà en aquest repositori (especialment en l'apartat del banc de contactes de d'entitats, empreses i persones expertes en diferents temes ambientals).

Exemples inspiradors:

- Banc de recursos educatius de l'Ajuntament de Tarragona:
<https://www.tarragona.cat/educacio/institut-municipal-deducacio/recursos-educatius>

Pressupost estimat	- Definició, recerca i creació: 2.000-3000 € - Difusió: recursos propis de l'Ajuntament crear un apartat específic al catàleg AIRE.
---------------------------	---

ACCIÓ 15: CREAR I/O DONAR SUPORT A PROJECTE APS – SERVEI COMUNITARI**LÍNIA ESTRATÈGICA 1: RESPONDRE A LES NECESSITATS ACTUALS DELS CENTRES EDUCATIU****OBJECTIU 1.2: OFERIR RECURSOS COMPLEMENTARIS (A LES ACTIVITATS EDUCATIVES DEL CATÀLEG)**

Destinataris	- Educació secundària (3r a 4t d'ESO) - Centre de Formació d'adults - Entitats i associacions locals
Àmbit temàtic	Variable en funció de la temàtica del projecte
Visions d'Educació Ambiental	Variable en funció del tipus de servei que inclogui el projecte. A mode orientatiu: 4. La gestió ambiental de la ciutat 5. La transformació de l'entorn
Relació amb ODS	Variable en funció del projecte seleccionat. A mode orientatiu: 4. Educació de qualitat 12. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Consum i producció responsables 14. Acció climàtica 15. Vida terrestre
Objectiu de l'acció	Facilitar i fomentar l'aplicació de la metodologia APS (transformadora), en els centres educatius que alhora apropin a l'alumnat a l'entorn natural i altres temàtiques ambientals del municipi.

Descripció:

Els projectes d'aprenentatge servei (APS) són una proposta educativa que consten de dues grans parts: les sessions d'aprenentatge i les sessions de servei. Aquestes dues parts estan combinades en un sol projecte, en el qual l'alumnat es forma a la vegada que fa un servei a la comunitat. L'objectiu, per tant, és formar a l'alumnat en un tema ambiental concret per a poder oferir i desenvolupar un servei a la comunitat que impliqui una millora, per exemple, de l'entorn proper o d'un espai natural.

Els projectes poden ser de diferents temàtiques ambientals, per exemple, biodiversitat, qualitat ambiental, salut ambiental, energia, consum de proximitat, etc. Es proposa dissenyar per a cadascun dels eixos temàtics que es treballen des del departament de medi ambient, una guia didàctica que inclogui els continguts i recull de recursos per treballar a les sessions d'aprenentatge que serveixi com la pauta pels equips docents i també una proposta pràctica de possibles serveis a realitzar.

Algunes sessions d'aprenentatge poden ser activitats que ja s'ofereixin al programa d'educació ambiental de l'Ajuntament, o bé, des d'altres administracions i entitats, equipaments, etc. Per al disseny d'aquestes propostes didàctiques, es recomana prioritzar com a públic destinatari l'alumnat de 3r i 4t d'ESO que té l'obligació curricular de realitzar el Servei Comunitari, però no exclou a altres nivells educatius com cicles formatius i de centres de formació de persones adultes.

Cada projecte podria comptar amb el suport presencial puntual d'un educador/a ambiental per tal de supervisar el projecte i ajudar a donar-li una direcció. Tot i així, la responsabilitat del projecte la tindran els alumnes i els docents. L'educador/a ambiental també podria proporcionar una guia, que serveixi per

realitzar les sessions d'aprenentatge de manera autònoma, i material complementari per poder preparar el projecte adequadament.

També és important buscar entitats ambientals locals amb les quals poder col·laborar i tenir un vincle. Aquestes entitats poden aportar nous coneixements enfocats en el projecte, nova informació i donar suport al projecte. La suma de l'aportació de l'Ajuntament, les entitats locals i el material i ajuda dels educadors/es, el projecte estarà prou recolzat.

Aquest projecte pretén aconseguir una transformació positiva i real de l'entorn implicant als joves i augmentant el sentiment de cura i pertinença, treballar en xarxa amb altres agents del territori alhora que es dona resposta a una necessitat educativa.

A l'hora d'impulsar aquesta acció hi ha dos opcions que poden ser complementàries:

- **Facilitar als centres educatius la participació en projectes APS ja existents.** Alguns exemples són:
 - Mercats sostenibles de la Diputació de Barcelona (sol·licitud a través de l'Ajuntament). Més informació: <https://www.diba.cat/ca/web/mercats-sostenibles/materials-APS>
 - Estudi de la qualitat acústica d'un equipament públic de la Generalitat de Catalunya (sol·licitud directa per part dels centres educatius):
https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/atmosfera/contaminacio_acustica/sensibilitzacio-educacio-ambiental/recursos-edu-activitats/projectes-aprenentatge-servei/
 - **Projectes APS que s'impulsen des del departament d'Educació de l'Ajuntament.**
- **Crear un projecte APS local connectat al territori i per donar resposta a una necessitat de l'entorn proper.** En aquest cas, és necessari contractar a una empresa o entitat especialitzada en aquesta metodologia o bé sol·licitar el suport tècnic a la Diputació de Barcelona: <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=434779>
- **Crear projectes propis de l'Ajuntament:** per exemple, la organització i dinamització d'un mercat d'intercanvi escolar (dins de l'escola o entre diferents centres educatius). Aquesta és una proposta que sorgeix durant la sessió participativa amb el Consell d'Infants.

Proposta d'implementació:

A l'hora de fer un servei a la comunitat és important que estiguin clares les limitacions que pot tenir el centre i la quantitat d'hores que es disposen. Un cop es tingui clar l'abast al qual es pot arribar, es podrà començar a dissenyar un projecte d'aprenentatge i servei o bé triar un ja existent que sigui replicable al municipi.

És important facilitar la informació a final del curs (mes de juny) per a que els centres educatius puguin seleccionar els projectes per al curs vinent. Habitualment el 1r trimestre del curs és per fer una bona organització i planificació i es desenvolupen durant el 2n i/o 3r trimestre del curs.

Com sol·licitar el suport tècnic a la DiBa per a la creació d'un projecte APS ambiental local:
<https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=434779>

Exemples inspiradors:

- Diputació de Barcelona: guies i models APS ambientals:
<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/guies-i-models-de-projectes-APS-ambientals/-/cercadordocuments/cerca>
- Centre promotor de l'APS: <https://aprenentatgeservei.cat/>
- CNEA – APS ambiental: <https://www.cnea.cat/APS-ambiental>
- *Swap party*: intercanvi la teva roba (Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental): <https://www.residusvalles.cat/swap-party/>

Pressupost estimat	- Recursos propis de l'Ajuntament. - Possibilitat de sol·licitar el suport tècnic a la Diputació de Barcelona per al disseny del projecte APS. En cas d'externalitzar el servei: - Recerca de projectes i elaboració del repositori: 1.500 €. - Disseny d'un projecte APS per part d'una empresa o entitat (variable en funció de la temàtica, el nombre de sessions i el tipus de servei i si inclou prova pilot o no): entre 2500-3-500 €.
---------------------------	---

ACCIÓ 16: PROMOCIONAR PROPOSTES DE PROJECTES DE CIÈNCIA CIUTADANA**LÍNIA ESTRATÈGICA 1: RESPONDRE A LES NECESSITATS ACTUALS DELS CENTRES EDUCATIUS****OBJECTIU 1.2: OFERIR RECURSOS COMPLEMENTARIS (A LES ACTIVITATS EDUCATIVES DEL CATÀLEG)**

Destinatari	Educació secundària (1r a 4t d'ESO)
Àmbit temàtic	Ecologia, biodiversitat i paisatge Canvi climàtic i sostenibilitat
Visions d'Educació Ambiental	1. La ciutat com a aula 2. La ciutat com a ecosistema 3. Els problemes ambientals de la ciutat 5. La transformació de la ciutat
Relació amb ODS	4. Educació de qualitat 13. Acció pel clima 15. Vida terrestre 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Introduir projectes de ciència ciutadana al catàleg AIRE per fomentar la participació activa de l'alumnat en la recollida de dades ambientals i en la comprensió de problemàtiques reals del territori.

Descripció:

Sota el títol “FEM CIÈNCIA: L'ALUMNAT COM A PROTAGONISTA DEL CONEIXEMENT AMBIENTAL” aquesta acció proposa incorporar projectes de ciència ciutadana com a eina educativa dins el catàleg AIRE d'Igualada (com a recurs complementari), permetent que l'alumnat participi en processos reals de recerca científica.

La ciència ciutadana es basa en la col·laboració entre persones no expertes i la comunitat científica per recollir i analitzar dades, contribuint així a generar coneixement útil per a la gestió ambiental . En l'àmbit educatiu, aquest enfocament permet treballar continguts curriculars alhora que es fomenta el pensament crític, la responsabilitat i la implicació amb l'entorn.

L'activitat es planteja en tres fases. En primer lloc, es realitza un taller introductori a l'aula conduït per una persona experta, on s'explica què és la ciència ciutadana, com funcionen els projectes, com es recullen dades i com s'interpreten mapes o plataformes col·laboratives. També es treballa la utilitat real d'aquestes dades en la investigació i la presa de decisions.

En una segona fase, es duu a terme una sortida pràctica al territori, guiada per la mateixa persona experta, on l'alumnat aplica la metodologia del projecte escollit (observació, registre de dades, ús d'*apps* o eines digitals).

Finalment, es promou la continuïtat del projecte de manera autònoma des del centre educatiu, facilitant que l'alumnat pugui seguir contribuint amb dades al llarg del temps i reforçant així el vincle

amb el territori.

Aquest format permet passar d'un aprenentatge teòric a una experiència real i significativa, en què l'alumnat esdevé agent actiu en la generació de coneixement ambiental.

Exemples de projectes de ciència ciutadana

- **Projecte Oreneta:** és una iniciativa d'estudi dels ocells i el medi urbà basada en la participació ciutadana i en el seguiment dels nius d'oreneta cuablanca (*Delichon urbicum*) dels pobles i ciutats de Catalunya, Balears i País Valencià.
<https://www.orenetes.cat/>
- **Programa de seguiment de ratpenats:** plataforma de ciència ciutadana per l'estudi de les poblacions de quiròpters.
<https://www.ratpenats.org/>
- **Ornitho:** plataforma de registre d'observacions d'aus que permet fer seguiment de la biodiversitat i contribuir a estudis científics sobre distribució i migració. <https://www.ornitho.cat/>
- **RitmeNatura (CREAF):** projecte de seguiment fenològic on la ciutadania observa canvis en plantes i animals (floració, migracions) per estudiar els efectes del canvi climàtic .
<https://www.creaf.cat/es/investigacion/directorio-de-investigacionobservatorio-fenologico-ciudadano-ritmenatura>
<https://www.ritmenatura.cat/>
- **FenoDato (CREAF):** Iniciativa per registrar dades sobre els cicles naturals (floració, aparició d'insectes, etc.) i analitzar com es veuen afectats pel canvi climàtic.
<http://www.fenodato.net/>
- **iNaturalist / Natusfera:** plataformes globals on els participants poden fotografiar i registrar espècies, contribuint a bases de dades científiques sobre biodiversitat.
<https://www.inaturalist.org/>
<https://spain.inaturalist.org/>
- **IASTracker:** projecte per detectar i mapar espècies invasores mitjançant observacions ciutadanes geolocalitzades.
<https://ciencia-ciudadana.es/project/81>
- **Invaplant:** iniciativa per a la detecció de flor exòtica (MITECO):
<https://www.inaturalist.org/projects/invaplant>

Proposta d'implementació:

Per implementar aquest acció, caldrà:

- Elaborar un inventari de projectes de ciència ciutadana ben detallat.
- Seleccionar els projectes de ciència ciutadana més adequats al context local.
- Difondre la proposta entre els centres educatius.
- Realitzar una sessió introductòria a l'aula de la mà d'una persona experta (per grup classe).
- Realitzar una sortida pràctica per recollida de dades de la mà d'una persona experta.
- Mostar l'ús d'eines digitals (*apps*, mapes col·laboratius).
- Seguiment autònom des del centre educatiu.
- Possible retorn o visualització de dades recollides i oferir-les a través del web municipal o en una jornada d'intercanvi d'experiències (**veure acció 17**).

Exemples inspiradors:

- FenoDato busca ciudadanos para seguir cómo el cambio climático altera el ritmo de la naturaleza: <https://www.creaf.cat/es/articulos/fenodato-busca-ciudadanos-para-seguir-como-el-cambio-climatico-altera-el-ritmo-de-la-naturaleza>
- Ciència Ciutadana a les Escoles: <https://www.barcelona.cat/barcelonaciencia/ca/ciencia-la-ciutat/la-ciencia-i-la-ciudadania/oficina-de-ciencia-ciudadana/ciencia-ciudadana-les>
- Cleanair@schools: Proyecto de ciencia ciudadana en escuelas de Girona: <https://www.miteco.gob.es/es/ceneam/ea-otras-unidades/cleanairschools-girona.html>
- 15 projectes de ciència ciutadana per fer amb infants i joves: <https://escoles.fundesplai.org/blog/recursos/ciencia-ciudadana-escola/>
- Eduscopi: <https://eduscopi.com/projectes/ciencia-ciudadana-a-les-escoles/>

Pressupost estimat	- Segons els projecte, les entitats o administracions impulsores, s'ofereixen les sessions de formació de forma gratuïta. - En cas de contractar una persona experta per a la realització del taller teòric i pràctic, el preu pot ser molt variable en funció de l'entitat: entre 200 i 400 € per sessió. - Elaboració del repositori: 800 € aprox.
---------------------------	--

ACCIÓ 17: CONGRÉS INFANTIL I JUVENIL SOBRE CIÈNCIA I MEDI AMBIENT**LÍNIA ESTRATÈGICA 1: DONAR RESPOSTA A LES NECESSITATS DELS CENTRES EDUCATIS****OBJECTIU 1.2: OFERIR RECURSOS COMPLEMENTARIS (A LES ACTIVITATS EDUCATIVES DEL CATÀLEG)**

Destinatari	- Alumnat d'escoles i instituts - Docents dels centres educatius - Entitats d'estudi, institucions i centres de recerca.
Àmbit temàtic	Ciència i medi ambient.
Relació amb els ODS	4. Educació de qualitat 11. Ciutats i comunitats sostenibles 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	- Animar als centres educatius a fer projectes sobre ciències i medi ambient, especialment petites recerques amb mètode científic. - Fomentar l'aprenentatge de l'alumnat a través de l'intercanvi i exposició dels seus projectes al Congrés. - Reconèixer, donar valor i utilitat al treball fet als centres.

Descripció:

Els centres educatius d'Igualada tenen programes i projectes sobre ciència, medi ambient i sostenibilitat, especialment els que formen part de la Xarxa d'Escoles Sostenibles d'Igualada (XESI). Aquests projectes sovint s'emmarquen en metodologies o processos d'aprenentatge com el treball per projectes, el servei comunitari, l'aprenentatge servei o els treballs de síntesi o recerca. Per tal de posar en valor aquests projectes i animar a aquests centres a seguir-ne fent, i a d'altres a començar, es proposa generar un espai de trobada, intercanvi i reconeixement en forma de congrés escolar.

El congrés escolar sobre ciència i medi ambient és una trobada entre centres educatius d'Igualada, on es dona la oportunitat a l'alumnat d'exposar el projecte ambiental que han realitzat. Aquest tipus d'esdeveniment és clau pel protagonisme de l'alumnat, l'experiència "vivencial" de presentar en una trobada així i el reconeixement que reben els i les participants per part d'altres alumnes, docents i del municipi.

Per iniciar el Congrés, es demanarà als centres educatius quins projectes volen exposar (dins la temàtica), ja sigui de manera oral o en format de cartell o pòster científic. Una vegada recollits els projectes, caldrà comptar amb una comissió que seleccioni els admesos, preferentment els que comporten un impacte real. A la pràctica, es poden seleccionar tots el que entrin dins la temàtica, prioritzant l'exposició oral d'aquells més rellevants o interessants.

Els docents poden rebre formació per tal d'acompanyar aquest procés. A més, d'un any en un altre, des de l'Ajuntament i institucions i entitats de recerca se'ls pot proposar temàtiques per als seus projectes. Durant el Congrés, serà important atorgar algun tipus de reconeixement als projectes presentats, i als centres, docents i alumnat que l'han presentat. Es pot fer a través de la presència de polítics municipals o d'institucions (universitats, centres, instituts d'estudis, entitats) o oferint alguna mena de diploma o premi.

El Congrés també pot ser un espai d'implicació de les famílies, convidant-les a assistir i acompanyar els

seus infants i joves. Posteriorment, els treballs en format pòster poden quedar exposats en algun equipaments cívics, per tal de donar-li també valor comunitari i de sensibilització ciutadana al propi Congrés.

Es compta amb l'antecedent de la "[Festa dels Drets dels Infants](#)", trobada on les unitats verdes (també conegudes com delegats verds o escamots) de cada centre de la XESI explicaven la feina feta durant aquell curs.

La proposta pot adaptar-se diferenciant dues línies segons l'etapa educativa. En el cas de la població infantil i de primària, el Congrés pot tenir un format més vivencial, divulgatiu i comunitari, centrat en projectes de descoberta de l'entorn, biodiversitat, horts escolars, residus o sostenibilitat quotidiana, amb exposicions més visuals, maquetes, murals o presentacions breus i dinàmiques. En canvi, en el cas de la població juvenil de secundària i postobligatòria, es pot potenciar una dimensió més científica, crítica i aplicada, vinculada a treballs de síntesi, aprenentatge servei, servei comunitari, treballs de recerca o projectes d'innovació ambiental, incorporant formats més propers a un congrés científic real, com pòsters, comunicacions orals, debats o espais d'intercanvi amb universitats, centres de recerca i entitats especialitzades. Aquesta diferenciació permet adaptar metodologies, nivells d'autonomia i tipus de reconeixement a cada franja d'edat, mantenint alhora un marc compartit de ciutat i de promoció de la sostenibilitat.

Proposta d'implementació:

Per realitzar aquesta acció és necessari:

En la fase de disseny i com a requisits previs per iniciar l'acció, és important trobar un encaix amb el calendari escolar, per exemple al final d'un trimestre (desembre/gener...) o a final de curs (juny). També cal especificar l'encaix curricular de la iniciativa per animar a participar-hi: competències com l'expressió oral i escrita o la possibilitat d'incloure treballs de recerca (batxillerat), treballs de síntesi (ESO) o el Servei Comunitari d'Educació Secundària, entre altres. És imprescindible la implicació dels docents de la XESI en el disseny i validació de la proposta.

Per la primera edició del Congrés, es pot apostar per una temàtica general de ciència i medi ambient o per temàtiques que ja s'estan treballant de manera extensa dins la XESI (per exemple biodiversitat i horts), per facilitar-ne la participació.

D'altra banda, pot ser necessari formar alguns docents i donar indicacions clares per fer l'exposició i els cartells per simular un congrés científic real, però sense generar una sobrecàrrega als docents.

A nivell d'Ajuntament, caldria una persona tècnica que faci les gestions associades al Congrés: recepció de candidatures de projecte, buscar un espai on fer la trobada, comunicar-se amb els centres i coordinar els diferents agents implicats. Per la difusió del Congrés i les seves indicacions, s'hauria d'aprofitar l'estructura comunicativa del Catàleg AIRE.

Per la selecció de projectes o per donar-los un reconeixement es pot comptar amb la complicitat d'entitats, institucions o centres de recerca, com per exemple: Museu de la Pell, Eixarcolant, Temps de Bosc, Per la Conca, Aula d'Entorn Rural de Can Mercaderet, la Universitat de Lleida (campus d'Igualada) o l'Observatori de Pujalt.

Exemples inspiradors:

- Congrés de la ciència feta pels Infants d'Osona, a la Universitat de Vic.
- Congrés de Ciència del Garraf (18a edició el 2025)
- Simposi de Treballs de Recerca de Batxillerat del Garraf (18a edició el 2026)
- Congrés de Ciència a l'Educació Infantil i Primària de Badalona (13a edició el 2026)
- Congrés de Ciència de Barcelona (12a edició el 2025)
- Congrés d'Ecociutat – Joves per la Sostenibilitat de Manresa, Sant Joan de Vilatorrada i el Pont de Vilomara (1a edició 2023)

Pressupost estimat	Hi ha una gran diferència de pressupost si s'internalitza per part de l'Ajuntament, docents voluntaris i entitats que ajudin a organitzar o si s'externalitzen certes tasques. Cal tenir en compte: - Cost del lloguer d'un espai (en cas de no ser municipal o cedit). - Cost d'un tècnic de so i equip necessari (en cas de no disposar-ne l'espai o l'Ajuntament). - Cost de la gestió d'inscripcions, comunicacions, acreditacions i logística del Congrés. - Cost de ponències i moderació de l'acte (opcional). - Cost del disseny i impressió de cartelleria i elements audiovisuals. - Cost d'un servei de càtering o dels productes per esmorzar (opcional). En total, el cost pot variar entre un cost de 800 – 2.500€ sense ponents ni grans serveis (coordinació, sala, so i inscripcions), i arribar fins a uns 8.000€ en cas d'apostar per contractes externs d'audiovisuals i serveis d'organització i logística.
---------------------------	--

ACCIÓ 18: FER UNA DIAGNOSI ACURADA DE LES ACTIVITATS DEL PROGRAMA AIRE

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: MILLORAR DE LA GESTIÓ DEL CATÀLEG AIRE

OBJECTIU 2.1: DEFINIR LA IDONEÏTAT DEL CATÀLEG ACTUAL

Destinatari	Personal municipal gestor de les activitats Entitats, equipaments i empreses dinamitzadores
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Objectiu de l'acció	Realitzar una diagnosi acurada i en detall de totes activitats d'educació ambiental incloses al catàleg del programa AIRE.

Descripció:

Actualment, el catàleg AIRE inclou un ampli ventall d'activitats d'educació ambiental, de les quals els centres educatius només en sol·liciten una part (el curs 2024-25, es van realitzar 20 de les 78 propostes educatives que s'ofereixen). A més, existeixen diverses activitats que es sol·liciten esporàdicament, sense mantenir una continuïtat en els diferents cursos educatius. Aquests fets, units a l'aparició de nous reptes ambientals i els recents canvis en el currículum educatiu, fan necessària una revisió acurada, crítica i propositiva de l'oferta actual d'educació ambiental, per garantir que continua sent significativa, útil i adaptada als nous contextos ambientals.

Per a la realització d'aquesta acció, caldrà tenir en compte que durant el curs escolar en què es realitzi aquesta diagnosi:

1. Una part important de les activitats d'educació ambiental que s'ofereixen al catàleg AIRE no serà sol·licitada per cap centre educatiu. En aquest cas, la revisió de l'activitat s'haurà de basar en els guions de l'educador o guies didàctiques (en cas que aquestes documents estiguin elaborats), o bé, a través de la informació proporcionada per l'entitat o empresa dinamitzadora.
2. Una part de les activitats serà sol·licitada (i realitzada) per un o diversos centres educatius. En aquest cas, es podrà realitzar l'observació en viu de l'activitat, obtenint informació addicional i complementària a la proporcionada per l'entitat o empresa dinamitzadora. Sempre que sigui possible, es recomana realitzar observacions de totes les propostes educatives vinculades a l'educació ambiental.

Per a la realització d'aquesta diagnosi en detall de l'oferta educativa, es recomana dissenyar una pauta o formulari estandarditzat (i validat per l'equip gestor del pla) per a la revisió d'activitats educatives. En aquesta pauta s'hauran d'incloure tots els aspectes clau a recollir durant la revisió d'una activitat educativa, així com la forma en què aquests aspectes s'avaluaran (per exemple: sí/no, gradients de 1 a 10, selecció múltiple d'opcions, llistats de verificació, etc.). En el cas d'incloure preguntes de resposta oberta, es recomana que en la pauta es detalli un llistat de les respostes més habituals, per tal de categoritzar més fàcilment les dades obtingudes.

A continuació, es mostra un llistat dels aspectes clau que pot recollir la pauta de diagnosi

d'activitats educatives:

- dades bàsiques de l'activitat: nom, públic destinatari, nivell educatiu, espai on es realitza, empresa/entitat que la dinamitza...
- eix temàtic ambiental i conceptes clau treballats en l'activitat.
- objectius de l'activitat.
- metodologia de treball i dinàmiques de treball aplicades durant l'activitat en format llista de verificació (experiments, joc de pistes, fitxes de treball, *escape room*, interactiu digital, itinerari guiat, etc.).
- equip educatiu (nº d'educadors/es, identificadors visuals, etc.).
- continguts curriculars que es treballen en format llista de verificació. En el cas que no es treballin, proposta de continguts a incloure i formes d'inclusió.
- recursos i materials utilitzats en l'activitat.
- criteris de qualitat de les activitats educatives en relació al mètode, els recursos, el territori, l'avaluació... En aquest sentit, es pot fer una selecció dels criteris més rellevants de la guia "Fora de Classe" (Consell de Centres d'Educació Ambiental - SCEA) disponible a [l'enllaç](#).
- punts forts de l'activitat, aspectes a reforçar i propostes de millora.

En el cas de poder realitzar l'observació de l'activitat, en la pauta de diagnosi es poden incloure altres aspectes rellevants com:

- dades de l'observació: data i horari, centre i nivell educatiu.
- nivell d'assoliment dels objectius proposats.
- tasca de l'equip educatiu (adequació de les tasques de dinamització, adequació de les explicacions al nivell educatiu, nivell de coneixement de la temàtica tractada en l'activitat, etc.).
- altres dades de l'observació (espai que permeti recollir comentaris de l'observador/a que permetin entendre i/o interpretar millor les dades recollides en la pauta).

Per a la realització d'aquesta diagnosi, caldrà preveure la presència d'una persona (o persones) encarregada d'obtenir la informació de les diferents entitats i empreses dinamitzadores d'activitat i, sempre que sigui possible, realitzar les observacions d'activitats educatives. Un cop obtingudes les dades de les pautes de diagnosi, caldrà realitzar-ne el buidat i l'anàlisi per tal de detectar els punts forts, mancances i oportunitats de millora de l'oferta educativa.

Proposta d'implementació

Abans d'iniciar aquesta acció, caldrà decidir quin serà el mecanisme i la persona encarregada de realitzar la diagnosi en detall de l'oferta educativa i l'anàlisi dels resultats, pot ser algú del mateix equip tècnic de l'ajuntament, o bé, a través de la contractació de personal extern. En el cas de contractar una empresa o persona experta caldrà traslladar-li amb claredat l'objectiu de la diagnosi i els aspectes clau que es volen recollir.

Per a la realització de la revisió de l'oferta educativa, caldrà disposar de tot un curs escolar, per a la recollida d'informació de les entitats i empreses dinamitzadores i per a la realització d'observacions d'activitats educatives. Abans d'iniciar la revisió d'activitats és important disposar d'una pauta de diagnosi revisada i validada per l'equip gestor.

Exemples inspiradors:

Avaluació de la qualitat i efectivitat de les activitats dels programes de la Diputació de Girona "Del mar als cims" i "Indika": <https://share.google/qOn1YrwNeH8dyR9ex>

Pressupost estimat	- Recursos propis si la revisió la fa el personal de l'Ajuntament. - Contractació d'una empresa per a la realització de la diagnosi (variable en funció del nombre d'activitats a revisar): 2000-3000 € (cal incloure la definició dels indicadors, les visites presencials i l'elaboració de l'informe de resultats i propostes de millora per al catàleg).
-------------------------------	--

ACCIÓ 19: REVISAR EL MODEL DE VALORACIÓ I L'ESTRATÈGIA D'APLICACIÓ**LÍNIA ESTRATÈGICA 2: MILLORAR DE LA GESTIÓ DEL CATÀLEG AIRE****OBJECTIU 2.2: ESTABLIR UN PROTOCOL D'AVALUACIÓ CONTÍNUA PER GARANTIR LA QUALITAT**

Destinataris	- Alumnat participant en les activitats educatives - Docents acompanyants en les activitats educatives - Empreses i entitats dinamitzadores d'activitats educatives - Equip tècnic municipal gestor d'activitats
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 16. Pau, justícia i institucions sòlides 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Revisar l'actual model de valoració de les activitats educatives (tant els indicadors com el mode d'aplicació) i proposar estratègies per aconseguir el màxim nombre de respostes.

Descripció:

El procés de seguiment i avaluació contínua d'un programa educatiu permet obtenir informació, a través d'indicadors específics, d'aspectes rellevants sobre el funcionament de les activitats educatives i mantenir un contacte continuat amb les persones participants, per conèixer els seus interessos, rebre comentaris i propostes, etc. que es poden valorar i fins i tot incloure en la revisió de les activitats educatives.

Actualment, el model de valoració de les activitats educatives es basa en un qüestionari en línia amb 7 indicadors (preguntes) que els docents poden omplir un cop finalitzada l'activitat. Les preguntes que s'inclouen són:

- L'alumnat ha gaudit de l'activitat?
- La manera de treballar-ho ha estat adequada?
- L'educador/a s'ha comunicat prou bé amb el grup classe?
- La durada de l'activitat ha estat adequada?
- Creieu que aquesta activitat és interessant a nivell educatiu?
- L'activitat es correspon amb les edats a qui va adreçada?
- Feu una valoració global de l'activitat

A partir d'aquest formulari existent, es proposa afegir i modificar algunes preguntes per incloure altres aspectes de l'activitat (com els materials utilitzats, els continguts, la participació i interès dels de l'alumnat) i augmentar el nivell de detall en la valoració d'alguns aspectes (com la tasca de l'educador/a). També es proposa agrupar les preguntes en tres grans blocs de valoració (activitat, equip educatiu i participants) per a identificar més fàcilment què s'està valorant. A continuació, es mostra una proposta de formulari de valoració basat en l'existent:

VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT:

- La manera de treballar (metodologia) ha estat adequada?
- La durada de l'activitat ha estat adequada?
- Els materials utilitzats han estat adequats?
- Els continguts han estat adequats?
- Creieu que aquesta activitat és interessant a nivell educatiu?
- Feu una valoració global de l'activitat

VALORACIÓ DE L'EQUIP EDUCATIU:

- El nivell de les explicacions és adequat?
- L'educador/a ha dinamitzat correctament l'activitat?
- Feu una valoració global de l'equip educatiu

VALORACIÓ DELS PARTICIPANTS:

- L'alumnat ha gaudit de l'activitat?
- L'alumnat ha participat activament en l'activitat?
- L'alumnat s'ha mostrat interessat en l'activitat?

En relació a l'estratègia d'aplicació, actualment el formulari de valoració per a docents es facilita a través d'un codi QR (que els educador/es han d'oferir al finalitzar l'activitat), o bé, a través d'un enllaç web. Però, segons informació facilitada pel personal tècnic de l'àrea d'educació, es rep un nombre relativament baix de valoracions, motiu pel qual seria interessant poder augmentar el nombre de formularis enviats pels docents amb l'objectiu de disposar d'informació més completa sobre cada activitat educativa.

Per augmentar el nombre de respostes als formularis de valoració, es proposa que els educadors/es facilitin els codis QR als docents mentre fa les conclusions, és a dir, abans d'acabar l'activitat. L'objectiu és que els docents l'omplin al moment. Així mateix, es proposa que tots els educadors/es que realitzen activitats educatives, disposin d'un codi QR imprès i plastificat per poder reutilitzar any rere any.

Es proposa complementar aquest model de valoració dels docents amb:

- **Valoració de l'educador/a.** En aquesta valoració, es poden incloure preguntes relacionades amb el desenvolupament de l'activitat realitzada (ha funcionat bé?), la tasca dels docents (han participat activament? s'han mostrat interessats?) i el comportament de l'alumnat (s'han mostrat interessats? han participat activament?). En aquest formulari de valoració, es proposa incloure també una pregunta sobre el nombre de participants, que permeti fer un seguiment continu del nivell de participació a les activitats educatives. Es considera que aquesta avaluació de l'educador/a seria fàcil d'implementar, ja que segueix el mateix model que s'aplica actualment per a l'avaluació dels docents.

-
- **Valoració dels participants.** Actualment, no existeix cap mecanisme establert per recollir la opinió de l'alumnat, que al final són els receptors de les activitats. En aquest cas, es proposa incorporar una dinàmica final d'avaluació (unificada per a totes les activitats educatives) que permeti recollir el grau de satisfacció, els punts forts, els aprenentatges adquirits i què canviarien. Aquesta dinàmica d'avaluació ha d'estar adaptada en contingut i estil al diferents nivells educatius, ser àgil i curt per poder integrar-la al final de les activitats, i estar formada per preguntes (tant de resposta numèrica com de resposta oberta) que permetin obtenir informació útil a l'equip gestor de les activitats educatives per al seguiment i la millora contínua del pla d'educació ambiental.

En aquesta dinàmica d'avaluació per als participants, es podrien incloure preguntes per valorar: la tasca realitzada per l'educador/a ambiental, els materials utilitzats durant l'activitat, la relació de l'activitat realitzada amb la vida quotidiana, el que més ha agradat, el que menys ha agradat, les propostes de millora.

Alguns exemples de dinàmiques d'avaluació que es poden aplicar són:

- Qüestionari en línia amb diferents preguntes per a que els participants el puguin omplir un cop finalitzada l'activitat (format virtual). En funció del nivell educatiu, el qüestionari es pot resoldre de forma individual, o bé, de forma col·lectiva dinamitzat pel docent o l'educador/a responsable de l'activitat.
- Dau d'avaluació (en format físic o virtual). Aquesta és una dinàmica de caire lúdic en la qual els participants poden anar tirant el dau i resolent la pregunta que hi ha a la cara que els ha tocat.
- Sistema de votació amb fitxes (en format físic o virtual). En aquest cas, per a respondre els diferents indicadors, els participants disposaran de diferents fitxes de votació amb icones (per exemple, cares de persones) que expressen el grau de satisfacció en relació a la pregunta formulada. Aquesta dinàmica d'avaluació no permet incorporar preguntes de resposta oberta.

Per a la implementació d'aquest protocol d'avaluació, caldrà preveure una plataforma a les que estiguin vinculades totes les valoracions (docents, alumnat i educadors/es), i a partir de la qual es puguin generar tres bases de dades diferenciades en funció de qui respon el formulari. Així, per exemple, es podria utilitzar una plataforma tipus Google Forms, que permeti descarregar totes les respostes en un format excel. D'aquesta forma, cada departament de l'ajuntament podria descarregar l'excel i fer una recerca de les seves activitats educatives. Per aquest motiu, s'aconsella que tots els formularis de valoració s'inclouï una primera pregunta amb el nom de l'activitat realitzada (pot ser a través d'un desplegable amb opcions).

També caldrà preveure la presència d'una persona (o persones) encarregada d'analitzar les dades de les valoracions per tal de portar un seguiment continu de les activitats educatives i decidir si cal fer algun canvi a curt termini o millorar algun aspecte de cara a altres cursos escolars.

Proposta d'implementació

Les dinàmiques d'avaluació han d'estar definides abans d'iniciar el curs escolar. Caldrà decidir també quin serà el mecanisme de recepció de la informació obtinguda a les valoracions i qui serà la persona encarregada d'analitzar-la.

L'anàlisi dels resultats el pot realitzar el mateix equip tècnic de l'Ajuntament, o bé, en el cas que s'hagi realitzat la contractació de l'equip educatiu per dinamitzar les activitats, incloure aquesta tasca a les bases del plec de licitació.

Exemples inspiradors:

Avaluació d'activitats educatives del Consell Comarcal del Vallès Occidental:

<https://activitatseducatives.ccvoc.cat/avaluacio/>

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	----------------------------------

ACCIÓ 20: INCORPORAR DINÀMIQUES DE VALORACIÓ PER PART DE L'ALUMNAT DINS L'ACTIVITAT

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: MILLORAR DE LA GESTIÓ DEL CATÀLEG AIRE

OBJECTIU 2.2: ESTABLIR UN PROTOCOL D'AVALUACIÓ CONTÍNUA PER GARANTIR LA QUALITAT

Destinatari	Alumnat participant en les activitats educatives
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Objectiu de l'acció	Dissenyar una dinàmica d'avaluació adaptada als diferents nivells educatius que permeti recollir les opinions i el grau de satisfacció dels participants en les activitats educatives.

Descripció:

El procés de seguiment i avaluació contínua d'un programa educatiu permet obtenir informació a través d'indicadors específics, d'aspectes rellevants sobre el funcionament de les activitats educatives i mantenir un contacte continuat amb les persones participants, els seus interessos, rebre comentaris i propostes, etc. que es poden valorar i fins i tot incloure propostes.

Actualment, l'aplicatiu del catàleg AIRE ofereix un qüestionari en línia amb 7 indicadors (preguntes) per a que els docents puguin omplir un cop finalitzada l'activitat. L'aplicatiu a més permet generar gràfics de manera automàtica. La situació real, però, és que no es reben moltes valoracions malgrat que s'ofereix un codi QR (que els educador/es han d'oferir al finalitzar l'activitat) o bé a través d'un enllaç web. Però, actualment, no existeix cap mecanisme establerts per recollir la opinió dels participants en l'activitat. En aquest context, aquesta acció consisteix en dissenyar i posar en marxa una estratègia d'avaluació que permeti conèixer i recollir aprenentatges, opinions i quantificar el grau de satisfacció dels participants en les activitats educatives del catàleg AIRE. Aquesta estratègia es basa en el disseny i implementació de dinàmiques d'avaluació que:

- siguin inclusives, àgils i curtes.
- es puguin integrar al final de les activitats dirigides.
- estiguin adaptades en contingut i estil al diferents nivells educatius.
- puguin contenir tant preguntes de resposta numèrica (valoració de l'1 al 10 –numèricament o amb icones gràfiques-, per exemple) com preguntes de resposta oberta que permetin als participants expressar la seva experiència de forma completa.
- permetin obtenir informació útil a l'equip gestor de les activitats educatives per al seguiment i la millora contínua del pla d'educació ambiental.

A continuació, es mostra un llistat d'indicadors específics que es poden incloure en les dinàmiques d'avaluació de les activitats educatives:

- tasca realitzada per l'educador/a ambiental
- materials utilitzats durant l'activitat
- durada de l'activitat
- relació de l'activitat realitzada amb la vida quotidiana
- el que més ha agradat

-
- el que menys ha agradat
 - aprenentatges que s’han adquirit
 - propostes de millora de l’activitat

Alguns exemples de dinàmiques d’avaluació que es poden aplicar són:

- Qüestionari en línia amb diferents preguntes per a que els participants el puguin omplir un cop finalitzada l’activitat (format virtual). Aquest qüestionari es podria oferir mitjançant un codi QR o un enllaç web. En funció del nivell educatiu, el qüestionari es pot resoldre de forma individual, o bé, de forma col·lectiva dinamitzat pel docent o l’educador/a responsable de l’activitat. Aquesta seria la proposta d’avaluació més fàcil d’implementar, ja que segueix el mateix model que s’aplica actualment per a l’avaluació dels docents.
- Dau d’avaluació (en format físic o virtual). Aquesta és una dinàmica de caire lúdic en la qual els participants poden anar tirant el dau i resolent la pregunta que hi ha a la cara que els ha tocat. A les diferents cares del dau, caldrà incloure preguntes o proves relacionades amb cadascun dels indicadors a incloure en l’avaluació, per exemple: què has après en l’activitat? què pots aplicar en el teu dia a dia? què t’ha agradat més de l’activitat? què canviaries de l’activitat per fer-la millor?.
- Sistema de votació amb fitxes (en format físic o virtual). En aquest cas, per a respondre els diferents indicadors, els participants disposaran de diferents fitxes de votació amb icones (per exemple, cares de persones) que expressen el grau de satisfacció en relació a la pregunta formulada. Aquesta dinàmica d’avaluació no permet incorporar preguntes de resposta oberta.

Per a la implementació d’aquest protocol d’avaluació, caldrà preveure la presència d’una persona (o persones) encarregada d’analitzar les dades de les valoracions per tal de portar un seguiment continu de les activitats educatives i decidir si cal fer algun canvi a curt termini o millorar algun aspecte de cara a altres cursos escolars.

Proposta d’implementació:

Les dinàmiques d’avaluació han d’estar definides abans d’iniciar les activitats educatives del programa AIRE. Caldrà decidir també quin serà el mecanisme de recepció de la informació obtinguda a les valoracions i la persona encarregada d’analitzar-la. L’anàlisi dels resultats el pot realitzar el mateix equip tècnic de l’Ajuntament, o bé, en el cas que s’hagi realitzat la contractació de l’equip educatiu per dinamitzar les activitats, incloure aquesta tasca a les bases del plec de licitació.

Exemples inspiradors:

Avaluació d’activitats educatives del Consell Comarcal del Vallès Occidental:

<https://activitatseducatives.ccvoc.cat/avaluacio/>

Pressupost estimat	- Recursos propis de l’Ajuntament. - 300 € per entitats per incorporar la proposta de valoració de l’alumnat (1 proposta per entitat que sigui replicable a totes les activitats que fa).
---------------------------	--

ACCIÓ 21: MILLORAR LA INFORMACIÓ DEL CATÀLEG AIRE**LÍNIA ESTRATÈGICA 2: MILLORAR DE LA GESTIÓ DEL CATÀLEG AIRE****OBJECTIU 2.3: FACILITAR LA GESTIÓ I COMUNICACIÓ AMB ELS CENTRES EDUCATIUS**

Destinatari	Centres educatius sol·licitants d'activitats Empreses i entitats dinamitzadores d'activitats educatives Equip tècnic municipal gestor d'activitats
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 16. Pau, justícia i institucions sòlides 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Revisar, reestructurar i ampliar la informació que s'ofereix al catàleg AIRE de les activitats educatives, per a facilitar el procés de cerca d'activitats per part dels equips docents dels centres educatius.

Descripció:

Actualment, la recerca d'activitats educatives es realitza a través de la web del catàleg AIRE, en el qual hi ha totes les activitats que s'ofereixen agrupades per àrees (arts escèniques; arts plàstiques i artesanía; ciència i tecnologia; cooperació i solidaritat; espais i entitats municipals; igualtat de gènere; llibres i lectura; orientació –laboral, formativa i mobilitat–; rutes i visites; salut i educació emocional; seguretat, civisme i convivència; sostenibilitat i medi ambient; i altres) que, en alguns casos, es troben vinculades a les àrees de l'ajuntament que les ofereixen.

Per a la realització d'aquesta acció, el primer que es proposa fer és una revisió de les àrees en les quals es troben agrupades les activitats, ja que actualment hi ha una barreja de categories. Alguns noms d'àrees fan referència a formats (per exemple, rutes i visites), altres fan referència a espais (per exemple, espais i entitats municipals) i altres fan referència a temàtiques (per exemple, sostenibilitat i medi ambient). Així doncs, es proposa unificar el criteri i prioritzar l'agrupament de les activitats per àrees temàtiques, que els equips docents puguin identificar més fàcilment per vincular als sabers curriculars que s'estiguin treballant a l'aula. Actualment, la web del catàleg AIRE disposa de filtres d'activitats segons:

- Àrees
- Nivell educatiu destinatari
- Gratuïtat
- Realització a l'escola
- Organitzador de l'activitat

Per facilitar el procés de cerca, es proposa ampliar els filtres existents amb una altra categoria que faci referència a les paraules clau de l'activitat. Es proposa que aquestes paraules facin referència als principals conceptes i temes que es treballen, permetent afinar encara més els resultats obtinguts. També es podria incloure alguna paraula clau vinculada a la metodologia de treball (rutes, visites, experimentació, joc, etc.).

En relació a les fitxes d'activitat del catàleg AIRE, a les quals s'accedeix al clicar sobre l'activitat educativa,

actualment inclou dos grans apartats:

1. **Característiques bàsiques de l'activitat.** A partir d'unes icones, es pot identificar fàcilment: l'entitat organitzadora, els mesos en què s'ofereix, la durada, l'espai de realització i, si és el cas, la gratuïtat de l'activitat. Es proposa mantenir aquest apartat.
2. **Descripció de l'activitat.** Aquest és un apartat amb contingut i llargada molt variable en funció de l'entitat que ofereix l'activitat. Hi ha fitxes amb descripcions molt detallades i altres en les que només s'ofereix un petit paràgraf. En el marc d'aquesta acció, es proposa unificar la descripció de les activitats incloses a les fitxes, establint els camps a descriure de forma predeterminada. Així, per exemple, en la descripció de l'activitat es podria incloure:
 - Objectiu principal de l'activitat.
 - Temàtica principal de l'activitat i temàtiques amb les quals es pot vincular.
 - Metodologia de treball.
 - Paraules clau de l'activitat.
 - Breu descripció (limitar a un paràgraf).

A més a més, a aquesta fitxa d'activitat es proposa afegir un tercer apartat amb:

3. **Activitats educatives vinculades.** L'objectiu és que els docents puguin identificar altres activitats del catàleg AIRE que estiguin vinculades a l'activitat sol·licitada, de forma que posi de manifest la relació entre les diferents àrees i temàtiques. Aquest nou apartat també permetria als docents dissenyar itineraris d'aprenentatge, programant una seqüència d'activitats educatives per a un (o més d'un) nivells educatius.

Com a complement d'aquesta acció, es proposa realitzar alguna dinàmica participativa amb els docents dels centres educatius d'Igualada, per a obtenir idees i propostes per millorar la informació que s'ofereix al catàleg AIRE i, en el cas que ja es disposi d'una proposta d'àrees temàtiques i de fitxa descriptiva, validar-la (ja que els docents són els principals usuaris del catàleg). Aquesta dinàmica es podria realitzar en el marc dels seminaris i reunions de la XESI, aprofitant les oportunitats de reunió existents.

Proposta d'implementació:

La reestructuració del catàleg caldrà realitzar-la abans de l'inici del termini de sol·licituds d'activitats i s'ha de tenir en compte que, prèviament, caldrà contactar amb totes les empreses i entitats que dinamitzen les activitats per a l'actualització de les fitxes descriptives.

Exemples inspiradors:

Catàleg Compartim un Futur (Àrea Metropolitana de Barcelona):

<https://www.amb.cat/s/web/medi-ambient/sostenibilitat/educacio-ambiental/cataleg.html>

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament
---------------------------	---------------------------------

ACCIÓ 22: ESTABLIR UN PROTOCOL DE GESTIÓ DE RESERVES I DE COMUNICACIÓ

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: MILLORA DE LA GESTIÓ DEL CATÀLEG AIRE

OBJECTIU 2.3: FACILITAR LA GESTIÓ I COMUNICACIÓ AMB ELS CENTRES EDUCATIU

Destinatari	- Personal municipal gestor de les activitats - Entitats, equipaments i empreses dinamitzadores
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 16. Pau, justícia i institucions sòlides 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Establir un protocol de gestió de reserves comú per a totes les activitats educatives incloses al catàleg AIRE.

Descripció:

Anualment, des del departament d'Ensenyament de l'Ajuntament d'Igualada, s'impulsa el programa AIRE: un catàleg d'activitats i recursos educatius (activitats, tallers, xerrades, sortides...) que es posa a disposició de les escoles i instituts del municipi per ampliar les oportunitats d'aprenentatge de l'alumnat. El curs 2025-2026, el programa AIRE ha ofert a través del seu catàleg un total de 311 propostes educatives repartides en 13 blocs temàtics. Aquestes activitats educatives s'ofereixen per part de diferents àrees de l'ajuntament i dinamitzades per diverses entitats, equipaments i empreses d'educació ambiental.

Davant aquesta diversitat d'àrees de l'ajuntament implicades i d'entitats dinamitzadores, l'objectiu d'aquesta acció és establir un protocol de gestió de reserves unificat i estandarditzat per a totes les activitats educatives que s'ofereixen a través del catàleg AIRE, independentment de l'àrea de l'ajuntament que l'ofereixi i l'entitat o empresa que la dinamitzi. Aquest protocol haurà d'incloure tot el conjunt de normes, procediments, terminis i criteris que s'estableixen per a regular com es demanen, s'assignen i es confirmen les activitats educatives incloses al catàleg AIRE.

En aquest protocol de reserves, caldrà establir:

1. **Via i terminis a través de la qual es rebran les sol·licituds dels centres educatius de les activitats educatives incloses al catàleg AIRE.** En aquest punt, s'aconsella mantenir un formulari web com a via de recepció de reserves d'activitats i informar a les escoles que es tracta d'una prereserva d'activitat que l'entitat o empresa dinamitzadora haurà de confirmar. Així mateix, s'informarà als centres educatius del termini màxim en el qual l'entitat o empresa dinamitzadora s'ha de posar en contacte amb ells i què cal fer, en cas que no rebin cap comunicació dins el termini establert.
2. **Via i terminis per fer arribar les reserves d'activitat a les entitats i empreses dinamitzadores.** Donat que les activitats educatives són oferides per diferents àrees de l'ajuntament, caldrà revisar l'actual protocol de gestió interna i establir clarament els passos

a seguir des de que es rep el formulari de reserva d'activitat fins que aquesta informació es fa arribar a l'entitat o empresa dinamitzadora. En relació als terminis, per agilitzar el procés de reserva d'activitats, s'aconsella que l'enviament de reserves a les entitats i empreses dinamitzadores sigui el més ràpid possible.

3. Un cop l'entitat o empresa dinamitzadora rebí la sol·licitud d'activitat, es proposa que:
 - **l'entitat o empresa dinamitzadora contacti en un màxim d'una setmana amb el centre educatiu sol·licitant**, per confirmar les dades de la reserva (nivell educatiu, nombre de participants, data i hora) i establir els canvis oportuns. Aquest termini permetrà als centres educatius incloure a la seva programació les activitats reservades i preveure certs aspectes com: incorporació de l'activitat al programa d'aula (projectes i activitats curriculars), sol·licitud d'autoritzacions per a la sortida de centre, organització de l'equip docent, planificació del transport fins al lloc de realització de l'activitat, etc.
 - **en cas que no es pugui realitzar l'activitat en la data sol·licitada, l'entitat o empresa dinamitzadora intentarà oferir una data alternativa** el més propera possible a la data sol·licitada, per tal que l'activitat educativa es pugui ajustar als continguts i temes que s'estan treballant a l'aula.
 - **un cop confirmada la reserva d'activitat per part de l'entitat o empresa dinamitzadora, s'aconsella fer arribar als centres educatius un document de confirmació de reserva** (signat per l'entitat o empresa) que el centre educatiu haurà de retornar signat a l'entitat o empresa dinamitzadora, com a màxim, una setmana després d'haver-lo rebut. Aquest document pot ser el mateix formulari de reserva (incorporant els canvis que s'hagin pogut realitzar). La signatura d'aquest document és la garantia de realització de l'activitat, tant pel centre educatiu com per l'entitat o empresa dinamitzadora.
 - **una setmana abans de l'activitat, s'aconsella que l'entitat o empresa dinamitzadora faci un recordatori** al centre educatiu per tal de confirmar que l'equip docent està al cas i es presentarà el dia, hora i lloc correctes. En aquest recordatori, s'aconsella incloure un telèfon de contacte, per tal que el centre educatiu pugui contactar en el cas d'alguna incidència, i si s'escau, també s'inclourà un plànol o la ubicació del punt de trobada.
 - en el cas d'activitats a l'exterior, en cas de dubte sobre si la situació meteorològica del dia de l'activitat és adequada, l'entitat o empresa dinamitzadora haurà de contactar amb el centre educatiu amb prou antelació per canviar la data d'activitat.
4. **Coordinació amb l'Ajuntament:** cada entitat crearà un excel compartit amb l'Ajuntament o aparegui per a cada reserva, el seu estat: informat (data); recordatori realitzat (data); canvi data (motiu), etc. de manera que el personal tècnic de l'Ajuntament pugui fer un seguiment autònom de l'estat de les reserves.

En cas que sigui possible es podria afegir aquest seguiment a través del web del catàleg AIRE aprofitant el moment d'actualització per centralitzar l'estat de les reserves de totes les entitats dinamitzadores.

Proposta d'implementació:

Aquest protocol de reserves haurà de ser elaborat i validat per tots els agents implicats abans del període d'obertura d'inscripcions del catàleg AIRE.

Primer de tot, es recomana realitzar una reunió de coordinació amb els responsables de les diferents àrees de l'ajuntament implicades en l'oferta d'activitats educatives per revisar el protocol intern de gestió de reserves que s'aplica actualment. En aquesta reunió, s'aconsella acordar també el protocol de gestió que hauran de seguir les diferents entitats i empreses dinamitzadores d'activitats un cop rebin la sol·licitud de reserva.

Un cop aquest protocol de gestió de reserves s'hagi acordat, s'aconsella que les diferents àrees de l'ajuntament el comuniquin a les diferents entitats i empreses dinamitzadores d'activitats.

Exemples inspiradors:

Els protocols de gestió d'activitats educatives són documents de treball intern pel què no es poden consultar.

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	----------------------------------

ACCIÓ 23: CREAR UN CANAL DE COMUNICACIÓ AMB ELS DOCENTS**LÍNIA ESTRATÈGICA 2: MILLORA DE LA GESTIÓ DEL CATÀLEG AIRE****OBJECTIU 2.3: FACILITAR LA GESTIÓ I COMUNICACIÓ AMB ELS CENTRES EDUCATIUS**

Destinatari	- Personal municipal gestor de les activitats - Entitats, equipaments i empreses dinamitzadores
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 16. Pau, justícia i institucions sòlides 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Establir un protocol de gestió de reserves comú per a totes les activitats educatives incloses al catàleg AIRE, facilitant la comunicació entre els centres educatius i els diferents departaments municipals implicats.

Descripció:

Actualment, no existeix un canal eficient de comunicació entre els centres educatius i les diferents àrees de l'Ajuntament que ofereixen activitats a través del catàleg AIRE. Per tal de simplificar aquest procés i millorar la coordinació interna, es proposa incorporar al web del catàleg AIRE un canal de contacte únic i centralitzat que agilitzi la comunicació.

Es proposa crear un formulari web, en la mateixa pàgina que el catàleg AIRE on aparegui un banner o botó molt visible amb un missatge tipus "Contacta amb nosaltres" o "Fes-nos arribar la teva consulta". Al clicar sobre el banner, es desplegaria un llistat d'activitats del catàleg AIRE, així com camps obligatoris relacionats amb les dades del contacte centre educatiu (nom de l'escola, persona de contacte, correu electrònic i descripció de la consulta) per poder donar una resposta directa.

La principal funció de la proposta és que, tot i que externament el sistema es presenti de manera unificada i senzilla per als docents, internament les consultes es deriven automàticament al departament, servei o entitat responsable de cada activitat al clicar sobre l'activitat sobre la qual es vol fer la consulta, per tant caldrà fer una programació interna vincular cada activitat al seu departament.

D'aquesta manera, per exemple, una consulta vinculada a activitats de cooperació arribaria directament al departament corresponent, mentre que una activitat de medi ambient o residus es dirigiria automàticament al personal tècnic responsable d'aquell àmbit.

Aquesta acció permetria reduir errors, agilitzar les respostes, evitar intermediaris innecessaris i facilitar una comunicació més eficient entre l'Ajuntament i els centres educatius.

Cada departament podria crear un correu electrònic de la seva àrea i anar-lo revisant periòdicament per donar resposta a les consultes dels centres educatius.

Proposta d'implementació:

Per implementar aquesta acció, caldria incorporar dins del web del catàleg AIRE un espai visible i fàcilment identificable destinat a la comunicació amb els centres educatius. Aquest espai hauria d'incloure un formulari digital senzill, intuïtiu i accessible, pensat perquè qualsevol docent pugui fer arribar una consulta o sol·licitud de manera ràpida. El formulari hauria d'incloure un desplegable amb totes les activitats disponibles al catàleg AIRE per tal que el sistema pugui identificar automàticament el departament responsable de la gestió. També seria important incorporar camps obligatoris relacionats amb les dades del centre educatiu i la persona de contacte, garantint així que la resposta es pugui gestionar de manera eficient i personalitzada.

A nivell intern, caldria definir prèviament quina és la persona o correu de referència de cada activitat o àmbit temàtic. Un cop establerta aquesta organització, el formulari podria programar-se perquè les consultes es derivessin automàticament al servei corresponent segons l'activitat seleccionada. Això permetria descongestionar la gestió centralitzada i evitar que una sola persona hagi de redistribuir manualment totes les peticions. També es recomana establir un protocol compartit de resposta entre departaments, definint terminis orientatius, criteris bàsics d'atenció i mecanismes de seguiment de consultes. Aquesta coordinació interna ajudaria a oferir una atenció més homogènia i eficient als centres educatius.

Finalment, un cop implementat el sistema, seria important informar els centres educatius del nou canal de contacte i fer-ne difusió a través del mateix catàleg AIRE, reunions de coordinació o comunicacions municipals, amb l'objectiu de consolidar-lo com a eina de referència per a la gestió de les activitats educatives.

Exemples inspiradors: -

Pressupost estimat	- Recursos propis de l'Ajuntament
---------------------------	-----------------------------------

ACCIÓ 24: FLEXIBILITZAR LES DATES TANT DE PETICIONS COM DE REALITZACIÓ D'ACTIVITATS**LÍNIA ESTRATÈGICA 2: MILLORA DE LA GESTIÓ DEL CATÀLEG AIRE****OBJECTIU 2.3: FACILITAR LA GESTIÓ I COMUNICACIÓ AMB ELS CENTRES EDUCATIUS**

Destinataris	Personal municipal gestor de les activitats Entitats, equipaments i empreses dinamitzadores Centres educatius sol·licitants d'activitats
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 16. Pau, justícia i institucions sòlides 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Revisar i flexibilitzar els terminis de peticions i realització d'activitats per alinear al funcionament intern de l'ajuntament (pressupostos anuals) amb el dels centres educatius (programacions per curs escolar).

Descripció:

En les sessions participatives realitzades amb docents de centres educatius i el personal municipal, es va detectar un desajust entre el funcionament intern i la calendarització dels dos col·lectius. D'una banda, l'activitat municipal ve determinada per pressupostos anuals, que són vàlids per any natural, és a dir, de gener a desembre. Per altra banda, els docents programen per curs escolar, és a dir, de setembre a juny. Aquest fet fa que, tot sovint, la realització d'activitats educatives durant el primer trimestre escolar sigui complicada i que finalment les activitats sol·licitades s'anul·lin, ja que la seva realització durant el segon trimestre no tindria sentit (perquè no coincidiria amb el temari que s'està treballant a l'aula). Així doncs, aquest desajust genera un volum important de feina que no es tradueix en la realització d'activitats educatives.

L'objectiu d'aquesta acció és alinear els terminis de funcionament intern dels dos col·lectius, ajuntament i centres educatius, a través de la reorganització del pressupost destinat a la realització d'activitats educatives i la flexibilització de les dates de peticions i realització d'activitats.

En relació al pressupost destinat a la realització d'activitats educatives, en aquesta acció es proposa reservar-ne una part per a la realització d'activitats durant el primer trimestre escolar (en el període de setembre a desembre). D'aquesta manera, no s'esgotaria tot el pressupost en el període de gener a juny i facilitaria la realització d'activitats durant el primer trimestre, reduint-se el nombre d'activitats anul·lades. Inicialment, aquesta partida podria ser d'entre el 20% i el 25% del total del pressupost i, a mesura que vagin passant els cursos, ajustar-la a la demanda real dels centres educatius.

En relació a les dates i terminis actuals, en aquesta acció es proposa:

- Obrir el termini de peticions d'activitats del catàleg AIRE als voltants de Sant Joan (23-24 juny), un cop ha finalitzat el curs escolar. A partir d'aquesta data, ja no hi ha classes i els docents es troben tancant el curs i començant a planificar el proper.

- Deixar obert el termini de peticions d'activitats fins al 30 de setembre, ja que a inicis de curs es poden produir canvis de docents. Aquest fet es degut a que el destí d'algunes adjudicacions de places, substitucions, interinatges, etc. no es coneixen fins al setembre. Per tant, aquests docents no poden realitzar la planificació escolar durant el mes de juny i tampoc realitzar peticions d'activitats educatives. Aquesta ampliació de terminis els permetrà tenir més temps d'organitzar-se i revisar l'oferta educativa del catàleg.
- En el cas dels projectes APS es proposa ampliar encara més el termini de sol·licitud, gairebé fins al mes d'octubre inclòs, ja que la seva organització és més complexa (estan formats per diverses sessions, poden implicar a docents de diferents àrees, la realització del servei implica la sortida del centre educatiu, etc.).

Aquesta flexibilització dels terminis es proposa que vagi acompanyada d'una millora de la comunicació amb els centres educatius, a través de la implementació paral·lela d'un canal específic de comunicació amb els docents (veure fitxa d'acció 23). Durant tot el curs escolar, però especialment durant el termini de petició d'activitats, els docents poden tenir dubtes o necessitar aclariments sobre les activitats educatives del catàleg, a les quals cal donar resposta de manera ràpida i eficient. El termini i la forma en que es doni resposta a aquesta demanda d'informació pot comportar la petició o no d'una activitat educativa.

Per últim, un cop estigui implementada aquesta acció, caldrà fer un seguiment dels terminis establerts al protocol de gestió en els quals les entitats, equipaments i empreses dinamitzadores d'activitats educatives donen resposta a les peticions dels centres educatius (veure fitxa d'acció 22). Ja que si aquesta resposta no es produeix de manera ràpida i eficient, pot comportar l'anul·lació d'activitats. Per exemple, si una entitat triga massa a confirmar la data d'activitat o proposa una data de realització alternativa molt allunyada de la petició original, pot ser que l'activitat educativa ja no s'ajusti al temari de l'aula i perdi sentit la seva realització.

Proposta d'implementació:

Per a la implementació d'aquesta acció, es recomana realitzar una reunió prèvia de coordinació amb els responsables de les diferents àrees de l'ajuntament implicades en l'oferta d'activitats educatives per validar la reserva de pressupost i els terminis de petició d'activitats. Així mateix, per augmentar l'eficàcia d'aquesta acció es recomana que s'apliqui de forma paral·lela a l'acció 22 (establir un protocol de gestió de reserves i de comunicació) i l'acció 23 (crear un canal de comunicació amb els docents) del present pla.

Exemples inspiradors:

- Programa d'Educació Ambiental del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental: <https://www.residusvalles.cat/educacio-ambiental/programa-deducacio-ambiental/>

Pressupost estimat	Recursos propis de l'Ajuntament.
---------------------------	----------------------------------

ACCIÓ 25: SOL·LICITAR SUPORT TÈCNIC PER CREAR UN EQUIPAMENT D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: L'AULA DE NATURA DEL RIU COM A ESPAI DE REFERÈNCIA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

OBJECTIU 3.1: DEFINIR ELS USOS DE L'AULA DE NATURA DEL RIU

Destinatari	Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Igualada
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals 4. La gestió ambiental de la ciutat 5. La transformació de la ciutat
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 15. Vida terrestre 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Sol·licitar el suport tècnic a la Diputació de Barcelona per elaborar el Pla Director de l'aula de natura del riu per convertir-lo en un equipament de referència en educació ambiental del municipi.

Descripció:

En el moment de redactar aquesta acció, se sap que en un futur proper, es disposarà d'una aula de natura del riu. Però es desconeix la ubicació exacta, les dimensions, els espais interiors, el material disponible, els recursos humans, horari d'obertura, etc. Aquest espai pot esdevenir un espai de referència a nivell ambiental a Igualada. Per aquest motiu es proposa elaborar un pla director perquè l'educació ambiental s'ha de planificar, com qualsevol altre exercici de la gestió municipal per posar-la en règim d'igualtat amb altres àmbits de la gestió ambiental municipal quant a importància i resultats.

Des de l'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica (ETECO) de la Diputació de Barcelona es dona suport als ens locals en la redacció de plans directors d'equipaments d'educació ambiental, per tant, l'Ajuntament d'Igualada el podria sol·licitar:

<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/suport-tecnic-educacio-ambiental>

El pla director és l'instrument de planificació per excel·lència. El pla determina el perquè, el què, el qui i el com es desenvoluparan polítiques i accions d'educació ambiental en un equipament d'educació ambiental. Aquest instrument de planificació és un document que esdevé el tronc de l'equipament d'educació ambiental, doncs el dota d'estructura.

Inclou una primera part de context municipal, així com un marc teòric de l'educació ambiental que guiarà el pla director. L'elaboració del pla es fonamenta en la diagnosi de l'estat actual de l'educació ambiental a nivell municipal i la participació dels agents implicats per a enfocar la part propositiva.

La segona part del programa es defineixen els eixos temàtics i es concreta el pla d'acció. S'inclou també una part més pràctica de previsió de recursos (humans, materials i econòmics) per a desenvolupar el pla. La darrera part inclou les estratègies de comunicació, avaluació i seguiment del pla, per tal de garantir que el document sigui una eina de treball present i futura.

Per a l'elaboració del pla es crea una comissió tècnica de seguiment formada pel personal tècnic de medi ambient a nivell municipal, a nivell de Diputació de Barcelona i de l'empresa redactora del pla. S'elaboren amb un horitzó temporal de 4 anys i inclouen els mecanismes de revisió i actualització necessaris. En funció de les necessitats del municipi es contemplen sessions de participació al municipi i també de presentació de la proposta als agents que es consideri oportú.

La durada habitual per elaborar un pla director és de 7 a 10 mesos.

Més informació:

- **Sessió informativa en línia:**
<https://www.youtube.com/watch?v=p8BUzmsyMA&feature=youtu.be>
- **Guia per elaborar un pla director per a un equipament d'educació ambiental (versió pdf gratuïta):** https://llibreria.diba.cat/cat/livre/guia-per-a-elaborar-el-pla-director-d-un-equipament-d-educacio-ambiental-municipal_67440

Proposta d'implementació:

El període de sol·licitud a l'Oficina d'Educació per la Transició Ecològica (ETECO) de la Diputació de Barcelona l'ha de realitzar l'Ajuntament d'Igualada a través del Catàleg de Serveis, concretament el recurs pertany al bloc "Redacció i execució de projectes d'educació ambiental. Línia 1. Redacció de documents tècnics d'educació ambiental". El període de sol·licitud (dates aproximades que cal confirmar cada any) van des de principis del mes de novembre fins a finals d'abril de l'any següent.

El procediment de concessió és per concurrència competitiva.

Exemples inspiradors:

- Pla director de l'aula marina de Premià de Mar:
https://www.diba.cat/documents/d/mediambient/pla_director_aula_marina_premia_mar_2025
- Pla director d'educació ambiental de Cal Ganxo de Castelldefels:
https://www.diba.cat/documents/d/mediambient/pla_director_educacio_ambiental_cal_ganxo_Castelldefels

Pressupost estimat	Subvencionat per la Diputació de Barcelona a través del Catàleg de Serveis de Medi Ambient.
---------------------------	---

ACCIÓ 26: CONVERTIR L'AULA EN UN ESPAI EXPOSITIU DE REFERÈNCIA**LÍNIA ESTRATÈGICA 3: L'AULA DE NATURA DEL RIU COM A ESPAI DE REFERÈNCIA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL****OBJECTIU 3.1: DEFINIR ELS USOS DE L'AULA DE NATURA DEL RIU**

Destinatari	- Personal municipal gestor de les activitats - Responsable de l'equipament - Centres educatius - Entitats - Ciutadania
Àmbit temàtic	- Aigua - Biodiversitat - Paisatge - Patrimoni natural
Visions d'Educació Ambiental	Variable en funció dels continguts i format de l'exposició. A mode orientatiu: 1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals 4. La gestió ambiental de la ciutat
Relació amb ODS	Variable en funció dels continguts i format de l'exposició. A mode orientatiu: 11. Ciutats i comunitats sostenibles 15. Vida terrestre 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Convertir l'aula de natura del riu en un espai de referència a nivell ambiental on els centres educatius, entitats i ciutadania puguin visitar exposicions relacionades amb el medi ambient i augmentar el nivell de coneixement i sensibilització vers l'entorn natural i la biodiversitat present a Igualada.

Descripció:

En el moment de redactar aquesta acció, se sap que en un futur proper, es disposarà d'una aula de natura del riu. Però es desconeix la ubicació exacta, les dimensions, els espais interiors, el material disponible, els recursos humans, horari d'obertura, etc.

Com es preveu que l'aula esdevingui un espai de referència ambiental, en aquesta acció es proposa destinar un espai de l'aula a exposicions permanents i/o temporals (en funció de l'espai disponible). Pot ser una opció interessant per engrescar a participar als centres educatius, entitats i ciutadania general. Es poden oferir dos tipus d'exposicions:

- **Exposició permanent:** es proposa que sigui una exposició personalitzada, centrada en el paisatge, biodiversitat i valors naturals d'Igualada. A més d'oferir informació, es podrien

incloure materials interactius i/o manipulatius. Per exemple el cant de les espècies d'ocells i amfibis, rastres i petjades de mamífers, anàlisi senzill de diferents tipus d'aigua, etc. **Aquesta exposició es podria complementar amb visites guiades, tallers dinamitzats per educadors/es ambientals, itineraris per l'entorn, incorporar ulleres de realitat virtual, etc.**

- **Exposicions temporals:** es poden vincular a dies o setmanes temàtiques per integrar-les en les programacions pròpies de l'equipament. Es pot oferir als centres educatius i entitats i els caps de setmana obrir a la ciutadania general.

Aquestes exposicions temporals es poden demanar en préstec. Per exemple, la Diputació de Barcelona posa a disposició dels ens locals diverses exposicions com a eines de sensibilització i conscienciació ambiental en matèria de transició energètica i emergència climàtica, prevenció de residus, gestió de l'aigua i contaminació atmosfèrica. Totes les exposicions disposen de la possibilitat d'una visita guiada, materials complementaris que enriqueixen la visita i de materials personalitzables per fer-ne difusió.

Consulta les exposicions disponibles de la Diputació de Barcelona:
<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/exposicions>

Es recomana complementar les exposicions amb visites guiades per ampliar la informació, tallers participatius, itineraris per l'entorn, etc. Caldrà preveure la dinamització per part d'un educador/a ambiental que conegui l'entorn.

Proposta d'implementació:

La proposta d'implementació pot ser molt variable en funció de si l'exposició és de creació pròpia o bé en préstec. En cas de ser de creació pròpia, per valorar el temps i import que cal invertir, caldrà definir la grandària, la interactivitat, etc. A trets generals, caldrà preveure un temps aproximat de 10 -12 mesos per elaborar els continguts, el disseny gràfic i la producció.

En cas de sol·licitar exposicions en préstec caldrà revisar les condicions de cada una ja que poden variar molt entre administracions i empreses (terminis de sol·licitud, durada del préstec, condicions per poder participar, etc.)

Exemples inspiradors:

- Exposició permanent Ecometròpoli (Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet):
<https://goo.su/1gVaOa>
 - Exposició permanent Espai Dunar (Ajuntament de Castelldefels): <https://goo.su/mdsEanz>
 - Exposicions en préstec de la Diputació de Barcelona:
-

<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/exposicions>

- Exposicions en préstec del programa educatiu “Compartim un futur” de l’Àrea Metropolitana de Barcelona: <https://goo.su/xGze3x>
- Exposicions en préstec del Centre d’Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana: <https://mediambient.gva.es/va/web/ceacv/exposiciones>

Pressupost estimat	- Molta variable en funció de les característiques de la creació, especialment pel que fa a la producció de materials. - A mode orientatiu: 5000 € - Dinamització (visites guiades, tallers, etc.) 100 € - En cas d’exposicions en préstec, acostumen a ser gratuïtes.
---------------------------	--

ACCIÓ 27: CREAR UNA PROGRAMACIÓ ESTABLE ENTORN A L'AULA DE NATURA DEL RIU**LÍNIA ESTRATÈGICA 3: L'AULA DE NATURA DEL RIU COM A ESPAI DE REFERÈNCIA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL****OBJECTIU 3.1: DEFINIR ELS USOS DE L'AULA DE NATURA DEL RIU**

Destinataris	- Centres educatius - Entitats - Famílies - Ciutadania general - Visitants
Àmbit temàtic	Variable en funció de la programació que es defineixi. A mode orientatiu: - Aigua - Biodiversitat - Paisatge - Patrimoni natural
Visions d'Educació Ambiental	Variable en funció dels continguts i formats de les activitats. A mode orientatiu: 1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals 4. La gestió ambiental de la ciutat 5. La transformació de l'entorn (si es fan accions com plantacions, instal·lació de capses niu, etc.)
Relació amb ODS	Variable en funció dels continguts i format de l'exposició. A mode orientatiu: 11. Ciutats i comunitats sostenibles 15. Vida terrestre 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Crear una programació estable adreçada a diferents sectors de la població per convertir l'aula de natura del riu en un espai de referència pel que fa a la participació ciutadana en temes ambientals, especialment de medi natural i biodiversitat.

Descripció:

En el moment de redactar aquesta acció, se sap que en un futur proper, es disposarà d'una aula de natura del riu. Però es desconeix la ubicació exacta, les dimensions, els espais interiors, el material disponible, els recursos humans, horari d'obertura, etc.

Tenint en compte que es planteja que l'aula de natura del riu esdevingui un espai de referència, hauria de comptar amb una programació estable (per exemple de primavera i tardor per evitar els mesos de més fred i més calor) que permeti participar als diferents sectors de la població.

Les activitats adreçades, independentment del tipus de públic destinatari, poden ser:

- **Activitats pròpies de l'equipament:** en aquest cas, tant el disseny de les activitats com la

dinamització ha d'anar a càrrec de l'Ajuntament.

- **Activitats dinamitzades per entitats i empreses que s'integren en la programació de l'aula.**
En aquest cas, es donaria accés a les entitats i empreses dinamitzadores. Caldrà preveure el mode de contractació i el protocol d'utilització de l'aula de natura.

Activitats adreçades a centres educatius:

L'objectiu és acollir grups organitzats que puguin realitzar activitats ambientals dinamitzades per una persona experta on l'espai de referència sigui l'aula de natura. No és imprescindible que l'activitat es dugui a terme dins sinó al contrari, l'objectiu és descobrir i interactuar amb l'entorn natural. L'aula pot servir per mostrar l'exposició, fer la introducció, deixar motxilles, utilitzar els WC, etc.

Les propostes poden ser activitats d'educació ambiental vinculades al currículum escolar (el què determinarà el nivell educatiu dels participants), però també suport a projectes APS, realització d'accions transformadores (plantacions, extracció d'espècies vegetals invasores, construcció i instal·lació de caps de niu per ocells i ratpenats, etc.).

Accions de voluntariat ambiental:

L'aula pot organitzar dins la seva programació accions de voluntariat ambiental. La participació ciutadana és la incorporació de les persones i la societat civil a la presa de decisions públiques i col·lectives amb l'objectiu d'apoderar-les, d'obtenir una relació transparent entre l'administració local i la ciutadania. Des de l'aula de natura es poden crear, coordinar i impulsar accions i/o programes de voluntariat ambiental. Aquesta, és una estratègia de participació que es fa de manera lliure i no remunerada dins el marc d'una entitat sense afany de lucre, que organitza activitats que redunten en benefici de la persona i la comunitat. El voluntariat gaudeix del reconeixement i l'acceptació ciutadana.

Concretament en l'àmbit ambiental, els projectes es relacionen amb la defensa i la millora de l'entorn que les envolta, ja sigui natural o urbà, per temes relacionats amb l'educació ambiental i la protecció del territori on viuen. A nivell local, el voluntariat ambiental ajuda a implicar a la ciutadania en la millora del territori i l'adopció de respostes actives de transformació de l'entorn.

Des de l'equipament es poden promoure programes d'educació ambientals i donar-los suport, garantint per tant, l'assoliment dels objectius i la seva continuïtat en el temps.

Activitats adreçades a ciutadania i famílies:

A través d'una oferta adaptada a públic familiar i recursos de caràcter lúdic-educatiu, l'aula i el seu entorn poden convertir-se en espai d'aprenentatge compartit per petits i grans, sobretot si s'organitzen activitats en caps de setmana i dies festius. Es recomana per aquestes activitats, els formats innovadors com per exemple, la geocerca

Per altra banda, per famílies amb infants menors de 10 anys, es poden organitzar activitats manuals i de construcció. Per exemple: murals amb elements naturals.

I, per a tots els públics, les visites al medi natural o es puguin observar diferents espècies de fauna i flora sempre tenen molt bona acceptació i permeten augmentar el nivell de coneixement i

sensibilització vers l'entorn directe.

Proposta d'implementació:

En primer lloc caldrà definir el tipus d'activitat i els destinataris als qual es vol adreçar l'aula de natura. Un cop definits els destinataris i el tipus d'activitat caldrà decidir si les activitats seran pròpies de l'Ajuntament o si caldrà comptar amb una persona experta, entitat o empresa (caldrà preveure el tipus de contractació i imports disponibles per fer el disseny de continguts, metodologia, materials i dinamització).

Caldrà definir el calendari d'activitats (dates, franges horàries) i fer les tasques de difusió pertinents i adequades per a cada tipus de públic (escolar, entitats de voluntariat o ciutadania/famílies).

Exemples inspiradors:

- Exemples de voluntariat ambiental: <https://voluntariatambiental.cat/#!/llistat>
- Exemples de projectes APS: <https://aprenentatgeservei.cat/experiencies/>
- Exemples d'activitats per a públic escolar i familiar: Programa "Aprenem a la Xarxa" de l'Àrea Metropolitana de Barcelona: <https://www.amb.cat/web/territori/espai-public/parcs/aprenem-a-la-xarxa>
- Exemple d'activitats per a públic adult/familiar són: Equipament "La Fàbrica del Sol": <https://ajuntament.barcelona.cat/lafabricadelsol/ca/canal/com-functiona-barcelona>

Pressupost estimat	- Creació del programa i coordinació amb les entitats, educadors/es ambientals: recursos propis. En cas d'externalització: 1000€ aprox. per temporada. - Difusió: recursos propis de l'Ajuntament (web, butlletins, etc.) - Dinamització de les activitats: 150-180 € / activitat.
---------------------------	--

ACCIÓ 28: PUNT D'INFORMACIÓ I PRÈSTEC DE MATERIAL PER A LA DESCOBERTA AUTÒNOMA DE L'ENTORN NATURAL

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: L'AULA DE NATURA DEL RIU COM A ESPAI DE REFERÈNCIA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

OBJECTIU 3.1: DEFINIR ELS USOS DE L'AULA DE NATURA DEL RIU

Destinataris	- Personal municipal gestor de les activitats - Entitats, equipaments i empreses dinamitzadores
Àmbit temàtic	Tots els àmbits, especialment: - medi natural - biodiversitat - aigua
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 15. Vida terrestre 16. Pau, justícia i institucions sòlides 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Establir un protocol de gestió de reserves comú per a totes les activitats educatives incloses al catàleg AIRE.

Descripció:

En el moment de redactar aquesta acció, se sap que en un futur proper, es disposarà d'una aula de natura del riu. Però es desconeix la ubicació exacta, les dimensions, els espais interiors, el material disponible, els recursos humans, horari d'obertura, etc.

Com es preveu que l'aula esdevingui un espai de referència ambiental, es proposa que inclogui tasques informatives pròpies d'un punt d'informació (especialment els caps de setmana i dies festius). El tipus d'informació que s'aportaria als visitants relacionada amb l'entorn natural proper a l'aula: riu, vegetació, fauna, tipus d'ecosistemes, etc. Es pot oferir un plànol detallat de la zona i informar dels millors espais per descobrir en funció dels interessos de la persona visitant.

A més, pot cedir en préstec material per a que els visitants puguin fer una descoberta autònoma de l'entorn: prismàtics, lupes, guies de fauna i flora locals, kit per analitzar l'aigua del riu, etc.

En cas que existeixin, també es poden oferir recursos locals relacionats amb temes ambientals: llibres, postals i fotos antigues i actuals; etc.

Per garantir un bon funcionament del servei de préstec serà necessari elaborar una base de dades que reculli totes les dades: data i hora d'inici, data i hora de retorn, recurs en préstec, dades de contacte de la persona que s'emporta el recurs

Proposta d'implementació:

Per implementar aquesta proposta caldrà preveure:

- El tipus d'informació que es facilitarà als visitants.
- El material disponible per informar i/o cedir en préstec: plànols, prismàtics, lupes, etc.
- Crear el sistema de registre del préstec.
- Adquirir i endreçar els recursos que es deixaran en préstec.
- Establir l'horari d'obertura.
- Fer difusió del servei.
- Contractar una persona dinamitzadora (caldrà preveure el tipus de contractació).

Exemples inspiradors:

El Centre de la Platja (Ajuntament de Barcelona):

<https://www.barcelona.cat/ca/que-pots-fer-a-bcn/banys-i-platges/centre-de-la-platja>

Pressupost estimat	Compra de material (variable en funció del nombre d'unitats). A mode orientatiu: - guies de fauna i flora (tipus tríptic): 10-15€ / unitat - prismàtics senzills: 50 € /unitats - lupes senzilles: 10 €/unitat Import hora informador/a ambiental: 100 €
---------------------------	--

ACCIÓ 29: DINAMITZAR UN PUNT INFORMATIU QUAN ES FACI UN ESDEVENIMENTS LOCAL**LÍNIA ESTRATÈGICA 4: PARTICIPAR ACTIVAMENT EN LES SETMANES TEMÀTIQUES AMBIENTALS****OBJECTIU 4.1. Promoure accions concretes per fomentar la participació dels centres educatius en les setmanes temàtiques**

Destinataris	Ciutadania
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Visions d'Educació Ambiental	1. La ciutat com a aula 2. La ciutat com a ecosistema 3. Els problemes ambientals de la ciutat 4. La gestió ambiental de la ciutat 5. La transformació de la ciutat
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 16. Pau, justícia i institucions sòlides 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Crear un punt informatiu per instal·lar a esdeveniments locals que funcioni tant per oferir informació a la ciutadania com per a recollir propostes, interessos i necessitats.

Descripció:

A Igualada, al llarg de l'any i forma recurrent, es realitzen diversos esdeveniments locals (celebració de dies mundials, setmanes temàtiques ambientals, fires i mercats, etc.) que concentren un elevat nombre d'assistents. L'objectiu d'aquesta acció és aprofitar aquests esdeveniments per instal·lar un estand ambiental, un punt de referència vinculat a totes les temàtiques ambientals fàcilment identificable per a la ciutadania.

En la dinamització d'aquest estand ambiental es proposa aplicar una estratègia de comunicació bidireccional, un diàleg actiu amb la ciutadania que permeti tant oferir informacions d'interès com recollir propostes d'activitats, interessos i necessitats per part de diferents col·lectius. Per assolir aquesta interacció entre ciutadania i administració, es proposa combinar espais expositius i informatius amb d'altres on es realitzin dinàmiques per a la recollida d'informació.

En relació a l'espai informatiu, prèviament a la celebració de l'esdeveniment, caldrà decidir quins missatges i informacions d'interès ambiental es volen fer arribar a la ciutadania i de quins materials es disposa per fer-ho (materials de campanyes, tríptics i cartells, mapes i plànols, roll-upes, exposicions, materials audiovisuals, etc.). Així mateix, per a la realització d'aquesta acció caldrà comptar amb la presència d'un/a informador/a expert amb un alt nivell de coneixement de les informacions que es volen transmetre a la ciutadania, que sigui capaç de respondre els dubtes que es puguin generar.

Per altra banda, a l'hora de dissenyar les dinàmiques participatives per a la recollida d'informació, cal tenir en compte que han de ser breus (menys de 5 minuts), àgils, atractives visualment i que es

puguin realitzar de peu. En funció de la informació d'interès que es vulgui recollir, caldrà triar la dinàmica més adient. Però, de forma genèrica, algunes dinàmiques participatives que es poden realitzar són:

- mural amb notes adhesives en el qual es doni resposta a una pregunta.
- votacions amb gomets o amb elements dins una urna.
- mapes participatius sobre un plànol d'Igualada o sobre una zona concreta.
- enquestes ràpides (de màxim 5 preguntes) amb enquestador/a o codis QR.

De forma opcional i complementària, en aquest estand ambiental també es podrien realitzar petits tallers pràctics vinculats als diferents eixos temàtics ambientals. De la mateixa manera que les dinàmiques participatives, els tallers haurien de ser curts, àgils, adaptats a un espai amb una important afluença de gent i que permetin realitzar diferents sessions. Alguns exemples de tallers poden ser: gimcana de separació de residus, tallers de reutilització, personalització de peces de roba, contacontes, concursos i ruletes, etc. Per a la realització d'aquests tallers, es pot contactar amb empreses especialitzades, o bé, amb entitats ambientals locals.

Proposta d'implementació

Abans d'iniciar aquesta acció, caldrà dissenyar l'estand informatiu i disposar de tots els materials necessaris per instal·lar-lo als esdeveniments locals.

Davant la gran afluença de gent dels esdeveniments, es recomana preveure la presència de, com a mínim, dos informadors/es a l'estand (una per a les tasques informatives i una altra per a la dinamització de la recollida d'informació).

Exemples inspiradors:

- **Fira de la Flor i el Planter:**
https://www.viladesalt.cat/wp-content/uploads/2026/03/Digital_Programa-FFP-26.pdf
- **ECOVITA – Fira del Medi Ambient i la Sostenibilitat del Montseny:**
<https://riellsiviabrea.cat/ecovita/la-fira/>
- **Fira de la terra de Rubí:**
<https://www.rubi.cat/ca/temes/medi-ambient/residus/diadelaterra/fira-de-la-terra>

Pressupost estimat	- Recursos propis de l'Ajuntament - Si s'externalitza: 250-400 € per 4 hores. - Cal preveure la instal·lació d'una carpa, dos taules plegables, - etc.
---------------------------	--

ACCIÓ 30: CREAR UN ECOCALENDARI MUNICIPAL COMPARTIT PER GENERAR ACCIONS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: PARTICIPAR ACTIVAMENT EN LES SETMANES TEMÀTIQUES AMBIENTALS

OBJECTIU 4.1. Promoure accions concretes per fomentar la participació dels centres educatius en les setmanes temàtiques

Destinatari	- Centres educatius - Personal tècnic de l'Ajuntament i equipaments municipals
Àmbit temàtic	Tots els àmbits (vinculat als dies i setmanes temàtiques)
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció climàtica 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Crear un ecolendari municipal per compartir dates clau vinculades a l'educació ambiental i els recursos o activitats que es poden sol·licitar o fer. Així es podrà facilitar la coordinació, difusió i generació d'accions al municipi per part de centres educatius, entitats o organitzacions i de la ciutadania.

Descripció:

La present proposta consisteix en elaborar un "ecolendari" municipal en format digital que funcioni com una agenda compartida d'activitats i recursos relacionats amb l'educació ambiental.

Aquest calendari inclouria diferents dies internacionals i setmanes temàtiques importants com ara:

- 22 de març: Dia Mundial de l'Aigua
- 5 de juny: Dia Mundial del Medi Ambient
- 16 de setembre: Dia mundial per la preservació de la capa d'ozó.
- Setmana Europea de la Mobilitat Sostenible (setembre)
- Setmana Europea de la Prevenció de Residus (novembre)

Per cada data o setmana que s'hi afegeixi, el calendari proporcionaria dues opcions:

- **"Vols conèixer què pots fer?":** estaria enllaçat a un banc de recursos i activitats a fer relacionat amb la temàtica.
- **"Ens vols fer alguna proposta?":** on es deixaria un espai de conversa perquè entitats, centres educatius o la ciutadania pogués proposar accions, enfortint així els vincles de tota la ciutadania.

El banc de recursos i activitats esmentat abans, tindria tota la següent informació:

- títol de l'activitat

-
- data i lloc
 - temàtica i explicació de l'activitat
 - preu (gratuït o de pagament)
 - públic al qual s'orienta
 - espai de desenvolupament i materials necessaris
 - sol·licitud de participació

Aquest calendari, permetria mostrar tant activitats proposades per l'Ajuntament, com activitats proposades per entitats locals o altres institucions. A més, també es podrien incloure activitats i material gratuït que provenen de la Generalitat de Catalunya o de la Diputació de Barcelona. Aquestes institucions ja ofereixen recursos educatius vinculats a aquests dies i setmanes importants que podrien complementar a les activitats que es proposin.

En aquest enllaç es poden consultar tots els recursos que la Diputació de Barcelona posa a disposició i que compten amb la dinamització per part d'un educador/a ambiental:

<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/recursos-activitats-i-tallers/-/llistador/uNztlRYbaxbp/12/1#resultats-cercadoruNztlRYbaxbp>

També posa a disposició diferents exposicions:

<https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/exposicions>

I, materials en préstec: <https://www.diba.cat/ca/web/mediambient/recursos-materials-en-prestec>

Proposta d'implementació

Per dur a terme l'acció proposada cal:

- definir el format que s'utilitzarà i la plataforma digital del calendari (web municipal, APP, agenda en línia, etc.)
 - trobar quin serà el sistema de gestió i actualització de la plataforma que s'esculli
 - cercar les dates clau que s'hi volen incorporar i estructurar el calendari anual.
 - crear un banc de recursos i activitats que barregi propostes municipals i activitats d'altres institucions, per exemple, les de la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.
 - organitzar una trobada amb les diferents entitats del municipi per proposar activitats que es puguin afegir perquè formin part del calendari.
 - proposar un sistema amb el qual es puguin proposar les activitats per part de la ciutadania com per exemple un formulari o espais participatius.
-

Exemples inspiradors:

- Catàleg d'activitats per ajuntaments fet per la Generalitat de Catalunya:
https://territori.gencat.cat/ca/03_infraestructures_i_mobilitat/sem/recursos/#catalegs-d-activitats
- Calendari escolar efemèrides ecosocials i ambientals:
<https://escolesverdeslleida.fundesplai.org/calendari-efemerides-ambientals/>
- Efemèrides ambientals (Diputació de Barcelona):
<https://bibliotecavirtual.diba.cat/ca/espais-naturals/efemerides-ambientals>
- Setmana de la mobilitat sostenible a Mollet del Vallès:
<https://www.molletvalles.cat/ca/actualitat/noticies/mollet-celebra-la-setmana-europea-de-la-mobilitat-sostenible-amb-tallers-i-la-caminada-nocturna-a-gallecs>
- Programació pel dia mundial de l'aigua: <https://www.diba.cat/es/web/mediambient/-/activitats-dia-mundial-aigua-2024>
- Viu el Vallès: Turisme del Vallès Occidental: <https://visitvalles.com/es/>

Pressupost estimat	- Creació de l'ecocalendari al web municipal: recursos propis o serveis informàtics contractats ja existents. - Incorporació de la informació de les activitats: recursos propis de l'Ajuntament i de les entitats que impulsen les activitats.
---------------------------	---

ACCIÓ 31: ESTABLIR ESPAIS PER COMPARTIR I FER PROPOSTES CONJUNTES ENTRE AJUNTAMENT, CENTRES EDUCATIUS I ENTITATS

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TRANVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL TREBALLANT EN XARXA

OBJECTIU 5.1.MILLORAR LA COMUNICACIÓ PER IDENTIFICAR I ESTRUCTURAR OPORTUNITATS

Destinataris	- Docents de la XESI - Docents d'altres centres educatius d'Igualada - Tècnics municipals - Entitats que ofereixen, duen a terme o coordinen activitats d'educació ambiental a Igualada.
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Relació amb els ODS	17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	- Generar un espai periòdic de comunicació i detecció de necessitats, oportunitats i reptes dels centres educatius en relació a l'educació ambiental (EA). - Dissenyar propostes educatives adequades a les necessitats detectades. - Avaluar anualment amb els centres educatius les millores del catàleg AIRE (o les activitats d'EA).

Descripció:

Per tal que els centres educatius no només siguin receptores d'activitats, sinó que també en proposin i fins i tot puguin implicar-se en el disseny i proves pilot, és important generar un espai de treball amb l'Ajuntament, altres centres educatius i entitats.

Per començar, es pot aprofitar una trobada de la XESI a final de curs per identificar oportunitats, reptes i necessitats (a partir de la valoració del curs, per exemple) i una altra reunió a inici de curs per exposar les novetats.

Aquesta trobada hauria de comptar amb la presència de tècnics municipals (dels principals serveis que participen al catàleg AIRE) que puguin escoltar i fer propostes de millora. Altres tècnics municipals també poden traslladar oportunitats previstes pel curs següent (campanyes, subvencions, recursos...).

També és interessant la participació de les entitats o empreses gestores i executores de les activitats.

Aquest espai de trobada alhora vol ser un espai de comunicació i trobada que permeti un intercanvi periòdic i pautat entre centres educatius i ajuntament, alhora que pugui avaluar any a any les propostes educatives ofertes al Catàleg AIRE (i especialment les d'educació ambiental).

Proposta d'implementació:

Per realitzar aquesta acció és necessari:

Avisar amb antelació a les docents de la XESI dels continguts de la reunió, per tal que puguin preparar

propostes i necessitats, reptes i oportunitats detectades en cada centre i equip docents. En cas de demanar l'assistència de tècnics municipals més enllà de medi ambient i educació, o bé d'entitats i empreses gestores d'activitats, caldrà convocar-los també amb prou temps.

Personal tècnic municipal haurà de recollir les necessitats, reptes i oportunitats, i fer propostes d'encaix *in-situ* durant la reunió. Posteriorment, caldrà treballar-les i veure com o si es poden incloure dins les propostes educatives del Catàleg AIRE.

Cal tenir en compte que, en cas de voler dissenyar una nova activitat o projecte, caldrà contractar-ho a tercers, i cal preveure el temps de disseny i generació de materials. El període actual per sol·licitar activitats del catàleg AIRE és de finals de juny fins el 15 de setembre. En aquest cas hi ha diverses opcions:

1. A final de curs es recullen les aportacions i es licita el disseny de l'activitat seleccionada al juliol. En obrir el catàleg al setembre, l'activitat s'obre com a prova pilot i es pot reservar però no es comença a aplicar o executar fins més endavant (gener per exemple), quan es pugui disposar dels materials elaborats. La tardor pot servir per acabar de dissenyar i elaborar el detall de l'activitat i els materials.
2. La licitació del disseny de l'activitat es duu a terme prèviament a la reunió de la XESI i la reunió amb docents serveix per aterrar i concretar característiques d'aquest.
3. Incloure aquesta feina de disseny de noves propostes educatives al contracte del Catàleg AIRE, per tal que l'equip extern ho tingui en compte en la seva feina anual i es planifiqui en conseqüència per tenir les millores o nova activitat pel setembre.

A inici de curs, les tècniques hauran de preparar de nou una reunió per presentar novetats als centres educatius de la XESI, per tal que puguin fer-ne proves pilot o reservar-les com qualsevol altra activitat.

A final del curs, caldrà de nou recollir necessitats, reptes i oportunitats, però també avaluar les novetats introduïdes a l'inici del curs en el Catàleg AIRE.

Exemples inspiradors:

- Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Barcelona (XESC / Escoles + Sostenibles)
- Projectes Educatius de Ciutat (Ciutats educadores). Per exemple, el PEC de Manlleu.

Pressupost estimat	L'Ajuntament pot liderar-ho, buscar una entitat que ho tiri endavant, o incloure-ho com a part del contracte de gestió de la XESI o d'activitats.
---------------------------	---

ACCIÓ 32: ESTABLIR MECANISMES PER COMPARTIR I IDENTIFICAR OPORTUNITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL ENTRE DIFERENTS ÀREES DE L'AJUNTAMENT

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TRANVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL TREBALLANT EN XARXA

OBJECTIU 5.1.MILLORAR LA COMUNICACIÓ PER IDENTIFICAR I ESTRUCTURAR OPORTUNITATS

Destinataris	Personal tècnic municipal
Àmbit temàtic	Tots els àmbits
Relació amb els ODS	17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	- Generar més col·laboració i sinèrgies en iniciatives de sostenibilitat municipals. - Compartir informació i projectes, i ampliar el coneixement dels tècnics en iniciatives de sostenibilitat. - Optimitzar recursos municipals, enxarxant iniciatives existents o previstes.

Descripció:

Per tal de millorar la comunicació i aprofitar oportunitats de sinergia entre diferents àrees de l'Ajuntament en matèria d'educació ambiental, es proposen dues eines: trobades i un butlletí. En tots dos casos, l'objectiu és explicar iniciatives de sostenibilitat (i educació ambiental) que s'estan duent a terme a cada àrea, i donar coherència a l'acció municipal en aquest àmbit.

En el cas de trobades, es poden fer anualment una vegada concretats el pla anual i pressupost anual dels serveis municipals. Durant la trobada es promourà una dinàmica d'explicacions breus i que es pugui aprofundir en funció de necessitats i oportunitats que identifiquin les diverses persones tècniques presents a la reunió. Posteriorment, aquestes es poden recollir i compartir.

La trobada anual pot acompanyar-se d'una visita tècnica sobre el terreny a un equipament o espai amb potencial d'educació ambiental de la ciutat, que aportí un incentiu i amplii els coneixements dels tècnics participants.

Els butlletins interns també tenen la intenció de recollir les iniciatives en sostenibilitat de diferents àrees i posar la informació a disposició de la resta de l'Ajuntament. Aquesta eina però, requereix que es generin continguts pels butlletins, que algú centralitzi la informació i que finalment aquesta sigui útil per a la resta de tècnics.

Proposta d'implementació:

Per realitzar aquesta acció és necessari:

Segons les dinàmiques de l'Ajuntament, es proposa començar amb una reunió anual, una vegada establert el pla i pressupost dels serveis. En aquesta reunió els serveis poden explicar la previsió d'actuacions per així detectar necessitats compartides i oportunitats, i facilitar la implicació d'altres

serveis en el disseny i posada en marxa de les actuacions, generant transversalitat.

Tot i que les trobades poden ocupar temps, es pretén que encaixin amb la planificació i pressupost, de manera que els serveis ja comptin amb documents elaborats que puguin presentar o fer servir a la reunió. Així, es minimitzaria l'esforç previ a la reunió, de manera que la principal necessitat sigui reservar un espai suficient per a una vintena de tècnics i un temps prou ampli per compartir i generar converses (unes 2h mínim).

La convocatòria de la trobada, així com la dinamització i posterior recollida i tractament de les aportacions realitzades, hauria d'anar a càrrec de l'Àrea de Medi Ambient com a titular de les competències d'educació ambiental.

En cas de voler generar un canal tipus "butlletí" o fòrum, cal tenir en compte que algú haurà de liderar la iniciativa i fer seguiment per tal que els serveis coneguin l'eina i hi aportin contingut. Si no hi ha aquesta dinàmica prèviament, pot resultar feixuc. A més, caldrà algú encarregat de fer els enviaments. Els butlletins haurien d'incloure els contactes dels referents dels projectes i iniciatives, per tal que es puguin posar en contacte directament entre tècnics.

Exemples inspiradors:

- Direcció de Serveis de Coordinació Tècnica Territorial i Ocupacions de l'Ajuntament de Barcelona.
- Espais de coordinació tècnica de l'Ajuntament de Castell d'Aro, Platja d'Aro i S'Agaró
- Recomanacions per impulsar la transversalitat en ens locals (Diputació de Barcelona).

Pressupost estimat	Com que només implica equip tècnic municipal, aquesta acció es pot cobrir amb recursos propis de l'Ajuntament d'Igualada.
---------------------------	---

ACCIÓ 33: FOMENTAR LES ACTIVITATS INTERGENERACIONALS

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TRANVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL TREBALLANT EN XARXA

OBJECTIU 5.1.MILLORAR LA COMUNICACIÓ PER IDENTIFICAR I ESTRUCTURAR OPORTUNITATS

Destinatari	- Educació primària (1r a 6è de primària) - Educació secundària (1r a 4t d'ESO) - Entitats i associacions locals (casals de persones grans, residències 3a edat, etc.)
Àmbit temàtic	Tots els àmbits (variable en funció de la temàtica de l'activitat).
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema
Relació amb ODS	12. Ciutats i comunitats sostenibles 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Fomentar la creació i realització d'activitats de temàtica ambiental intergeneracionals, prevenint l'edadisme, promovent la relació positiva entre persones grans i el jovent, afavorint així l'intercanvi de coneixements vinculats al territori i al medi ambient.

Descripció:

Actualment, la realització de projectes d'aprenentatge i servei (APS) faciliten la realització d'activitats intergeneracionals i que promouen la relació entre el jovent i les persones grans (exemples més avall). La gran part d'aquests projectes es centren en àmbits com la memòria històrica, la transmissió de coneixements o l'acompanyament. Aquests projectes, ja en funcionament des de fa anys en alguns municipis, presenten una oportunitat per incorporar una mirada ambiental i centrada en la ciutat d'Igualada.

Per aquest motiu, es proposa revisar i repensar aquests projectes ja existents per tal d'integrar continguts vinculats al medi ambient, com ara l'evolució del paisatge al llarg dels anys, els canvis en els hàbits de consum i de producció o la transformació dels espais naturals i urbans.

Paral·lelament, es planteja crear noves activitats que des d'un inici integrin la dimensió intergeneracional i ambiental. Algunes propostes d'activitats que es podrien implementar són les següents:

- **Exposició fotogràfica col·laborativa:** la gent gran aportaria fotografies antigues del municipi (barris, espais naturals, carrers, etc.) i els infants o joves s'encarregarien de fer fotografies dels mateixos espais i com són actualment. Aquest projecte es podria exposar en algun espai públic per l'accés de tota la ciutadania, per mostrar els canvis ambientals i socials dels últims anys. Seria interessant que aquestes exposicions es poguessin fer un centre cívic de cada barri perquè aquest el projecte arribi a més quantitat de la ciutadania.
- **Caminades intergeneracionals:** crear rutes pel municipi en què les persones grans expliquin

vivències i els usos que els espais acostumaven a tenir, mentre que els infants o joves aporten informació més tècnica i cercada i treballada amb antelació sobre aspectes ambientals actuals (biodiversitat, sostenibilitat, etc.), aconseguint així que tots dos col·lectius tinguin rol de guies en l'activitat.

- **Tallers de narració i contes ambientals:** participació de persones grans en espais educatius, com ara bé centres educatius o biblioteques, per explicar contes o experiències vinculades amb el territori, la natura o maneres de viure més sostenibles per tal de fomentar la transmissió oral i els valors ambientals.
- **Hort comunitari:** crear o visitar espais de cultiu compartits on persones grans i el jovent puguin treballar junts, intercanviant coneixements sobre agricultura, comerç de proximitat, alimentació i sostenibilitat.
- **Recull de sabers tradicionals:** el jovent s'encarregaria de preparar preguntes i recollir les respostes de la gent gran sobre pràctiques i coneixements vinculats a l'estil de vida que es seguia abans, un estil molt vinculat amb la sostenibilitat (reutilització, aprofitament de recursos, reparació de productes, etc.).

Aquestes activitats afavoreixen tant a la creació d'un entramat intergeneracional, entre jovent i gent gran, com amb la consciència ambiental, generant l'ocupació d'espais del municipi i creant espais d'aprenentatge mutu. Requereix la coordinació entre el departament de medi ambient, equipaments de persones grans com casals o residències i centres educatius o altres espais de referència pels joves (per exemples casals, la biblioteca, etc.).

Proposta d'implementació:

Per tirar endavant aquesta acció és necessari:

- establir una xarxa de contacte amb el teixit de persones grans del municipi i al mateix temps amb centres educatius, entitats, casals, esplais i altres agrupacions per generar el vincle entre generacions.
- trobar projectes intergeneracionals que ja estiguin en funcionament i que es puguin adaptar per incorporar la dimensió ambiental.
- cercar espais on es puguin desenvolupar les activitats coma ara centres cívics, espais públics o escoles.

Partint d'aquesta base, es proposa:

- adaptar projectes d'aprenentatge i servei ja en funcionament i incorporar continguts ambientals.
- crear noves activitats de caràcter intergeneracional amb suport de personal tècnic i d'educadors/es ambientals.
- comptar amb espais de trobada i coordinació pels diferents col·lectius que decideixin participar.

Cal tenir en compte, per l'adaptació de les activitats, del grup d'edat del jovent amb el qual es vulgui treballar en aquestes activitats. Un cop el plantejament de les activitats hagi finalitzat, es faran diferents accions de difusió per a que arribi a la ciutadania.

Exemples inspiradors:

- L'Associació de la Gent Gran de Rubí impulsa activitats intergeneracionals de formació digital:
<https://www.diariderubi.com/lassociacio-de-la-gent-gran-de-rubi-impulsa-activitats-intergeneracionals-de-formacio-digital/>
- Projectes del Consorci d'Educació de Barcelona:
https://www.edubcn.cat/asc/projectes/intercanvi_intergeneracional
- APS de la Red española de aprendizaje-servicio:
<https://www.aprendizajeservicio.net/personas-mayores/>
- Exemple en què totes les persones d'un poble d'una vall de Burgos (inclosos els residents d'un centre de persones grans) van participar en un projecte de l'ajuntament per fer una pel·lícula: *Siempre hay un último tren*, una gran experiència. Un projecte col·laboratiu intergeneracional.

Pressupost estimat	- Coordinació i elaboració del programa per temporada: 800 € aprox. (o bé recursos propis de l'Ajuntament si no s'externalitza el servei). - Dinamització d'una activitat de 2 hores: 200 €/activitat.
---------------------------	--

ACCIÓ 34: CREAR UNA PROPOSTA CONJUNTA AMB EL DEPARTAMENT DE MOBILITAT: LA CIUTAT DELS 15 MINUTS

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TRANVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL TREBALLANT EN XARXA

OBJECTIU 5.1.MILLORAR LA COMUNICACIÓ PER IDENTIFICAR I ESTRUCTURAR OPORTUNITATS

Destinatari	- Centres educatius (ESO, batxillerat, cicles formatius i centre de formació d'adults). - Personal tècnic de l'Ajuntament i equipaments municipals
Àmbit temàtic	Transversal (vinculat als dies i setmanes temàtiques)
Visions d'Educació Ambiental	1. La ciutat com a aula 2. La ciutat com a ecosistema 3. Els problemes ambientals de la ciutat 4. La gestió ambiental de la ciutat 5. La transformació de la ciutat
Relació amb ODS	11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Consum i producció responsables 13. Acció climàtica 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Reflexionar sobre les característiques d'Igualada relacionades amb la mobilitat, les necessitats i hàbits de la ciutadania i les diferents estratègies i accions que poden millorar la ciutat, a nivell de mobilitat i per tant, de qualitat ambiental i elaborar propostes concretes de transformació de la ciutat.

Descripció:

Es proposa crear una activitat educativa treballant conjuntament l'àrea de medi ambient i mobilitat. Es podria crear una activitat basada en la idea de **“La ciutat dels 15 minuts”**. Aquest, és un model urbà en el qual la ciutadania pot arribar a cobrir les seves necessitats diàries (accés a botigues, escoles, salut, cultura, parcs, etc.) en un radi de 15 minuts a peu o en bicicleta. Aquesta idea implica crear ciutats més sostenibles i accessibles posant al centre a les persones, els serveis i l'espai públic. Aquest model canvia de manera considerable el model actual de mobilitat urbana, millorant la qualitat de vida perquè implica una reducció de la contaminació (acústica, atmosfèrica, etc.)

En aquest context, es proposa dissenyar una activitat educativa basada en la metodologia "Metrominut" que permet planificar una “ciutat del 15 minuts”. Aquesta metodologia ajuda a identificar serveis i espais d'interès, crear mapes de distàncies i temps (a peu o en bicicleta).

Els aspectes de la metodologia “Metrominut” són:

1. Analitzar les característiques de la ciutat (infraestructures, transport públic disponible, etc.)
2. Hàbits de la ciutadania. Quines necessitat té? quins són els espais on s'ha de poder arribar amb facilitat (per exemple el CAP, les escoles, etc.)
3. Crear un mapa de distàncies: indicar en un mapa de la ciutat els serveis bàsics (centres educatius, centres sanitaris, parcs urbans, comerços, equipaments públics, etc.) i la distància

entre ells a peu o en bicicleta (en minuts)

4. Identificació de punts de millora: es tracta d'analitzar sobre el plànol quins serveis manquen en cada zona o quines zones o serveis són més difícils d'accedir (impossible fer-ho en 15 minuts).
5. Disseny d'accessibilitat: identificar quines infraestructures cal actualitzar o crear per facilitar l'accés segur i ràpid a als serveis bàsics identificats (per exemple: carrils bici, voreres segures, zones exclusives per a vianants, espais verds, etc.).
6. Planificació de serveis: Ubicar sobre el mapa on cal situar serveis bàsics addicionals o nous punts d'interès per aconseguir que tothom hi pugui arribar en menys de 15 minuts.
7. Avaluació i seguiment: revisar periòdicament els mapes per adaptar-lo a les necessitats de la població i fer seguiment de les millores en accessibilitat i la qualitat de vida.

Aquesta metodologia podria ser la base de la creació de l'activitat educativa "La ciutat dels 15 minuts" per a que siguin els joves els que planifiquin de manera pràctica un model de ciutat més sostenible. A continuació es presenta una proposta de com podria ser l'estructura de l'activitat educativa per a centres educatius. Aquest taller es pot adreçar a alumnat d'educació secundària doncs ja es desplacen sols pel municipi i poden fomentar el pensament crític i l'elaboració de propostes. També es pot realitzar com a activitat adreçada a ciutadania i famílies a través de tallers participatius, per exemple, emmarcats en esdeveniments locals per a que puguin aportar informació. També es podria fer en forma d'activitat guiada (seguint la mateixa metodologia que l'activitat escolar).

El resultat de l'activitat que serà un mapa col·laboratiu es pot fer arribar a l'Ajuntament per a que es puguin valorar les propostes aportades pels participants.

Proposta d'implementació:

En el cas de la proposta per alumant d'educació secundària cal preveure temps per dissenyar l'activitat (temps necessari aproximat: 3 mesos). Caldrà vincular-la al currículum escolar i fer la difusió en els moments clau (final de curs o inici de curs) per a que els docents la puguin encloure a les programacions. Per altra banda, caldrà coordinar-se amb l'equip tècnic del departament de mobilitat a l'hora de dissenyar la proposta.

Exemples inspiradors:

- El diari per a joves lectors: <https://junior-report.cat/que-son-les-ciutats-de-15-minuts/>
- Cornellà de Llobregat: <https://www.cornella.cat/ca/actualitat/noticies/cornella-de-llobregat-tots-els-serveis-a-15-minuts-de-casa-a-peu>

Pressupost estimat	- Disseny de l'activitat (continguts, metodologia i recursos de suport): 800-1000 € aprox. - Dinamització de l'activitat: 150 € / hora aprox.
---------------------------	---

ACCIÓ 35: COORDINAR-SE AMB EL DEPARTAMENT DE JOVENTUT PER FER PROPOSTES CONJUNTES AMB ELS PUNTS D'INFORMACIÓ JUVENILS

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TRANVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL TREBALLANT EN XARXA

OBJECTIU 5.1.MILLORAR LA COMUNICACIÓ PER IDENTIFICAR I ESTRUCTURAR OPORTUNITATS

Destinatari	- Educació secundària (1r a 4t d'ESO) - Educació postobligatòria (Batxillerat, Cicles formatius) - Equip gestor - Personal d'equipaments municipals - Entitats i associacions locals
Àmbit temàtic	Tots els àmbits (variable en funció de la temàtica de les propostes)
Visions d'Educació Ambiental	Variable en funció de la proposta. A mode orientatiu: 1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambientals 4. La gestió de la ciutat 5. La transformació de l'entorn (si es realitzen accions que impliquen un canvi real en la ciutat.)
Relació amb ODS	Variable en funció de la proposta. A mode orientatiu: 11. Ciutats i comunitats sostenibles 13. Acció pel clima 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Impulsar una nova forma de treballar en xarxa entre el departament de medi ambient i el departament de joventut amb l'objectiu d'incorporar l'educació ambiental en activitats adreçades a joves a través de l'equipament juvenil La Kaserna el qual és el que gestiona el Punt d'Informació Juvenil. D'aquesta manera es fomentaria la transformació ecosocial a partir d'aquest equipament que ja és funcional a la ciutat.

Descripció:

Aquesta acció neix de la sessió participativa amb tècnics municipals que es va realitzar el febrer del 2026. En aquesta sessió va quedar de manifest que es podria impulsar una iniciativa conjunta entre el departament de medi ambient i el de joventut a través del Punt d'Informació Juvenil (PIJ).

El Punt d'Informació Juvenil (PIJ), és un servei municipal adreçat al jovent d'Igualada que ofereix orientació, recursos i activitats en diferents àmbits com la formació, la mobilitat internacional, la salut o el voluntariat entre d'altres. Aquest punt d'informació, potenciat pel departament de joventut i gestionat per l'equipament juvenil amb el nom La Kaserna, actua com a espai de referència i acompanyament pel jovent del municipi i també com a canal de difusió de diverses activitats adreçades a instituts i entitats juvenils.

Avui dia, el PIJ ja organitza activitats amb el jovent vinculades amb instituts i entitats. És per això que l'acció proposa crear i mantenir una col·laboració perquè algunes d'aquestes activitats es vinculin amb temàtiques ambientals i així puguin arribar al jovent a través d'aquest punt d'informació. D'aquesta manera es podrien trobar i utilitzar formats i llenguatges propers al jovent per parlar de temes com el canvi climàtic, el consum responsable o la sostenibilitat.

A més, actualment, es troba en elaboració el nou pla de joventut (2027-2031) amb el qual es podria encaixar per a què els joves siguin actors de transformació ecosocial. És per aquest motiu que, dintre d'aquest marc estratègic dels propers cinc anys, es podrien desenvolupar activitats com tallers participatius, campanyes de sensibilització o projectes col·laboratius que s'adaptin a les noves realitats socials, econòmiques i culturals de la ciutat.

Proposta d'implementació:

Per poder dur a terme aquesta acció seran necessàries les següents directrius:

- establir canals de coordinació (comunicació i reunions de treball) entre el departament de medi ambient i el departament de joventut.
- conèixer en profunditat el funcionament i la gestió de La Kaserna i el Punt d'Informació Juvenil conjuntament amb les activitats que es desenvolupen.
- identificar en quines activitats que ja es proposen seria possible incorporar continguts ambientals.

Un cop els punts anteriors estiguin en funcionament es proposen fer els següents passos.

- dissenyar conjuntament entre els dos departaments activitats adaptades als interessos i llenguatges del jovent.
 - incorporar l'educació ambiental en activitats ja existents del PIJ.
 - impulsar la participació activa del jovent en la creació de continguts i accions com ara bé campanyes, talles, activitats,...
 - aprofitar l'elaboració actual del Pla Local de Joventut (2027/2031) per consolidar la línia de treball que volem seguir.
-

Exemples inspiradors:

Espai Jove de Palau Alòs a Barcelona: <https://www.barcelona.cat/palaualos/ca/>

Fan diferents propostes de tallers amb mirada ecosocial. Actualment tenen un taller de macramé a partir de roba reutilitzada.

Pressupost estimat	- Coordinació, disseny, etc.: recursos propis del departament de medi ambient i de joventut. - Dinamització de les propostes: personal de La Kaserna ja contractat o si es contracta a part: 150 €/activitat.
---------------------------	---

ACCIÓ 36: COORDINAR-SE AMB EL DEPARTAMENT DE COOPERACIÓ PER FER PROPOSTES CONJUNTES

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TRANVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL TREBALLANT EN XARXA

OBJECTIU 5.1.MILLORAR LA COMUNICACIÓ PER IDENTIFICAR I ESTRUCTURAR OPORTUNITATS

Destinatari	- Equip gestor - Personal tècnic de l'ajuntament - Entitats i empreses dinamitzadores de les activitats
Àmbit temàtic	Transversal (variable en funció de l'activitat).
Visions d'Educació Ambiental	1. L'entorn com a aula 2. L'entorn com a ecosistema 3. Els problemes ambiental 4. La gestió de la ciutat
Relació amb ODS	10. Reducció de les desigualtats 11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Consum i producció responsable 15. Acció climàtica 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Impulsar una forma de treball en xarxa i coordinada entre el departament de medi ambient i el departament de cooperació per incorporar una mirada ecosocial en les activitats educatives ja creades i disponibles a través del catàleg AIRE per tal de fomentar la visió transversal que connecta la sostenibilitat ambiental i la justícia global.

Descripció:

Aquesta acció es proposa arrel del resultat de la diagnosi que és coincident amb els de l'entrevista realitzada al responsable tècnic del departament de cooperació que a més, es va ratificar durant la sessió participativa presencial del passat febrer del 2026. Actualment, el catàleg AIRE ofereix 102 activitats entre la categoria de "medi ambient" i la de "ciència i tecnologia" el que suposa una representació del 33% de l'oferta actual. El departament de cooperació, actualment ofereix 38 activitats el què representa 12% de l'oferta.

Durant la realització de la diagnosi es van identificar 10 activitats de l'àrea de cooperació que es podrien vincular fàcilment a l'educació ambiental. Aquestes són:

1. Aproximació al model cooperatiu i a l'Economia Social i Solidària
2. Aus migratòries, taller d'educació en valors i diversitat
3. Cine fòrum d'un documental sobre explotació de matèries primeres o fabricació de productes
4. Consum conscient i Economia Social i Solidària
5. Dinàmica sobre el consumisme: un dia de sort
6. El consum responsable
7. El viatge d'una samarreta
8. Jo produeixo, tu consumeixes
9. Llavors al vent, taller de sobirania alimentària i consum responsable
10. Taller d'electrònica: què hi ha darrere el teu mòbil?

Aquestes activitats ja incorporen continguts propers a l'educació ambiental, sobretot en relació amb el

consum, la producció global i la justícia social.

És per aquest motiu, que es proposa realitzar una revisió conjunta entre els dos departaments per poder integrar més explícitament la dimensió ecosocial sense perdre ni l'essència ni els objectius propis de cada àrea. No es pretén crear noves activitats des de zero, sinó d'ampliar les existents amb una mirada transversal i integradora.

Per exemple, en l'activitat *El viatge d'una samarreta*, que analitza el procés de producció i consum d'aquest producte, es podria afegir una reflexió sobre el final del seu cicle de vida, obrint temes com la generació de residus, els impactes ambientals associats i possibles alternatives com ara bé, la reutilització, l'economia circular, els mercats d'intercanvi, entre d'altres.

Un altre exemple podria ser el *Taller d'electrònica: què hi ha darrere el teu mòbil?*, on es podria ampliar la informació dels impactes ambientals previs a la construcció dels dispositius mòbils amb els impactes ecosocials que es produeixen durant i al final del seu ús i passen a ser residus. Per parlar així de la dificultat de reciclatge d'aquests materials i de l'impacte dels centres de dades que hi ha en els entorns on es construeixen.

Aquesta incorporació donaria pas a reforçar la connexió entre sostenibilitat ambiental i justícia global, facilitant d'aquesta manera una comprensió més àmplia dels temes a tractar.

Proposta d'implementació:

Per dur a terme aquesta acció serà necessari:

- establir una coordinació entre el departament de medi ambient i el departament de cooperació.
- analitzar conjuntament les activitats en funcionament del catàleg AIRE que estiguin vinculades a l'àrea de cooperació.
- identificar quines activitats ofereixen més potencial per incorporar continguts ambientals.

Un cop els punts anteriors hagin estat assolits, s'haurà de procedir amb les següents accions:

- revisar i adaptar activitats existents per tal d'incorporar la dimensió ecosocial de manera transversal.
- definir criteris comuns per afegir continguts ambientals a les activitats educatives.
- facilitar espais de cooperació entre els dos departaments.

Per concloure, es proposa fer un seguiment de les activitats per poder valorar com s'està integrant aquesta mirada ecosocial i quin és l'impacte en l'alumnat.

Exemples inspiradors: no s'ha identificat cap programa d'activitats que especifiqui aquesta col·laboració.

Pressupost estimat	Coordinació i disseny: recursos propis del departament de medi ambient i cooperació. Si s'externalitza el servei: - renovació de l'activitat: 300 € - disseny d'una activitat nova: 800 € - dinamització de l'activitat: 150 €/taller d' 1,5 hores.
---------------------------	---

ACCIÓ 37: COORDINAR-SE AMB LES BIBLIOTEQUES

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TRANSVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL TREBALLANT EN XARXA

OBJECTIU 5.1.MILLORAR LA COMUNICACIÓ PER IDENTIFICAR I ESTRUCTURAR OPORTUNITATS

Destinataris	Equipaments (biblioteques) Famílies Entitats
Àmbit temàtic	Transversal (en funció del tipus de projectes)
Visions d'Educació Ambiental	4.La gestió de la ciutat
Relació amb ODS	4. Educació de qualitat 17. Aliança pels objectius
Objectiu de l'acció	Impulsar la coordinació entre el departament de medi ambient i les biblioteques municipals per promoure activitats culturals, educatives i participatives vinculades a l'educació ambiental, aprofitant les biblioteques com a espais de proximitat i de dinamització comunitària.

Descripció:

Les biblioteques són espais clau dins dels municipis, no només perquè són espais d'accés a la informació i als coneixements, sinó perquè també poden ser punts de trobada oberts i accessibles per tota mena de públics, independentment de l'edat, l'origen o la situació econòmica. Aquests equipaments municipals són espais molt importants per desenvolupament cultural, social i educatiu per a la ciutadania. Aquests espais, ofereixen accés gratuït a la informació i al coneixement, fet que contribueix a reduir desigualtats i a fomentar la igualtat d'oportunitats. A més, promouen l'hàbit lector i el pensament crític, especialment entre infants i joves.

També són espais dinàmics on es duen a terme activitats com tallers, clubs de lectura, exposicions i xerrades, que reforcen el teixit comunitari i afavoreixen la participació ciutadana. En un món cada cop més digital, les biblioteques faciliten l'accés a la tecnologia i a la formació digital, ajudant a combatre la bretxa digital.

És per aquests motius que plantejar en les biblioteques una línia de treball relacionada amb l'educació ambiental a partir de la coordinació entre les biblioteques municipals i el departament de medi ambient, pot ajudar a reforçar l'educació ciutadana en paral·lel a la feina dels equipaments educatius. D'aquesta manera, la informació arribaria a diferents públics a través d'espais quotidians i de proximitat d'una manera més lúdica i distesa.

Algunes possibles línies d'actuació podrien ser les següents:

- **L'hora del conte de la natura:** organitzar periòdicament sessions de contacontes vinculades a la natura, la biodiversitat o la sostenibilitat dirigides principalment al públic infantil i familiar. Aquestes activitats es podrien dur a terme dins de la biblioteca o en espais exteriors propers,

com ara bé parcs o jardins, afavorint així el contacte amb l'entorn natural.

- **Clubs de lectura ambientals per a joves:** crear espais de lectura i debat sobre temes ambientals actuals a partir de llibres amb llenguatge i formats propers al públic jove. Un exemple podria ser el llibre *Manual para dar la turra con la crisis climática*, on les seves autores estan molt en el panorama *influence* (@climabar)r, que planteja la crisi climàtica des d'una mirada divulgativa, crítica i allunyada dels discursos que es basen en la culpa.
- **Projecte de ciència ciutadana "Llegim el riu":** adaptar al riu Anoia algunes iniciatives de ciència ciutadana que connecten biblioteques, ciutadania i recerca ecològica. Aquesta activitat ja es realitza en municipis de la conca del riu Llobregat i el Besòs i consisteixen en conèixer els ecosistemes fluvials i fer que la ciutadania col·labori en la seva protecció.
- **Exposicions temàtiques:** crear espais temporals dins les biblioteques amb llibres, recursos, pintures, escultures i altres llenguatges artístics i narratius, relacionats amb temàtiques ambientals concretes (aigua, residus, biodiversitat, consum responsable, etc.). Poden estar aquestes exposicions relacionades amb dies internacionals o campanyes municipals.

Proposta d'implementació:

Per dur a terme aquesta acció és necessari:

- Establir una coordinació entre el departament de medi ambient i les biblioteques municipals.
- Identificar quines activitats i formats poden encaixar millor segons els diferents públics.
- Definir una programació anual o semestral vinculada a temàtiques ambientals concretes.

Un cop assolits aquests objectius:

- Comptar amb equips de persones: dinamitzadores, educadores ambientals per crear les activitats.
- Crear espais de participació activa o escrita per recollir interessos i propostes de la ciutadania.
- Aprofitar espais interiors i exteriors vinculats a les biblioteques per desenvolupar les activitats.

També s'hauria de comptar amb diferents canals de difusió municipals, centres educatius i entitats per tal d'arribar a tots els públics. Un cop creat aquest vincle amb la ciutadania, establir mecanismes de seguiment i avaluació de les activitats i la seva participació per adaptar futures edicions segons els interessos i els problemes detectats.

Exemples inspiradors:

El projecte "Llegim el riu" de Palau Solità i Plegamans que s'ha esmentat abans:

<https://www.palauplegamans.cat/ser-med-llegim-el-riu>

Pressupost estimat	- Recursos propis de l'Ajuntament i la biblioteca. - En cas d'externalitzar el servei: 150 € - 200 € per activitat.
---------------------------	---

ACCIÓ 38: COORDINAR-SE AMB EL MUSEU DE LA PELL**LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TRANVERSALITZAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL TREBALLANT EN XARXA****OBJECTIU 5.1.MILLORAR LA COMUNICACIÓ PER IDENTIFICAR I ESTRUCTURAR OPORTUNITATS**

Destinataris	- Equip gestor del Museu de la Pell - Personal tècnic de l'ajuntament - Docents de centres educatius
Àmbit temàtic	Aigua (en funció de la proposta pot vincular-se a altres àmbits temàtics: història i patrimoni natural, canvi climàtic...).
Visions d'Educació Ambiental	1. La ciutat com a aula 2. La ciutat com a ecosistema 3. Els problemes ambientals de la ciutat 4. La gestió ambiental de la ciutat
Relació amb ODS	6. Aigua neta i sanejament 9. Indústria, innovació i infraestructures 11. Ciutats i comunitats sostenibles 12. Consum i producció responsables 13. Acció pel clima
Objectiu de l'acció	Iniciar i establir una relació de col·laboració amb el Museu de la Pell per a renovar l'espai expositiu i mantenir-la en un futur per a la realització de projectes conjunts. Crear una estratègia de col·laboració replicable a altres equipaments vinculats a l'educació ambiental.

Descripció:

Aquesta acció té el seu origen en la sessió participativa amb tècnics municipals i representants d'equipaments realitzada durant l'elaboració d'aquest pla, en la qual els representants del Museu de la Pell d'Igualada van prendre consciència de la importància d'iniciar un treball en xarxa i establir una col·laboració amb l'ajuntament i la XESI.

En aquesta fitxa hi ha un recull de tot allò que s'ha tractat fins al moment en relació a aquesta col·laboració, amb l'objectiu d'endregar-lo i servir d'exemple inspirador, replicable a altres equipaments i àrees de l'Ajuntament. En aquest sentit, es recomana realitzar periòdicament reunions de coordinació per intercanviar idees, necessitats i identificar oportunitats de col·laboració en relació a l'educació ambiental (veure fitxes d'acció 31 i 32).

Actualment, el Museu de la Pell disposa d'una sala d'exposicions sobre l'aigua (amb continguts molt genèrics, poc adaptats a la realitat d'Igualada) i realitza algunes activitats educatives per a escolars i ciutadania. Davant aquesta situació, el Museu ha iniciat un procés de renovació de l'Espai Aigua, un projecte per a reformar la sala d'exposicions permanent, amb l'objectiu de generar un espai amb informació local i d'interès educatiu, que els permeti anar més enllà de la vessant museogràfica i

potenciar la realització d'activitats d'educació ambiental.

En el moment de redacció d'aquest pla, el museu es troba en fase de prospecció i elaboració de continguts de l'Espai Aigua. S'ha plantejat que alguns dels temes que es podrien tractar en la nova exposició són:

- Aigua i Igualada: riu, origen del nom – Aqualata-, gestió de l'aigua a la ciutat, reptes de ciutat i societat...
- Aigua i indústria de la pell (es pot abordar també la indústria tèxtil). El propi museu és una antiga indústria tèxtil (cotonera): consum d'aigua, sistemes de depuració...
- Fòssils i grans canvis climàtics al llarg de la història.
- Subministrament de l'aigua, en altres èpoques històriques i d'on s'obté ara mateix (aquífer Carme- Capellades, embassament de la Llosa del Cavall).
- Paisatge fluvial, vies blaves, i paisatge industrial.
- Àmbit domèstic: consum, alimentació, història de l'ús domèstic i consum actual de l'aigua, productes químics que fem servir, ús de l'aigua a nivell de lleure, etc.
- Consum de roba i fast fashion.

En aquest marc de treball es proposen les següents accions de treball en xarxa:

- 1. Treball amb l'àrea de Medi ambient.** Es proposa que facilitin al museu tota aquella informació recollida en la fase de diagnosi que sigui d'utilitat i serveixi de context per a la creació de l'exposició com: sabers per nivell educatiu de l'eix temàtic aigua, demanda d'activitats sobre aigua del catàleg, espais d'interès...
- 2. Treball amb la XESI.** Es proposa aprofitar el Fòrum que es realitzarà el proper 24 d'abril de 2026, per a realitzar una dinàmica amb els docents que participin per introduir el projecte de renovació de continguts i recursos museístics associats a la temàtica de l'aigua i recopilar sensacions, interessos, etc. L'objectiu principal és saber què esperen les escoles trobar-se al Museu i com es pot encaixar a nivell de currículum educatiu.
- 3. Treball amb l'alumnat.** En aquest procés de renovació seria interessant recollir la opinió de l'alumnat en relació als formats, llenguatges i recursos que els resulten més interessants. Aquesta podria ser a través de la realització d'enquestes entre alumnes. Com a punt de partida, es proposa facilitar al museu la informació recollida a la sessió participativa amb el Consell d'Infants, realitzada durant l'elaboració del pla. En aquesta, els alumnes van comentar que els resultaria interessant:
 - Tallers complementaris: construcció d'algun producte per portar a casa (per exemple, molins d'aigua).
 - Plafons interactius per resoldre proves i reptes.
 - Ulleres de realitat virtual per veure: com era i funcionava una adoberia antiga, el cicle complet de l'aigua, conèixer com la part que no podem veure (per exemple, les canonades), etc.
 - Jocs de taula.

Proposta d'implementació:

Les dates clau que marquen el desenvolupament de l'acció són:

- A partir del 23 de març, els assessors de la XESI començaran a valorar opcions de dinàmica participativa amb docents per trobar l'encaix entre escoles i museu.
- 24 d'abril de 2026 es celebra el Fòrum de la XESI al Museu de la Pell.
- Entre finals de maig i inicis de juny ha d'estar desenvolupada la proposta de continguts per recursos museístics sobre l'aigua.

Exemples inspiradors: -

Pressupost estimat	- Recursos propis de l'Ajuntament i del Museu de la Pell. - En cas de voler externalitzar un servei de creació i dinamització de sessions participatives: 800 € / sessió.
---------------------------	---

4. IMPLEMENTACIÓ: COM HO FAREM?

4.1. PLA D'ACCIÓ

A l'hora d'elaborar el pla d'acció s'han tingut en compte els següents criteris:

- Distribució del es accions al llarg dels quatre propers anys (del 2027 al 2030) tot i que aquets període pot ser variable a causa de factors polítics, socials i econòmics, etc.
- Per al primer any s'han seleccionat aquelles accions relacionades amb la gestió que impliquen una despesa mínima però que poden tenir un elevat impacte. Inclou per tant, aquelles iniciatives relacionades amb la gestió interna del programa com la realització d'una diagnosi, la creació de protocols de comunicació i avaluació, etc. També s'han inclòs en aquesta fase accions que es podrien implementar sol·licitant un suport tècnic i/o econòmic.
- Pel 2n any i 3r any, s'han seleccionat accions que requereixen una mica més de planificació i temps de preparació com són les activitats educatives de format innovador.
- Per l'últim any s'han proposat les accions més complexes que requereixen més inversió de temps, coordinació i recursos.

Tot i que es presenta una proposta de treball, és recomana que l'equip de l'Ajuntament faci una reflexió per ajustar-ho als recursos i possibilitat reals de cada moment ja que la realitat és canviant i poden haver molts factors que afectin al pla de treball.

L'objectiu d'aquesta proposta és que l'equip de l'Ajuntament disposi d'una proposta inicial i sobretot, sigui coneixedor de totes les accions que s'inclouen al Pla per poder aprofitar les oportunitats que vagi sorgint.

Nº acció	Línia estratègica	Objectiu estratègic	Acció	Any 1 2027	Any 2 2028	Any 3 2029	Any 4 20230
1	1. Donar resposta a les necessitats dels centres educatius.	Objectiu 1: ampliar, actualitzar i completar les propostes educatives que s'ofereixen a través del catàleg AIRE.	Definir les directrius bàsiques a l'hora de crear activitats per reforçar o incloure noves propostes al catàleg AIRE.	✓			
2			Vincular l'educació ambiental a altres disciplines.				✓
3			Crear un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic en la salut per a instituts d'Igualada.		✓		
4			Viatge al futur: Igualada l'any 2100.			✓	
5			Crear una activitat en format "joc d'escapament".				✓
6			Implementar propostes d'estalvi energètic als centres educatius.	✓			
7			Crear una activitat educativa sobre salut ambiental.		✓		
8			Implementar un projecte d'apadrinament d'un espai o element d'interès natural.			✓	
9			El món al plat: investiguem què mengem i quin impacte té sobre el nostre entorn.		✓		
10			Dissenyar una activitat nova sobre geologia.		✓		
11			Crear activitats de 0 a 6 anys: "petits exploradors".		✓		
12			Visita a les instal·lacions properes vinculades a la gestió ambiental: com funciona Igualada?			✓	
13			Realitzar tallers de reparació vinculats a la visita a la deixalleria.			✓	
14		Objectiu 2: oferir recursos complementaris (a les activitats educatives del catàleg)	Crear un repositori de recursos educatius i contactes per fomentar les aliances amb altres col·lectius públics i privats.		✓		
15			Crear i/o donar suport a projecte APS – servei comunitari.	✓			
16			Promocionar propostes de projectes de ciència ciutadana.	✓			
17			Organitzar un congrés ambiental infantil-juvenil.		✓		
18	2. Millorar la gestió del catàleg AIRE.	Objectiu 1: Definir la idoneïtat del catàleg actual.	Fer una diagnosi acurada de les activitats del programa AIRE.	✓			
19		Objectiu 2: Establir un protocol d'avaluació contínua per garantir la qualitat.	Revisar el model de valoració i l'estratègia d'aplicació.	✓			
20			Incorporar dinàmiques de valoració per part de l'alumnat dins l'activitat.		✓		

21			Millorar la informació del catàleg AIRE.				
22		Objectiu 3: Facilitar la gestió i comunicació amb els centres educatius.	Establir un protocol de gestió de reserves i de comunicació.	✓			
23			Crear un canal de comunicació amb els docents.		✓		
24			Flexibilitzar les dates tant de peticions com de realització d'activitats.	✓			
25	3. Convertir l'Aula de Natura del Riu en un espai de referència d'educació ambiental.	Objectiu 1: definir els usos de l'aula de natura del riu	Sol·licitar suport tècnic per crear un equipament d'educació ambiental.	✓			
26			Convertir l'aula en un espai expositiu de referència.				✓
27			Crear una programació estable entorn a l'aula de natura del riu.			✓	
28			Punt d'informació i préstec de material per a la descoberta autònoma de l'entorn natural.				✓
29	4. Participar activament en les setmanes temàtiques ambientals.	Objectiu 1: Promoure accions concretes per fomentar la participació dels centres educatius en les setmanes temàtiques	Dinamitzar un punt informatiu quan es faci un esdeveniment local	✓			
30			Crear un ecocalendari municipal compartit per generar accions d'educació ambiental.		✓		
31	5. Transversalitzar l'educació ambiental treballant en xarxa.	Objectiu 1: millorar la comunicació per identificar i estructurar oportunitats	Establir espais per compartir i fer propostes conjuntes entre ajuntament, centres educatius i entitats.		✓		
32			Establir mecanismes per compartir i identificar oportunitats d'educació ambiental entre diferents àrees de l'ajuntament.	✓			
33			Fomentar les activitats intergeneracionals.		✓		
34			Crear una proposta conjunta amb el departament de mobilitat: la ciutat dels 15 minuts.			✓	
35			Coordinar-se amb el departament de joventut per fer propostes conjuntes amb els punts d'informació juvenils.			✓	
36			Coordinar-se amb el departament de cooperació per fer propostes conjuntes.		✓		
37			Coordinar-se amb les biblioteques.			✓	
38			Coordinar-se amb el Museu de la Pell	✓			

4.2. GOVERNANÇA

En aquest apartat es defineix l'organització que fomentarà la relació entre tots els actors implicats, incloent també els de la societat civil.

Es proposa que la implementació del pla i el lideratge es faci des de l'àrea de medi ambient tot i que es recomana fomentar el treball en xarxa i col·laboratiu per aconseguir que l'educació ambiental sigui transversal i pugui formar part de totes les àrees, fet que es traduirà en propostes educatives més integradores.

Es recomana:

- Establir reunions de seguiment del pla amb les persones tècniques, dinamitzadores o regidors/es de cada àrea. Es podria convocar una trobada cada 6 mesos per valorar quines accions es poden dur a terme i valorar les que ja s'hagin fet de manera conjunta.
- Establir canals de comunicació amb representants de les entitats (per exemples les que participen en els projectes APS) i els centres educatius. També organitzar jornades amb l'alumnat. L'objectiu és disposar d'espais i canals per compartir, identificar oportunitats i necessitats.

4.3. PLA DE SEGUIMENT

El seguiment i avaluació continua permet obtenir informació, per exemple, a través d'indicadors específics, d'aspectes rellevants sobre el funcionament del programa i mantenir un contacte continuat amb els participants, els seus interessos, comentaris, propostes, etc. que podem valorar i fins i tot incloure propostes.

Els objectius principals pla de seguiment i avaluació són:

- Valorar si els canals de difusió utilitzats han tingut l'impacte desitjat sobre cada col·lectiu diana.
- Conèixer si la implementació de les diferents propostes educatives ha estat correcta.
- Comprovar si s'assoleixen els objectius generals del Pla i els específics de cada activitat.
- Comptabilitzar el nombre de participants.
- Actualitzar les accions del programa mantenint les temàtiques, destinataris, formats i metodologies que funcionen correctament i per aquelles que no funcionen, poder-les revisar i actualitzar, o bé eliminar-les.
- Identificar noves oportunitats a partir de les aportacions del personal de l'ajuntament, entitats, participants i dels educadors/es ambientals.

4.6.2 Seguiment i avaluació de les activitats, projectes i serveis

L'avaluació dels diferents serveis es pot realitzar mitjançant l'estudi d'indicadors d'evolució. Els indicadors han de complir els següents requisits:

- S'han de poder utilitzar al llarg del temps per tal de poder-los comparar i analitzar l'evolució del programa.
- Ha de mesurar objectivament i s'han de poder expressar en unitats comparables.
- Ha de respondre als objectius: cada indicador ha d'estar específicament dissenyat en funció del fet a avaluar i dels objectius proposats en cada cas.

A continuació es mostra un llistat d'indicadors específics que poden servir per fer un seguiment de les activitats i projectes:

- Tasca realitzada per l'educador/a ambiental.
- Els materials utilitzats durant l'activitat.
- Els nivell d'assoliment dels objectius.
- La durada de l'activitat.
- Nivell d'integració al currículum escolar (en el cas de les activitats de formació reglada).
- Idoneïtat de les temàtiques tractades (en el cas de les activitats de formació no reglada).
- Relació amb la vida quotidiana: què has après que pot aplicar al teu dia a dia?

També és important recollir dades sobre la participació. Alguns indicadors poden ser:

- Nombre d'activitats i participants en activitats de formació no reglada.
- Nombre d'activitats i participants en activitats de formació reglada.
- Nivell d'interès dels participants.
- Nombre de projectes realitzats i nombre de participants.

A l'hora de recollir tots els indicadors, hi ha diverses estratègies:

- En el cas de les activitats d'educació reglada (escolars) el docent que ha participat en l'activitat ompli un qüestionari de valoració (en full o bé digital).
- En el cas de les activitats d'educació reglada (escolars) incloure en el disseny de les activitats educatives una dinàmica final per recollir les aportacions dels participants.
- En el cas de les activitats adreçades a públic no escolar, incloure una dinàmica final per recollir les valoracions i aportacions dels participants o bé omplir individualment un qüestionari de l'activitat (en full o bé en digital)
- L'equip d'educadors/es ambientals omplen un qüestionari de valoració al finalitzar cada activitat.
- Fer entrevistes a l'atzar entre els participants.

Es recomana revisar les fitxes 19 i 20 que corresponen a les accions: "revisar el model de valoració i l'estratègia d'aplicació" i "incorporar dinàmiques de valoració per part de l'alumnat dins l'activitat".

A l'hora d'implementar el pla de seguiment i avaluació caldrà:

- Definir-ho detalladament abans d'iniciar les accions del Pla.
- Decidir quin serà el mecanisme i la persona encarregada d'aquesta tasca i de l'anàlisi dels resultats, que pot ser el mateix equip tècnic de l'Ajuntament o bé, en el cas que s'hagi realitzat la contractació de l'equip educatiu per dinamitzar les activitats, incloure aquesta tasca.

En cas d'externalitzar el servei educatiu, caldrà preveure la incorporació d'aquesta tasca en les bases del plec de licitació.

4.6.3 Seguiment i avaluació de la implementació del Pla d'Educació Ambiental

A més del seguiment específic de cada activitat o projecte es proposa fer un seguiment relacionat amb la implementació general del programa per valorar el nivell de progressió:

No iniciada	L'acció encara no s'ha començat a desenvolupar.
En curs	L'acció s'ha posat en marxa però no ha finalitzat.
Consolidada	L'acció forma part del catàleg AIRE i es realitza amb periodicitat.
Aturada (motiu)	L'acció ha quedat aturada tot i haver-se començat a realitzar (o havent-la realitzat alguna vegada en cas de ser periòdica). Es recomana indicar el motiu a la taula d'accions.

Acció	Nivell de progressió			
	No iniciada	En curs	Consolidada	Aturada (motiu)
Definir les directrius bàsiques a l'hora de crear activitats per reforçar o incloure noves propostes al catàleg AIRE.				
Vincular l'educació ambiental a altres disciplines.				
Crear un joc de rol sobre els efectes del canvi climàtic en la salut per a instituts d'Igualada.				
....				

PLA DE COMUNICACIÓ

L'estratègia de comunicació més efectiva per difondre les accions del Pla d'Educació Ambiental d'Igualada és el catàleg AIRE doncs els destinataris principals són els centres educatius.

Es recomana revisar les següents fitxes relacionades amb la comunicació:

- Acció 21: Millorar la informació del catàleg AIRE.
- Acció 22: Establir un protocol de gestió de reserves i comunicació.
- Acció 23: Crear un canal de comunicació amb els docents.
- Acció 24: Flexibilitzar les dates tant de peticions com de realització de les activitats.

A més del catàleg AIRE es proposen altres accions que poden complementar la difusió i comunicació::

- **Xarxes socials:** es recomana fer una notícia, *story* o *reel* amb una freqüència, per exemple mensual per a que els usuaris tinguin present el nou Pla i les accions que es duen a terme. També és un canal molt eficient per difondre les activitats, especialment les adreçades a entitats i ciutadania., també per explicar resultats positius que engresquin a participar.
- **Catàleg digital i mailing:** aquest canal és especialment eficient per adreçar-se a centres educatius (de tots els nivells). Cal preveure però que aquest col·lectiu necessita rebre la informació amb antelació per tal de poder incloure les activitats que es proposen en les seves programacions. Els moments clau per fer arribar la informació a aquest col·lectiu és el mes de juny i setembre. L'objectiu és enviar un mail informatiu amb les novetats, dates d'interès, sistema d'inscripció i adjudicacions i l'accés directe al catàleg AIRE.
- **Reservar moments i espais amb els representants de la XESI,** ja sigui a través dels seminaris o del Fòrum que ja s'organitzen i funcionen bé. Es recomana incloure en la programació alguns moment per compartir com està funcionant el programa, què es pot millorar, quines novetats es podrien incloure, què cal millorar, etc. (**veure acció 31:** Establir espais per compartir i fer propostes conjuntes entre ajuntament, centres educatius i entitats).
- **Organitzar jornades d'intercanvi d'experiències** on puguin compartir idees, interessos, necessitats, etc. entre docents, alumnat i personal tècnic de l'Ajuntament (**veure acció 17:** Organitzar un congrés ambiental infantil-juvenil).

Un altre aspecte important, és encertar el moment més adequat per realitzar l'acció comunicativa.

En aquest sentit cal tenir en compte que, en el cas de les accions que s'adrecen a grups de formació reglada, hi ha èpoques concretes de l'any en les quals la difusió i presentació d'activitats té més repercussió. Seria el cas de l'inici de curs (mes de setembre), però també el final de curs (juny i juliol) per a que els docents puguin incloure les propostes del pla d'educació ambiental en les seves programacions.

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**

Gerència de Serveis d'Acció Climàtica

*Carrer Zamora, 73
Edifici Bogatell
08018 Barcelona*

*www.diba.cat/mediambient
[@AccioClimaDiba](https://twitter.com/AccioClimaDiba)*